टीकापुर नगरपालिकाको स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना-२०८१

Local Disaster and Climate Resilience Plan (LDCRP) of Tikapur Municipality -2081

टीकापुर नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

टीकापुर कैलाली

दस्तावेज : टीकापुर नगरपालिकाको स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना- २०८१

तयार गर्ने निकाय : टीकापुर नगरपालिका, कैलाली

फोन नं : +९७७-९१-५६०११८/५६०८१६

इमेल : tikapurmun@gmail.com,leoc.tikapurmun@gmail.com

Website : https://tikapurmun.gov.np

आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग : सामाजिक विकासको लागि सचेत समाज, कैलाली, वर्ल्ड भिजन अन्तर्राष्ट्रिय र नेपाल रेडक्रस सोसाइटी कैलाली जिल्ला शाखा

सर्वाधिकार : © टीकापुर नगरपालिका, कैलाली

टीकापुर नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

टीकापुर, कैलाली

सुदुरपश्चिम प्रदेश, नेपाल

पत्र संख्या

चलानी मितिः **२०८११/०२/३२** गते

मन्तव्य

टीकापुर नगरपालिकाको स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना- २०८1 तयार गरी यहाँहरु समक्ष प्रस्तुत गर्न पाउँदा खुशी लागेकोछ।टीकापुर नगरपालिकामा वर्षेनी बाढी, आगलागी, शीतलहर, हावाहुरी, चट्याङ, असिना,खडेरी, जनावर आतंक, सडक दुर्घटना, सर्पदंश, रोग, पशु रोग आदि जस्ता जलवायु तथा विपद् जन्य घटनाहरुले जनधनको क्षति भईरहेकोछ तसर्थ जलवायु तथा विपद् जन्य घटनाहरुको पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य आजको आवश्यकता रहेकोले विभिन्न सरोकारवालाहरु सँगको सुझाव सहित यो योजना अध्यावधिक गरिएको हो।बर्षेनी आउने बाढीका कारण बर्षेनी यस नगरपालिकामा ठूलो धनजनको क्षति हुने गरेको छ।विपद्ले गर्ने जनधनको क्षति कम गर्ने तथा विपद् व्यवस्थापनको कार्यलाई प्रभावकारी बनाउने उद्देश्यका साथ यस नगरपालिकामा नगरपालिकाका स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति, वडास्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति र समुदाय स्तरमा समुदाय स्तरिय विपद् व्यवस्थापन समितिहरु समेत गठन गरी विपद् जोखिम न्यूनीकरणका प्रयासहरू भइरहेका छन्।

सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट जारी स्थानीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना तर्जुमा निर्देशिका २०६८ तथा स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना तर्जुमा निर्देशिका २०७४ र नगरपालिकाको विपद् व्यवस्थापन कोष सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि २०७५ र टीकापुर नगरपालिका विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७५ बमोजिम तयार गरिएको यस योजनाको कार्यान्वयन, नगरपालिकाले पहिचान गरेको जोखिम न्यूनीकरणका लागि सङ्घ, प्रदेश, जिल्लास्थित विषयगत कार्यालयहरू, दातृ निकायहरू, अन्य राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाहरूबाट सहयोग प्राप्त हुने अपेक्षा गरेको छु।

यो योजना तयार गर्ने क्रममा सहयोग पुर्याउने स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिका सदस्यहरु, राजनितीक दल, सरोकारवाला संघसंस्थाहरुलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु साथै योजना निर्माण गर्न आर्थिक र प्राविधिक सहयोग गर्ने सहयोगी संस्था सामाजिक विकासको लागि सचेत समाज, कैलाली र वर्ल्ड भिजन अन्तर्राष्ट्रिय नेपालको योगदान प्रति स्मरण गर्दछु।यस योजना निर्माणका लागि सहजीकरणको भुमिका निर्वाह गर्ने परामर्शदाता केशव दत्त भट्ट लाई पनि विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु।

अन्तमा यस योजनाले जलवायु तथा विपद् व्यवस्थापनका लागि गरिने क्रियाकलापहरुलाई थप प्रभावकारी, समन्वयात्मक तथा योजनावद्ध गर्न मदत गर्नेछ भन्ने विश्वास लिएको छु।

धन्यवाद !

रामलाल डगौरा थारु

नगर प्रमुख

विपद् सम्बन्धी महत्वपूर्ण शब्दहरू

१. प्रकोप (Hazard)

एक प्रक्रिया, दृश्य, मानव क्रियाकलाप वा परिस्थिति जसले जनधनको नोक्सानी, घाइते हुने सम्भावना वा अन्य स्वास्थ्यसम्बन्धी असरहरू, सम्पत्तिमा क्षति साथै आर्थिक, सामाजिक र वातावरणीय अवरोध ल्याउन सक्छ। (UN ISDR 2017)

२. विपद् (Disaster)

विपद् भन्नाले कुनै स्थानमा आपत्कालीन अवस्था सिर्जना भइ जन वा धनको क्षतिको साथै जीवन यापन र वातावरणमा प्रतिकूल असर पार्ने प्राकृतिक वा गैरप्राकृतिक विपद् सम्झनुपर्छ।(विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४)

३. सङ्कटासन्नता (Vulnerability)

तुलनात्मकरूपमा कम क्षमता भएका त्यस्तो व्यक्ति वा सामाजिक समूह जोसँग सम्भावित प्रकोपको सामना, रोकथाम गर्न र पुनस्थापित हुन कुनै स्रोत साधन र उपाय हुँदैन भने त्यसलाई सङ्कटासन्नता भनिन्छ।वा सङ्कटासन्नता भन्नाले खतरामा भएका वा हुन सक्ने जोखिमका तत्वहरू वा जोखिमको अवस्थामा रहेका व्यक्तिहरू भन्ने बुझिन्छ।(UN ISDR 2017)

४. सम्मुखता (Exposure)

प्रकोपबाट विपद् उत्पन्न हुन सक्ने क्षेत्रतर्फ उन्मुख रहेका मानिस, सम्पत्ति, प्रणाली वा अन्य तत्वहरूको उपस्थितिलाई नै सम्मुखता भनिन्छ।ती तत्वहरू प्रकोपको सम्मुख हुन्छन् र प्रकोपबाट उत्पन्न हुन सक्ने विपद् बाट प्रभावित हुन सक्छन।(UN ISDR 2017)

५. क्षमता (Capacity)

संस्था, समुदाय वा समाजसँग उपलब्ध सबै प्रकारका बलिया पक्षहरू, विशेषताहरू, स्रोतहरूको समग्र पक्ष जसले विपद्को जोखिम कम गर्न, व्यवस्थापन गर्न र उत्थानशीलता बलियो बनाउँछ।(UN ISDR 2017)

६. विपद् जोखिम (Disaster risk)

कुनै निश्चित समयमा प्रकोप, सम्मुखता, सङ्कटासन्नता र क्षमताको अन्तरक्रियाबाट समुदाय अवथा समाजमा मृत्यु हुन सक्ने, घाइते हुन सक्ने र सम्पत्तिको क्षति हुन सक्ने संभावित अवस्था।(UN ISDR 2017)

७. रोकथाम (निवारण) (Presentation) अहिले अवस्थित जोखिम र नयाँ विपद्को जोखिम हुन नदिने क्रियाकलापहरू र उपायहरू।(UN ISDR 2017)

८. अल्पीकरण (Mitigation)

विपद्मा पर्नु भन्दा पहिले विपद्को असर वा प्रभावलाई कम वा न्यून गर्नका लागि सञ्चालन गरिने कार्य वा उपायहरूलाई अल्पीकरण भनिन्छ।यसअन्तर्गत संरचनात्मक र गैरसंरचनात्मक अल्पीकरणका कार्य वा उपायहरू पर्छन।(UN ISDR 2017)

९. अनुकूलन (Adaptation)

जलवायु परिवर्तनका नकारात्मक असरहरूसँग घुलमिल हुन सक्ने गरी अर्थपूर्ण वातावरण सिर्जना गर्न गरिने कार्यहरू।(UN ISDR 2017)

१०. विपद् प्रतिकार्य (Disaster Response)

विपद्को घटना हुँदासाथ तत्कालै गरिने खोज तथा उद्धार एवम् राहतसँग सम्बन्धित कार्य सम्झनुपर्छ र सो शब्दले विपद् प्रतिकार्यको पूर्वतयारीलाई समेत जनाउँछ।(विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४)

११. पूर्वतयारी (Preparedness)

संभावित वा हालको प्रकोप घटना अथवा प्रकोप अवस्थाका असरहरूको प्रभावकारी ढङ्गले पूर्वानुमान गर्न सक्ने, प्रतिकार्य गर्न सक्ने र त्यसबाट पुनर्लाभ लिन सक्ने सरकारी निकाय, प्रतिकार्य तथा पुनर्लाभमा काम गर्ने संस्था, समुदाय र स्वयं व्यक्तिहरूद्वारा विकसित ज्ञान तथा क्षमता।(UN ISDR 2017)

१२. विपद् पुनर्लाभ (Disaster Recovery)

विपद्को घटनापछि गरिने पुनर्निर्माण एवम् पुनरुस्थापनासँग सम्बन्धित कार्य सम्झनुपर्छ।(UN ISDR 2017)

१३. उत्थानशील (Resilience)

'उत्थानशीलता भन्नाले प्रकोप सम्मुखतामा रहेका प्रणाली, समुदाय वा समाजमा अन्तर्निहित क्षमता जसले प्रकोपका असरहरूलाई समयमा नै प्रभावकारी ढङ्गले प्रतिरोध, शमन वा समायोजन गर्नुका साथै पूर्ववत् अवस्थामा फर्कन समर्थ गराउँछ।यसअन्तर्गत आधारभूत संरचना वा सेवा-प्रणालीको संरक्षण एवं पुनरुस्थापना लगायत पर्छन।(स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना तर्जुमा निर्देशिका, २०७४)

१४. विपद् खोज तथा उद्धार समूह विपद्को अवस्थामा खोजी तथा उद्धार गर्न क्रियाशील वा विपद् व्यवस्थापनका लागि परिचालन गर्न तयार गरिएको विशिष्टीकृत खोज तथा उद्धार समूह

सम्झनुपर्छ र सो शब्दले मानवीय सहायताकर्मीलाई समेत जनाउँछ।(विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४)

१५. विपद् जोखिम न्यूनीकरण

विपद्पूर्व गरिने जोखिमको विश्लेषण तथा मूल्याङ्कन, विपद् रोकथाम वा विपद्बाट हुने क्षतिको न्यूनीकरण तथा विकासका कार्यमा विपद् जोखिम कम गर्नेसम्बन्धी कार्य सम्झनुपर्छ।(विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४)

१६. विपद् व्यवस्थापन

विपद् जोखिम न्यूनीकरण, विपद् प्रतिकार्य र विपद् पुनर्लाभसँग सम्बन्धित सम्पूर्ण क्रियाकलाप सम्झनुपर्छ।(विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४)

कार्यकारी सारांश

स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना तर्जुमा निर्देशिका, २०७४ ले मार्गदर्शन गरेको प्रक्रिया र चरणहरूलाई अवलम्बन गर्दै टीकापुर नगरपालिकाले स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना÷ २०८० तयार गरेको छ।योजना तयारीका हरेक चरणमा स्थानीय समुदायको सक्रिय सहभागिता गराउनुका साथै विभिन्न निकायका प्रतिनिधिहरू, सामाजिक विकाशका लागि सचेत समाज, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी र स्थानीय सरोकारवालाहरूको प्रत्यक्ष सहभागितामा अन्तरक्रिया गरिएको थियो।सहभागीहरुबाट आएका सुझावका आधारमा यो योजना अद्यावधिक गरिएको हो।

योजनको सारसंक्षेप

<table>
<tr><th>शीर्षक</th><th colspan="5">विवरण</th></tr>
<tr><td>योजनाले समेटेको क्षेत्र</td><td colspan="5">टीकापुर नगरपालिका अन्तर्गत रहेका सबै वडा हरु</td></tr>
<tr><td>चार किल्ला</td><td colspan="5">पूर्व : कर्णाली नदी पश्चिम : भजनी नगरपालिका, जोशीपुर गापा र जानकी गाउँपाकिा उत्तर : जानकी गाउँपालिका, दक्षिण : मोहना नदी तथा भारतको खिरी जिल्ला</td></tr>
<tr><td>अवस्थिती</td><td colspan="5">अक्षांसः २८°३१’३०” उत्तरी अक्षांस
देशान्तरः ८१°०७’३१५” पूर्वी देशान्तर
उचाइः समुन्द्र सतह देखि १४५ मिटर देखि १६१ मिटर सम्म</td></tr>
<tr><td>क्षेत्रफल</td><td colspan="5">११८.वर्ग कि .मि.</td></tr>
<tr><td>धरधुरी</td><td colspan="5">20930</td></tr>
<tr><td>जनसंख्या</td><td colspan="5">89835</td></tr>
<tr><td rowspan="2">जोखिम वडाहरु</td><td colspan="2">अति उच्च जोखिम</td><td colspan="2">उच्च जोखिम</td><td>मध्यम जोखिम</td></tr>
<tr><td colspan="2">५,६,७,८</td><td colspan="2">२,९</td><td>१,४,३</td></tr>
<tr><td rowspan="2">समुखता घरधुरी तथ्याङ्क 2022 BIPAD Protal IBF</td><td>अति उच्च</td><td>उच्च</td><td>मध्यम</td><td>न्यून</td><td>अति न्यून</td></tr>
<tr><td>२०८७</td><td>२८३२</td><td>२३०२</td><td>३२०६</td><td>९५००</td></tr>
<tr><td>प्रमुख जीविकोपार्जनको आधार</td><td colspan="5">कृषि, वैदेशिक रोजगार, व्यापार, मजदुरी, सरकारी तथा गैरसरकारी सेवा</td></tr>
<tr><td>प्रकोप स्तरिकरण</td><td>उच्च</td><td colspan="2">मध्यम</td><td colspan="2">न्यून</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>शीर्षक</th><th colspan="3">विवरण</th></tr>
<tr><td></td><td>बाढी,हावाहुरी, आगलागी</td><td>शीतलहर, जंगली जनावर आतंक, बालिरोग, चट्याङ्ग, महामारी</td><td>खडेरी, असिना, सडक दुर्घटना</td></tr>
<tr><td>परिकल्पना</td><td colspan="3">समुन्नत तथा विपद् उत्थानशिल टीकापुर नगरपालिका</td></tr>
<tr><td>योजनाको अवधि</td><td colspan="3">योजनाको अवधि २०८०/०८१ देखि २०८४/०८५ सम्म</td></tr>
<tr><td>लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशिकरण</td><td colspan="3">महिला, बालबालीका जेष्ठनागरिक, दलित लैङ्गिक अल्पसंख्यक, भूमिहीन, दलित, जनजातिअपाङ्गता भएका व्यक्ति, गर्भवती तथा सुत्केरी महिला हरुमा जलवायु परिवर्तन र विपद् बाट हुने जोखिममा अरु भन्दा बढी र फरक प्रभाव पर्ने कुरालाई मध्यनजर गरी यस योजनाको कार्यान्वयन प्रक्रियामा समेत उक्त वर्गलाई विशिष्ट कार्यक्रमका साथै हरेक उपयुक्त कार्यक्रमहरूमा विशेष प्राथमकिता दिइनेछ।लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणलाई विशेष प्राथमिकतामा राखिनेछ।</td></tr>
<tr><td>योजनाको समायोजना</td><td colspan="3">यस योजनाको कार्यान्वयनलाई नीतिगतरूपमा नै प्राथमिकतामा राखी हरेक वार्षिक योजना तर्जुमा प्रक्रियामा कार्यक्रम हेरी समुदाय, वडा तथा पालिकास्तरीय कार्यक्रममा समावेश गरी आवश्यक बजेट विनियोजनका साथ कार्यान्वयन गराइनेछ साथै यसका वडाहरूका वार्षिक एवं आवधिक योजनामा समायोजन गरिनेछ।अन्य सरकारी तथा गैरसरकारी निकायको वार्षिक योजनामा समेत समावेश गराउनका लागि पैरवी गरिनेछ।</td></tr>
<tr><td>योजनाको कार्यान्वयन</td><td colspan="3">टीकापुर नगरपालिकाको नेतृत्व तथा स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समिति, वन वातावरण तथा विपद् समिति, वडास्तरिय विपद् व्यवस्थापन समिति, विपद् जोखिम व्यवस्थापन क्षेत्रमा कार्य गर्ने सेवाप्रदायक सङ्घ÷संस्थाको सहकार्यमा स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समितिको समन्वयमा स्थानीय समूह, सहकारी, सङ्घ÷संस्था, प्रभावित वर्ग एवं सरोकारवालाहरू मार्फत योजनाको कार्यान्वयन गरिनेछ।</td></tr>
<tr><td>योजना कार्यान्वयनमा मुख्य भूमिका सहयोग गर्न सक्ने निकायहरु</td><td colspan="3">टीकापुर नगरपालिका, स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समिति, वन वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन समिति, आपत्कालिन कार्य संचालन केन्द्र, विषय गत शाखा, नेपाल रेडक्रस उप शाखा, जिल्ला शाखा, जिल्ला समन्वय समिति, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्ला आपत्कालिन कार्य संचालन केन्द्र, जिल्ला स्तथित सवै विषयगत क्षेत्र, प्रदेश आपत्कालिन कार्य संचालन केन्द्र, सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समिति, रानि जमरा कुलैरिया सिचाइ आयोजना, सामुदायिक वन उपभोक्ता समुह, आमा समूह, युवा तथा बाल क्लबहरू, राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा</td></tr>
</table>

शीर्षक	विवरण
	व्यवस्थापन प्राधिकरण, प्रदेश विपद् व्यवस्थापन कार्यकारी समिति, अन्य सरोकारवाल निकाय हरु
अभिलेखिकरण अनुगमन मुल्याङ्कन	कार्यान्वयन भएका क्रियाकलापहरू, आर्थिक एवं महत्वपूर्ण उपलब्धिहरूको अभिलेख स्थानिय आपत्कालिन कार्य संचालन केन्द्र, विपद् शाखा बाट व्यवस्थित गरिनेछ।लक्षित वर्गहरूमार्फत स्वअनुगमन, सरोकारवालाहरूको सहभागितामा संयुक्त अनुगमन, अनुगमन तथा विपद् व्यवस्थापन समितिमार्फत नियमित अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गरिनेछ।
क्षमता विकास	योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन तथा समग्र जलवायू तथा विपद् जोखिम व्यवस्थापन गर्नका लागि पालिका देखि समुदाय सम्मका सवै सरोकारवाला नियकाहरुको क्षमता विकास गरिने छ । अनुगमन कार्य गर्नका लागि स्थानीय तहमा विषयगत क्षेत्रको जनशक्ति तथा तिनको पनी क्षमता विकास गरिनेछ।

विषय सूची

Contents

खण्ड एक : प्रारम्भिक परिचय 1

१.१ पृष्ठभूमि 1

१.२ विपद्को स्थानीय परिदृष्य 2

१.३ नगरपालिकाको परिचय 3

१.३.१ भौगौलिक अवस्था 3

१.३.२ जनसंख्याको विवरण 3

१.३.३ भु-उपयोग 4

१.३.४ सामाजिक सुरक्षा प्राप्त गर्ने लाभग्राहिहरुको विवरण 5

१.३.५ शैक्षिक अवस्थाको विश्लेषण 5

१.३.६ पेशा व्यवसायको स्थिति 6

१.३.७ पिउने पानी, इन्धन र शौचालय प्रयोगको अवस्था 7

१.३.८ सिचाईको व्यवस्था 7

१.३.९ बसोबासको अवस्था....7
१.३.१० नगरपालिका भएर बग्ने खोलानाला तथा नदिको विवरण....8
१.३.११ सडक तथा यातायातको अवस्था....9
१.४ स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजनाको परिचय....10
१.४.१ योजनाको आवश्यकता तथा महत्व....10
१.४.२ योजनाको सिमा....11
१.४.३ योजना निर्माण र स्वीकृति प्रकृया....11
१.४.४ बजेट व्यवस्था....12
१.४.५ योजना कार्यान्वयनको प्रक्रिया....13
१.४.६ योजनाको अनुगमन मुल्याङ्क तथा पुनरावलोकन....13
खण्ड दूई : प्रकोप, सङ्कटासन्नता,क्षमता र जोखिम विश्लेषण....13
२.१ प्रकोप स्तरीकरण....13
२.२ विपद् ऐतिहासिक समयरेखा....17
२.३ प्रकोप मौसम र बाली पात्रो....40
२.३.१ प्रकोप पात्रो....40
२.३.२ मौसमी पात्रो....41
२.३.३ बाली र बनस्पति पात्रो....42
२.४ समुदाय तथा वडाहरुको संङ्कटासन्नता स्तरिकारण....44
२.५ प्रकोप जोखिम तथा समस्या विश्लेषण....44
२.६ क्षमता विश्लेषण....50
२.६.१ संस्थागत विश्लेषण....50
२.६.२ स्रोतको उपलब्धता तथा पहुँच....56
२.७ लक्षित समुह छलफल....117
२.८ जोखिम विश्लेषण....119
२.८.१ पालिकाको जोखिम विश्लेषण....119

२.८.२ विपद्बाट भएको क्षतिको विवरण 120

२.८.३ सम्भाव्य प्रकोप तथा सम्भावित प्रभाव क्षेत्र 121

२.८.४ प्रकोपहरुको सम्भाव्य जोखिम विश्लेषण 125

२.८.५ पूर्वसूचना प्रणालीको अवस्था 126

खण्ड तीन : दीर्घकालीन सोच, परिदृश्य, लक्ष्य, नीति र रणनीति 127

३.१ दीर्घकालीन सोच 127

३.२ दूरदृष्टि 127

३.३ ध्येय 127

३.४ लक्ष्य 127

३.५ उद्देश्य 127

३.६ नीति तथा रणनीतिहरु 128

खण्ड चार : स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना 129

४.१. नीतिगत व्यवस्था तथा निर्णय 129

४.३ विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा पूर्वतयारी, रोकथाम, अल्पीकरण र अनुकूलनका योजनाहरु 129

४.२.१ जनचेतना तथा क्षमता अभिवृद्धि 129

४.२.२ जोखिम न्यूनीकरण 143

४.२.३ आपत्कालीन पूर्वतयारी 155

४.२.४ मौसम पुर्व अनुमानका आधारमा गरिने पुर्वकार्यका क्रियाकलापहरु 160

४.२.५ विपद्को समयका प्रतिकार्यका क्रियाकलापहरू 183

४.२.६ विपद् पश्चात्का पुर्नलाभ अन्र्तगत पुर्नस्थापना र पुर्ननिर्माणका क्रियाकलापहरू 187

खण्ड पाँच : योजनाको स्वीकृति, मूलप्रवाहीकरण र कार्यान्वयन 190

५.१ योजनको कार्यान्वयन रणनीति 190

५.२ योजनाको अनूगमन, मुल्याङ्कन तथा पूनरावलोकन 192

सन्दर्भ सामाग्रीहरु 194

अनुसूचीहरु 195

अनुसूची-१. स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिमा विद्यमान पदाधिकारीहरूको विवरण 195

अनुसूची-२. टीकापुर नगरपालिका वडा स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समितिको विवरण................196
अनुसूची-३. पुर्व सूचना संयन्त्र..202
अनुसूची-४. जिल्ला प्रदेश केन्द्र स्थित सरोकारवालाहरुको सम्पर्क विवरण...............................203
अनुसूची-५. टीकापुर नगरपालिका भित्र कार्यरत सरोकारवाला निकाय....................................205
अनुसूचि-६. टीकापुर नगरपालिका भित्र रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरुको विवरण...........................207
अनुसूची-७. प्रतिकार्यको लागि तालिम प्राप्त जनशक्ति तथा संस्थाहरूको विवरण.....................208
अनुसूचि-७. संचार संस्थाहरुको विवरण..224
अनुसूची-८. प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा फारम..226

तालिका सूची

तालिका 1. वडाहरुको जनसंख्या विवरण...**4**
तालिका 2. उमेर अनुसारको जनसंख्या विवरण..**4**
तालिका 3. भुउपयोगको अवस्था..**4**
तालिका 4. संकटासंन्न जनसंख्या समुह...**5**
तालिका 5. मुख्य बसोबास क्षेत्रको विवरण..**8**
तालिका 6. नगरपालिका भएर बग्ने खोलानाला तथा नदिको विवरण..............................**8**
तालिका 7. प्रकोप स्तरीकरण...**15**
तालिका 8. विपद्को ऐतिहासिक समयरेखा..**17**
तालिका 9. प्रकोप पात्रो..**40**
तालिका 10. मौसमी पात्रो...**41**
तालिका 11. बाली र बनस्पति पात्रो...**43**
तालिका 12. वडा अनुसारको संकटासन्न घरधुरीहरुको सङ्क्षिप्त विवरण.........................**44**
तालिका 13. प्रकोप जोखिम तथा समस्या विश्लेषण..**45**
तालिका 14. संस्थागत विश्लेषण...**50**
तालिका 15. स्रोत-साधन र क्षमता...**57**

तालिका 16. विपद्को अवस्था र प्रभाव..117

तालिका 17. विपद्को जोखिम विश्लेषण...120

तालिका 18. विपद्बाट भएको क्षतिको विवरण 120

तालिका 19. सम्भाव्य प्रकोप तथा सम्भावित प्रभाव क्षेत्रको विवरण...............................121

तालिका 20. वडागत सकटासन्नता विश्लेषण...125

तालिका 21. जनचेतना तथा क्षमता अभिवृद्धिका क्रियाकलापहरु..................................130

तालिका 22. जोखिम न्यूनीकरणका क्रियाकलापहरु 143

तालिका 23. आपत्कालीन पूर्वतयारीका क्रियाकलापहरु 156

तालिका 24. मौसम पुर्व अनुमानका आधारमा गरिने पुर्वकार्यका क्रियाकलापहरु...............161

तालिका 25. विपद्को समयका प्रतिकार्यका क्रियाकलापहरू...184

तालिका 27. विपद् पश्चात्का पुर्नलाभ अन्तगत पुर्नस्थापना र पुर्ननिर्माणका क्रियाकलापहरू
....187

खण्ड एक : प्रारम्भिक परिचय

१.१ पृष्ठभूमि

नेपाल सरकारले विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनका कार्यहरुलाई योजनाबद्ध र व्यवस्थित गर्न संविधानमा यस सम्बन्धी व्यवस्था गरेको छ।विपद् जोखिम व्यवस्थापन राष्ट्रिय रणनीति, २०६६ जारी गरेपछि नेपालमा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनका क्षेत्रमा उल्लेखनीय कार्यहरुको शुरुवात भएको पाईन्छ।जलवायु परिवर्तन नीति, २०६७ भू-उपयोग नीति, २०६९ जल उत्पन्न प्रकोप व्यवस्थापन नीति, २०७२ राष्ट्रिय पुनर्निर्माण तथा पुनर्स्थापना पुनरुत्थापना नीति, २०७२ राष्ट्रिय विपद् प्रतिकार्यको कार्यढाँचा, २०७० (प्रथम संसोधन २०७५), बस्ती विकास, शहरी योजना तथा भवन निर्माण सम्बन्धी आधारभूत मार्गदर्शन, २०७२ राष्ट्रिय शहरी विकास रणनीति २०७३ आदि महत्वपूर्ण कानूनी तथा नीतिगत आधार हुन् भने नेपालको संविधान, २०७२ स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ र विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन नियमावली, २०७६ पछिल्ला महत्वपूर्ण कानूनी व्यवस्था हुन्।साथै विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४ ले व्यवस्था गरेका विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन राष्ट्रिय परिषद कार्यकारी समिति, प्राधिकरण, प्रदेश, जिल्ला तथा स्थानीय तहका विपद् व्यवस्थापन समितिहरु विपद् व्यवस्थापनका क्षेत्रका संस्थागत व्यवस्थाका आधारका रुपमा रहेका छन्।

स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना तर्जुमा निर्देशिका, २०७४ (मस्यौदा), जलवायु परिवर्तन र संवेदनशीलता जोखिम विश्लेषण विधिहरुलाई एकिकृत तथा सरलीकृत गरी बहुसरोकारवाला निकाय (वडा कार्यालय, नागरिक मञ्च, वडा सचिव, शिक्षक, समाजसेवी, महिला स्वयंसेविका, जेस्ठ नागरिक, राजनैतिक दलका प्रतिनिधि, प्राकृतिक श्रोत व्यवस्थापन समूहका प्रतिनिधि, महिला, पुरुष लगायत अन्य बुद्धिजीविहरुको सहभागितामा जलवायु परिवर्तन अभिमुखिकरण एवं स्थानीय उत्थानशील योजना तर्जुमा गोष्ठीबाट आगामी ५ वर्षका लागि विपद् तथा जलवायु उत्थानशील कार्ययोजना तयार गरिएको छ।यस योजनाबाट यहाँका वासिन्दाको अनुकूलन क्षमता तथा समुत्थानमा अभिवृद्धि गर्न सहयोग पुर्याउने विश्वास गर्दै यस योजनालाई वडाको विषयगत योजना बनाई नियमित योजना तर्जुमा प्रकृयामार्फत नगरपालिका तथा वडा कार्यालय, जि.स.स. लगायत राष्ट्रिय योजनामा समेत समावेश गरिने छ।यस नगरपालिकामा सञ्चालन हुने अन्य विकास कार्यसमेत जलवायु परिवर्तन अनुकूलन तथा समुत्थान मैत्री बन्दै जाने विश्वास गरिएको छ।यो योजनाको कार्यान्वयनको प्रत्येक चरणमा महिला संवेदनशीलतालाई ध्यान राख्दै क्रियाकलाप सञ्चालनमा बढी भन्दा बढी गर्भवती महिला तथा २ वर्षमुनीको बालबालिका र विपन्न वर्गको सहभागितालाई सुनिश्चित गरिनुका साथै समावेशीकरणलाई प्राथमिकता प्रदान गरिने छ।

१.२ विपद्को स्थानीय परिदृष्य

यस नगरपालिका भएर बग्ने कर्णाली, पथैरया, रानी जमरा, मोहना जस्ता नदी तथा खोलाहरूमा बर्षेनी आउने बाढीका कारण यो नगरपालिका विपद्को उच्च जोखिममा रहेको छ।विगतमा कर्णाली लगायतका नदी तथा खोलाको कटानले विशेष गरि वडा नं ५,६,७,८ र ९ का समुदायहरुमा धैरै क्षति पुर्याएको पाईएको छ।समग्रमा टीकापुर नगरपालिका भित्रका विभिन्न टोल र बस्तीहरुको विगत ३० वर्षको विपद्को ऐतिहासिक विवरण हेर्दा यस नगरपालिकामा बहुप्रकोपको जोखिम रहेको छ।विपद्कै कारण हरेक वर्ष मानवीय, भौतिक, आर्थिक, सामाजिक र मनोबैज्ञानिक क्षति भएको पाइएको छ।बाढी, आगलागी, हावाहुरी, खडेरी, जंगली जनवरको आतंक जस्ता प्रकोहरु यस नगरपालिका भित्र दोहोरीइरहने प्रकोप हुन्।नगरपालिकामा भित्र अति उच्च जोखिममा रहेका घरधुरी २०८७, उच्च जोखिममा रहेका घरधुरी २८३२, मध्यम जोखिममा रहेका घरधुरी २३०२, न्यून जोखिममा रहेका घरधुरी ३२०६ रहेका छन् भने अति न्यून जोखिममा रहेका घरधुरी ९५०० रहेका छन्।त्यसै गरी जोखिमयुक्त वडाहरुमा अति उच्च जोखिम वडा ५,६,७ र ८ रहेका छन्, उच्च जोखिममा वडा २,९ रहेका छन् भने वडा १ र ४ मध्यम जोखिममा रहेका छन्।यस सम्बन्धि विस्तृत विवरणहरु पछिला खण्डहरुमा समावेश गरिएको छ।

प्राकृतिक, मानवीय, जलवायुजन्य प्रकोपले यस नगरपालिकामा विपद् निम्त्याउने गरेको कारण भविष्यमा ती विपद्हरुको जोखिम न्युनीकरणमा कदम चाल्नुपर्ने अवस्था टड्कारो रुपमा देखिएको छ।पछिल्लो समयमा जलवायु परिवर्तन र यसका असरहरुले समुदायको आयश्रोतको प्रमुख माध्यम कृषिमा नकारात्मक असर पर्न थालेको स्थानीयले अनुभव गर्न थालेका छन्।विपद्ले गर्ने जनधनको क्षति कम गर्ने तथा विपद् व्यवस्थापनको कार्यलाई प्रभावकारी बनाउने उदेश्यका साथ यस नगरपालिकामा, नगरपालिका स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति तथा वडा स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समितिहरू साथै बाढी प्रभावित समुदायमा समुदाय स्तरीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति समेत गठन भएका छन्।विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि नगरपालिका स्तरबाटै प्रयासहरुको सुरुवात भएको छ।विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि नगरपालिकाको स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिले, वडास्तरीय स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति र जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति तथा अन्य सरोकारवाला सरकारी तथा गैरसरकारी संस्थाहरूसँग समन्वय गरी जोखिम न्यूनीकरणकालाई प्रयासहरू तिव्र रुपमा गर्नुपर्ने देखिन्छ।विपद् पूर्वतयारीका क्रियाकलापलाई विकास प्रक्रियामा मूलप्रवाहीकरण गरी विपद् जोखिम व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउन सकेमा जनधनको क्षति कम गर्न सकिन्छ।साथै प्रकोपहरुसँग जुध्नको लागि मानविय, आर्थिक, भौतिक श्रोत साधनको विकास गरी यस नगरपालिकालाई विपद् उत्थानशिल नगरपालिकाको रुपमा स्थापित गर्नु जरुरी देखिन्छ।

१.३ नगरपालिकाको परिचय

१.३.१ भौगौलिक अवस्था

नेपालको सुदुरपश्चिम प्रदेश अन्तरगत पर्ने कैलालीको पनि पूर्वी भागमा कर्णाली नदीको तटमा अवस्थित टीकापुर नगरपालिका २८^{0}३१'३०" उत्तरी अक्षांस र ८१^{0}०७'१५" पुर्बी देशान्तरमा अवस्थित छ। यो नगरपालिका १२२.२२ बर्ग कि.मि. क्षेत्रफलमा फैलिएको छ।यसको सिमाना पूर्वमा कर्णाली नदी र बर्दिया जिल्लाको राजापुर नगरपालिका, पश्चिममा भजनी नगरपालिका, उत्तरमा जानकी गाउँपालिका र दक्षिणमा मोहना नदी भारत सिमानासंग जोडीएको छ।टीकापुर नगरपालिका नेपालकै आधुनिक योजना सहितको नगरपालिका पनि हो।

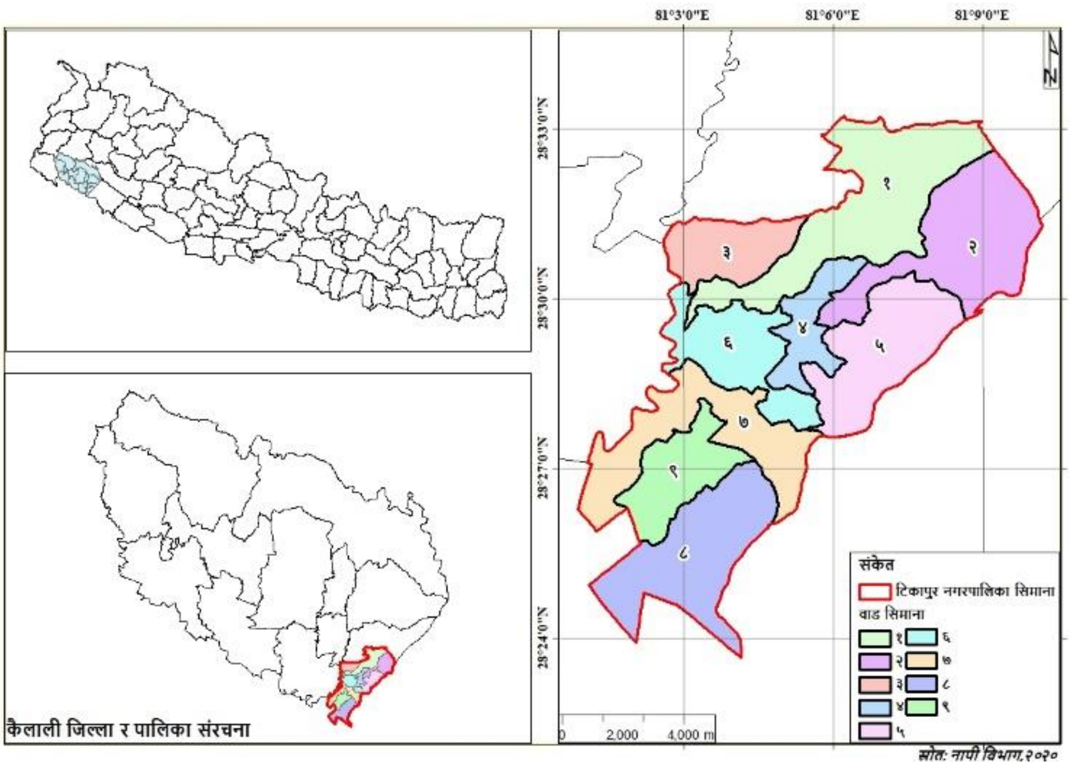

स्रोत: नापी विभाग,२०२०

चित्र १. टीकापुर नगरपालिकाको नक्सा

यो नगरपालिका तराई क्षेत्रको समथर भूभागमा अवस्थित छ।समुन्द्र सतहबाट १४५-१६१ मिटर उचाईमा रहेको यस नगरपालिकाको हावापानी उष्ण उपोषण, समशीतोषण रहेको छ।यहाँको अधिकतम तापक्रम ४३ डि.से. सम्म पुग्ने र न्यूनतम तापक्रम ५ डि.से. सम्मपुग्ने गरेको छ।यसैगरी औसत वार्षिक वर्षा १८४० मिलिमिटर हुने गर्दछ।

१.३.२ जनसंख्याको विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस नगरपालिकाको कुल घरधुरी सङ्ख्या 20,930 र जनसङ्ख्या 89,835 (महिलाः 47५४१ र पुरूषः ४२,२९४) रहेको छ।वडागत विवरण अनुसार सबैभन्दा धैरै घरपरिवारहरू वडा न १ मा ४६,६९७ जनसंख्या र सबैभन्दा कम वडा नं ९ मा ३६२६ जनसख्या रहेका छन्।प्रत्येक वडामा महिलाको जनसङ्ख्या पुरुषको भन्दा बढी

देखिन्छ।वडा अनुसार र उमेर अनुसारको जनसंख्या विवरण तालिका १ र २ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका 1. वडाहरुको जनसंख्या विवरण

विवरण	वडा १	वडा २	वडा ३	वडा ४	वडा ५	वडा ६	वडा ७	वडा ८	वडा ९	जम्मा
पुरुष	२१९७७	३४७३	२४४३	२२२३	२३६९	२२९३	३४२०	२३५०	१७४६	४२२९४
महिला	२४७२०	४०८०	२७३९	२५५३	२५६४	२६२५	३६६२	२७१८	१८८०	४७५४१
जम्मा	**४६६९७**	**७५५३**	**५१८२**	**४७७६**	**४९३३**	**४९१८**	**७०८२**	**५०६८**	**३६२६**	**८९८३५**

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

तालिका 2. उमेर अनुसारको जनसंख्या विवरण

उमेर समुह	पुरुष	महिला	उमेर समुह	पुरुष	महिला	उमेर समुह	पुरुष	महिला
९५ माथि	१७	४१	६०-६४	११९४	१४१३	२५-२९	३५६६	४५७८
९०-९४	३७	६३	५५-५९	१४१३	१६८९	२०-२४	४०३१	५२७४
८५-८९	८८	११२	५०-५४	१९१६	२३८०	१५-१९	४५३५	४८४१
८०-८४	१९४	२६९	४५-४९	१८६७	२२७१	१०-१४	४८६०	४४९१
७५-७९	५२८	६३२	४०-४४	२३९६	२७७२	५-९	४२०६	३६५२
७०-७४	८८५	१२३९	३५-३९	२९२७	३६८२	००-०४	३४९९	२९६०
६५-६९	९९६	१२२२	३०-३४	३१३९	३९६०	**जम्मा**	**४२२९४**	**४७५४१**

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

१.३.३ भु-उपयोग

यस नगरपालिकाको अधिकांस भूभाग खेतीयोग्य जमिन (७३.७९%) रहेको छ।त्यसै गरी यस नगरपालिकामा वन जंगलले ओगटेको क्षेत्र ८.११% र झाडी क्षेत्र ६.०७% रहेको छ।यस नगरपालिकाको विस्तृत भू-उपयोगको तथ्यांक तालिका ३ मा प्रस्तुत गरिएको छ।यस नगरपालिका भित्र २ वटा पार्कहरू, २७ वटा चौतारा, पाटी जस्ता खुल्ला क्षेत्रहरू र १२ वटा खेलमैदानहरू रहेका छन्।

तालिका 3. भुउपयोगको अवस्था

क्रम संख्या	भूउपयोगको क्षेत्र, सन् २०२०	क्षेत्रफल वर्ग किमि	प्रतिशत
१	खेतियोग्य जमिन	८७.३२	७३.७९
२	वन जंगल	९.६९	८.१९
३	झाडी	७.१९	६.०७
४	तलाउ पोखरी	०.१६	०.१३
५	वागवानी बगैंचा	०.६२	०.५३
६	घाँसे जमिन	२.९१	२.४६
७	बगर	५.५४	४.६८

८	खोला, नाला	०.४६	३.७७
९	बाझो जमिन	०.४०	०.३४
१०	अन्य	०.०६	०.०५
जम्मा		**११८.३३**	**१००.००**

१.३.४ सामाजिक सुरक्षा प्राप्त गर्ने लाभग्राहिहरुको विवरण

यस नगरपालिकामा विभिन्न संकटासंन्न व्यक्तिहरुले सामाजिक सुरक्षा प्राप्त गरिरहेका छन्। सामाजिक सुरक्षा प्राप्त गर्ने लाभग्राहिहरुको विवरण तालिका ४ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका 4. संकटासंन्न जनसंख्या समुह

वडा	बाल पोषण अनुदान (दलित)	पूर्ण अपाङ्गता	गम्भीर अपाङ्गता अनुदान	विधुवा	ज्येष्ठ नागरिक एकल महिला भत्ता	ज्येष्ठ नागरिक भत्ता- अन्य	ज्येष्ठ नागरिक भत्ता- दलित	लोपोन्मुख आदिवासी	जम्मा
१	४४४	२८	१४९	५८२	२८८	१८४०	२४२	८९	३६६२
r२	१२८	६	४०	१९३	७८	४९३	१३९	०	१०७७
३	९३	१०	३०	८५	३६	२५६	५२	०	५६२
४	९	३	३२	८५	३३	२००	११	०	३७३
५	२६	५	३०	१३२	४६	३८२	४९	०	६७०
६	४३	५	२९	१०१	३३	३००	४४	०	५५५
७	२३	१०	३८	२२८	५४	३७२	३४	०	७५९
८	१२०	४	३५	१७१	४६	३२३	१०९	०	८०८
९	१९	६	२२	७४	२८	२०८	१४	०	३७१

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

१.३.५ शैक्षिक अवस्थाको विश्लेषण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस टीकापुर नगरपालिकाको कुल साक्षरता दर ७७.८% रहेकोमा पुरुष हरु ८५.२% र महिलाको साक्षरता दर ७१.२% रहेको छ।५ वर्ष वा सोभन्दा माथिका व्यक्तिको साक्षरताको अवस्था अनुसारको जनसंख्या विवरण तल चित्रमा देखाइएको छ।यस नगरपालिकामा पठनपाठनका लागि बाल विकास केन्द्र सामुदायिक तर्फ ३६ र निजी तर्फ २१ आधारभुत विद्यालयको संख्या सामुदायिक तर्फ २३ र निजी २० माध्यमिक सामुदायिक १८ र

निजी १७ र क्याम्पस सामुदायीक ४ रहेका छन भने अन्य शिक्षण सस्था २ गरि जम्मा १४२ वटा शैक्षिक संस्थाहरु रहेका छन्।

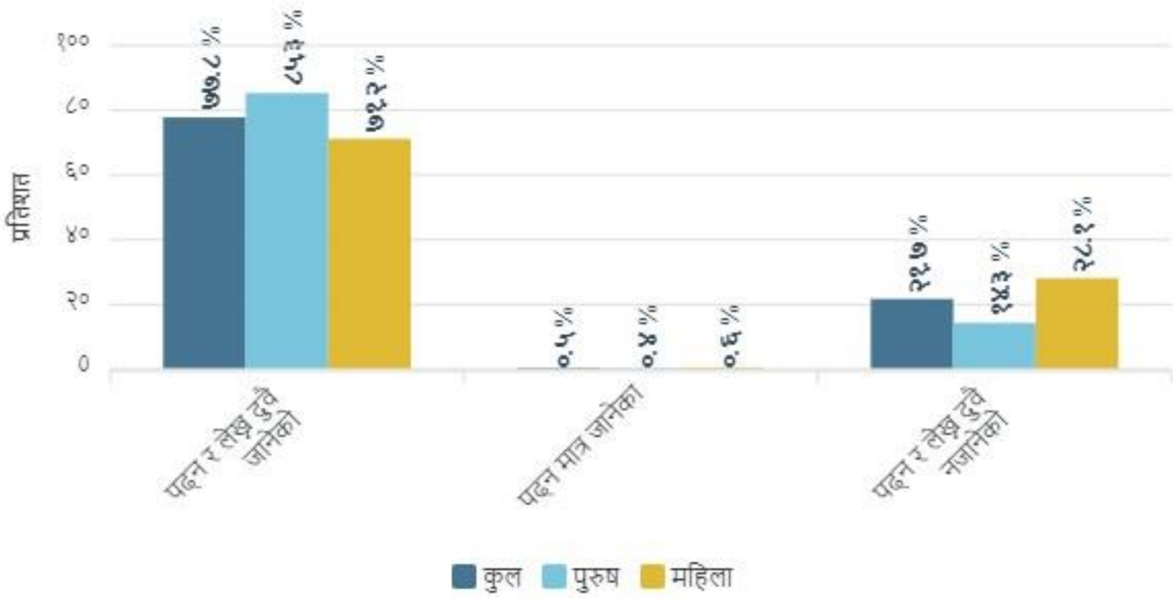

चित्र २. साक्षरता दर

स्रोत : शिक्षा यूवा तथा खेलकुद शाखा कार्यालय टीकापुर

१.३.६ पेशा व्यवसायको स्थिति

टीकापुर नगरपालिकाको पाश्र्वचित्र, २०७५ तथ्याङ्क अनुसार नगरपालिकामा १२,०१९ जना रोजगार, २४,५०७ जना बेरोजगार र थप ३०,३२५ जना स्वेच्छिक बेरोजगार रहेको पाइयो।यसरी हेर्दा नगरपालिकामा बेरोजगार हुने र बेरोजगार बस्नेको सङ्ख्याका हिसाबले रोजगारीको अवस्था विकराल रहेको छ।सामान्यताया काम गर्ने उमेर १५ देखि ५९ वर्षका कुल ४९,३७६ जनसङ्ख्यामध्ये १२,०१९ अर्थात् २४३४ प्रतिशत ज.नसङ्ख्या मात्र रोजगार रहेको देखिन्छ।यद्यपि नेपालमा कानूनले तोकेको १५ देखि ५९ वर्षसम्मको उमेर बाहेक समेत बालबालिकालाई काममा लगाउने र जेष्ठ नागरिकहरूले बाध्यतावश काम गर्नु परिरहेको यथार्थ छ।माथि उल्लेखित २४३४ प्रतिशत जनसङ्ख्या काम गर्न सक्ने उमेर समूहको जनस.ङ्ख्याको आधारमा निकालिएको हो।ठूलो सङ्ख्यामा रहेको बेरोजगारको कारण नगरपालिकामा उत्पादनशील कार्यमा लागेको जनसङ्ख्यामाथि ठूलो आर्थिक दवाब पर्ने र बेरोजगारीका कारण उत्पन्न हुने थप सामाजिक, आर्थिक र मनोवैज्ञानिक असरहरू निकै संवेदनशील हुने गर्दछन् । अर्धदक्ष, अदक्ष र बेरोजगारको जनसङ्ख्या उच्च हुँदा नगरपालिकाको विकासमा दीर्घकालीन नकारात्मक प्रभाव पर्दछ।

१.३.७ पिउने पानी, इन्धन र शौचालय प्रयोगको अवस्था

टीकापुर नगरपालिकाको पाश्र्वचित्र, २०७५ अनुसार यस नगरपालिकामा रहेका १८,६२० घरधुरीहरू मध्ये ट्यूबेल वा हातेपम्पको पानी पिउने घरधुरिको सङ्ख्या ७६३२ प्रतिशत भएकाले . सामान्यतया सबैजसो घरपरिवारले ट्युववेल र हातेपम्पको पानी पिउने गर्दछन् भन्दा हुने देखिन्छ।यद्यपि दोस्रोमा भने धारा÷पाइप मार्फत् आपूर्ति गरिएको पानी पिउने परिवारको सङ्ख्या ४,२६५ अर्थात् २२.९१ प्रतिशत रहेका छन्।अन्य स्रोत प्रयोग गर्नेको सङ्ख्या नगन्य रहेको छ।यस तथ्याङ्कले ट्युववेल वा हातेपम्प प्रयोग गर्ने घरपरिवार अत्यधिक भएको देखाएकोले सो पानी पिउन वा अन्य प्रयोगका लागि पूर्णरूपमा सुरक्षित नहुन सक्ने देखाउँछ।भने अर्कातर्फ नेपालको तराई क्षेत्रमा जमिनमुनिको पानीमा आर्सेनिक रहेको (एक प्रकारको विषाक्त पदार्थ) विभिन्न परिक्षणले देखाएकोले त्यसमा सजगता अपनाई पानी शुद्धीकरणका उपायहरू अवलम्बन गर्नुपर्ने देखाउँछ।

१.३.८ सिचाईको व्यवस्था

यस नगरपालिकाको धैरैजसो भू.भाग खेती योग्य जमिनले ढाकेकोछ।सामान्यतया ४०-०८ % सिंचित खेत छ र अरु खेत बर्षामा निर्भर यहाको खेती प्रणाली वातावरणीय परिबेशमा आएको परिबर्तनको मारमा परेको छ।यस नगरपालिकामा रहेका रानी जमरा तथा कुलरिया सिंचाई प्रणाली का बाबजुद मौसमी कुलो तथा कुलो नलाग्ने भुभागको बनौटको कारण (सिंचाई नहर) पानीको समुचित सदुपयोग हुन सकेको छैन।यस नगरपालिकाको पुर्वि भेगमा कर्णाली नदी बग्ने भएपनि उक्त पानीको पूर्णरुपमा उपयोग हुन सकेको छैन।यस नगरपालिकाको पुर्वितिर बग्ने र्कणाली नदी नैमुख्य जलाधार हो भने मोहना, पथरैया लगायतका नदीहरु भएतापनि यसको फाइदा लिएर उत्पादकत्व बढाउन सकिएको छैन बरु जमीन कटान तथा डुबान जोखिमको चुनौती थपिएको छ।

१.३.९ बसोबासको अवस्था

यस नगरपालिकाको मध्य भाग व्यवस्थित बस्ति विकास तथा व्यस्थित शहरी योजना अनुसार विकास गरिएको बस्ति हो, यस नगरपालिका केही वडाहरु धैरै पुराना बस्ति रहेका छन जस्तो वडा नं. ७ को सत्तीबजार पुरानो दिनमा सुदुरपश्चिम तथा मध्यपश्मिको पुरानो बजारको रुपमा चिनिन्छ।भने यस टीकापुर नगरपालिका अन्र्तगतका केही वडाहरु नयाँ बस्तिका रुपमा विकास भएका छन भने यस नगरपालिकामा क्रमशः बस्तीहरूको विकास बढ्दो रहेको छ।नगरपालिकाको केन्द्रतिर बाटो, बजार तथा ससाना घरेलु उद्योग देखिए तापनि समग्रमा नगरपालिकाको -अधिकांश वडाहरुमा बसोबास गर्ने बासिन्दाहरु कृषि पेशामा आश्रि्रत रहेको देखिन्छ भने कृषि

व्यवसाय नै यस नगरपालिकाका बस्तिहरुको जीविकोपार्जनको मुख्य आधार रहेको छ।बस्तिहरुमा आवश्यक आधारभुत भौतिक सुविधाहरु सबै वडाहरूमा पुगिसकेको छैन।साथै यस नगरपालिकामा विकासका धेरै आयामहरूमा अभ्यास गर्न बाँकी देखिन्छ भने जुन क्रमशः बिकास हुँदै गरेको देखिन्छ।यस नगरपालिकामा रहेको मुख्य बसोबास क्षेत्र अर्थात् बस्ती विकास भई रहेका क्षेत्रहरू सम्बन्धी विवरण तालिका ५मा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका 5. मुख्य बसोबास क्षेत्रको विवरण

वडा नं.	मुख्य बस्ति तथा गाउँ टोलको नाम
१	ब्लक नं.१ देखि ३३ सम्म, बनगाउँ, समितिपुर, व्यवसाय क्षेत्र, बजार क्षेत्र, जमारापारी, शक्तिनगर, ज्योतिनगर, विपदपुर
२	राजीपुर,बरदादेवी टोल,विजयनगर, सितापुर, बन्दिपुर, कोठारपुर, अस्नेरी, विकासपुर,जूपालटोल, चौधरी टोल, राममन्दिर टोल
३	शंकरपुर, रामपुर, कटानपुर, घिया, पुछरी
४	अस्नेरी, बाघमारा, ज्ञानीपुर, मौरनिया, छेकरखैला, बिचकापुरुवा, ईन्दैया, ठाडापुर, जुम्लीपुर
५	झण्झटपुर, दौलतपुर, बसन्ता, पहाडीपुर, शाहीपुर, सिम्रेनी, मनिकापुर
६	भर्तापुर, भगवानपुर, बेलुवाबोझी, अम्बासा, ओखरपुर, मिलनपुर, लक्षिनापुर, पर्सेनी, सिम्रेनी, नारायणपुर
७	सुन्दरपुर, बैदी, दाराबोझी, कुन्तीपुर, मौभेरी टोल, खैरझाला, सत्ती, पदमपुर, चौराहा, प्रतिपुर, डिबिपुर, बेलुवा, ढुंगानाटोल, महादेव टोल, धामीटोल, रामजानकीटोल
८	कर्मीडाँडा, कमलगाउँ, फाँटा,सूर्यपुर, बटनपुर, अरनुवा, श्रीलंका, कालिमाटी, बनगाउँ, बन्जरिया
९	दुर्जनपुर, खैरीपुर, झुंगा, टाडा, खक्रौला, रैनीबोझी, पायलगाउँ, बौनिया,

१.३.१० नगरपालिका भएर बग्ने खोलानाला तथा नदिको विवरण

यस नगरपालिकाको पूर्वमा कर्णाली नदी तथा दक्षिणमा मोहना नदी पर्दछ।यस बाहेक यस नगरपालिका भित्र विभिन्न साना ठुला नदी, कुला, नहरहरु जस्तै; जमरा, रानी, रानीकुला, अरबरुवा, भेडे, बनकुला, गमुवा, लोहरो कुला, पथरैया, जगैरी नाला आदि रहेकका छन।यस नगरपालिका भएर बग्ने खोला नाला तथा नदिको विवरण तालिका ६ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका 6. नगरपालिका भएर बग्ने खोलानाला तथा नदिको विवरण

वडा नं.	नदी, कुला, नहरको नाम	नदी, कुला, नहरले छोएका बस्तिहरु
१	जमरा	ब्लक नं. ए, बि.,डि, ८, २९, ३०, ३१, ७ वटा शिविर, बनगाउँ

वडा नं.	नदी, कुला, नहरको नाम	नदी, कुला, नहरले छोएका बस्तिहरु
२	रानी, कर्णाली	विजयनगर, राजीपुर, सितापुर, बिकासपुर, कोठारपुर, बन्दिपुर
३	जमरा	घिया पुछरी, कटानपुर, शंकरपुर
४	रानीकुला, अरबरुवा, भेडे, बनकुला, गमुवा, लोहरो कुला, जमरा	बाघमारा, छेगरखैला, ईन्द्रैया, मौरनिया, कोदैपुर
५	रानी, कर्णाली	शाहीपुर, बसन्ता, सिम्रेनी
६	कर्णाली, रानीकुला, पथरैया, जमरा, गैरी नाला	सिम्रेनी, लक्षिनापुर, भर्तापुर, भगवानपुर, नारायणपुर, प्रसेनी, बेलुवाबोझि, मिलनपुर
७	पथरैया, मोहना, कर्णाली	सत्ति, बैदी, ढुंगानाटोल, कुन्ति
८	कर्णाली, मोहना	श्रीलंका, बनगाउँ, रामडाँडा, फाँटा, अरुनुवा, कालीमाटी
९	मोहना	खक्रौला, पायलगाउँ, बैदी

१.३.११ सडक तथा यातायातको अवस्था

यस नगरपालिकाका धैरै जसो क्षेत्रहरुमा सडक तथा यातायातको सुविधा राम्रो रहेको छ।यस नगरपालिकामा बाह्रै महिना सार्वजनिक यातायात सुचारु हुने अवस्थाका सडक संरचना रहेको छ।वडा नं ८ र ९ भएर हुलाकी राजमार्ग छ भने राष्ट्रिय राजमार्ग संग जोड्नका लागि लम्कि देखि सत्ति सम्मा लिङ्क रोड रहेको छ।उक्त सडक संजालहरु हाल स्तरउन्नतिका क्रममा रहेको भएतापनि नगरपालिकाको ग्रामीण क्षेत्रमा भने कच्ची सडक भएको कारण वर्षातको समयमा सडक विग्रने भएकोले बाढी जन्य विपद्का बेलामा प्रभावकारी प्रतिकार्यमा कठिनाई हुने देखिन्छ।यस नगरपालिका अन्तर्गत अधिकांश वडाहरुमा कच्चि तथा ग्राभेलका साथै कालोपत्र सडकहरु रहेको छन।बर्षायाममा बाढीको डुबानका कारण अधिकांश सडकहरु जलमग्न हुने गरेका छन भने केही सडकहरु उच्च भएकाले बाढीका बेलामा बाढी प्रभावित सुमदायहरुका लागी सुरक्षित स्थानका रुपमा समेत प्रयोग हुने गरेका छन।तसर्थ यस नगरपालिका विभिन्न सडक तथा बाटोहरु लाई उच्च तथा सुरक्षितबाटोको रुपमा सुधार गर्न पर्ने देखिन्छ।यसरी बनाईएका सुरक्षित बाटोले बाढी विपद्का समयमा बाढी प्रभावित समुदायका लागी सुरक्षित स्थानको रुपमा अस्थाई बसोबासमा सहयोग पुग्ने देखिन्छ।यस पालिलकामा भएका मुख्य सडक संजालको नसाङ्कन चित्र २ प्रस्तुत गरिएको छ।

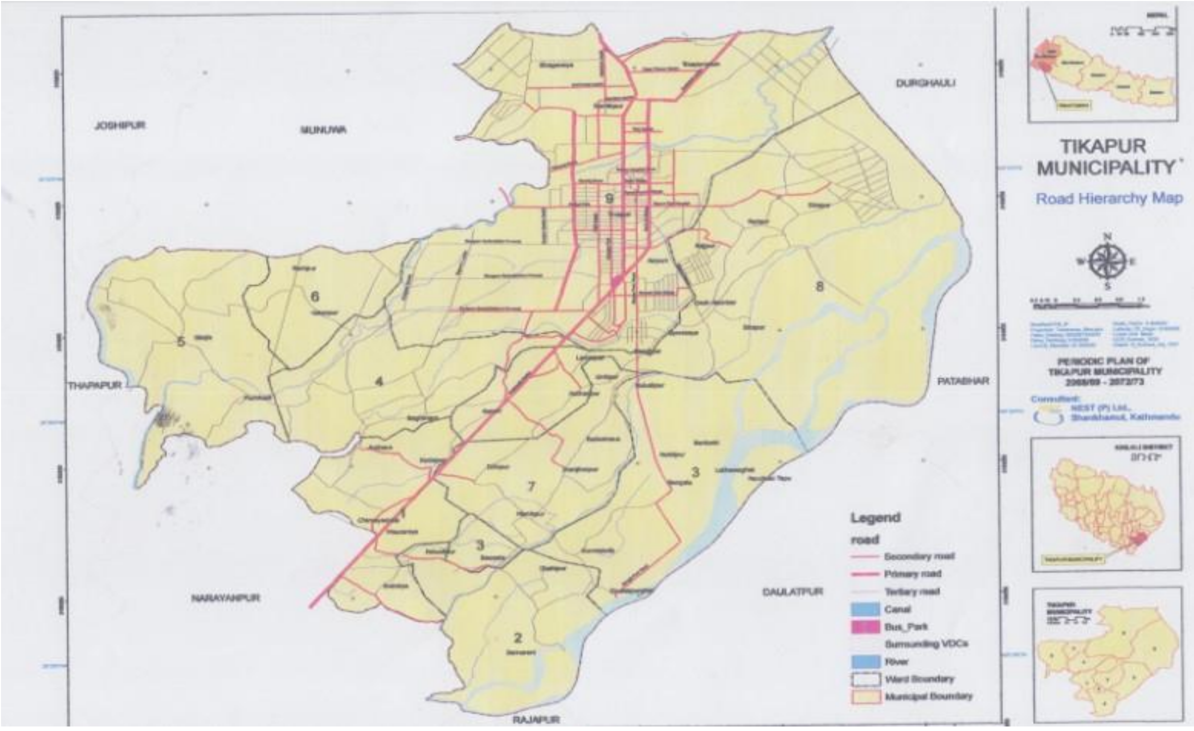

चित्र ३. टीकापुर नगरपालिकामा रहेको सडक संजाल

१.४ स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजनाको परिचय

१.४.१ योजनाको आवश्यकता तथा महत्व

विपद् जोखिम न्यूनीकरण र व्यवस्थापन ऐन, २०७४, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा स्थानीय तहले विपद् तथा जलवायु परिवर्तन अनुकूलन सम्बन्धी योजना निर्माण गर्नुपर्ने र आफ्नो क्षेत्रको जोखिम कम गर्न लगानी गर्नुपर्ने प्रावधानको व्यवस्था गरेको छ।स्थानीय स्तरमा हुने विपद्का क्रियाकलापलाई न्यूनीकरण गरी मानवीय तथा भौतिक क्षतिको न्यूनीकरण गर्नका लागि स्थानीय सरकार जवाफदेही हुने प्रावधान छ।स्थानीय तहले समुदाय तहमा विपद् जोखिमको विषयमा जनचेतना जगाइ जोखिम कम गर्नका लागि मौसम पुर्वानुमानमाका आधारमा पुर्व कार्य, पूर्वतयारीका क्रियाकलाप सञ्चालन गर्ने प्रभावकारी प्रतिकार्यका लागि दक्ष जनशक्तिको व्यवस्थापन गर्ने, विपद्पछि प्रभावकारी प्रतिकार्य र पुनस्थापनाका कार्यहरू बलियो, उत्थानशील र दिगो बनाउन विपद् व्यवस्थापनको क्षेत्रमा लगानी गर्नुपर्नेछ।नगरपालिकास्तरीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजनाका निम्न महत्वले यसको आवश्यकता पुष्टि गर्छ।

- पालिकास्तरमा विपद् व्यवस्थापनका क्रियाकलापहरू सञ्चालनका लागि संस्थागत संरचना तयार गरी बहुप्रकोप जोखिम तथा क्षमता विश्लेषणका लागि समुदायको सक्रिय सहभागिता सुनिश्चित गर्न।

- पालिकास्तरमा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन र प्रभावकारी प्रतिकार्यका लागि आवश्यक पर्ने मानव शक्ति र गैरमानव साधनको व्यवस्थापनका लागि प्रभावकारी प्रतिकार्य दल निर्माण गरी क्षमता अभिवृद्धिका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्न।
- समुदायमा आधारित पूर्वचेतावनी प्रणाली स्थापनाको माध्यमबाट सम्भावित जोखिम परिवारलाई पूर्वजानकारी गराइ समुदायलाई विपद् पूर्वतयारी र प्रतिकार्यमा जवाफदेही बनाउन।
- स्थानीय स्रोतसाधन तथा क्षमताको अधिकतम उपयोग गर्दै विभिन्न क्षेत्रसँग समन्वय गरी विपद् पूर्वतयारी, पूर्वचेतावनी प्रणाली, न्यूनीकरण, रोकथाम कार्य गर्नु र प्रभावित समुदायलाई व्यवस्थित, प्रभावकारी, जवाफदेही तरिकाले मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउन स्थानीय निकायलाई जिम्मेवार बनाउने।
- विपद् जोखिम व्यवस्थापन र न्यूनीकरणका लागि जोखिम संवेदनशील भूउपयोग योजना र भूउपयोग सोचपत्रको महत्वका विषयमा बोध गराउने।
- स्थानीयस्तरमा सञ्चालन हुने हरेक विकास निर्माणका काममा विपद् जोखिम व्यवस्थापनका क्रियाकलापलाई मूलप्रवाहीकरण गर्नका लागि स्थानीय तहलाई जिम्मेवार बनाउने।

१.४.२ योजनाको सिमा

योजनाको कार्यान्वयन स्थानीय निकायहरूले आफ्नो नियमित योजना तर्जुमा प्रक्रियाको अभिन्न अङ्गका रूपमा गर्ने भएकाले विकास-निर्माणसँग सम्बन्धित भएर निरन्तर कार्यान्वयनमा रहनेछन्।यो योजना स्थानीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना तर्जुमा निर्देशिका-२०६८ तथा स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना तर्जुमा निर्देशिका-२०७४ को मस्यौदा अनुसार तयार गरिएको छ।मूलतः स्थानीय समुदाय र सरोकारवालाको विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धमा भएका ज्ञान, सिकाई र बुझाइमा आधारित रही यो योजना तयार गरिएको छ।यो योजना तर्जुमा कार्यमा पालिकाका सबै वडामा सहभागितामूलक सङ्कटासन्नता तथा अनुकूलन क्षमता विश्लेषण गरी निर्माण गरिएको भए तापनि सङ्ख्यात्मक सीमितताले गर्दा प्रशस्त अनुभव समेट्न सकिएको छैन।समय, स्रोत-साधनको सीमितता भए तापनि योजना निर्माण गर्दा अपनाउनुपर्ने सम्पूर्ण विधिहरू अवलम्बन गरेर बहुपक्षीय सूचनाहरू सङ्कलन गर्ने प्रयास गरिएको छ।यस योजनाको कार्यान्वयनका लागि पालिकाले आवश्यकरूपमा जनशक्ति तयार गर्न समय लाग्नेछ र त्यसका लागि स्रोतको खोजी गर्नुपर्ने अवस्था रहन्छ जुन हुन्छ नै भन्न सकिन्न।त्यस्तै योजनाको कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्याङ्कनका लागि आवश्यक सबै दक्ष जनशक्तिको स्थानीय स्तरमा नै उपलब्धता नहुन पनि सक्छ।

१.४.३ योजना निर्माण र स्वीकृति प्रकृया

योजना अद्यावधिकका क्रममा पालिकाका सरोकारवाला निकाय वैठक वसी निर्माणका लागि आवस्यक सूचाना संकलन गरिएको थियो उक्त वैठकबाट संकलन हुन नसकिएका तथ्याङ्कहरु

सरोकारवाल नियका व्यक्तिहरूसँग सामूहिक तथा व्यक्तिगत छलफल गरिएको थियो।यस योजनालाई सहभागितामूलक, प्रभावकारी र व्यवस्थित बनाउनका लागि पालिकाका विषयगत कार्यालयका प्रमुखहरूसँग विपद् व्यवस्थापनमा विषयगत कार्यालयको भूमिकाका विषयमा छलफल समेत गरिएको थियो।स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको नेतृत्वमा यो योजना तर्जुमाका लागि तपसिलका प्रक्रियाहरू अवलम्बन गरिएको थियो;

- स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना तर्जुमा सम्बन्धी नगरपालिका र सामुदायिक सामाजिक विकासको लागि सचेत समाज, कैलाली छलफल,
- वडा र समुदायस्तरबाट सङ्कटासन्नता तथा क्षमताको विश्लेषण गरीएका सूचना अद्यावधिक गर्न वैठकका चरणमा सूचना संकलन तथा दस्तावेजीकरण,
- विभिन्न समयमा पालिकाकाको सहकार्यमा विभिन्न संघ सस्था तथा नेपाल रेडक्रस सोसाइटी द्धारा संकलन गरि विपद् पोर्टलमा समावेस गरिएको तथ्याङ्कहरुको प्रयोग संकटासन्नता जोखमि सम्मुखता तथ्याङ्क लाइ समावेस गरिएको,
- वडा र समुदायस्तरबाट सङ्कलित सूचनाका आधारमा विभिन्न समयमा प्रकाशित प्रतिवेदनको अधारमा नगरपालिकाको विपद् र जलवायु जोखिम स्थिति प्रतिवेदन तयार,
- जोखिम स्थिति प्रतिवेदनबारे योजना तर्जुमा गोष्ठी गरी विपद् जोखिम न्यूनीकरण, पूर्वतयारी, प्रतिकार्य र पुनर्लाभ योजनामा छलफल, मस्यौदा लेखन र नगरपालिकामा पेस,
- मस्यौदामा स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति र टीकापुर नगरपालिकाको मुख्य सरोकारवालाबाट अध्ययन र सुझाव सङ्कलन गरी स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजनाको अन्तिम योजना तयार,
- नगरसभाद्वारा अनुमोदन र कार्यान्वयन।

१.४.४ बजेट व्यवस्था

- स्वीकृत योजनाले निर्धारण गरेका प्राथमिकता प्राप्त क्रियाकलाप सञ्चालनका लागि पालिकाले आफ्नो क्षमताले भ्याएसम्म बजेट विनियोजन गर्नेछ।
- यस योजनामा उल्लेख क्रियाकलापहरूका लागि विस्तृत डिजाइन, इस्टिमेट र बजेट तयार गरी वार्षिक योजनामा समावेश गर्नेछ।
- पालिकामा कार्यरत सङ्घ-संस्थाले यस योजनामा भएका क्रियाकलापलाई सहयोग पुग्ने तरिकाले बजेटको व्यवस्था गर्नुपर्नेछ।
- स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना यसका साथै निजी संस्था तथा समुदायको सहयोगमा बजेटको व्यवस्था गर्न सकिनेछ।
- नगरपालिका र वडा कार्यालयले विपद् व्यवस्थापन कोषहरुबाट सम्बन्धित शीर्षकमा काम गर्न खर्च गर्ने प्रबन्ध गर्नेछ।

१.४.५ योजना कार्यान्वयनको प्रक्रिया

- नगरपरिषद्बाट स्वीकृत विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति मार्फत कार्यान्वयन गरिनेछ।
- विपद् व्यवस्थापन समितिबाट स्वीकृत योजनाहरू विषयगत कार्यालय, समुदाय, सङ्घ-संस्था तथा निजी क्षेत्र एवं वडास्तरीय विपद् व्यवस्थापन समितिको सहयोग र सहकार्यमा कार्यान्वयन गरिनेछ।

१.४.६ योजनाको अनुगमन मुल्याङ्क तथा पुनरावलोकन

योजनाको अनुगमन, मूल्याङ्कन र पुनरावलोकन टीकापुर नगरपालिकाले अन्य कार्यक्रमको अनुगमन, मूल्याङ्कन र पुनरावलोकन गर्दा सँगै गर्नेछ।अनुगमन, मूल्याङ्कनका लागि प्रतिवेदन फाराममा यसयोजनामा भएका क्रियाकलापको प्रगतिको विवरण लिइनेछ।कर्मचारीहरूको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनमा पनि यस योजनामा भएका क्रियाकलापहरू सम्पन्न गरिए या गरिएनन् भन्ने आधारमा मूल्याङ्कन गरिनेछ र मूल्याङ्कन फाराममा सूचकहरू तय गरिनेछ।प्रत्येक ६-६ महिनामा यस योजनाको प्रगतिको समीक्षा गरी आगामी ६ महिनाको कार्ययोजना तयार गरिनेछ।यस योजनाको प्रत्येक वर्ष पुनरावलोकन गरिनेछ भने प्रत्येक ५ वर्षमा विस्तृत पुनरावलोकन र परिमार्जन गरिनेछ।यसका अलावा तपसिलका प्रक्रियाका माध्यमबाट योजनाको अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा पुनरावलोकन गरिनेछ।

- पालिकाले बार्षिक नीति तथा कार्यक्रमको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्दा स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना कार्यान्वयनमा समेत नियमित अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गरिनेछ।
- पालिकास्तरमा गठित अनुगमन समितिले विपद् जोखिम व्यवस्थापनसम्बन्धी कार्यक्रमको प्रभावकारिता समेत मूल्याङ्कन गरी आवश्यकताअनुसार गाउँ कार्यपालिकालाई सिफारिस गर्नेछ।
- पालिकाको कुनै पनि क्षेत्रमा उत्पन्न विपद्ले सङ्कटासन्नता, क्षमता र जोखिममा पारेको परिवर्तनलाई सम्बोधन गर्न प्रत्येक वर्ष योजनाको पुनरावलोकन गरी वार्षिक कार्यक्रम तथा योजना तयार गर्नेछ।
- विपद् जोखिम व्यवस्थापन कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन प्रत्येक पाँच वर्षमा योजनाको बृहत् पुनरावलोकन गरी अद्यावधिक गर्नेछ।

खण्ड दूई : प्रकोप, सङ्कटासन्नता,क्षमता र जोखिम विश्लेषण

२.१ प्रकोप स्तरीकरण

यस नगरपालिकाको विद्यमान प्रमुख प्रकोपहरूमा बाढी, हुरीबतास, आगलागी, महामारी, शीतलहर, सितलहर, जङ्गली जनावरको आतंक,बालीरोग किरा, खडेरी, असिना, चटयाङ्क, सडक दुर्घटना आदि पर्दछन।यस नगरपालिकाको स्थानीय विपद् तथा जलवायू उत्थानशील योजना

अनुसार बाढीको प्रकोपबाट यस क्षेत्रमा जनधनको सबैभन्दा बढी क्षति हुने गरेको छ।त्यसैगरी हुरीबतास, आगलागी, महामारी, शीतलहर, जङ्गली जनावरको आतंक, बालीरोग किरा, खडेरी, असिना, चटयाङ्क, सडक दुर्घटना जस्ता प्रकोपहरूबाट पनि हरेक वर्ष जनधनको क्षति हुने गरेको छ।

यस नगरपालिका अन्तर्गत रहेका प्रमुख प्रकोपहरु र त्यसको प्राथमिकतालाई हेर्दा भूकम्प लामो समयको अन्तरालमा घट्ने प्रकोप भए तापनि यसको प्रभाव र असरको क्षेत्र ठूलो हुने गर्छ।२०७२ को भूकम्प र हालै २०८० मा आएका बझाङ्ग र जाजरकोटमा गएका भुकम्पले भुकम्पलाई पहिलो प्राथमिकतामा, बाढी दोश्रो प्राथमिकतामा, हुरीबतास तेश्रो प्राथमिकतामा, आगलागी चौथो प्राथमिकतामा रहेका छन।त्यसै गरी शीतलहर, जङ्गली जनावरको आतंक, बालीरोग किरा, खडेरी, असिना, चटयाङ्कसडक , दुर्घटना प्रकोपलाई क्रमशः पांचौ देखि एघारौ प्राथमिकतामा रहेका छन।यस नगरपालिकाको विद्यमान प्रमुख प्रकोपहरूको स्तरीकरण देहाय बमोजिमरहेकोछ।

तालिका 7. प्रकोप स्तरीकरण

प्रकोप	बाढी	हावाहुरी	जनावर आतंक	शीतलहर	आगलागी	महामारी	बालीरोग	खडेरी	चट्याङ्क	असिना	सड्क दुर्घटना	स्तरीकरण
बाढी		बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	१
हावाहुरी			हावाहुरी	हावाहुरी	हावाहुरी	हावाहुरी	हावाहुरी	हावाहुरी	हावाहुरी	हावाहुरी	हावाहुरी	२
जनावर आतंक				शीतलहर	आगलागी	जनावर आतंक	जनावर आतंक	जनावर आतंक	जनावर आतंक	जनावर आतंक	जनावर आतंक	५
शीतलहर					आगलागी	शीतलहर	शीतलहर	शीतलहर	शीतलहर	शीतलहर	शीतलहर	४
आगलागी						आगलागी	आगलागी	आगलागी	आगलागी	आगलागी	आगलागी	३
महामारी							बालीरोग	खडेरी	महामारी	असिना	महामारी	९
बालीरोग								बालीरोग	बालीरोग	बालीरोग	बालीरोग	६
खडेरी									खडेरी	खडेरी	खडेरी	७
चट्याङ्ग										असिना	चट्याङ्ग	१०
असिना											असिना	८

सडक दुर्घटना												११
जम्मा	११	१०	७	८	९	३	६	५	२	४	१	

२.२ विपद् ऐतिहासिक समयरेखा

यस नगरपालिकामा विगतका विभिन्न समयमा घटेका प्राकृतिक, गैह्रप्राकृतिक, जलवायुजन्य विपद्का घटनाहरुको ऐतिहासिक समय रेखा, सोको प्रभाव र प्रभावित क्षेत्र, पूर्वतयारी र प्रतिकार्यका लागि गरिएका प्रयासलाई तालिका ८ मा प्रस्तुत गरिएको छ।तथापी विपद्का घटनाहरुको ऐतिहासिक समय रेखा तयार गर्दा स्थानीय/जानकारहरुसंगको छलफलबाट सूचना सङ्कलन गरिने हुँदा यस्ता विवरणलाई आधिकारिक तथ्याँक/दस्तावेज मान्न नसकिए पनि यसले विपद् घटना र प्रभाव सम्बन्धि केही मात्रामा सूचना प्रदान गर्दछ।

तालिका 8. विपद्को ऐतिहासिक समयरेखा

विपद्को प्रकार	घटना भएको वर्ष/साल	प्रभावित स्थान/क्षेत्र (वडा/समुदाय)	क्षतीको विवरण				विपद् व्यवस्थापनका लागि गरिएका प्रमुख प्रयासहरु
			भौतिक क्षति	आर्थिक क्षति	मानविय क्षती	प्राकृतिक क्षति	
बाढी	२०४० साल भदौ	वडा नं. १, ३, ४, ५, ६, ७, ८, ९	करिब २४८० जति घर डुवान परेका तथा भत्केका बाटो-सडक कटान गरी अवरोध भएको २९ वटा काठेपूल र ६ वटा पक्कि पूल र कल्भर्ट १४ वटा बगाएको २ वटा बाँध बगाएको २ वटा विद्यालय	१५०० जति गोरु, गाई बगाएको ५०० जति बाख्रा भेडा बगाएको बहुमुल्य, कागजात बगाएको १ करोड बराबरको क्षति २०० क्विन्टल भण्डारण गरेको अन्नबाली क्षति ७५ क्विन्टल तोरी नष्ट १०० वटा बाख्रा, २०० भन्दा	२८ जनाको मृत्यु ५७ जना घाईते भएका २ जना अपाङ्ग भएको	२१० विगाह खेति योग्य जग्गा कटानी १०० विगाहा जति पटानी २५ विगाहा खल्ला खेतमा पानी जमेको वनजंगलको जग्गा कटानी ५० विगाहा धान	

विपद्को प्रकार	घटना भएको वर्ष/साल	प्रभावित स्थान/क्षेत्र (वडा/समुदाय)	क्षतीको विवरण				विपद् व्यवस्थापनका लागि गरिएका प्रमुख प्रयासहरु
			भौतिक क्षति	आर्थिक क्षति	मानविय क्षती	प्राकृतिक क्षति	
			बगाएको रामडाँडा चौगुर्दी गाउँ कटानी भई कर्णाली नदी मा परिणत भएको २ वटा शिव मन्दिर बगाएको	वढी गोरु गाई बगाएको भण्डारण अन्नबाली, कच्ची घर बगाएको मुख्य कागजातमा क्षति		पटानी	
बाढी	२०६० साउन	वडा नं ६ नारायणपुर	२ वटा पुल, २ किलो मिटर बाटो, १०० वटा घर भत्केको	१५ बाख्रा बगेको, २०० कुन्टल खाद्यान्न नस्ट भएको, करिव रु ३ लाख सम्म क्षती	जेष्ठ नागरिक बालबालिकाहरुलाइ चोट पटक लागेको	१० बिगाहा कटान २०० बिगाहा पटानी भएको	
बाढी	२०६१, ०६२, ०६३, ०६५	वडा नं ६ नारायणपुर	१८० वटा घरको भित्ता, २ वटा पुल, १ किमी बाटो भत्केको	१५० कुन्टल खाद्यान्न नस्ट, २० वटा कुखुरा बगेको	१ जनाको मृत्यु	१५५ बिगाहा पटानी भएको	
बाढी	२०६१ देखि प्रत्येक वर्ष	वडा नं९ झुंगा ., बौनिया, खैरीपुर, टाँडा	सडक बाटो-घोटा विग्रीएको सार्जजनिक भवन भत्किएको	छैन	२ जनाको मृत्यु		
बाढी	२०६२ असोज	वडा नं५ नुक्लीपुर .	३ किग्राभेल बाटो .मि.,	५० लाख बराबरको क्षति	१ को मृत्यु	२ विगा बराबरको	

विपद्को प्रकार	घटना भएको वर्ष/साल	प्रभावित स्थान/क्षेत्र (वडा/समुदाय)	क्षतीको विवरण				विपद् व्यवस्थापनका लागि गरिएका प्रमुख प्रयासहरु
			भौतिक क्षति	आर्थिक क्षति	मानविय क्षती	प्राकृतिक क्षति	
		र कर्मीडाँडा	४ कल्टर्भ, ५ वटा घर क्षति			जंगल कटानी	
बाढी	२०६३ असोज	वडा नंर . विजयनगर शिविर मुनुवा	१०० वटा कच्ची घर भत्केको र पुरै शिविर भरी डुबान भएको १५ वटा काठको पुल बगाएको	१०० वटा बाख्रा र भेडा बगाएको २०० जती कुखुरा बगाएको ३० हजार जति रुपैया, वहुमुल्य कागजात तथा सुन चादी बगाएको	२० जना जतिलाई गहिरो चोट लागेको	५ विगाहा जति कर्णाली नदीले जग्गा काटेको	
बाढी	२०६३ असोज	वडा नं४ इन्द्रैया ., मौरनिया	रानी कुलाको बाँध फुटर सडक भत्काएर गाउँभरिको बाटो बगाएको, ११ वटा कच्ची, १ पक्की पुल भत्काएको	५० विगाहा जमिन डुवानमा परि क्षति भएको	आफ्नो परिवार बचाउने क्रममा एकजना पुरुषलाई गहिरो चोट लागेको	५० लाख बराबरको क्षति	
बाढी	२०६४	वडा न५ ., ६, ७, ८	१७० घरहरु पूर्ण रुपमा क्षति, १४ वटा काठको पुल भत्केको, १४ ठाउँमा बाटो अवरोध,	१०० वटा कुखुरा ५०० कुण्टल अन्नबाली ५० पशुचौपाया	छैन	५० वटा रुख ढलेको	

विपद्को प्रकार	घटना भएको वर्ष/साल	प्रभावित स्थान/क्षेत्र (वडा/समुदाय)	क्षतीको विवरण				विपद् व्यवस्थापनका लागि गरिएका प्रमुख प्रयासहरु
			भौतिक क्षति	आर्थिक क्षति	मानविय क्षती	प्राकृतिक क्षति	
			बस्तिभरि पानी पसेको				
बाढी	२०६५ भदौ	वडा नं२ . विजयनगर शिविर मुनुवा	६० वटा कच्ची घर बगाएको र पुरै शिविर पानी पानी भएको	१० लाख बराबरको आर्थिक क्षति २५ वटा बाख्रा, भेडा मरेको र केही बगाएको	मानिसलाई चोटपटक लागेको	५६ विगाहा / जमिन कर्णाली नदीले काटेको	
बाढी	२०६६	वडा नं ५ .	७ वटा काठको पुल पूर्ण रुपमा बगाएको, शिविरमा पानी पसेको, कम्तिमा १५ वटा कच्ची घर भत्काएको कर्णाली नदीको ड्याम भत्काएको	५० कुखुरा, १० बाख्रा, ८२ सुँगुर बगाएकोमुख्य , कागजात भिजाएको अन्नकाली भिजाएको	१५ जनालाई गहिरो चोट लागेको २ ठाउँमा जग्गा कटानी भएको	२० वटा रुख ढलेको	
बाढी	२०७० साउन	वडा नं५ बसन्ता . शाहीपुर मनिकापुर	५० घर भत्केको, खाद्यान्न सबै भिजेको बाटो बगाएको	१० विगा कटानी पटानी धानवाली नष्ट, रु३५ . लाख बराबरको क्षति		धानबालीको क्षति भएको	
बाढी	२०७३०७४ / भदौ	वडा नं२ . विजयनगर	५० वटा कच्ची घर बगाएको १०० घर जति तहसनहस (क्षति)	५० कुन्टल अन्नबाली बगाएको र अन्नबाली भिजाई दिएको	केहि रुपमा चोटपवटक लागेको	५० कुन्टल अन्नबाली बगाएको र अन्नबाली भिजाई दिएको	

विपद्को प्रकार	घटना भएको वर्ष/साल	प्रभावित स्थान/क्षेत्र (वडा/समुदाय)	क्षतीको विवरण				विपद् व्यवस्थापनका लागि गरिएका प्रमुख प्रयासहरु
			भौतिक क्षति	आर्थिक क्षति	मानविय क्षती	प्राकृतिक क्षति	
			गरेको				
बाढी	२०७४ साउन देखि	वडा नं ६ .	ठाउँ ठाउँमा रोड कटानी सडक	कुला फुटेर मानव वस्ती अस्तव्यस्त	१ जना बालकको मृत्यु	धान बाली नष्ट रु. ५ लाखको	
बाढी	२०७४ भदौ	शिवनगर शिविर	१०० वटा घर बगाएको ८ वटा पुरै शिविर भरि पानी पानी भएको	२५ हजार रुपैया बगाएको, वहुमुख्य कागजात भिजेको, १० कुन्टल अन्नबाली बगाएको	छैन	छैन	
बाढी	२०७७ साउन	वडा नं १ देखि ९ सम्म	२२२६ प्रभावित परिवार, ५३८ विस्तापित	छैन	छैन	छैन	
बाढी	२०७८ असोज	वडा नं १ शिवनगर, ब्लक नं १६, २१, २९, ६, ८, २४, ७ फुलबारी टोल, शक्तिनगर, मुक्त कमैया टोल, भूपू कर्मचारी	८४ घर पूर्ण क्षती र ५२३ घर आंशिक क्षती	४०६ केजि खाद्यान्न, ३१ पशु चौपायामा क्षती, करिव रु ११लाख ४ हजार पन्द्रको धानबालीको क्षती	छैन	९ बिगाहा जग्गामा धान बालि क्षती	नगद, खाद्य तथा गैह्र खाद्य सामग्री वितरण
बाढी	२०७८ असोज	वडा नं २ बन्दीपुर, भट्टापुर कोठारपुर,	९ घर पूर्ण क्षती, ६३	६७ केजि खाद्यान्न, ६ पशु		३८ कठ्ठा जग्गामा	

विपद्को प्रकार	घटना भएको वर्ष/साल	प्रभावित स्थान/क्षेत्र (वडा/समुदाय)	क्षतीको विवरण				विपद् व्यवस्थापनका लागि गरिएका प्रमुख प्रयासहरु
			भौतिक क्षति	**आर्थिक क्षति**	**मानविय क्षती**	**प्राकृतिक क्षति**	
		विजयनगर, मिलानटोल, मुनुवा टोल, फायरलाइन	घर आंशिक क्षती	चौपायामा क्षती		धानबाली क्षती	
बाढी	२०७८ असोज	वडा नं ३ शंकरपुर, घिया, पुछरी, शिब शक्ति टोल, पशुपति टोल	९ घर पूर्ण क्षती, ७२ घर आंशिक क्षती, घरायसी सामग्रीमा रु ७२०२००को क्षती	२१ पशु चौपाया मा क्षती, करिव रु ३५ लाख बराबरको धानबलिको क्षती		७९ कठ्ठा जग्गामा धानबाली क्षती	
बाढी	२०७८ असोज	वडा नं ४ वडा भरि		रु ३५ लाख बराबरको धानबलिको क्षती			
बाढी	२०७८ असोज	वडा नं ५ नुक्लिपुर, बंगलापुर, मनिकापुर, बसन्ता, शाहिपुर, उर्दीपुर, झन्झटपुर	११ पूर्ण क्षती घर, २६२ आंशिक क्षती	५२ कठ्ठा धानबाली क्षती, घरायसी सामग्री तथा अन्य धनमाल करिव ४ लाख ५४ हजार बराबरको क्षती, कर्णाली शाहिपुरको बाध फुटेको, रनिकुलामा करिव १५०/२०० मिटरको क्षती		४४ लाख बराबरको धानबाली तथा भौतिक क्षती	
बाढी	२०७८ असोज	वडा नं ६ सिम्रेनी, लक्षिनापुर	६ घर पूर्ण क्षती र ११ घर आंशिक क्षती				

विपद्को प्रकार	घटना भएको वर्ष/साल	प्रभावित स्थान/क्षेत्र (वडा/समुदाय)	क्षतीको विवरण				विपद् व्यवस्थापनका लागि गरिएका प्रमुख प्रयासहरु
			भौतिक क्षति	आर्थिक क्षति	मानविय क्षती	प्राकृतिक क्षति	
बाढी	२०७८ असोज	वडा नं ७ महादेव टोल, प्रतिपुर, रामजानकी टोल, धामी टोल, पदम टोल, सत्ती	१ पूर्ण क्षती, ९८ आंशिक क्षती	करिब रु लाख लाख लाख बराबरको धान बालि क्षती			
बाढी	२०७८ असोज	वडा नं ८ का सबै टोल	१२४ घर पूर्ण, ११२० आंशिक क्षती	करिब रु २४ लाख लाख बराबरको धान बालि क्षती तथा हुलाकी सडकको करिब ५०० मि पक्कि सडक भत्काएको, कर्णाली नदीको बाध विभिन्न ठाउको गरि करिव १ कि मि सम्ममा क्षती, पुल पुलेसा भत्काएको	१ जनाको मृत्यु	करिव १ करोड ५६ लाखको धानबाली तथा भौतिक क्षती भएको	
बाढी	२०७८ असोज	वडा नं ९ पायल गाउँ,खक्रौला, झुंगा	६ घर पूर्ण क्षती, ४८ आंशिक क्षती	करिब रु १० लाख बराबरको धान बालि क्षती तथा २७ लाख बराबरको भौतिक संरचनाको क्षती			

विपद्को प्रकार	घटना भएको वर्ष/साल	प्रभावित स्थान/क्षेत्र (वडा/समुदाय)	क्षतीको विवरण				विपद् व्यवस्थापनका लागि गरिएका प्रमुख प्रयासहरु
			भौतिक क्षति	आर्थिक क्षति	मानविय क्षती	प्राकृतिक क्षति	
बाढी	२०७९ भाद्र ३०	वडा नं १, २, ३, ४, ६, ७, ८, ९	४४ घर पूर्ण र ५९९ घर आंशिक क्षती				नगद, खाद्य तथा गैह्र खाद्य सामग्री वितरण
बाढी	२०७९ असोज १९	वडा नं १, २, ३, ४, ५, ६, ७, ८, ९	७५ घरधुरी पूर्ण क्षती र ९८४ घर आंशिक क्षती			१ जना घाइते	
आगलागी	२०७५	वडा नं ८ राम डाँडा	१ घर जलेर नस्ट	करिव रु ५० हजार जाति राखेको अन्नबालि नस्ट			
आगलागी	२०७६ माघ	वडा नं २ कोठारपुर	प्रेम बुढाको घर गोठमा क्षती				नगद राहत रु ५०००/- दिएको
आगलागी	२०७६ माघ	वडा नं १ ब्लक नं १७	जसु देवी खड्काको घर गोठमा क्षती				नगद राहत रु ५०००/- दिएको
आगलागी	२०७६ माघ	वडा नं ८	प्रेम बुढाको घर गोठमा क्षती				नगद राहत रु १५०००/- दिएको
आगलागी	२०७६ फाल्गुन ०६	टीकापुर न पा			१ जना		नगद राहत रु२५०००/-
आगलागी	२०७६ चैत्र २	वडा नं २ अस्नेरी	भान्सामा आगलागी				नगद राहत रु१५०००/-
आगलागी	२०७६ चैत्र २९	वडा नं २ विकाशपुर	पसल, घर र गोठमा				तन्ना-४ ,झुल -४,

विपद्को प्रकार	घटना भएको वर्ष/साल	प्रभावित स्थान/क्षेत्र (वडा/समुदाय)	क्षतीको विवरण				विपद् व्यवस्थापनका लागि गरिएका प्रमुख प्रयासहरु
			भौतिक क्षति	आर्थिक क्षति	मानविय क्षती	प्राकृतिक क्षति	
			आगलागी				मेट्रिक फोम -४, ब्ल्यांकेट -४, त्रिपाल-१ र नगद राहत रु १५०००/-
आगलागी	२०७७ बैशाख ०६	वडा नं १	लक्ष्मी बिस्ट बिजुली सर्त भइ घर पूर्ण नस्ट				नगद रु १५०००/-
आगलागी	२०७७ बैसाख ३०	वडा नं ४ मौरनिया	ठाटि घर (हाल गोठको रुपमा प्रयोग भएको) आगलागी पूर्ण नस्ट				नगद रु १५०००/-
आगलागी	२०७७/०२/१४	वडा नं १ ब्लक नं १५	नवज्योति महिला कृषक समूह भवन पूर्ण क्षती				नगद रु १००००/-
आगलागी	२०७७/२/१४	वडा नं १ ब्लक नं १५	हिक्मत बहादुर बोगटी को घर पूर्ण क्षती				नगद रु १००००/-
आगलागी	२०७७/२/१३	टीकापुर न पा	कृस्नी कुमारी चौधरी घर पूर्ण क्षती				नगद रु १५०००/-
आगलागी	२०७८/०२ /०७	वडा नं १ कर्मचारी शिविर	टेक बहादुर वि कको घर पूर्ण क्षती				नगद रु १५०००/-

विपद्को प्रकार	घटना भएको वर्ष/साल	प्रभावित स्थान/क्षेत्र (वडा/समुदाय)	क्षतीको विवरण				विपद् व्यवस्थापनका लागि गरिएका प्रमुख प्रयासहरु
			भौतिक क्षति	आर्थिक क्षति	मानविय क्षती	प्राकृतिक क्षति	
आगलागी	२०७८/०२ /०७	वडा नं १ एकतापुर	गौरा कामिनीको घर आंशिक क्षती				नगद रु ५०००/-
आगलागी	२०७८/०२ /०७	वडा नं १	मनिराम न्यौपानेको घर आंशिक क्षती				नगद रु ५०००/-
आगलागी	२०७८/०३/१८	वडा नं ६	अशोक ट्रेडर्स पसल मा आगलागी भइ पूर्ण क्षती भएको				नगद रु २५०००/-
आगलागी	२०७८/०३/१८	वडा नं ३	बलायर ट्रेडर्स पसल मा आगलागी भइ पूर्ण क्षती भएको				नगद रु ३५०००/-
आगलागी	२०७८/०५/०३	वडा नं १ ब्लक नं १०	झ्यापू देवी ढोलेनीको आगलागी भइ घर पूर्ण क्षती				नगद रु १५०००/-
आगलागी	२०७८/१०/५	वडा नं ९ बौनिया	नयाराम ड. थारुको घर आगलागीले पूर्ण क्षती				नगद रु १५०००/-
आगलागी	२०७८/१० ०५	वडा नं ४ मौरनिया	लाहनिया थरुनीको पोल्ट्री फोर्म आगलागीले पूर्ण क्षती				नगद रु १५०००/-

विपद्को प्रकार	घटना भएको वर्ष/साल	प्रभावित स्थान/क्षेत्र (वडा/समुदाय)	क्षतीको विवरण				विपद् व्यवस्थापनका लागि गरिएका प्रमुख प्रयासहरु
			भौतिक क्षति	आर्थिक क्षति	मानविय क्षती	प्राकृतिक क्षति	
आगलागी	२०७९/०२/२४	वडा नं ७ बैदी, सती	जौमा कडायत,मनिषा साउद,नन्कु गुप्ताको घर पूर्ण क्षती				नगद रु १५०००/-
आगलागी	२०७९/०२/२४	वडा नं २ राजिपुर	हिक्मत ठकुल्लाको भान्सा पूर्ण क्षती				नगद रु १५०००-/
आगलागी	२०७९/०२/२४	वडा नं १ बनगाउ	गोबिन्द नामजालीको घर पूर्ण क्षती				नगद रु १५०००-/
आगलागी	२०७९/०७/२५	वडा नं १ ब्लक नं १०	पार्वती टमट्टा,मिन बहादुर थापाको घर पूर्ण क्षती				नगद रु १५०००-/
आगलागी	२०८०/०१/२५	वडा नं ६			1 घाइते		
आगलागी	२०८०/२/१३	वडा नं १ ब्लक नं २४	हिरमति कठरियाको घर बिधुत सट भइ पूर्ण क्षती				नगद रु १५०००-/
आगलागी	२०८०/०२/१५	वडा नं २	दिपा देवी साउदको भान्सा घर पूर्ण क्षती				नगद रु १००००-/
चट्याङ	२०७९ कार्तिक	वडा नं १ ब्लक नं ७		दुर्गा बुढा, पदम बहादुर शाह, प्रकाश बहादुर रोकाय,			प्रति घरधुरी रु १५०००/- नगद राहत

विपद्को प्रकार	घटना भएको वर्ष/साल	प्रभावित स्थान/क्षेत्र (वडा/समुदाय)	क्षतीको विवरण				विपद् व्यवस्थापनका लागि गरिएका प्रमुख प्रयासहरु
			भौतिक क्षति	आर्थिक क्षति	मानविय क्षती	प्राकृतिक क्षति	
				गणेश बहादुर रानाको घरको बिधुत मीटर			सहयोग
हावाहुरी	२०७० पछि प्रत्येक वर्ष जसो आउने गरेको	वडा नं ७	२० वटा घरको छाना उडाएको, वेडरलाइन पब्लिक स्कुलको भित्ता भत्काएको	२ लाख बराबरको क्षती	छैन	२ बिगाहा जाति तरकारी बारीमा असर	
हावाहुरी	२०७३	वडा नं. ९ झुंगा, बौनिया, खैरीपुर, टाँडा	भत्किएका घरहरुको छाना उडाएको	छैन	छैन	छैन	
हावाहुरी	२०७४ वैशाख	वडा नं. २ विजयनगर	६० घरधुरीको छाना उडाएको	१० लाख बराबरको क्षति	५ जना घाइते	छैन	
हावाहुरी	२०७४	वडा नं. ६ भगवानपुर, भर्तापुर, बेलुवाबोझी, पर्सेनी	गाउँघरको छानो उडाएर लग्यो, विद्यालयको छानो उडाएर लग्यो	रुखहरु ढलाएको, जनावरहरु लाई वासस्थानको अभाव, करिब रु.७५ हजार जति क्षति	मानिसहरुलाई शारिरीक चोटपटक लाग्यो		
हावाहुरी	२०७४	वडा नं. ८ फाँटा, बंजरिया, वनगाउँ, वटनपुर	लगभग १३० वटा घरको छाना हावाले उडाएको	हावाहुरीले घरभित्र अन्न बाली भिजेर नष्ट भएको	एक जना महिला चोट लागेर घाइते १ वटा भैंसी	बोट विरुवा बढ्न नसक्ने	

विपद्को प्रकार	घटना भएको वर्ष/साल	प्रभावित स्थान/क्षेत्र (वडा/समुदाय)	क्षतीको विवरण				विपद् व्यवस्थापनका लागि गरिएका प्रमुख प्रयासहरु
			भौतिक क्षति	आर्थिक क्षति	मानविय क्षती	प्राकृतिक क्षति	
					टिनको पाताले काटिएर घाइते भएको		
हावाहुरी	२०७५	वडा नं. ९ झुंगा, बौनिया	शिवमन्दिरको छाना उडाएको, स्कुलको छाना सबै उडाएको, ५० हजार जतिको क्षति	छैन	छैन	छैन	
हावाहुरी	२०७५ जेठ	वडा नं. ८ फाटा, सुर्यपुर, बन्जरिया, बटनपुर	१५ वटा घरको छाना उडाएको, ५० हजार सम्मको क्षती	फाँटामा ४ वटा पसलको छाना उडाएको र पानी पसेर सामानहरु नष्ट भएको, वनगाउँमा १ जनको घरमा रुख ढलेर घरको क्षति	एउटा जेष्ठ नागरिकलाई चोटपटक लागेको	बोट विरुवा ढलेर नष्ट भयो	
हावाहुरी	२०७५/०७६	वडा नं. ८ चौगुर्दी, तिमिल्सेन, रामडाँडा, कमलगाउँ, कलिमाटी	१० घरको छानो उडाएको १ घर जल्यो सरसामान र सम्पति नष्ट भयो कमल गाउँमा ३ ओटा घरको छानो उडाएर	रामडाँडा गाउँमा ५ ओटा पसलमा क्षति, १ लाख बराबरको क्षति	भाग्ने क्रममा सामान्य चोटपटक लाग्यो		

विपद्को प्रकार	घटना भएको वर्ष/साल	प्रभावित स्थान/क्षेत्र (वडा/समुदाय)	क्षतीको विवरण				विपद् व्यवस्थापनका लागि गरिएका प्रमुख प्रयासहरु
			भौतिक क्षति	आर्थिक क्षति	मानविय क्षती	प्राकृतिक क्षति	
			लग्यो कालीमाती गाउँमा ८ ओटा घरको छानो र इटाको घर आधा उडाएको				
हावाहुरी	२०७५/०७६	वडा नं. १ ज्योतिनगर शिविर	२५ घरको छाना उडाएको, १० वटा घर भत्काएको	खाद्यन्न पानीले पुरै भिजाएको ५ लाख बराबरको क्षति	छैन	छैन	
हावाहुरी	२०७६ जेष्ठ	वडा नं. १ शिवनगर शिविर	सहकारी घरको २ वटा छाना उडाएको, १ वटा चर्चको छाना उडाएको	२ लाख बराबरको क्षति	छैन	रुखहरु भाँचिएको	
हावाहुरी	२०७७ बैशाख	वडा नं. १	काली देवी ठकुरी घर पूर्ण क्षती				नगद रु १००००/-
हावाहुरी	२०७८ जेठ	वडा नं. ५	लक्ष्मण किशोर चौधरीको घर आंशिक क्षती				नगद रु ५०००/-

विपद्को प्रकार	घटना भएको वर्ष/साल	प्रभावित स्थान/क्षेत्र (वडा/समुदाय)	क्षतीको विवरण				विपद् व्यवस्थापनका लागि गरिएका प्रमुख प्रयासहरु
			भौतिक क्षति	आर्थिक क्षति	मानविय क्षती	प्राकृतिक क्षति	
हावाहुरी	२०७८ जेठ	वडा नं. १ एकतानगर			देउकला देवी कामि रुख ढलेर मानवीय क्षती		नगद रु २५०००/-
हावाहुरी	२०७८ असार	वडा नं. ८	जित बहादुर चौधरी, नबिन ठकुल्ला, रामेश्वर चौधरीको घर गोठ क्षती				नगद रु १५०००/-
हावाहुरी	२०७८ असार	वडा नं. १ एकतानगर	गोमा देवी वि कको घर आंशिक क्षती				नगद रु ५०००-/
हावाहुरी	२०७८ असार	वडा नं. १ विशालनगर	धनगिरि चन्दाराको घर आंशिक क्षती				नगद रु ५०००-/
हावाहुरी	२०७८ असार	वडा नं. १ विशालनगर	काली ल्वारको घर आंशिक क्षती				नगद रु ५०००-/
हावाहुरी	२०७८ असार	वडा नं. १ विशालनगर	महाधरा जेठारा र रमेश (बोहरा) जेठाराको घर हावाहुरी बाट आंशिकक्षती भएको				प्रति परिवार नगद रु ५०००-/

विपद्को प्रकार	घटना भएको वर्ष/साल	प्रभावित स्थान/क्षेत्र (वडा/समुदाय)	क्षतीको विवरण				विपद् व्यवस्थापनका लागि गरिएका प्रमुख प्रयासहरु
			भौतिक क्षति	आर्थिक क्षति	मानविय क्षती	प्राकृतिक क्षति	
हावाहुरी	२०७८ भाद्र	वडा नं. १ एकतानगर	अम्बी सुनार, सिता विक, तुलसी देवी मगरको घर हावाहुरीले रुख खस्दा आंशिक क्षती				प्रति परिवार नगद रु ५०००-/
हावाहुरी	२०७८ माघ	वडा नं. ५ कर्मी डाँडा	विस्नु चौधरी हावाहुरीले घर हावाहुरीले आंशिक क्षती				प्रति परिवार नगद रु ५०००-/
हावाहुरी	२०७८ माघ	वडा नं. १ विशालनगर	छक्क ल्वार, लक्ष्मी प्रसाद घिमिरे, तुलासी देवी थापामगरको घर हावाहुरीले रुख खस्दा आंशिक क्षती				प्रति परिवार नगद रु ५०००-/
हावाहुरी	२०७९ जेठ	वडा नं. १ गणेशपुर शिविर	बाल गोबिन्द चौधरीको घर हावाहुरीले आंशिक क्षती				प्रति परिवार नगद रु ५०००/-
हावाहुरी	२०७९ जेठ	वडा नं. १ एकतापुर शिविर	सरवन विक र लक्ष्मी थापाको घर हावाहुरीले आंशिक क्षती, टीकापुर				प्रति परिवार नगद रु ५०००/-

विपद्को प्रकार	घटना भएको वर्ष/साल	प्रभावित स्थान/क्षेत्र (वडा/समुदाय)	क्षतीको विवरण				विपद् व्यवस्थापनका लागि गरिएका प्रमुख प्रयासहरु
			भौतिक क्षति	आर्थिक क्षति	मानविय क्षती	प्राकृतिक क्षति	
			पार्क प्रवेस गर्ने गेट को सिलिंग र पहाडीपुर गाउ समाज ट्रस्टमा क्षती				
हावाहुरी	२०७९ जेठ	वडा नं. ७ डाँडाबोझि	टेकलाल ड. थारु र बुधराम चौधरीको घर हावाहुरीले पूर्ण क्षती				प्रति परिवार नगद रु १५०००/-
हावाहुरी	२०८० जेठ	वडा नं. ८ श्रीलंका	अनिल बोहराको घर हावाहुरीले पूर्ण क्षती				प्रति परिवार नगद रु १५०००/-
हावाहुरी	२०८० जेठ	वडा नं. २ रानिकुला	कोकिला पोखरेलको घर हावाहुरीले पूर्ण क्षती				प्रति परिवार नगद रु १५०००/-
हावाहुरी	२०८० जेठ	वडा नं. ९ खक्रौला	ललि साउदको घर हावाहुरीले पूर्ण क्षती				प्रति परिवार नगद रु १५०००/-
हावाहुरी	२०८० जेठ	वडा नं. १ एकतापुर	लाल्ता आउजी घर हावाहुरीले पूर्ण क्षती				प्रति परिवार नगद रु १५०००/-
हावाहुरी	२०८० जेठ	वडा नं. १	५ घर हावाहुरीले आंशिक क्षती	रु २१७२५०/- अनुमानित आर्थिक क्षती(कर्णालेश्वर आधारभूत विद्यालयको			प्रति परिवार नगद रु ५०००का दरले जम्मा नगद सहायता रु

विपद्को प्रकार	घटना भएको वर्ष/साल	प्रभावित स्थान/क्षेत्र (वडा/समुदाय)	क्षतीको विवरण				विपद् व्यवस्थापनका लागि गरिएका प्रमुख प्रयासहरु
			भौतिक क्षति	आर्थिक क्षति	मानविय क्षती	प्राकृतिक क्षति	
				छाना उडाएको)			२५०००/-
हावाहुरी	२०८० जेठ	वडा नं. २	१ पसलमा आंशिक क्षती	रु ३५५६०/- अनुमानित आर्थिक क्षती			
हावाहुरी	२०८० जेठ	वडा नं. ३	७ घर हावाहुरीले आंशिक क्षती	रु २२५००/- अनुमानित आर्थिक क्षती (आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्रको छाना उडाएको)			प्रति परिवार नगद रु ५०००का दरले जम्मा नगद सहायता रु ३५०००/-
हावाहुरी	२०८० जेठ	वडा नं. ४	१ बंगुर फर्म आंशिक क्षती , ३ घर पूर्ण क्षती र १६ घर आंशिक क्षती	रु १००५३३०/- अनुमानित आर्थिक क्षती (त्रिशक्ति टोल विकाश संस्थाको छाना उडाएको			पूर्ण क्षती घर प्रति परिवार नगद रु १५०००/- र आंशिक क्षती प्रति परिवार नगद रु ५००० का दरले जम्मा नगद सहायता रु १२००००/- र त्रिशक्ति टोल विकाश संस्थाको छाना मर्मत रु ४५०००/-

विपद्को प्रकार	घटना भएको वर्ष/साल	प्रभावित स्थान/क्षेत्र (वडा/समुदाय)	क्षतीको विवरण				विपद् व्यवस्थापनका लागि गरिएका प्रमुख प्रयासहरु
			भौतिक क्षति	आर्थिक क्षति	मानविय क्षती	प्राकृतिक क्षति	
हावाहुरी	२०८० जेठ	वडा नं. ५	४ गोठ आंशिक क्षती , १ घर पूर्ण क्षती र ४ घर आंशिक क्षती	जानकारी नभएको			पूर्ण क्षती घर प्रति परिवार नगद रु १५०००/- र आंशिक क्षती प्रति परिवार नगद रु ५००० का दरले जम्मा नगद सहायता रु ३५०००/-
हावाहुरी	२०८० जेठ	वडा नं. ६	१ कुखुराको खोर, २ गोठ आंशिक क्षती, ४ घर पूर्ण क्षती र १२ घर आंशिक क्षती	रु २८३३००/- अनुमानित आर्थिक क्षती			पूर्ण क्षती घर प्रति परिवार नगद रु १५०००/- र आंशिक क्षती प्रति परिवार नगद रु ५००० का दरले जम्मा नगद सहायता रु १२५०००/-
हावाहुरी	२०८० जेठ	वडा नं. ७	१ कुखुराको खोर आंशिक क्षती ५ घर पूर्ण क्षती र १० घर	रु ३३५२००/- अनुमानित आर्थिक क्षती			पूर्ण क्षती घर प्रति परिवार नगद रु १५०००/- र आंशिक क्षती प्रति परिवार

विपद्को प्रकार	घटना भएको वर्ष/साल	प्रभावित स्थान/क्षेत्र (वडा/समुदाय)	क्षतीको विवरण				विपद् व्यवस्थापनका लागि गरिएका प्रमुख प्रयासहरु
			भौतिक क्षति	आर्थिक क्षति	मानविय क्षती	प्राकृतिक क्षति	
			आंशिक क्षती				नगद रु ५००० का दरले जम्मा नगद सहायता रु ११५०००/-
हावाहुरी	२०८० जेठ	वडा नं. ८	४ घर पूर्ण क्षती र ३६ घर आंशिक क्षती	रु ५६७०००/- अनुमानित आर्थिक क्षती (ट्याक्टर, घासकाट्ने मेसिन)			पूर्ण क्षती घर प्रति परिवार नगद रु १५०००/- र आंशिक क्षती प्रति परिवार नगद रु ५००० का दरले जम्मा नगद सहायता रु २०००००/-
हावाहुरी	२०८० जेठ	वडा नं. ९	२ पूर्ण घर क्षती र ४ आंशिक क्षती	रु ६६०००/- आर्थिक क्षती			पूर्ण क्षती घर प्रति परिवार नगद रु १५०००/- र आंशिक क्षती प्रति परिवार नगद रु ५००० का दरले जम्मा नगद सहायता रु

विपद्को प्रकार	घटना भएको वर्ष/साल	प्रभावित स्थान/क्षेत्र (वडा/समुदाय)	क्षतीको विवरण				विपद् व्यवस्थापनका लागि गरिएका प्रमुख प्रयासहरु
			भौतिक क्षति	आर्थिक क्षति	मानविय क्षती	प्राकृतिक क्षति	
							५००००/- र (वडा कार्यालयको शौचालय तथा स्वास्थ्य केन्द्र भवन मर्मत
जनावर आतंक	२०४६ सालमा	वडा नं. ५			१ जना मानिस मरेका	प्राकृतिक क्षति	
जनावर आतंक	२०६८	वडा नं. ५ नुक्लीपुर, कर्मीडाँडा	हात्तिले ८ घर भत्काएको	५० लाख बराबरको क्षति	छैन	बोटविरुवा नष्ट	
जनावर आतंक	२०६९, २०७६	वडा नं. ५ नुक्लीपुर कर्मीडाँडा, वनकट्टि, वंगलपुर, प्रेमनगर	हात्तिले १० घर भत्काएको	रु.५० लाख बराबरको क्षति	छैन	बोटविरुवामा क्षति भएको	
जनावर आतंक	२०७४	वडा नं. २ विजयनगर शिविर	७० घर हात्तिले भत्काएको	२० लाख बराबरको अन्नबली नास भएको	१ जना घाइते	५ विगाहा अन्नबालीमा क्षति	
जनावर आतंक	२०७५/०७६	वडा नं १ शिवनगर शिविर		अन्न बाली पुर्ण रुपमा क्षति, जनावरले खाइदिएको	छैन	वनजंगल नोक्सान गरेको	

विपद्को प्रकार	घटना भएको वर्ष/साल	प्रभावित स्थान/क्षेत्र (वडा/समुदाय)	क्षतीको विवरण				विपद् व्यवस्थापनका लागि गरिएका प्रमुख प्रयासहरु
			भौतिक क्षति	आर्थिक क्षति	मानविय क्षती	प्राकृतिक क्षति	
जनावर आतंक	२०७५/७६	वडा नं. २ विजयनगर	७० घर जति हात्तिले उखेलेको	२० लाख बराबरको अन्न बाली नष्ट	१ जना घाइते	छैन	
जनावर आतंक	२०४०, २०७४, २०७१	वडा नं. ३ घिया, पुछरी, कटानपुर, शंकपुर	छैन	२४ विगाहा खेति योग्य जमिनमा २० हजारको रुपया बराबरको क्षति भएको	१ जनालाई गैंडाको आक्रमण १ जनालाई बाघको आक्रमण	छैन	
जनावर आतंक	२०७४	वडा नं. ९ झुंगा, बौनिया, दुर्जन, टाँडा	छैन	खेतवारीको बालीनाली खाई दिने	छैन	बोट विरुवा थिच्ने मिच्ने	
जनावर आतंक		वडा नं.१ एकतानगर		हातीको आतंकले घाइते मन्सुराम चौधरी			नगद रु २५०००/-
जनावर आतंक		वडा नं. ५	हातीको आतंकले सुमित टमट्टा घर आंशिक क्षती				नगद रु ५०००/-
जनावर आतंक		वडा नं. ५	हातीको आतंकले देवनारायण थारुको घर आंशिक क्षती				नगद रु ५०००/-

विपद्को प्रकार	घटना भएको वर्ष/साल	प्रभावित स्थान/क्षेत्र (वडा/समुदाय)	क्षतीको विवरण				विपद् व्यवस्थापनका लागि गरिएका प्रमुख प्रयासहरु
			भौतिक क्षति	आर्थिक क्षति	मानविय क्षती	प्राकृतिक क्षति	
जनावर आतंक		वडा नं. ५	हातीको आतंकले राज कुमार चौधरी घर आंशिक क्षती				नगद रु ५०००/-
जनावर आतंक		वडा नं. ५ बनकट्टी			बाघको आक्रमणले दिपक चौधरी घाइते		उपचार खर्च बाफत नगद रु १५०००/-
जनावर आतंक		वडा नं. ८ श्रीलंका			बाघको आक्रमणबाट पवन आउजी घाइते		उपचार खर्च बाफत नगद रु १५०००/-, पालिकाले जनावर आतंक घटाउन जडान गरिएको(Led Flood Light 50 w with Senser) १० थान गरेको
सर्पदंस	२०८० असार	वडा नं. २ र ५			सोम बहादुर थारु र अस्मिता थारु लाइ सर्पले टोकेको		उपचार खर्च बाफत रु १२२०००/-

स्रोतः स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थान्शील योजना २०७५, स्थानिय आपत्कालिन कार्य संचालन केन्द्र टीकापुर नगरपालिका

२.३ प्रकोप मौसम र बाली पात्रो

२.३.१ प्रकोप पात्रो

स्थानीय मौसम र मौसमी अवस्था, बाली चक्र, प्रकोप अवस्थामा आएको परिवर्तन बारे जानकारी हासिल गर्न मौसमी, बाली तथा प्रकोप पात्रोको सहयोग लिने गरिन्छ।मौसमी, बाली तथा प्रकोप पात्रो सम्बन्धि जानकारी हासिल गर्न विगतको करिब ३० वर्ष पहिले र हालको प्रकोपहरुको बारे तुलानात्मक अध्ययन गरि प्रकोप हुने समयमा परिवर्तन आएको वा नआएको तालिका ९ मा देख्न सकिन्छ।

तालिका 9. प्रकोप पात्रो

प्रकोप	३० वर्ष	बैशाखा	जेष्ठ	असार	साउन	भदौ	असोज	कार्तिक	मंसिर	पुष	माघ	फागुण	चैत्र
	पहिले			✓	✓✓	✓✓✓							
	अहिले				✓	✓✓	✓✓	✓					
खडेरी	पहिले	✓	✓✓										✓
	अहिले	✓	✓✓✓	✓								✓	✓
शीतलहर	पहिले									✓✓✓	✓✓		
	अहिले									✓✓	✓✓	✓	
हावाहुरी	पहिले	✓	✓✓✓										✓
	अहिले	✓	✓✓✓	✓								✓	✓
बालीरोग	पहिले					✓✓	✓✓			✓	✓✓	✓	
	अहिले	✓	✓	✓	✓✓	✓✓				✓	✓✓	✓✓	✓✓
जनावर आतंक	पहिले			✓	✓								
	अहिले						✓✓	✓			✓	✓✓	
आगलाती	पहिले	✓	✓✓										
	अहिले	✓	✓✓✓	✓									✓
माहामारी	पहिले	✓	✓	✓	✓	✓✓							
	अहिले			✓	✓	✓✓						✓	✓
चट्याङ्ग	पहिले			✓	✓	✓							
	अहिले					✓						✓	
असिना	पहिले											✓✓	✓✓
	अहिले	✓	✓	✓			✓	*				✓✓	✓✓

२.३.२ मौसमी पात्रो

तालिका 10. मौसमी पात्रो

प्रकोप	३० वर्ष	बैशाख	जेष्ठ	असार	साउन	भदौ	असोज	कार्तिक	मंसिर	पुष	माघ	फागुण	चैत्र
बार्षा													
मनसुनि वर्षा	पहिले		✓	✓✓	✓✓✓	✓✓							
	अहिले			✓	✓✓✓	✓✓	✓						
हिउदे वर्षा	पहिले								✓	✓✓	✓✓	✓	
	अहिले									✓	✓	✓	
तापक्रम													
जाडो दिन	पहिले						✓	✓	✓✓	✓✓	✓✓✓	✓	✓
	अहिले							✓	✓	✓✓	✓✓✓	✓	
गर्मि दिन	पहिले	✓	✓✓✓	✓	✓	✓							✓
	अहिले	✓	✓✓✓	✓✓✓	✓✓	✓✓✓	✓				✓	✓	✓✓
खेतिपाती													
धान खेती	पहिले				✓✓✓	✓							
	अहिले		✓	✓✓	✓✓✓								
गहुँ खेती	पहिले								✓✓	✓✓			
	अहिले							✓	✓✓				
तेलहन खेती	पहिले						✓	✓✓					
	अहिले						✓	✓✓					
मकैखेति	पहिले		✓	✓							✓	✓	
	अहिले		✓			✓					✓	✓✓	
दलहन खेति	पहिले						✓	✓					
	अहिले						✓	✓✓					
आलुखेति	पहिले						✓	✓✓					
	अहिले						✓	✓✓	✓				

२.३.३ बाली र बनस्पति पात्रो

टीकापुर नगरपालिकाको बालि र बनस्पति पात्रो पनि तयार गरिएको छ। बाली पात्रो तयार गर्दा बर्षा र तापक्रममा आएको परिवर्तनले कृषिलाई प्रत्यक्ष असर पारेको भएतापनि परम्परागत कृषि प्रणालीको समयमा खासै फरक देखिदैन तथापी उन्नत (हाइब्रिड) बीउहरुको प्रयोग गर्दा भने बाली पाक्ने र भित्र्याउने समय नै छिटो भएको पाइन्छ।परम्परागत कृषि पात्रोमा कृषि गर्दा उत्पादनमा प्रत्यक्ष असर परिरहेको देखिएकोले यसमा समय सापेक्ष सुधार ल्याउनुपर्ने देखिन्छ।

तालिका 11. बाली र बनस्पति पात्रो

बाली	३०	बैशाख				जेष्ठ				असार				साउन				भदौ				असोज				कार्तिक				मंसिर				पुष				माघ				फागुन				चैत्र	
	बर्ष	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२
धानको बिउ राख्ने	प																																														
	अ																																														
धान रोप्ने	प																																														
	अ																																														
धान काट्ने	प																																														
	अ																																														
मकै छर्ने	प																																														
	अ																																														
मकै भित्राउने	प																																														
	अ																																														
गहुँ छर्ने	प																																														
	अ																																														
गहुँ भित्राउने	प																																														
	अ																																														
तोरी छर्ने	प																																														
	अ																																														
तोरी भित्राउने	प																																														
	अ																																														
आलु लगाउने	प																																														
	अ																																														
आलु भित्राउने	प																																														
	अ																																														

प=पहिले अ=अहिले

२.४ समुदाय तथा वडाहरुको संङ्कटासन्नता स्तरिकारण

टीकापुर नगरपालिका तथा नेपाल रेडक्रस सोसाइटी द्धारा सन् २०२२ मा गरिएको विपद् सम्मुखता लेखाजोखा तथ्याङ्क लाई विश्लेषण गरि NDRRMA द्धारा विपद् प्रोर्टल IBF impact based forecast dashboard मा समावेस गरिएको तथ्याङ्क अनुसार वडा अनुसारको संकटासन्न घरधुरीहरुको सङ्क्षिप्त विवरण यहाँ प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका १२. वडा अनुसारको संकटासन्न घरधुरीहरुको सङ्क्षिप्त विवरण

वडा नं	अति उच्च	उच्च	मध्यम	न्यून	अति न्यून
१	१	६९५	१३१६	१८३२	३९५५
२	४	७२	४६२	७४४	२६४०
३	१६	९१	३१९	२९८	४५
४	१५	३२५	६६	४६	२३३
५	६१९	७५	१	०	१८६
६	७१६	२१०	१३	४	२५८
७	५१९	८३	०	१	७८१
८	१७८	१०९५	०	१	९८४
९	१९	१८६	१२५	२८०	४१८

लिङ्क : https://bipadportal.gov.np/ibf/

२.५ प्रकोप जोखिम तथा समस्या विश्लेषण

टीकापुर नगरपालिकामा पहिचान भएका ११ वटा प्रकोपहरुमा भुकम्पलाई प्रकोप स्तरिकारणमा तुलना नगरेता पनि भुकम्पिय प्रकोप लाई पहिलो प्राथमिकतामा खारि योजनाहरु तयार गरिएको छ, बाढी दोश्रो प्राथमिकतामा, हुरीबतास तेश्रो प्राथमिकतामा, आगलागी चौथो प्राथमिकतामा रहेका छन।त्यसै गरी शीतलहर, जङ्गली जनावरको आतंक, बालीरोग किरा, खडेरी, असिना, चटयाङ्कसडक , दुर्घटना प्रकोपलाई क्रमशः पांचौ देखि एधारौ प्राथमिकतामा रहेका। यसैगरी समुदायमा विपद् निम्त्याउने अन्य कारणमा जलवायु परिवर्तन, अधिकतम वर्षा, तापक्रममा बृद्धि, मानवीय लापरवाही, जनचेतनाको कमी, श्रोतको अभाव आदी रहेका छन्। । यस्ता कारणले निम्त्याउने असर र प्रभाव न्यूनीकरण गर्न पनिल मौसम पुर्वानुमान विपद् पुर्व (मौसम पुर्वानुमान, विपद्को समयममा र विपद् पश्चात व्यवस्थापनका क्रियाकलापहरु गर्नुपर्ने आवश्यकतालाइ मध्यनजर गर्दै स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजनामा समावेश गरिएको छ । टीकापुर नगरपालिकाको विगतको प्रकोपको घटनाको विश्लेषण गर्दा बाढी, शीतलहर, सडक दुर्घटना, सर्पदंशले मानवीय क्षति गरेको देखिन्छ भने समुदाय तथा वडा स्तरमा पहिचान भएका अन्य प्रकोपहरुले आर्थिक क्षति, भौतिक क्षति, सामाजिक क्षति र प्राकृतिक

क्षति गरेको देखिन्छ । विपद् लेखाजोखा गर्दा विगत ३० वर्ष देखिको घटनाहरुलाई आधार मानिएको थियो भने सोहि अनुसार मौसमी, बाली र प्रकोप पात्रोको समेत निर्माण गरिएको थियो साथै समुदाय र वडाबाट प्राप्त सूचनालाई एकत्रित गरी नगरपालिका स्तरमा हुने प्रमुख प्रकोपको विश्लेषण गरी यहाँ प्रसुत गरिएको छ, यसलाई पालिका स्तरको कार्यशाला बाट अध्यावधिक गरिएको थियो ।उक्त विश्लेषण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका १३. प्रकोप जोखिम तथा समस्या विश्लेषण

क्र. सं.	समस्या अथवा प्रकोप	कारण	कारक तत्व	प्रभाव	जोखिम न्यूनीकरणका लागि पहिचान भएका उपाय
१	भूकम्प	सचेतनाको अभाव, कमजोर संरचना निर्माण, पूराना संरचनाहरु, नीति कार्यान्वयनमा समस्या, क्षमताको अभाव, पूर्वतयारीको कमी अब्यवस्थित शहरीकरण बसाई सराईको चाप	भौगोलिक अवस्थिती भू-धरातलको वनोट परम्परागत मान्यता, अवसरको कमी, नीतिगत अस्थिरता (भौतिक, सामाजिक, धारणगत)	घाईते, मृत्यु, भौतिक संरचानाको नष्ट, पशुचौपाया क्षती, प्राकृतिक सम्पदा ध्वस्त, आर्थिक अभाव, खाद्य समस्या, आन्तरिक द्धन्द्ध, महिला हिंसा	सुचना शिक्षा समाग्रीको विकास र वितरण, विद्यालय शिक्षा कक्षा, रेडियो तथा मोवाइल सुचना प्रणालीको विकास, नीति निर्माण, नीति कार्यान्वयन, पुर्व तयारी (सिप, साधान र स्रोत), प्राथमिक उपचार, खोज तथा उद्धार तालिम तथा समाग्रीको व्यवस्थापन, आकासिमक कोष व्यवस्थापन, भवन आचारसंहिताको पालना, सुरक्षित स्थान पहिचान, प्रवलिकरण तथा भुकम्प प्रतिरोधात्मक नीजि तथा सार्वजनिक संरचनाको निर्माण, सडक विस्तार तथा विकास, कृत्रिम घटना अभ्यास,
	बाढी	नदि किनारमा बस्ती, सचेतनाको अभाव, पूर्वसुचनामा अविस्वास, प्राकृतिक स्रोतको दोहन,	कमजोर भु वनोट, भिरालो जमिन, अवसरको कमी, नीतिगत अस्थिरता	घाईते, मृत्यु भौतिक, संरचानाको नष्ट पशुचौपाया क्षती प्राकृति सम्पदा, खेतीयोग्य	व्यवस्थीत वृक्षारोपण तथा वन फडानी रोक्ने सुचना शिक्षा समाग्रीको विकास र वितरण, विद्यालय शिक्षा कक्षा, रेडियो तथा मोवाइल सुचना प्रणालीको विकास, पूर्व सुचना प्रणालीको विकास, अभिवृद्धि, न्यूनिकरणको उपायको

क्र.सं.	समस्या अथवा प्रकोप	कारण	कारक तत्व	प्रभाव	जोखिम न्यूनीकरणका लागि पहिचान भएका उपाय
		वन विनास, अव्यवस्थित बसाई सराई, अविरल वर्षा,	(भौतिक, सामाजिक, धारणगत)	जमिन क्षती, झाडापखला, छालारोग, खाद्य आभाव, कुपोषण, महिला हिँसा,	स्थापना, सुरक्षित स्थानको पहिचान गर्ने पुर्व तयारी (सिप, साधान र स्रोत) प्राथमिक उपचार, खोज तथा उद्धार तालिम तथा समाग्रीको व्यवस्थापन, आकास्मिक कोष व्यवस्थापन, कृत्रिम घटना अभ्यास, सेवा प्रदायक सम्वन्धि आकास्मिक सम्पर्कको प्रचार प्रसार
	हुरीबतास	कमजोर निर्माण, परम्परागत खेती प्रणाली, वन फडानी, भौगोलिक अवस्थिती मौसममा आएको बदलाव	भौतिक, सामाजिक र धारणागत	घाईते, अपाङ्गता, मृत्यु, भौतिक संरचना नष्ट (घर तथा सार्वजनिक भवनहरुको छाना उडाउनु)अन्न बालीहरु नष्ट हुन, आगलागी हुनु, खाद्य अभाव, स्वास्थ्य समस्या, गरीबी	उचित भौतिक संरचना निर्माणमा जोड, हावाहुरी प्रतिरोधि निर्माण सिप विकास, बैकल्पिक बालीको विकास, मौसमी सुचना प्रणलीको विकास, सुरक्षित उपायहरुको प्रचार प्रसार, सुचना शिक्षा, संचार सामाग्रीको विकास र विस्तार, प्राथमिक उपचार सिप र सामग्रीको ब्यवस्था, बृक्षरोपण
	आगलागी	सचेतनाको अभाव, आगोजन्य	परम्परागत धारण, जंगल	जनधनको क्षति ,वन्य पशु	आगोजन्य बस्तु राख्नमा होसीयारी, विभिन्न तालिम तथा गोष्ठीबाट दक्ष जनशक्ति

क्र. सं.	समस्या अथवा प्रकोप	कारण	कारक तत्व	प्रभाव	जोखिम न्यूनीकरणका लागि पहिचान भएका उपाय
		निर्माण सामाग्रीको प्रयोग, परम्पराबादी बसोबास, सुख्खा मौसम, हुरीवतास, लापरवाही, अव्यवस्थित विद्युतिकरण, केटा केटीको पहुँचमा आगजन्य बस्तु राख्नु, परम्परागत सोच, हेलचक्राई,	नजिक बस्ती, कमजोर आय स्रोत, परम्परागत भौतिक संरचना (भौतिक, सामाजिक, धारणागत)	चौपायाको क्षति,भौतिक संरचनाको क्षती, विस्थापन, बसाईसराई र, मानिसहरु घाइते अपाङ्ग हुने ।	तथा जनचेतनामा बृद्धि, पुर्व तयारी, पोखरी तथा ट्यांकीको निर्माण, सुरक्षित बसोवासको व्यवस्था, अग्नी रेखाको निर्माण, दमकलको सेवामा वृद्धि, आग नियन्त्रणटोली गठन, दक्षता वृद्धि तथा परिचालन
	सडक दुर्घटना	सडक सुरक्षा जचेतनामा कमी, सडक मर्मत सम्भारको कमी छाडा पशुचौपाया, बाटो पार गर्ने उचित प्रवन्धको कमी, क्षमता भन्दा बढी भार बोक्नु	भौगोलिक विकटता, साघुँरा तथा कच्ची सडक, नीतिको पालना अभाव, लापरवाही (भौतिक, सामाजिक, धारणागत)	घाईते, अपाङ्गता, मृत्यु, भौतिक संरचानाको नष्ट पशुचौपाया क्षती, आर्थिक क्षती	सामुदायिक तथा विद्यालय कक्षा, सुचना शिक्षा समाग्रीको विकास र वितरण, रेडियो तथा मोवाइल सुचना प्रणालीको विकास, नीतिगत कार्यान्वयनमा कडाई, सडक स्तरोन्ती तथा नयाँ निर्माण, सडक सुरक्षा संकेतहरुको मर्मत तथा निर्माण र स्थापना, पुर्व तयारी (सिप, साधान र स्रोत) प्राथमिक उपचार, सेवा प्रदायक सम्वन्धि आकास्मिक सम्पर्कको प्रचार प्रसार

क्र. सं.	समस्या अथवा प्रकोप	कारण	कारक तत्व	प्रभाव	जोखिम न्यूनीकरणका लागि पहिचान भएका उपाय
		मादक प्रदार्थ सेवन गरि सवारी चलाउँनु पुराना सवारी साधान र सवारी परिक्षण विना संचालन गर्र्नु । विद्यालय सडक नजिक तथा सडक पार गरी विद्यालय जानु पर्ने अवस्था			
	शीतलहर	वातावरणमा आएको परिवर्तन, आर्थिक कमजोरी, पूर्वतयारीको अभाव	धारणागत सामाजिक र भौतिक	मृत्यु, वालीनाली तथा पशुपक्षीमा प्रभाव, खाद्य अभाव, स्वास्थ्यमा प्रभाव	पूर्वतायरीका उपायहरुको जोहो (दाउरा, खाद्य सामाग्री, तातो कपडा) मौसमी सुचना प्रणालीको विकास र विस्तार, स्थानिय टोल विकास संस्थाको परिचालनका माध्ययमबाट सचेतना अभियानको संचालन
	खडेरी	वन जंगलको विनास, उचित सिचाई व्यवस्थापनमा कमी, परम्परागत खेती प्रणाालीे, बाताबरणमा	धारणागत, समाजिक र भौतिक	उत्पादनमा कमि, खाद्य अभाव, खानेपानीको समस्या, झाडापखला, छालारोग, आँखा	बृक्षारोपण, वन जंगलको संरक्षण अभियान, आवश्यकताको पहिचान अनुसार को सिचाई योजना निर्माण र संचालन, बैकल्पिक खेती प्रणालीको विकास र विस्तार, बेमौसमी खेतीमा

क्र. सं.	समस्या अथवा प्रकोप	कारण	कारक तत्व	प्रभाव	जोखिम न्यूनीकरणका लागि पहिचान भएका उपाय
		आएको परिवर्तन, आगलागी, पानीका स्रोतहरु सुक्दै जानु, पानीको सतह घट्दै जानु, प्राकृतिक स्रोतको अनुचित र अत्याधिक प्रयोग		संक्रमण जस्ता विभिन्न स्वास्थ्य समस्याहरु	प्रोत्साहन, पानीका स्रोतहरुको पहिचान र संरक्षण,
	जंगली जनावर आतंक	वन क्षेत्र समुदायिक वन किनारमा वस्ती नजिक जंगल तथा वन, अवेवस्थित सामुदायिक वन व्यवस्थापन, जंगलमा मानविय हस्तक्षेप, जंगलमा खाद्य अभाव, विस्तारित वस्तीका कारण वन अतिक्रमण	धारणगत, भौतिक, सामाजिक	घाइते, मृत्यु, स्वास्थ्यमा प्रतिकुल प्रभाव, खाद्यान्न बालीमा असर	वन क्षेत्रमा घेराबार लगाउने, वन फडानी तथा चोरी निकासीमा बन्देज, जंगली जनावरको आहारजन्य वृक्षारोपण, समुदाय तथा बजारक्षेत्र प्रवेश गरेको जनावरहरुलाई जंगलतर्फ धपाउने समूह निर्माण र परिचालन

२.६ क्षमता विश्लेषण

२.६.१ संस्थागत विश्लेषण

नगरपालिकाको संस्थागत संरचना, सरकारी निकायहरू, विपद्का क्षेत्रमा पालिका, जिल्ला तथा प्रदेश कार्यालय सम्म बाट मानविय क्षेत्रमा सहयोग गर्ने सघ-संस्थाहरू र तिनीहरूले उपलब्ध गराएका र गराउने सेव-सुविधाका विषयमा समुदाय तथा पालिका हरुसंग छलफल गरी यहाँ विश्लेषण गरिएको छ।समुदायले विपद्पूर्व (मौसम पुर्वानुमान), विपद्का समयमा र विपद्पश्चात उपलब्ध गराएका र गराउने सेवा-सुविधाका आधारमा तपसिल बमोजिमको विवरण उल्लेख छ ।

तालिका 12. संस्थागत विश्लेषण

	कार्यालय,सघ संस्था	ठेगाना	भौगोलिक दुरी	विपद् जोखिम व्यवस्थापनका लागि प्राप्त हुन सक्ने सहयोग		
				विपद् पुर्व	विपद्को समयमा	विपद् पश्चात
समुदाय, वडा तथा पालिकामा रहेका संघ संस्थाहरु						
१	वडा कार्यालयहरु	सबै वडाहरु	१-१० किमी	दक्ष जनशक्तिको तयारी विपद् सामाग्री भण्डारण विपद् कोष व्यवस्थापनपूर्व सुचना	खोज उद्धार मा सहयोग राहत संकलन तथा वितरण सुरक्षा तथा अस्थायी बसोबास व्यवस्थापन	पूनरला तथा पून स्थापनाका गतिविहिरुमा सहयोग
२	टोल विकास संस्थाहरु	सबै वडाहरु	१-१० किमी	पूर्व सुचना, जोखिम न्यूनिकरणका गतिविधिहरु	खोज उद्धार मा सहयोग राहत संकलन तथा वितरण	पूनरला तथा पून स्थापनाका गतिविहिरुमा सहयोग
३	यूवा ल्कबहरु	सबै वडाहरु	१-१० किमी	जोखिम न्यूनिकरणका कार्यहरु तथा पूर्वतयारीका गतिविधिहरु सहयोग	राहत वितरण तथा व्यवस्थापनमा सहयोग	पूनरलाभका गतिविधिहरुमा सहयोग
४	बाल क्लब १	सबै वडाहरु	१-१० किमी	जोखिम न्यूनिकरणका कार्यहरु तथा पूर्वतयारीका गतिविधिहरु सहयोग	राहत वितरण तथा व्यवस्थापनमा सहयोग	पूनरलाभका गतिविधिहरुमा सहयोग
	ईलाका प्रशासन कार्यालय टीकापुर		५०० मिटर	विपद् पूर्व तयारीका गतिविधिहरु विपद् जोखिम न्यूनिकरणमा सहयोग	राहत वितरण व्यवस्थापन खोज तथा	पूनरलाभका गतिविधिहरुमा सहयोग

	कार्यालय,सघ संस्था	ठेगाना	भौगोलिक दुरी	विपद् जोखिम व्यवस्थापनका लागि प्राप्त हुन सक्ने सहयोग		
				विपद् पुर्व	विपद्को समयमा	विपद् पश्चात
					उद्धार संरक्षण र समन्वय	
५	प्रहरी कार्यालय तथा शाखाहरु	सबै वडाहरु	१-१० किमी	विपद् पूर्व तयारीका गतिविधिहरु विपद् जोखिम न्यूनिकरणमा सहयोग पुर्व सूचना संयन्त्र अनुरुप मौसम तथा विपद्का पूर्व सूचना हरु लाइ समुदाय स्तरसम्म संप्रेशण गर्ने	राहत वितरण व्यवस्थापन खोज तथा उद्धार संरक्षण र समन्वय लेखा जोखा गर्नृ	पूनरलाभका गतिविधिहरुमा सहयोग
	स्थानिय तथा सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समिति आपतकालिन कार्य संचालन केन्द्र	सबै वडाहरु	१-१० किमी	विपद् सम्बन्धी सचेतीकरण कार्यक्रम हरु संचालन गर्ने जोखिम क्षेत्रको पहिचान गर्ने प्रभावित हुन सक्ने घर हरुलाइ पुर्व तयारीको अवस्थामा राख्ने विपद् व्यवस्थाप कोषको व्यवस्थापन गर्ने राहत तथा खोज तथा उद्धार समाग्रीको भण्डार गर्ने पुर्व सूचनाको प्रचार प्रसार गर्ने	खोज तथा उद्धार गर्ने तथा सहयोग गर्ने प्रभावित मानिस हरु लाइ सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गर्ने लेखा जोखा गर्ने तथा सूचना हरु लाइ मातहतका कार्यालय हरुमा संप्रेशण गर्ने	समग्र विपद् जोखिम राहत व्यवस्थापन गर्ने र पुनरलाभ सम्मका गतिविधिहरु संचालन गर्ने गराउने तथा सहयोगी हाल हरु लाइ सअन्वय तथा सहजिकरण गर्ने
६	खानेपानी तथा सरसफाई संस्था	सबै वडाहरु	१-१० किमी	विपद् संग सामना गर्ने पूर्वतयारी विपद् समबंधि जन चेतना मुलक कार्यक्रम	शुद्ध खानेपानी वितरण व्यवस्थापन सरसफाई तथा स्वच्छता सेवा प्रवाह	खानेपानी शुद्धि करण तथा सरसफाइ सामग्री वितरण
७	मठ मन्दिर तथा गुम्बाहरु	सबै वडाहरु	१-१० किमी		अस्थायी आश्रयमा सहयोग	

	कार्यालय,सघ संस्था	ठेगाना	भौगोलिक दुरी	विपद् जोखिम व्यवस्थापनका लागि प्राप्त हुन सक्ने सहयोग		
				विपद् पुर्व	विपद्को समयमा	विपद् पश्चात
८	स्वास्थ्य केन्द्र १	सबै वडाहरु	१-१० किमी	जोखिम न्यूनिकरण गतिविधिहरु विपद् पूर्वतयारीका गतिविधिहरु (आपत्कालिन स्वास्थ्य सामाग्री तथा दक्ष जनशक्तिको तयारी(	राहत वितरण तथा व्यवस्थापन स्रोत व्यवस्थापन समन्वय र सहकार्य	राहत तथा स्वास्थ्य पूनरलाभको गतिविधिहरु
९	आमा समूहहरु	सबै वडाहरु	१-१० किमी	जोखिम न्यूनिकरणका कार्यहरु	राहत वितरण तथा व्यवस्थापनमा सहयोग	पूनरलाभका गतिविधिहरुमा सहयोग
१२	सशस्त्र प्रहरी बल		१	जोखिम न्यूनिकरणका कार्यहरु	राहत वितरण तथा व्यवस्थापनमा सहयोग	पूनरलाभका गतिविधिहरुमा सहयोग
१३	परोपकार संस्था	वडा नं.१	१ किमी	जोखिम न्यूनिकरणका कार्यहरु	राहत वितरण तथा व्यवस्थापनमा सहयोग	पूनरलाभका गतिविधिहरुमा सहयोग
१४	सामुदायिक वन उपभोक्ता समिति	विभिन्न्न वडा	१)७ किमी	जोखिम न्यूनिकरणका कार्यहरु	राहत वितरण तथा व्यवस्थापनमा सहयोग	पूनरलाभका गतिविधिहरुमा सहयोग
१५	रेडियो सामुदायिक एफ.एम.			जनचेतनामूलक कार्यक्रम सुनाई मानिसलाई सचेत र जागरुक गराउने, आत्मबल बढाउन मद्दत गर्छ	विपद् आइसकेपछि हामी कसरी कम गर्न भन्ने कुराको ज्ञान दिन्छ, एकैचोटि हजारौं मानिसलाई सजग गराउँछ, निःशुल्क ज्ञान बद्र्धक कार्यक्रम सुनाउँछ । हौसला र आत्मक जागरुक गराउँछ	सञ्चारको माध्यमबाट बिग्रेको, भत्केकोलाई पुःन निर्माण गर्न सहयोग गर्छ, घटेको घटनालाई प्रसारण गरि अरु लाई पनि सचेत गराउँछ

	कार्यालय,सघ संस्था	**ठेगाना**	**भौगोलिक दुरी**	**विपद् जोखिम व्यवस्थापनका लागि प्राप्त हुन सक्ने सहयोग**		
				विपद् पुर्व	**विपद्को समयमा**	**विपद् पश्चात**
१६	उद्योग वाणिज्य संघ	वडा नं.	३ किमी	बजारमा विपद्मा समयमा तत्तकालै अवस्यक पर्न सक्ने खाद्य समाग्रीको लेखा जोखा गर्ने	राहत वितरण व्यवस्थापनमा सहयोग	पूनरलाभका गतिविधिहरुमा सहयोग
१७	नेरेसो टीकापुर, धनसिङ्गपुर र नारायणपुर उपशाखा	वडा नं.	१- १० किमी	प्राथमिक उपचार तालिम, सामुदायिक विपद् जोखिम व्यवस्थापन तालिम, आगलागि नियन्त्रण गर्ने सामग्रीहरुको पुर्वतयारी	राहत तथा सामग्री वितरण, प्राथमिक उपचार सेवा	खोज तथा उद्दारमा सहयोग, समन्वय, आकंडा संकलनमा सहयोग
जिल्ला कार्यालयहरु						
१८	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समित (जिल्ला आपत्कालिन कार्य संचालन केन्द्र)	धनगढी	१०० किमि	तालिम तथा विपद्सम्बन्धी पूर्वसूचनाहरुलाई विभिन्न संचारका माध्यमहरुको प्रयोग गरि पालिका तथा समुदाय सम्म सूचना पुरयाउने खोज तथा उद्धारका लागि दक्ष जन शक्तिहरु परिचालनका लागि तायरी अवस्थामा राख्ने विभिन्न क्षमता विकासका कार्यक्रम हरु लागु गर्ने स्थानिय तह	खोज तथा उद्धारका गतिविधिहरु संचालन गर्ने तत्कालै राहत व्यवस्थापन गर्ने तथा गर्न समन्वय गरिदिने एक द्धार प्रणालिको सूनिचितता गर्ने खोज तथा उद्धारका उपकरण हरुको परिचालन गर्ने मातहतका	पूनरला तथा पून स्थापनाका गतिविहिरुमा सहयोग

	कार्यालय,सघ संस्था	ठेगाना	भौगोलिक दुरी	विपद् जोखिम व्यवस्थापनका लागि प्राप्त हुन सक्ने सहयोग		
				विपद् पुर्व	विपद्को समयमा	विपद् पश्चात
				देखि संघय सरकार सम्म विपद् जोखिम व्यवस्थापनका गतिविधि हरुमा संचालन गर्ने	निकाय हरुलाइ निर्देशन गर्ने	
19	जल तथा मौसम विज्ञान विभाग	धनगढी	१०० किमि	नियमित मौसम पुर्वानुमानका सूचना प्रकाशन गरि प्रसारण गर्ने स्थानिय तहहरु लाइ जनचेतना कार्यक्रम हरु संचालन गर्ने	नियमित मौसम पुर्वानुमानका सूचना प्रकाशन गरि प्रसारण गर्ने	नियमित मौसम पुर्वानुमानका सूचना प्रकाशन गरि प्रसारण गर्ने
20	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा	धनगढी	१०० किमि	आपत्कालिन प्रतिकार्यका लागि जिल्ला पालिका समुदाय स्तर सम्मै दक्ष जनशक्तिहरुको पहिचान गरि क्षमता विकासका कार्य कार्यक्रमहरु संचालन गर्न योजना वनाउने राहत समाग्री भडारण गर्ने तालिम प्राप्त जनशक्ती हरु लाइ तयारी अवस्थमा राख्ने मौसम पुर्वानुमानका	खोज तथा उद्धारमा स्यम सेवक परिचालन गर्ने लेखा जोखाका लागि तयारि अवस्थामा रहने	राहत व्यवस्थापन अश्रय स्थाल व्यवस्थापन प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा गर्ने

	कार्यालय,सघ संस्था	ठेगाना	भौगोलिक दुरी	विपद् जोखिम व्यवस्थापनका लागि प्राप्त हुन सक्ने सहयोग		
				विपद् पुर्व	विपद्को समयमा	विपद् पश्चात
				सूचना हरु लाइ समुदाय सम्म पुर्याउनका लागि स्वयसेवक परिचान गर्ने		
21	गैरसरकारी संस्थाहरु			विभिन्न विपद्का जोखिम न्यूनिकारण तथा व्यवस्थापन सम्बनिध जनचेतना मुलक गतिविधिहरु संचाल गर्ने	पालिकाले विपद् प्रतिकार्यका गतिविधिहरुमा सहयोग गर्ने	राहत सहयोग गर्ने प्रतिकार्य का गतिविधिहरुमा सहयोग गर्ने
22	प्रदेश आपतकालिन कार्य संचालन केन्द्र			विभिन्न क्षमता विकासका कार्यक्रम हरु संचालन गर्ने विपद् जोखिम न्यूनिकरणका संरचना तथा गैर संरचनाका गतिविधि संचालन गराउने	खोज उद्धार राहत कार्यक्रम हरु लागु गर्ने विभिन्न दात्रि निकाय संग समन्वय तथा सहजिकरण गरि दिने	योजना वानाइ पूनरला तथा पून स्थापनाका गतिविहिरुमा सहयोग
23	ब्याङ्क तथा सहकारी संस्था हरु	स्थानिय तह जिल्ला	१- १०० किमि	वितिय साक्षरता अभिया संचालन गर्ने विपद्का समयमा विदा भएको अवस्थामा पनि सेवा प्रदान गर्नका लागि योजना तयारी अवस्थामा रात्रे	वितिय साक्षरता अभिया संचालन गर्ने विपद्का समयमा विदा भएको अवस्थामा पनि सेवा	पूनरला तथा पून स्थापनाका गतिविहिरुमा सहयोग

	कार्यालय,सघ संस्था	ठेगाना	भौगोलिक दुरी	विपद् जोखिम व्यवस्थापनका लागि प्राप्त हुन सक्ने सहयोग		
				विपद् पुर्व	विपदको समयमा	विपद् पश्चात
					प्रदान गर्नमा सहयोग	
24	रानीजमरा कुलरिया सिंचाई	टीकापुर नपा १	१ किमि	पूर्व सुचना, जोखिम न्यूनिकरणका गतिविधिहरु	विपद्का कारण प्रभावित भएका वाधहरुलाइ आपत्कालिन अवस्थामा बलियो तथा व्यवस्थापन गर्ने	पूनरला तथा पून स्थापनाका गतिविहिरुमा सहयोग
25	समन्वय समिति		७० कि. मी	जोखिम न्यूनिकरणका कार्यहरुमा समन्वय तथा सहजिकरण गरिदिने	राहत वितरण तथा व्यवस्थापनमा सहयोग	पूनरलाभका गतिविधिहरुमा सहयोग
26	जल तथा मौसम मापन केन्द्र चिसापनी गेज रिडर		२६ किमि	समयमा सूचना संप्रेशण गर्ने	समयमा सूचना संप्रेशण गर्ने	समयमा सूचना संप्रेशण गर्ने

२.६.२ स्रोतको उपलब्धता तथा पहुँच

समुदायस्तरीय सङ्कटासन्नता तथा क्षमता विश्लेषणका क्रममा स्थानीयहरूले उपलब्ध गराएका, उनीहरूको जानकारी र पहुँचमा भएका स्रोत-साधन र क्षमताको उपलब्धता तथा त्यसको अवस्थाबारे यहाँ वडागतरूपमा विश्लेषण गरिएको छ।

तालिका 13. स्रोत-साधन र क्षमता

विवरण	**नाम रहेको स्थान (कहाँ**	**संख्या कति**	**क्षमता**	**अवस्था**	**कैफियत**
वडा नं १					
भौतिक स्रोत					
कल्भर्ट	शिवनगर	४	साना तथा सामान्य लोड गाडी हिड्न सक्ने	होमपाईप साइडमा रहेको माटो भत्किदै गएको पक्की गर्नुपर्ने	१
बान्जो पुल	शिवनगर	१०	मानिस र साइकल र बाइक हिड्ने	पक्की निर्माण गर्नुपर्ने, राम्रो छैन	१
ग्राभेल सडक	शिवनगर	५	सिङ्गल गाडी हिड्ने	ठिक छ ।	१
विद्यालय	ज्योतीनगर	१	ईटाको दिवाल भई एक भवनमा लेन्टर छ र जस्तापाता लगाएको ४ भवन रहेको (३५० विद्यार्थी रहेको)	मर्मत गर्नुपर्ने	
कच्ची सडक	शिवनगर	२८	सम्पूर्ण किसिमका गाडी हिड्ने २० फिटको बाटो	र्षायाममा हिलाम्य भई गाडी र मानिस हिड्डुल गर्न गाह्रो भएको	१
बाँध	शिवनगर, बनगाउँको सिमाना	१	राम्रो र जालीमा ढुंगाको निर्माण गरेको	वर्षा याममा पानीको वहाव वढी भई	१

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
				पानी रोक्न सक्ने क्षमता नभएको	
सार्वजनिक विद्यालय	शिवनगर	१	माटोको चिनाई ईटाको दिवाल टिनको पाताले छाएको ८० विद्यार्थी रहेको	वर्षा समयमा चुहिने, हुरिले छाना उडाएको कराणले ५ नं.जस्ता पाता लगाउने र जिर्ण हुँदै गएको मर्मत गर्नुपर्ने	१
यातायातका साधन	शिवनगर	३	संचालनमा	राम्रो	१
मानव संशाधन					
कृषि प्राविधिक	ज्योतिनगर		बिउ बिजन विक्री वितरण गाउँघरमा रहेका व्यक्तिलाई कृषी सम्बन्धी सर सल्लाह दिने		
समुदाय स्तरिय आधारभुत आपतकालिन प्रतिकार्य समुह	हरेका वडाको समुदायमा	६ जना	मौसम पुर्वानुमाका सूचानाको आधारमा अग्रिम कार्य तथा विपद्को समयमा खोज उद्धार प्राथमिक उपचार र राहत	हरेक वर्ष पुनताजगी तालिमको व्यवस्थापन गर्ने	

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
			व्यवस्थापनमा कार्य गर्ने		
तालिम प्राप्त आपतकालि आश्रय स्थल निर्माण समुह	हरेका वडाको समुदायमा	६ जना	मौसम पुर्वानुमानका आधारमा पुर्व कार्यको चरणमा सहयोग चाहिने परियवार हरु लाइ सुरक्षित अश्रय स्थल सम्म ल्याउन सहयोग गर्ने अवस्यकता आधारमा आपतकालिन अश्रय स्थल निर्माण गरि व्यवस्थापन गर्ने	हरेक वर्ष पुनताजगी तालिमको व्यवस्थापन गर्ने	
स्वास्थ्य स्वयसेविका	शिवनगर	२	महिला सम्बन्धी सामान्य कोर्ष गर्ने	ठीक छ ।	१
शिक्षक	शिवनगर	५	विद्यार्थीलाई बुझाउन सक्ने	तालिम दिनुपर्ने।	१
कर्मचारी	ज्योतिनगर	५	गाउँ देशको सेवा गर्ने (आर्मी, नगरपालीका, पुलिस)		
सिकर्मी	शिवनगर	११	काठ सम्बन्धी सम्पूर्ण कोर्ष गर्न सक्ने	२ जना तालिम प्राप्त ७ जना तालिम नलिएको	१

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
डकर्मी	शिवनगर	३५	घर सम्बन्धी सम्पूर्ण कार्य गर्ने पक्की लेन्टर	२० जना तालिम प्राप्त १५ जना तालिम नलिएको	
सामुदायिक भवन	शिवनगर	२	ईटा माटोको चिनाई गरी टिनको पाता लगाएको २०० जना बस्न सक्ने	छाना मर्मत सम्भार गर्नुपर्ने	
मन्दिर	शिवनगर	१	पक्की लेन्टर गरेको निरन्तर संचालनमा	राम्रो	
खानेपानी वितरण धारा	ज्योतिनगर	११८ घरधुरी	शुद्ध पानी रहेको		
अपाङ्ग भएको व्यक्ति	शिवनगर	१४	सामान्य घरायसी कार्य गर्न सक्ने र जिब्रो, खुट्टा, हात	५ पुरुष २ महिला उनीहरुको समस्या हेरी समस्या समाधान गर्नुपर्ने	
आय आर्जनमा सक्रिय महिला	शिवनगर	१	सिलाई, कटाई	संचालनमा छैन	
शैक्षिक अवस्था महिला÷पुरुष	शिवनगर	४५	+२ पास गरी बसेका	बेरोजगारी ७ महिला, १३ पुरुष	
आर्थिक स्रोत					
व्यापार व्यवसाय	शिवनगर, ज्योतीनगर	३३	किराना पसल, होटल, कुखुरा, बंगुर, कटिङ्ग	आय आर्जनमा सक्रिय भई जिविकोपार्ज	

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
			भई आम्दानी गर्दै आएका	न गरी आएको	
नोकरी	शिवनगर	५००	अरुको काम गरी जिविकोपार्जन गरी आएको र घरवार चलाउन सक्ने	सामान्य रुपमा रहेका	
व्यापार व्यवसाय	ज्योतिनगर	४	भैसिपालन, कुखुरा पालन	राम्रो	
उद्योग / कलकारखाना	ज्योतिनगर	१	इटाको र जस्तापाताबाट निर्माण गरी, कुटानी, पिसानी, पेलानी		
बचत समूह	शिवनगर	३	बचत गरी आफ्नै समूहको मानिसलाई विमारी भएका कम ब्याजदरमा ऋण प्रदान गर्ने र अरु व्यक्तिलाई पनि र समूहका सबै सदस्य एक जुट भई गाउँघरमा सरसफाई गर्ने ।	संख्यामा बृदि गर्नु पर्ने	
वितिय संस्था	शिवनगर	५	बचत गरी ऋण लगानी गर्ने ।	राम्रो	
खेतियोग्य जमिन	शिवनगर	,२३ विगाहा	धान, मर्क, तोरी, मसुरो आदि उत्पादन गरिन्छ	ठिक छ	

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
नाला	शिवनगर	२	वर्षायाममा पानी परे मात्र पम्पसेट प्रयोग गरी धान खेती गर्ने	पानीको वहाव बढी भएमा गाउँमा डुबान हुन्छ	
सिंचाईको साधन नीजि	ज्योतिनगर	२ वटा	कृषि कार्यमा पानी प्रयोग गर्दै आएको		
सामुहिक बोरिङ्ग	शिवनगर	६	खेतियोग्य जमिनमा सिंचाईको व्यवस्था गरिएको	३ संचालनमा, ३ बिग्रेको र मर्मत गर्नुपर्ने	
वडा नं २					
भौतिक स्रोत					
कल्भर्ट	विजयनगर	८	२ वटा लोड गाडी ठुलो र सानो गाडी हिड्न सक्ने सम्म	३ काठको, ३ निर्माण हुदै, २ राम्रो	
कच्ची सडक	विजयनगर	१८	टेक्टर, साईकल,मानिस हिड्न सक्ने सिङ्गल बाटो	वर्षा याममा हिलो भई हिडडुल गर्न गाह्रो	
विद्यालय	विजयनगर	१ मुक्त कमैया प्रा.वि.	१ भवनमा लेन्टर गरेको १ भवन नगरेको (२०० विद्यार्थी बस्न सक्ने)	१ निर्माण हुँदै बाँकी भवन राम्रो	
यातायातको साधन	विजयनगर	६	राम्रो	ठिक छ	
लाईफल ज्याकेट	विजयनगर	५	राम्रो संचालनमा	ठिक छ	

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
पूर्व सुचना प्रणाली	विजयनगर	२ (१ माईक, १ साइरन)	राम्रो नयाँ	संचालनमा	
डिजिटल साइरन	विजयनगर स्वास्थ्य कार्यालय	१	राम्रो नयाँ	संचालनमा	
कल्भर्ट	मुनुवा टोल	१	यातायातका सम्पूर्ण साधनहरु हिडडुल गर्न सकने सिङ्गल	राम्रो	आवश्यक ७ वटा
कच्ची सडक	मुनुवा टोल	८	वस, ट्याक्टर हिड्ने सिङ्गल रोड	साँधुरो रोड	ग्राभेल गर्नुपर्ने
विद्यालय	मुनुवा टोल	१	२५० विद्यार्थी रहेको प्रा.वि. पक्की लेन्टर गरेको १ भवन	ठिकै छ	
यातायातका साधन	मुनुवा टोल	१ किसिम को अटो	संचालनमा	राम्रो	
मानव संशाधन					
तालिम प्राप्त स्वयम् सेवक र कृषि प्राविधिक	विजयनगर	२१	तालिम दिने विउ विजन वितरण गर्ने	१२ सक्रिय निरन्तर, ९ जना अन्य सामान्य	
समुदाय स्तरिय आधारभुत आपतकालिन प्रतिकार्य समुह	हरेका वडाको समुदायमा	६ जना	मौसम पुर्वानुमाका सूचानाको आधारमा अग्रिम कार्य तथा विपद्को समयमा खोज	हरेक वर्ष पुनताजगी तालिमको व्यवस्थापन गर्ने	

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
			उद्धार प्राथमिक उपचार र राहत व्यवस्थापनमा कार्य गर्ने		
तालिम प्राप्त आपतकालि आश्रय स्थल निर्माण समुह	हरेका वडाको समुदायमा	६ जना	मौसम पुर्वानुमानका आधारमा पुर्व कार्यको चरणमा सहयोग चाहिने परियवार हरु लाइ सुरक्षित अश्रय स्थल सम्म ल्याउन सहयोग गर्ने अवस्यकता आधारमा आपतकालिन अश्रय स्थल निर्माण गरि व्यवस्थापन गर्ने	हरेक वर्ष पुनताजगी तालिमको व्यवस्थापन गर्ने	
सिकर्मी	विजयनगर	२०	काठ सम्बन्धी सम्पूर्ण सामाग्री निर्माण गरी जिविकोपार्जन गर्दै आएका	तालिम प्राप्त राम्रो	
डकर्मी	विजयनगर	२०	साना ठुला घर निर्माण गर्न सक्ने	थप तालिमको आवश्यकता रहेको जिविकोपार्जन गरी आएका	

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
डकर्मी	विजयनगर	२०	साना ठुला घर निर्माण गर्न सक्ने	थप तालिमको आवश्यकता रहेको जिविकोपार्जन गरी आएका	
सिकर्मी	मुनुवा गाउँ	३०	काठ सम्बन्धी सम्पूर्ण कार्य गर्न सक्ने र पलङ, दराज, झ्याल, ढोका, टेबल, कुर्सी आदि	तालिम प्राप्त १०, तालिम नलिएका २० जना र सक्रिय रुपमा लागि जिविकोपार्जन गर्दै आएको	
डकर्मी	मुनुवा	३५	घर निर्माण गर्न सक्ने	तालिमको व्यवस्था गर्नुपर्ने	
अपाङ्ग भएको व्यक्ति	मुनुवा	९	सामान्य घरायसी कार्य गर्ने (हात खुट्टा, जिब्रो आँखा)	आवश्यकता हेरी समस्या समाधान गर्नुपर्ने	
शैक्षिक अवस्थाका महिला÷पुरुष	मुनुवा गाउँ	१०	+२ पास गरी बसेका	बेरोजगारी सामान्य अवस्था	
आर्थिक स्रोत					
व्यापार व्यवसाय	मुनुवा गाउँ	२५	किराना पसल, होटल, मासु पसल, साइकल पसल	सामान्य जिविकोपार्जन गरी घर खर्च चलाई आएको	

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
व्यापार व्यवसाय	मुनुवा गाउँ	२ बंगुर पालन ३ कुखुरा पालन जम्मा ५	लगानी गरी सामान्य आय आर्जैन गर्दै आएका	निरन्तर संचालनमा	
बचत समूह	मुनुवा गाउँ	८ वटा	बचत गरी समूह भित्र कम व्याजदरमा ऋण प्रदान गर्ने	ठिकै छ	
नोकरी	मुनुवा गाउँ	२८० जना	कमाई गरी परिवारको जिविकोपार्जैन गर्दै आएका	सामान्य	
प्राकृतिक स्रोत					
खेतियोग्य जमिन	मुनुवा गाउँ	१० बिगाहा	तरकारी खेति, धान, मकै, मसुरो, तोरी उत्पादन गर्दछन्	सिंचाईको व्यवस्था नभएको	
कुला	मुनुवा	१	पानी रहेको सिंचाई योग्य	उपभोक्ता नरहेको	
सिंचाइको साधन र स्रोत	मुनुवा	६	सिंचाई युक्त खेतवारीमा	सम्पुर्ण संचालनमा रहेको	
खानेपानी	मुनुवा	५०	पिउन योग्य सफा	हल्का धमिलो रहेको	
वडा नं. ३					
भौतिक स्रोत					
पुल	पुछरी जमरा नदीको पुल कल्भर्ट पुछरी	१९	ट्रक, बस, ट्र्याक्टर, डन्लप चल्न सक्ने	जिर्ण भएको हुँदै धेरै बढी लोड भएको गाडी नचल्ने	

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
	रामपुर, कटानपुर, शंकरपुर (पुल र कल्भर्ट)	२६	सिंगल गाडी चल्ने र सबै सञ्चालनमा रहेको	रामपुरमा ३ ओटा जिर्ण भएको छ २ ओटा कटानपुरमा जिर्ण हुँदै छ ।	
विद्यालय भवन	शंकरपुर, पुछरी, घिया	५	शंकरपुरको विद्यालय दुबै विद्यालयमा टिनको पाता र पक्की दिवाल लगाएको पढाई राम्रो छ । पुछरी र घियामा दुईओटा विद्यालय राम्रो पढाई राम्रो छ । एउटा कच्ची छ र पढाई राम्रो छ ।	शंकरपुर केदारेश्वरको भवन पाता जिर्ण हुँदै गएको छ । निजी र सार्वजनिक विद्यालयको छत मर्मत गर्नुपर्ने छ ।	
बाँध	शंकरपुर, रामपुर, कटानपुर, घिया, पुछरी	५५	ढुंगा भरेर जालीमा हलेकोछ (शंकरपुर) (सञ्चालनमा) माटो कड्ढामा भरेर बनाएको	जिर्ण १ वटा बोधशंकरपुर मा रहेको । पक्की निर्माण गर्नुपर्नेछ ।	
सडक	रामपुर, शंकरपुर, कटानपुर, पुछरी, घिया	३३	शंकरपुरमा ग्रोभेल नभएका ४ ओटा, ग्राभेल नभएको सिंगल गाडी चल्ने ६	डन्लप गाडी हिड्ने गरी बाटो निर्माण गर्नुपर्ने र ग्राभेल गर्नु	

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
			वटा २ ओटा ग्राभेल भएका कटानपुरमा रामपुरमा ५ वटा ग्राभेल नभएको ३ वटा ग्राभेल नभएकाछन् । मसिनो ग्राभेल भएको सडक, ट्याक्टर हिड्ने सिंगल गाडी हिड्ने साइकल, वाइक हिड्ने	पर्ने अवस्था देखिन्छ । वर्षाको समयमा मानिस र गाडी हिड्न नसक्ने(हिलो मा) ग्राभेल गर्नुपर्ने	
सार्वजनिक भवन, चर्पी	शंकरपुर, कटानपुर, रामपुर, पुछरी, घिया	२ ओटा शंकरपुर र कटानपुर ४ घिया र पुछरी	चर्पी सञ्चालनमा रहेको २५ जना बस्न सक्ने सञ्चालनमा	कटानपुरको १ चर्पी जिर्ण हुँदै गएको छ । जिर्ण हुँदै गएको (मर्मत गर्नुपर्ने)	
सार्वजनिक भवन, चर्पी	शंकरपुर, कटानपुर, रामपुर, पुछरी, घिया	२ ओटा शंकरपुर र कटानपुर ४ घिया र पुछरी	चर्पी सञ्चालनमा रहेको २५ जना बस्न सक्ने सञ्चालनमा	कटानपुरको १ चर्पी जिर्ण हुँदै गएको छ । जिर्ण हुँदै गएको (मर्मत गर्नुपर्ने)	
डुङ्गा	घिया	१	सञ्चालनमा ६ ओटा	मर्मत गर्नुपर्ने	
मानव संशाधन					
ग्रामिण स्वास्थ्य महिला	घिया, पुछरी, कटानपुर, रामपुर, शंकरपुर	५१	५ जना राहत शिक्षक २१ निजि स्रोत शिक्षक (विद्यार्थीलाई	१५ वटा सरकारी विद्यालय तालिम प्राप्त	

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
कार्यकर्ता शिक्षक			पूर्ण रुपमा बुझाउन सक्ने	११ निजी विद्यालयको शिक्षकलाई तालिमको आवश्यक जिविकोपार्जन भई रहेको	
समुदाय स्तरिय आधारभुत आपतकालिन प्रतिकार्य समुह	हरेका वडाको समुदायमा	६ जना	मौसम पुर्वानुमाका सूचानाको आधारमा अग्रिम कार्य तथा विपद्को समयमा खोज उद्धार प्राथमिक उपचार र राहत व्यवस्थापनमा कार्य गर्ने	हरेक वर्ष पुनताजगी तालिमको व्यवस्थापन गर्ने	
तालिम प्राप्त आपतकालि आश्रय स्थल निर्माण समुह	हरेका वडाको समुदायमा	६ जना	मौसम पुर्वानुमानका आधारमा पुर्व कार्यको चरणमा सहयोग चाहिने परियवार हरु लाइ सुरक्षित अश्रय स्थल सम्म ल्याउन सहयोग गर्ने अवस्यकता आधारमा आपतकालिन अश्रय स्थल	हरेक वर्ष पुनताजगी तालिमको व्यवस्थापन गर्ने	

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
			निर्माण गरि व्यवस्थापन गर्ने		
कर्मचारी	घिया, पुछरी, कटानपृ्ुर, शंकरपुर	१ जना डक्टर ज्ब् पुछरीमा	आफ्नो कार्यमा व्यस्त भई जिवन निर्वाह भई रहेको, विरामीलाई उपचार गर्न सक्ने	ठिक छ ।	
				अति राम्रो छ ।	
सिकर्मी	घिया, पुछरी, रामपुर, कटानपुर, शंकरपुर	४७	काठका सामानहरु बनान सक्नेछ ६ जना, ३ जना घिया ३ जना पुछरी	तालिमको आवश्यकता रहेकोछ ।	
डकर्मी	घिया, पुछरी, रामपुर, कटानपुर, शंकरपुर	६१	घर बनाउन सक्ने तालिम प्राप्त	तालिमको आवश्यकता रहेकोछ ।	
कृषि प्राविधिक	घिया	१	राम्रोछ ।	तालिम आवश्यकता रहेकोछ।	
सामाजिक स्रोत					
सामुदायिक भवन	शंकरपुर, कटानपुर	३	१०० जना अटाउन सक्ने पक्की दिवाल र टिनको छाना भएको	कटानपुरमा जिर्ण हुँदै गएको छ ।	
मठ÷मन्दिर	शंकरपुर, कटानपुर, घिया, पुछरी	५	शंकरपुरको मन्दिर	मर्मत गर्नुपर्ने छ ।	

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
			सञ्चालनमा दुवै मन्दिर पक्की छ । शिवशंकर मन्दिर पुछरीमा दुर्गा मन्दिर घिया सञ्चालनमा रहेको		
चर्च	रामपुर, कटानपुर, शंकरपुर	३	सञ्चालनमा छन २ वटा दिवाल इटाको र तिनको पाता लगाएको १ ओटा कच्ची रहेको	मर्मत गर्नुपर्ने छ ।	
पाटी पौवा	पुछरी	१	सञ्चालनमा (काठको बनेको २५ जना मानिस बस्न सक्ने	मर्मत गर्नुपर्ने छ।	
महिला आमा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको समूह	कटानपुर, रामपुर, शंकरपुर, घिया, पुछरी	५१	आँखा, कान, खुट्टाको समस्या	आवश्यकता अनुसारको समस्याको समाधान गर्नुपर्ने	
आय आर्जनमा सक्रिय महिला	कटानपुर, रामपुर, शंकरपुर, घिया, पुछरी	४४	बचत गरेर ऋण लगानी गर्ने पशुपालन र तरकारी खेति गर्ने	ठिक छ तालिमको आवश्यकता रहेकोछ ।	
निर्णय तहमा भएका महिला	रामपुर, कटानपुर, शंकरपुर, घिया, पुछरी	६७	सामान्य गाउँघरको झै	तालिमको आवश्यकता राम्रो छ ।	

विवरण	**नाम रहेको स्थान (कहाँ**	**संख्या कति**	**क्षमता**	**अवस्था**	**कैफियत**
			झगडा मिलाउन सक्ने		
आर्थिक स्रोत					
व्यापार व्यवसाय	पुछ्री, घिया, रामपुर, कटानपुर, शंकरपुर	१२	सम्पूर्ण पसलले आय आर्जन गरेका पुस्तक पसल, मासु पसल, खुद्रा पसल, कपडा पसल साईकल पसल, मोटर साईकल पसल आदि	राम्रो रहेको छ ।	
व्यापार व्यवसाय	घिया, पुछ्री, रामपुर, कटानपुर, शंकरपुर	१७	आय आर्जन राम्रो भई रहेको छ । (बंगुर पालन, कुखुरा पालन	तालिमको आवश्यकता रहेको छ ।	
उद्योग / कलकारखाना	रामपुर, कटानपुर, शंकरपुर, घिया, पुछ्री	७	आय आर्जन राम्रो भई रहेको छ । (कुटानी, पिसानी, पेलानी मिल)	राम्रो रहेको छ ।	
व्यापार व्यवसाय	पुछ्री, घिया, रामपुर, कटानपुर, शंकरपुर	१२	सम्पूर्ण पसलले आय आर्जन गरेका पुस्तक पसल, मासु पसल, खुद्रा पसल, कपडा पसल साईकल पसल, मोटर	राम्रो रहेको छ ।	

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
			साईकल पसल आदि		
व्यापार व्यवसाय	घिया, पुछरी, रामपुर, कटानपुर, शंकरपुर	१७	आय आर्जन राम्रो भई रहेको छ । (बंगुर पालन, कुखुरा पालन	तालिमको आवश्यकता रहेको छ ।	
उद्योग / कलकारखाना	रामपुर, कटानपुर, शंकरपुर, घिया, पुछरी	७	आय आर्जन राम्रो भई रहेको छ । (कुटानी, पिसानी, पेलानी मिल)	राम्रो रहेको छ ।	
बचत समूह	घिया पुछरी	३७	बचत गरेर ऋण लगानी गर्छन गाउँघरमा र अति सिकिस्त विमारी भएका व्यक्तिलाई सहयोग गर्दछ ।	राम्रो छ ।	
वितिय संस्था	पुछरी, घिया	२	बचत गर्ने, ऋण लगानी गर्ने, पैसाको व्यवस्थापन गर्ने	राम्रो छ ।	
नोकरी	पुछरी, घिया	४०	शिक्षक, ग्रामिण प्रबन्धक, सामाजिक परिचालक, पसल, बैंक	राम्रो छ ।	
प्राकृतिक स्रोत					

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
खेतियोग्य जमिन	पुछरी, घिया, रामपुर, कटानपुर, शंकरपुर	७५० विघा	धान, गहुँ, मसुरोलाई उत्पादन हुन्छ	अवस्था हेरेर माटोको परीक्षण गर्नुपर्ने (उत्पादन राम्रो हुन्छ)	
निजी ताल तलैया	पुछरी, घिया, रामपुर, कटानपुर, शंकरपुर	२२	माछा पालन गरेर आय आर्जन भई रहेको छ ।	३ वटा प्रयोगमा भएको २ वटा जिण हुँदै गएको	
कुवा	घिया	१	संचालनमा	राम्रो छ ।	
नदी	पुछरी, रामपुर, कटानपुर, घिया, शंकरपुर	२	वर्षा याममा सिंचाईको व्यवस्था वा कम प्रयोग र वढी क्षति गर्छ	राम्रो छैन ।	
वडा नं. ४					
भौतिक स्रोत					
पुल	बाघमारा, स्नेहरी, छेगरखैला, कोदैपुर, ईन्द्रया, मौरनिया	२१	पक्की सिंगल गाडी हिड्न सक्ने, लोड गाडी ट्याक्टर, मोटरसाईकल हिड्न सक्ने	१८ वटा पुलहरु राम्रो अवस्था र ३ वटा पुल कमजोर अवस्थामा	
पक्की सडक	बाघमारा	२०० मिटर लामो	सबै गाडी हिड्न सक्ने सिंगल रोड	राम्रो अवस्थाको छ	
ग्राभेल सडक	बाघमारा, अस्नेहरी, छेगरखैला, कोदैपुर, ईन्द्रया	२३	बस, ट्याक्टर, मोटर साइकल देखि साइकल	१८ वटा बाटोमा ग्राभेल र ३ वटा बाटोमा	

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
			हिड्न सक्ने सिंगल बाटो	गभेल नभएको	
बाँध	इन्द्रया	३ वटा	निर्माण भएको छैन	३ वटै बाँध निर्माण गर्नुपर्ने	
विद्यालय भवन	अस्नेहर ि र बाघमारा	३	बाघमाराको सरकारी स्कुल जस्ता पाटाली र केही पक्की छन र निजि विद्यालय ईटाको भवन गराई टायलले छाएको छ	सरकारी विद्यालयका २ वटा पक्की ढलान भएको भवन र २ वटा टायल र टीनको छाना भएको निजि विद्यालय टायल टिनको छाना गाह्रो ईटाको पर्खाल भएको	
सामुदायिक चर्पी	अस्नेहरी	१	क्षमता एकदम राम्रो इटाको भित्ता बनाई पक्की ढलान गरेको महिला र पुरुष महिला पुरुष दुबैको अलग अलग भएको	अति राम्रो छ	
सामुदायिक चर्पी	इन्द्रैया	१ वटा	पक्की ढलान गरेको महिला, अलग अलग भएको	ढोकाको अवस्था कमजोर रहेको	

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
सञ्चार साधन	इन्द्रया	रेडियो	गाउँको घरको सामान्य खबर बुझ्न र सुन्न सकिने	राम्रो छ ।	
यातायातका साधनहरु	अस्नेहरी, बाघमारा र छेगरखैला, कोदैपुर	६७	ट्याक्टर, मोटरसाईकल, अटो जेसि.वि. सबै संचालनमा	राम्रो छ ।	
मानव संसाधन					
स्वास्थ्य स्वयसेविका	इन्द्रैया	२ जना	तालिम प्राप्त रहेको सामान्य आइरन चक्की, जीवन जल र परिवार नियोजनका साधनहरु वितरण गरेको	राम्रो छ ।	
समुदाय स्तरिय आधारभुत आपतकालिन प्रतिकार्य समुह	हरेका वडाको समुदायमा	६ जना	मौसम पुर्वानुमाका सूचानाको आधारमा अग्रिम कार्य तथा विपद्को समयमा खोज उद्धार प्राथमिक उपचार र राहत व्यवस्थापनमा कार्य गर्ने	हरेक वर्ष पुनताजगी तालिमको व्यवस्थापन गर्ने	
तालिम प्राप्त आपतकालि आश्रय स्थल निर्माण समुह	हरेका वडाको समुदायमा	६ जना	मौसम पुर्वानुमानका आधारमा पुर्व कार्यको चरणमा	हरेक वर्ष पुनताजगी तालिमको	

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
			सहयोग चाहिने परियवार हरु लाइ सुरक्षित अश्रय स्थल सम्म ल्याउन सहयोग गर्ने अवस्यकता आधारमा आपतकालिन अश्रय स्थल निर्माण गरि व्यवस्थापन गर्ने	व्यवस्थापन गर्ने	
ग्रामिण स्वास्थ्य स्वयम् सेविका	स्नेहरी, बाघमारा, कोदैपुर, छेगरखैला	५	तामिल प्राप्त छन र सामान्य स्वास्थ्य सम्बन्धि औषधि वितरण गर्ने गर्छन जस्तै ः गर्भवतिलाई आइरन, जीवनजल र अस्थायी साधनहरु	राम्रो छ ।	
शिक्षक स्थायी	अस्नेहरी, बाघमारा, छेगरखैला	१०	विद्यार्थीलाई बुझाउन सक्ने राम्रो योग्यता भएका शिक्षक रहेकाछन् ।	जिविकोपार्जन गर्न सक्ने राम्रो रहेको तालिम प्राप्त रहेकाछन् ।	
तालिम प्राप्त कृषि प्राविधिक	इन्द्रइा	२ जना	कृषि तालिम लिई तरकारी खेति गरि राम्रो आय आर्जन	राम्रो रहेको र फेरि पनि तालिमको आवश्यकता	

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
			गरि रहेको र आवश्यकता अनुसार सिकाउने गरेको र बेमौसमी खेति गरि रहेको पाइयो ।	रहेको देखिन्छ ।	
सिकर्मी	अस्नेहरी, बाघमारा, छेगरखैला, कोदैपुर, इन्द्रैया	४७ जना	सम्पूर्ण काठका सामानहरु बनाउन सक्ने ण्ढोका, दराज, झ्याल आदि)	राम्रो र यस मार्फत जिविकोपार्जैन गर्ने गर्दछन् ५ जना तालिम पप्त र ४० जना तालिम नलिएका छन्	
डकर्मी	अस्नेहरी, बाघमारा, छेगरखैला, कोदैपुर	५४ जना	राम्रो घर, बाँध र डकर्मी सम्बन्धि सम्पूर्ण कार्य गर्न सक्ने	९ जना तालिम प्राप्त ४१ जना तालिम नलिएका र डकर्मी सम्बन्धि कुनै पनि कार्य गर्न सक्ने	
सामाजिक स्रोत					
सामुदायिक भवन	अस्नेहरी ,इन्द्रैया	२	अस्नेरीमा टिनको पाटाले छाएको १५० जना बराबर बसन सक्ने र	अस्नेरीमा राम्रो छ ।	

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
			ईन्द्रयामा इटाको दिवाल र जस्तापाताले छाएको १०० जना अटाउन सक्ने		
				ईन्द्रयामा टायलले छाएको कारण वर्षातको समयमा पानी चुहिने गर्दछ	
पाटी पौवा	बाघमारा, अस्नेहरी,इन्द्रैया	७	सिमेन्टले मर्मत गरेको ३० जना बराबर मानिस बस्न सक्ने	सबै पाटी पौवा मर्मत गर्न सक्ने	
सिंचाईको साधन	बाघमारा, अस्नेहरी छेगरखैला र कोदैपुर	८०	सिंचाईका लागि प्रयोग गरि अन्न उत्पादन वढी गर्न गर्दछन्	सबै निजि रहेका छन र सम्पूर्ण सञ्चालनमा रहेकाछन्	
मठ मन्दिर	अस्नेहरी, ईन्द्रया	३ वटा	राम्रो रहेको र सुचारु रहेको छ ।	बजरङ्गवली सार्वजनिक मन्दिर आवश्यकता अनुसार वढी ठुलो बनाउनु पर्ने देखिन्छ ।	
सामाजिक संरचना					

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
अपाङ्ग भएको व्यक्ति	इन्द्रैया	९ जना	सामान्य घरको कार्य गर्ने (हात, खुट्टा, जिब्रोको समस्या रहेको)	आवश्यकता अनुसार उनीहरुको समस्या बुझि समस्या समाधान गर्नुपर्ने	
प्राकृतिक स्रोत					
खेतियोग्य जमिन	बाघमारा, कोदैपुर, अस्नेहरी, छेगरखैला, ईन्द्रया	२ हजार ६० विगाहा	मकै, धान, तोरी, गहुँ, मसुरो तथा अन्न बाली उत्पादन गरिन्छ	माटोको उर्वरशक्ति राम्रो रहेको छ ।	
निजी ताल	बाघमारा, ईन्द्रया	१	माछापालन गर्छन र त्यसबाट आय आर्जन गर्छन र ईन्द्र	४ वटा सञ्चालनमा छन २ वटा निर्माणाधीन	
कुला	बाघमारा, छेगरखैला, कोदैपुर, ईन्द्रया	६	कुलाबाट पानी ल्याई सिंचाईको व्यवस्था भएको छ	संरक्षण गर्नुपर्ने	
कुवा	इन्द्रैया	१ वटा	पानी रहेको सञ्चालनमा छैन	संरक्षण र सम्बद्र्धन गर्नुपर्ने र जिर्ण हुँदै गैरहेको	
निजी पोखरी	इन्द्रैया	४ वटा	माछा पालनको लागि निर्माण हुँदै गरेको	सञ्चालनमा नरहेको	

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
वनजंगल	बाघमारा	१५ कट्टा	सिसम, जामुन, बाँस र सामान्य डाले घाँस रहेको	जमरा कुलाको छेउमा रहेको हुँदा वर्षेनी कटान भइरहेको	
आर्थिक स्रोत					
व्यापार व्यवसाय	बाघमारा, छेगरखैला, अस्नेहरी, कोदैपुर, ईन्द्रया	१९	सामान्य पसल रहेको (चुरोट, तमाखु, चिनि, तेल, विस्कुट, चाउचाउ, दैनिक उपभोग्य सामानहरु)	व्यापार गरेर सामान्य घर खर्च चलाइरहेकाछन्	
व्यापार व्यवसाय	बाघमारा, छेगरखैला, अस्नेहरी, ईन्द्रया	५	संचालनमा रहेका	व्यवस्था गरि जिविकोपार्जन गरेका	
उद्योग / कलकारखाना	बाघमारा, अस्नेहरी	६	आरामिल १ र राइस मिल २, कुटानी पिसानी, पेलानी गर्ने , राईसमिल	राम्रो छ	
आय आर्जनमा सक्रिय महिला	बाघमारा, अस्नेहरी, छेगरखैला र कोदैपुर	५	बचत गरी ऋण लगानी गरी महिलालाई घरायसी समस्या आएमा सहयोग गर्छन	राम्रो छ	
कृषि समूह	छेगरखैला, बाघमारा, अस्नेहरी	९	बीउ विजन वितरण गरी मौसमी र बेमौसमी	सबै कृषि समूह सञ्चालनमा रहेकाछन्	

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
			सम्बन्धि तालिम दिन्छन्		
वडा नं. ५					
भौतिक स्रोत					
पुल	नुक्लीपुर, वंगालपुर, वनकट्टि कर्मीडाँडा, प्रेमनगर	१६ पक्कीपुर, १९ होमपाईप	मान्छे लगायत साना ठुला गाडीहरु सबै हिड्न सक्ने	संचालनमा रहेको तर होमपाई हालेको ठाउँमा मर्मतको आवश्यकता, वनकट्टिमा पक्की पुलको आवश्यकता, प्रेमनगरमा २ वटा पक्की पुलको आवश्यकता, नुक्लीपुरमा १ आवश्यक	
सडक	प्रेमनगर सडक, नुक्लीपुर, वनकट्टि, वंगालपुर, कर्मीडाडा	१४ वटा	७ वटा ग्राभेल रोडमा सबै साधन हिड्न सक्ने	७ वटा कच्ची सडकमा पटानी सहित ग्राभेलको आवश्यकता भएकोले त्यति राम्रो अवस्था छैन । संचालन अवस्था रहेका राम्रै अवस्था	

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
				छ । केही सडक मर्मत गर्नुपर्ने देखिन्छ	
विद्यालय भवन	प्रेमनगर सडक, नुक्लीपुर, वनकट्टि, वंगालपुर, कर्मीडाडा	४ वटा	पक्कि भवनको राम्रो छ। १५० विद्यार्थी अटाउने क्षमता भएको	राम्रो अवस्था रहेको छ	
सुरक्षित आवास तथा स्थान	कर्मीडाडा	१	१ टोलका मान्छे अटाउन सक्ने पक्की भवन	राम्रो	
संचारको साधन	नुक्लीपुर, बंगालपुर, वनकट्टि, कर्मीडाडा,प्रेमनगर	मोबाइल, रेडियो	स्थानीय खबर, देश विदेशको खबर	राम्रो छ	
यातायातका साधन	नुक्लीपुर, प्रेमनगर	बाइक ३५, २० अटो, ६ टेक्टर	सबै संचालनमा छ	राम्रो अवस्था रहेको छ	
पुनः सुचना प्रणाली	कर्मीडाडा, वनकट्टि, नुक्लीपुर, बंगालपुर	१÷१ ओटा माइक, साइरन सबै टोलमा ४ वटा	टोल वस्तीका लाई जानकारी गराउन सक्ने	संचालनमा छ	

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
दुंगा	कर्मीडाडा	२ वटा	वर्षायाममा १०÷१२ जनालाई लैजान सक्ने	मर्मतको आवश्यकता रहेकोछ	
मानव संशाधन					
तालिम प्राप्त जनशक्ति	नुक्लीपुर, वंगालपुर, वनकट्टि, कर्मीडाडा, प्रेमनगर	५ जना	खोज तथा उद्धारका स्थानीय सामाग्री भएको र लाइफ ज्याकेट स्टे«चर आदि सबै साधन भएको	प्राथमिक उपचारका सामाग्री बाहेक अरु भएको राम्रै अवस्था छ । पुनर्ताजगी तालिमको आवश्यकता	
समुदाय स्तरिय आधारभुत आपतकालिन प्रतिकार्य समुह	हरेका वडाको समुदायमा	६ जना	मौसम पुर्वानुमाका सूचानाको आधारमा अग्रिम कार्य तथा विपद्को समयमा खोज उद्धार प्राथमिक उपचार र राहत व्यवस्थापनमा कार्य गर्ने	हरेक वर्ष पुनताजगी तालिमको व्यवस्थापन गर्ने	
तालिम प्राप्त आपतकालि आश्रय स्थल निर्माण समुह	हरेका वडाको समुदायमा	६ जना	मौसम पुर्वानुमानका आधारमा पुर्व कार्यको चरणमा सहयोग चाहिने परियवार हरु लाइ सुरक्षित अश्रय स्थल	हरेक वर्ष पुनताजगी तालिमको व्यवस्थापन गर्ने	

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
			सम्म ल्याउन सहयोग गर्ने अवस्यकता आधारमा आपतकालिन अश्रय स्थल निर्माण गरि व्यवस्थापन गर्ने		
कृषि प्राविधिक	नुक्लीपुर, वनकट्टि, बंगालपुर	२० जना	केरा खेति, पशुपालन सबै उपलब्ध गर्ने	आय आर्जन गरी ऋण लगानी	
शिक्षक	नुक्लीपुर, वनकट्टि, बंगालपुर	७ जना	सरकारी तथा निजी	राम्रो	
कर्मचारी	नुक्लीपुर, वनकट्टि, बंगालपुर	२६ जना	आय आर्जनमा बृद्धि, धेरै ज्ञान भएको	राम्रो	
स्वास्थ्य स्वयसेविका	नुक्लीपुर, वनकट्टि, बंगालपुर	३ जना	गर्भवति तथा सुत्केरीलाई स्वास्थ्य सम्बन्धित जानकारी दिने	राम्रो	
सिकर्मी	नुक्लीपुर, वनकट्टि, बंगालपुर	३५ जना	सामान्य आय आर्जन गरी घर खर्च चलाइरहेको	राम्रो	
डकर्मी	नुक्लीपुर, वनकट्टि, बंगालपुर	३५ जना	सामान्य आय आर्जन गरी घर खर्च चलाइरहेको	राम्रो	
प्राकृतिक स्रोत					
खेतियोग्य जमिन	नुक्लीपुर, कर्मीडाडा,	कर्मीडाडा को पुरै	बगरखेति+उखु खेति गर्न सकिने	उत्पादनमा कमि उर्वराशक्ति	

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
	वनकट्टि, बंगालपुर			नष्ट भई बगरमा परिणत	
सिंचाई साधन	”	१७ वटा	संचालनमा छन्	राम्रो	
स्वास्थ्य स्वयसेविका	”	छैन	छैन	छैन	
आर्थिक स्रोत					
व्यापार व्यवसाय	”	१००	१५०० जति मानिसहरु खान पुग्ने	मध्यम खाले	नुक्लीपुर ७५, कर्मीडाडा २५
उद्योग / कलकारखाना	नुक्लीपुर, कर्मीडाडा	२५ वटा	१५०० जति जनसंख्या सेवाग्राहि छन	मध्यम	नुक्लीपुर ११, कर्मीडाडा १०
विपद् व्यवस्थापन कोष	वनकट्टि, नुक्लीपुर, कर्मीडाडा	३	१००० जना	मध्यम	प्रत्येक समुदायमा
बैंक तथा वितिय संस्था		५	५०० जना	मध्यम	
स्रोतको उपलब्धता तथा पहुँच वडा नं. ६					
भौतिक स्रोत					
पुल	मिलनपुर, पर्सैनी, सिमरेनी, आम्बासा, बेलुवाबोझी, रानीकुला	१४	पुल पक्की छन वस, ट्रक, टेक्टर, मोटरसाइकल सबै हिड्ने	३ वटा पुल जिर्ण जस्तै ओखरपुरको पक्की पुल जिर्ण छ ।	जिर्ण भएको पुल बनाउनु पर्ने
कल्भर्ट	नारायणपुर, मिलनपुर, पर्सैनी, सिमरेनी, आम्बासा,	१२	डन्लप, मोटरसाई हिड्न सक्ने क्षमता	जिर्ण अवस्थाका ७ वटा बाँकी सबै सुरक्षित छन	

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
	बेलुवाबोझी, ओखरपुर, भगवानपुर, भर्तापुर				
सडक	नारायणपुर, ओखरपुर, भगवानपुर, बेलुवाबोझी, अम्बासा सम्म	७कि.मि. पक्की	लोडगाडी बस, ट्रक देखि साइकल सम्म चल्छ	पिच तथा विभिन्न स्थानमा ग्राभेल भएको हुँदा ठिक र थोरै साँघुरो रहेको छ	
ग्राभेल सडक	आम्बासा, बेलुवाबोझी, भगवानपुर, भर्तापुर, पर्सैनी, ओखरपुर, नारायणपुर, मिलनपुर शिविर सिमरेनी	२४	बास टेक्टर हिड्ने र सबै ठिकै छ	ठुलो ग्राभेल नभएको र सिमरेनीमा ठुलो खाल्डो भएको अवस्था छ । वर्षामा बाटोमा बाढीले डुबाएको हुन्छ	
बाँध	भर्तापुर, सिमरेनी,अम्बासा, पथरैया, जमरा कुला	५	भर्तापुरको राम्रो छ	सिमरेनीको बाँध पुरिदै गएकोछ अरु बाँध वाढी आएको बेला फुट्न सक्ने सम्भावना धेरै	

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
विद्यालय भवन	नारायणपुर, जनज्योति प्रा.वि. भर्तापुर खड्ग प्रा.वि. भगवानपुर, राष्ट्रिय मा.वि. नारायणपुर	३	भगवानपुर र भर्तापुरमा इटाले बनाएको माथि टिनले छाएको नारायणपुरको आधा इटाले आधा टिनको बनाएको	गेटको व्यवस्था गर्नुपर्ने र भगवानपुर को भवन खल्ला ठाउँमा भएकोले राम्रो बनाउनुपर्ने, सड्ग प्राथमिक विद्यालयको एउटा भवन जिर्ण अरु ठिकै	
सामुदायिक चर्पी	भगवानपुर, बेलुवाबोझी (२) नारायणपुर (१) ओखरपुर (१) लक्ष्मीपुर (१) सिमरेनी-1	६	भगवानपुरको र नारायणपुरको चर्पी लेन्टर गरिएको उच्च चर्पी सुरक्षित सफा छ । बेलुवाबोझीमा टिनले छाएको छ	बेलुवाबोझीको चर्पी र नारायणपुर वडा कार्यालय निरको चर्पी जिर्ण भएको छ	बनाउनुपर्ने
पूर्व सूचना प्रणाली(माईक)	मिलनपुर, भगवानपुर र भर्तापुर	३	३ वटै विग्रेका छन सामान्य रुपमा प्रयोग हुन्छन्	मर्मत गर्नुपर्ने अवस्था र थप गर्नुपर्ने छ	
डिजिटल साइरन	वडा कार्यालय	१	राम्रो नयाँ	संचालनमा	
लाइफ ज्याकेट	सिमरेनी, मिलनपुर,	२१	सिमरेनीका ६ वटा ज्याकेट च्यातिएको र	आवश्यकता अनुसार थप्नु पर्ने छ र	

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
	भगवानपुर, धर्तिपुर		मिलनपुरको १० वटा राम्रा छन् धर्तिपुरका ५	मर्मत सम्भार गर्नुपर्ने अवस्था	
डुङ्गा	भर्तापुर	१	पथरैया नदीमा ठुलो पानी भएपछि वरिपरी गराउँछन	एउटै भएकोले अरु बनाउनु पर्ने	
मानव संसाधन					
तालिम प्राप्त जनशक्ति	सिमरेनी, भर्तापुर, भगवानपुर, मिलनपुर(शिविर)	२१	पूर्ण रुपमा सक्षम छन्	क्षति वा विपदबाट बचाउन सक्ने क्षमता छ ।	
समुदाय स्तरिय आधारभुत आपतकालिन प्रतिकार्य समुह	हरेका वडाको समुदायमा	६ जना	मौसम पुर्वानुमाका सूचानाको आधारमा अग्रिम कार्य तथा विपद्को समयमा खोज उद्धार प्राथमिक उपचार र राहत व्यवस्थापनमा कार्य गर्ने	हरेक वर्ष पुनताजगी तालिमको व्यवस्थापन गर्ने	
तालिम प्राप्त आपतकालि आश्रय स्थल निर्माण समुह	हरेका वडाको समुदायमा	६ जना	मौसम पुर्वानुमानका आधारमा पुर्व कार्यको चरणमा सहयोग चाहिने परियवार हरु लाइ सुरक्षित अश्रय स्थल	हरेक वर्ष पुनताजगी तालिमको व्यवस्थापन गर्ने	

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
			सम्म ल्याउन सहयोग गर्ने अवस्यकता आधारमा आपतकालिन अश्रय स्थल निर्माण गरि व्यवस्थापन गर्ने		
शिक्षक	भगवानपुर, पर्सेनी, आम्बासा, नारायणपुर,	१०	तालिम प्राप्त दक्ष शिक्ष विद्यार्थीहरुलाई बुझाउन सक्ने	राम्रो अवस्था छ।	
सिकर्मी	मिलनपुर, नारायणपुर, आम्बासा	५०	सबै सक्षम र तालिम प्राप्त छन्	जिवनयापन गर्न सक्ने अवस्था छ	
डकर्मी	मिलनपुर, नारायणपुर, भगवानपुर, आम्बासा, बेलुवाबोझी, सिमरेनी	५०	डकर्मी कार्य पूर्ण रुपमा गर्न सक्ने क्षमता भएकाछन्	दक्ष तालिम दिनुपर्ने	
सामाजिक स्रोत					
सामुदायिक भवन	नारायणपुर, पर्सेनी, लक्षिणापुर, मिलनपुर, भर्तापुर, भगवानपुर, बेलुवाबोझी, आम्बासा	७	लक्षिणापुरको सामुदायिक भवन भत्केको ईटाले बनाउनुपर्ने	खरको भित्ता भवन भएको पक्की बनाउनुपर्ने	
पाटीपौवा	थारु समुदायका मरुवा (देवता बस्ने ठाउँ)	५	५ वटै राम्रो अवस्था	सार्जजनिक ठाउँमा टुटेको बस्ने ठाउँ	

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
				पुन निर्माण गर्नुपर्ने	
खानेपानी वितरण धारा	वडा नं. ६ मा सबै ठाउँमा पु¥याएको छ तर शुल्क बढी भएकोले कसै कसैले मात्र लगाएका छन				
उच्च धारा	उच्च धारा सिमरेनी भर्तापुर, भगवानपुर, मिलनपुर	६ वटा	सिमरेनी र मिलनपुरको धारा र भर्तापुरको राम्रो ४ वटा जिर्ण भएको	मर्मत गर्नुपर्ने देखिन्छ	
मठ मन्दिर	नारायणपुर, मिलनपुर, सिमरेनी, आम्बासा भर्तापुर, भगवानपुर, बेलुवाबोझी	७	सबै मन्दिरहरु पक्की रहेकाछन्	हेरचाहमा ध्यान दिनुपर्ने	
सामाजिक संरचना					
आय आर्जनमा सक्रिय महिला	सिमरेनी, भर्तापुर, लक्षिणापुर, मिलनपुर, नारायणपुर, ओखरपुर, आम्बासा, बेलुवाबोझी, भगवानपुर	१०	सबै महिला समूहले लगानी गरेकाछन्	ऋण लगानी गरेकाछन् आम्दानी राम्रो छ	

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
निर्णय तहमा भएका महिला	आम्बासा (५), बेलुवाबोझी (२), नारायणपुर (२)	९	महिला हिंसा घरायसी हिंसा, महिला शसक्तिकरण, महिलाहरुको समस्याको पहिचान गर्ने गरिन्छ ।	पिडित महिलालाई आत्मबल दिएर अघि बढ्न प्रेरणा दिन्छन सक्दो सहयोग गर्छन	महिलाहरु को बेदनाको ओकालत गर्छन
शैक्षिक अवस्था	भर्तापुर स्नातक तह म. (१०) पुरुष (१०), भगवानपुर म.(५) पु. (५) बेलवाबोझी म. (१०) पु. (५)	४५	शैक्षिक योग्यता अनुसार काम पाएका छैनन्		
आर्थिक स्रोत					
व्यापार व्यवसाय	नारायणपुर चौराहा किराना पसल (१०) माछापालन नारायणपुर (२) बंगुर पालन लक्षिणापुर (१) डेरी चौराहा (१) धानको व्यवसाय चौराहा (१)	३६	जिविकोपार्जन गर्न सक्ने क्षमता भएका	अझ ऋण दिएर व्यवसायिक तरिकाले व्यापार बढाउनुपर्ने	
	भगवानपुर (२), बेलुवाबोझी (१०), भर्तापुर (२), पर्सेनी (५), अम्बासा (२)		१० किराना पसल, १ मोबाइल ग्यालरी, १ भेटनरी जे.टि.ए., ५ माछा मासु		

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
			पसल,२ सिलाई कटाई, २ बंगुर पसल		
उद्योग / कलकारखाना	नारायणपुर,भर्तापुर (२), भगवानपुर (१), इटा उद्योग, धान कुट्ने मिल बेलुवाबोझी (१), पर्सेनी (१)	२	काठ चिर्ने मिल नारायणपुर चौराहा संचालनमा बिर बहादुर राइस मिल उद्योग जिर्ण देखिन्छ । ईटा आवश्यकता भएको बेला पूर्ति गर्छ र रोजगार मिलेको छ	एउटा जिर्ण अर्को सञ्चालनमा छ	
वितिय संस्था	नारायणपुर चौराहा, यूनिक नेपाल,नारायणपुर लक्ष्मी नारायण बैंक	३	आय आर्जन गर्नको लागि ऋण लगानी गर्छ	घरदैलो बैङ्किङ् सेवा उपलब्ध छ	व्यापार व्यवसाय गर्न सजिलो
प्राकृतिक स्रोत					
खेतियोग्य जमिन	नारायणपुर, ओखरपुर, पर्सैनी, आम्बासा, लक्षिणपुर पर्सैनी, भर्तापुर, भगवानपुर, बेलुवाबोझी, पर्सैनी, ओखरपुर	९०० विगाहा	धान, गहु, तोरी, नगदे बाली सम्पूर्ण उब्जाउ हुन्छ,। उर्वर माटो भएकोले अन्नबाली राम्रो हुन्छ आर्थिक विकासमा सहयोग पुग्छ	बाढि बढी आउने भएकोले नारायणपुर, पर्सैनीमा बलौटे माटो बाँकी राम्रो चिस्यान माटो रहेको छ। कृषि प्राविधिको	

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
				कमि सिंचाइको व्यवस्था नभएको	
नीजि ताल तलैया	नारायणपुर, पर्सैनी, लक्षिणापुर,भगवानपुर (२), भर्तापुर (१)	८	८ वटै तालमा माछा पालेको र राम्रो माछा उत्पादन रहेको देखिन्छ	उत्पादनमा वृद्धि	
कुवा	नारायणपुर, आम्बासा	२	२ वटै जिर्ण देखिन्छ	२ वटै जिर्ण भएका ो सुधार गर्नुपर्ने	
नदिनाला	पर्सैनी, भर्तापुर, जमरा नदी	६	जमरामा सिंचाई सुविधा छ अरुमा छैन साथै टट्बन्धन नगरिएको	पूर्ण रुपमा टट्बन्धन गर्नुपर्ने	
सिंचाईको साधन र स्रोत	नारायणपुर, पर्सैनी	१	समयमा पानीको अभाव	नहर विभागको व्यवस्था गर्नुपर्ने बोट सबै संचालनमा	
वन जंगल	नारायणपुर, वि.पि. निकुञ्ज ८० विगाहा	१	दाउरा, काठ, झारपात उपलब्धछ ३१ हेक्टरमा अवस्थित छ दाउरा, घाँस	जनसंख्या वृद्धिले वन विनास हुन सक्छ	

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
			स्याउला प्रयोगमा		
स्वास्थ्य स्वयसेविका	भर्तापुर	२० विगाहा	उब्जनी नहुने	उत्पादन क्षमतामा कमी	
सिंचाईको साधन र स्रोत	भर्तापुर ५ (बोरिङ्ग) भगवानपुर (१०) बेलुवाबोझी (१०)	२५	निजि १५ सरकारी १० ओटा	पानी राम्रो आउँछ खेतिगर्न सजिलो	
वडा नं. ७					
भौतिक स्रोत					
पुल	डिविपुर, प्रतिपुर वैदि	४	सजिलो संगआवतजावत गर्न सक्ने	राम्रो	
कल्भर्ट	डिविपुर, प्रतिपुर वैदि	१०	मनिस तथा गाडी आवतजावतगर्न मिल्ने	५ वटा राम्रो,५ वटा मर्मत गर्नु पर्ने	
सडक	डिविपुर, प्रतिपुर वैदि	११	गाडी आवतजावतगर्न मिल्ने	५ वटा राम्रो ६ वटा गा्रभेल गर्नु पर्ने	
विद्यालयभवन	डिविपुर, प्रतिपुर वैदि	८ भवन	७०० जना अट्न सक्ने	१ भवन जिर्ण	
सुरक्षित आवास तथा स्थान	डिविपुर, प्रतिपुर वैदि	२	१ संचालन	१ निर्माण हुदै	
सञ्चारका साधन	डिविपुर, प्रतिपुर वैदि		२४ घण्टा सेवादिने	राम्रो	
पूर्वसूचना प्रणाली	डिविपुर, प्रतिपुर वैदि	२ साइरन	१ संचालन	१ मर्मत गर्नुपर्ने	

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
डिजिटल साइरन	भानु पुस्तकालय	१	राम्रो नयाँ	संचालनमा	
लाइफज्याकेट	डिविपुर, प्रतिपुर वैदि	४०	२० संचालन	२० वटा कामनलाग्ने भएको	
डुङ्गा	डिविपुर, प्रतिपुर वैदि	१	१ जना	मर्मत गर्नु पर्ने	
मानव संसधन					
आधारभुत खोज तथा उद्धार समुह	वैदि	२५ जना	दक्ष	राम्रो	
ग्रामीण महिला स्वास्थ्यकार्य कर्ता	डिविपुर, प्रतिपुर वैदि	६ जना	सामान्य झाडापखालाको औषधीदिने र गाउका समस्या स्वास्थ्य संस्था सम्मपुर्याउने	सामान्य लेखपढ	
समुदाय स्तरिय आधारभुत आपतकालिन प्रतिकार्य समुह	हरेका वडाको समुदायमा	६ जना	मौसम पुर्वानुमाका सूचानाको आधारमा अग्रिम कार्य तथा विपद्को समयमा खोज उद्धार प्राथमिक उपचार र राहत व्यवस्थापनमा कार्य गर्ने	हरेक वर्ष पुनताजगी तालिमको व्यवस्थापन गर्ने	

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
तालिम प्राप्त आपतकालि आश्रय स्थल निर्माण समुह	हरेका वडाको समुदायमा	६ जना	मौसम पुर्वानुमानका आधारमा पुर्व कार्यको चरणमा सहयोग चाहिने परियवार हरु लाइ सुरक्षित अश्रय स्थल सम्म ल्याउन सहयोग गर्ने अवस्यकता आधारमा आपतकालिन अश्रय स्थल निर्माण गरि व्यवस्थापन गर्ने	हरेक वर्ष पुनताजगी तालिमको व्यवस्थापन गर्ने	
शिक्षक	डिविपुर, प्रतिपुर वैदि	१२		राम्रो	
सिकर्मी	डिविपुर, प्रतिपुर वैदि	६	तलिमप्राप्त	दक्ष	
डकर्मी	डिविपुर, प्रतिपुर वैदि	४ जना		तलिमको आवश्यकता	
सामाजिक स्रोत					
खानेपानी वितरण धारा	वैदि , डिविपुर	५ वटा	संचनलनमा छैन	पुनःनिर्माण गर्नु पर्ने	
मठ मन्दिर	वैदि	३ वटा			
चर्च	वैदि	३ वटा			
अपाङ्ग भएको व्यक्ति	वैदि	१० जना			
निर्णय तहमा भएकामहिला	वैदि	५ जना			

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
आर्थिक स्रोत					
व्यापार व्यवसाय	वैदि, डिवीपुर र प्रतिपुर	३० वटा पसल	सानातिना सामानपाउने किराना सामान र खानानास्ताउपलव्ध गराउने	राम्रो	
उद्योग / कलकारखाना	वैदि	१ इटा भट्टा र २ वटा राइस मिल	संचालनमा रहेको	राम्रो	
बचत समूह	वैदि	१५ वटा	वचततथा ऋण उपलव्ध गराउने	संचालनमा ८ वटा र ७ वटा निष्क्रिय	
विपद् व्यवस्थापनकोष	वैदि	१ वटा	विपद्मा परेका मानिसलाइ सहयोग गर्न	राम्रो	
ब्याङ्क तथावित्तीय संस्था	वैदि र डिविपुर	५ वटा कृषि सहकारी, २ वटा विद्युत सहकारी, २ वटा कृषक सहकारी	सचालनमा रहेको	राम्रो	
निजीतालतलैया	डिविपुर र वैदि	२ वटा ताल	श्रोतको अभावले संचालनमानआएको		
नदीनाला	डिविपुर, वैदिपुर र ढुंगाना टोल	२ वटा नदि			

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
वडा नं. ८					
भौतिक स्रोत					
पुल	रामडाँडाको तिमिल्सेन, कमल गाउँ, कलिमति	४	छैन	निर्माणाधिन	
कल्भर्ट	रामडाँडा, कालिमाती,	५७	लोडगाडी हिड्न सक्ने	तर जिर्ण हुदै गइरहेको मर्मत गर्नुपर्ने	
सडक कच्ची	कालिमाति, कमल गाउँ	कच्ची ५ ग्राभेल ४ जम्मा ९५0 मिटर	सिङ्गल गाडी हिड्न सक्ने ठुला-ठुला कर्णालीको नदीको ग्राभेल गरिइएको लोड गाडी ७ टन बराबर हिड्न सक्ने	वर्षातको समयमा रोडको कल्भर्ट र बाटो भएकाले रोड माथि पानी आउँछ	
बाँध	रामडाँडा, कालिमाति	४	कर्णाली नदीको पानी रोक्ने क्षमता भएको	बाँकी रहेको बाँध निर्माण गर्नुपर्ने	
विद्यालय भवन	कालिमाति	१	कालिका राष्ट्रिय प्रा.वि. ३ वटै भवन पक्की, टिनको पाता १६५ विद्यार्थी अट्न सक्ने	२ ओटा भवन राम्रो, १ ओटा जिर्ण हुँदै गएको वर्षायाममा चुहिन्छ	जिर्ण भएको भवन बनाउनु पर्ने
पूर्व सुचना प्रणाली	अर्ना, रामडाँडा	साइरन २, माइक २	बिग्रेको छ	मर्मत सम्भार गर्नुपर्ने	टाढा सम्म आवाज सुनिने साइरन

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
					वितरण गर्नुपर्ने
लाइफ ज्याकेट	अर्ना, रामडाँडा	१०	राम्रो संचालनमा उद्धार गर्न सक्ने	४ राम्रो, ६ जिर्ण भएको	
सामुदायिक भवन	अर्ना	१	पक्की भवन टिनले छाएको ३० जना सम्म बस्न सक्ने	संचालनमा छन्	
पुल	वनगाउँ, बतनपुर, बन्जरिया, सुर्यपुर, फाँटा	९ वटा	सिङ्गल लोड गोडि हिड्न सक्ने (जस्तै ः ट्रक, बस, ट्र्याक्टर देखि सानो	५ वटा राम्रो, ४ वटा मर्मत गर्नु पर्ने २ वटा बटनपुर, २ वटा बन्जरिया	
सडक पक्की	वनगाउँ हुलाकी राजमार्ग देखि २ कि.मि. सूर्यपुर देखि गौरी सम्मको ३०० मि. निर्माण भएको बाँकी हुँदैछ	२ वटा	साना देखि ठुला सबै लोड गाडी ओहोर दोहोेर गर्न सक्ने	हुलाकी राजमार्गको सत्ती चर्केको हुँदा निर्माण गर्नुपर्ने र सुर्यपुर देखि गौरी सम्मको निर्माण हुँदै गरेको	
ग्राभेल कच्ची सडक	बटनपुर, वनगाउँ, फाँटा देखि सूर्यपुर जोड्ने बाटो	५	सिङ्गल गाडि मात्र हिड्न सक्ने बाक्लो ग्राभेल हालेको छ	५ वटा आधा ग्राभेल आधार ग्राभेल हुँदै गरेको	
बाँध	बटनपुर	१	जाली भित्र ठुला ढुंगा भरेर बाँध निर्माण गरेको	बाँध नगरेको रोड र बाँधलाई	

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
			रोड र विद्यालयको जग्गा बचत गरेको	सँगसँगै अग्लो निर्माण गर्नुपर्ने	
विद्यालय भवन	सूर्यपुर, बटनपुर	२ सरकारी १ प्राइभेट	बटनपुरको श्री त्रिभुवन रा.वि. टिनको छानो र लेन्टर गरिएको भवन ७०० विद्यार्थी अट्न सक्ने बाँकी सुर्यपुर र फाँटामा ८० जना अट्ना सक्ने	२ सरकारी, १ प्राइभेट सुर्यपुरको आर्थिक अवस्था कमजोर रहेको	
सुरक्षित आवास तथा स्थान	सूर्यपुर, वनगाउँ, फाँटा	९ वटा	बनगाउँको आवास भवन लेन्टर गरिएको ५०० जना अट्न सक्ने बाँकी सुर्यपुर र फाँटामा ८० जना अट्न सक्ने	२ वटा राम्रो संचालनमा १ वटा फाँटाको उच्च भवनको टिनको पाताको चुहिने गरेको छ ।	
सामुदायिक भवन	सुजीपुर बन्जरिया	१	टिनको पाताले छाएको ८० जना मान्छे अट्न सक्ने	राम्रो संचालनमा छ । तालिमको आवश्यकता	
सामुदायिक चर्पी	सूर्यपुर, वनगाउँ, फाँटा	१	ईटाको भित्र टिनको पाता लगाएको सिङ्गल चर्पी	बन्द हुने अवस्था	

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
सञ्चारका साधन	फाँटा, वनगाउँ, बटनपुर, सुर्यपुर	४ प्रकारका	रेडियो, टि.भि., मोबाईल, पत्रपत्रिका	राम्रो संचालनमा र हुरीबतास र बाढीको समयमा नेटवकको समस्या सोलारको व्यवस्था गर्नुपर्ने	
यातायातका साधन	फाँटा, वनगाउँ, सुर्यपुर, बटनपुर	४ प्रकारका	टेक्टर, मोटरसाइकल, अटो, पिकअप मानिसलाई एक काठाउँबाट अर्को ठाउँमा पु¥याउने	सबै संचालनमा	
पूर्व सूचना प्रणाली	बटनपुर, सुर्यपुर, फाँटा, वनगाउँ	४ माइक, ३ साइरन	साइरन बजाउँदा १५ कि.म. सम्म आवाज दिन्छ । माइक १०० मि. सक्क आवाज दिन सक्छ	१ साइरन मर्मत गर्नुपर्ने १ माइक मर्मत गर्नुपर्ने र ५ वटा राम्रो संचालनमा रहेको	
लाइफ ज्याकेट	बनगाउँ, फाँटा सूर्यपुर	२२ वटा	संचालनमा छैन	सब लाइफ ज्याकेट निर्ण भएको	
दुंगा	वनगाउँ, फाँटा	१० वटा	एउटा दुंगामा लगभग २० जना सम्म अटाउन सक्ने । ओसार	३ वटा १ सिङ्गल काठको दुंगा जिर्ण हुँदै गइरहेको	

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
			पसार गर्न सक्ने संचालनमा छ	वनगाउँ, फाँटा बाँकी राम्रो छ	
निर्णय तहमा भएका महिला	कमल गाउँ १ अर्ना १	२	सामान्य गाउँघरमा रहेका महिलाका समस्या समाधान गर्ने	सिमान्तकृत राज्यका सेवा, सुविधाबाट बन्चित महिलाको बारेमा आवाज उठाउनुपर्ने (वादी समुदाय)	
शैक्षिक अवस्था महिला÷पुरुष	रामडाँडा, कालिमाति, कमलगाउँ, अर्ना, तिमिल्सेन	महिला २००, पुरुष १००	बेरोजगारी	क्षमता अनुसार रोजगार वा सिपमुलक तालिम दिनुपर्ने	
प्राकृतिक स्रोत					
खेतियोग्य जमिन	कालिमाति, रामडाँडा, कमलगाउँ, अर्ना, तिमिल्सेन	१२०० विगाहा	धान, गहुँ खाद्यान्न बाली हिउँदे बाली, वर्षे बाली उत्पादन गर्न सक्ने	पूर्ण रुपमा सिंचाईका व्यवस्था नभएको	
उच्च धारा	कालिमाति, अर्ना, रामडाँडा, कमलगाउँ तिमिल्सेन	६ वटा	सुरक्षित पिउने पानीको सुविधा	अवस्था राम्रो र सरसफाई युक्त छ	

विवरण	**नाम रहेको स्थान (कहाँ**	**संख्या कति**	**क्षमता**	**अवस्था**	**कैफियत**
नदी कुला	कर्णाली, अर्ना, मोहना, कालिमाति, रानिकुला (रामडाँडा०	३ वटा	रानी कुलाको पानी खेति योग्य भूमिका सिंचाईको सुविधा	सबै ठाउँमा सिंचाइको व्यवस्था छैन वर्षायाममा नदी नजिक भएकोले गाउँ घरमा बाढी आउने सम्भावना	
वनजंगल	कालिमाति,	९-५ हेक्टर नेपाल र भारतको सिमाना	झारपात, दाउरा, काठ प्रदान गर्दछ	धना वन रहेको राम्रो बोटविरुवा लगाउनुपर्ने	
स्वास्थ्य स्वयसेविका	रामडाँडा ५०० विगाहा, अर्ना १५० विगाहा	६५० विगाहा	बलौटे जमिन	उत्पादन योग्य छैन	
खेतियोग्य जमिन	सुर्यपुर, फाँटा, बन्जरिया	१००० विगाहा	बट्बन्धनले गर्दा अलिकति जमिन बचत भएको छ	खल्ला भएको कारण	
निजी ताल तलैया	सुर्यपुर	१	एउटा निजी ताल वा पोखरी संचालनमा छ	तट्बन्धनको आवश्यकता ।	
प्राकृतिक धारा	सुर्यपुर, बटनपुर, बन्जरिया	छैन	छैन	छैन	
नदिनाला कर्णाली	फाँटा, बनगाउँ	१	कर्णाली नदीको किनारमा तारजालीले ठुला ठुला ड्याम निर्माण गरी रुखहरु लगाएको	कर्णाली नदीका कारण ४ समुदाय जोखिममा रहेको छ प्रकोप	

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
			उच्च भवन उच्च शौचालय उचच धारा निर्माण भएको जोखिम अलि न्यून भएको छ । काठको दुंगाको व्यवस्था गरिएको छ ।	सम्बन्धी तालिम अझ बढी दिनुपर्ने ।	
सिंचाईका साधन र स्रोत	बटनपुर, बन्जरिया, बनगाउँ, फाँटा, सूर्यपुर	२२ वटा	सुर्यपुर २ सरकारी संचालनमा बटनपुरमा २ वटा सरकारी ६ वटा निजी	राम्रो संचालनमा छ ।	
आर्थिक स्रोत					
व्यापार व्यवसाय	रामडाँडा, कालिमाति, कमलगाउँ, अर्ना	१३	किराना पसल, होटल	सामान्य जिविकोपार्जन गरी आर्थिक स्थिति सुदृढ	
व्यापार व्यवसाय	अर्ना कालिमाति	३	भैंसीपालन, बंगुरपालन, कुखुरा पालन आय आर्जन गरेकाछन्	तालिमको व्यवस्था गर्नुपर्ने	
उद्योग / कलकारखाना	कालिमाटी	२	राइस मिल, कुटानी, पिसानी, पेलानी गर्न सक्ने	२ ओटै मिल संचालनमा रहि आय आर्जन गरेको	

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
आय आर्जनमा सक्रिय महिला	कालीमाति २, रामडाँडा १, अर्ना २, कमलगाउँ १	६	न्यून व्याजदरमा लगानी र बचत गरी ऋण प्रदान गर्दछ	महिला उत्थानशील,	
व्यापार व्यवसाय	सुर्यपुर, बटनपुर, फाँटा, बनगाउँ	२२ जना	होटेल, माछा पालन, तरकारी खेती	घर परिवार चलाई रहेकाछन् ।	
			बटनपुरमा बाख्रा पालन व्यवसाय, होटल, किराना ८ वटा सम्म		
बचत समुह	सुर्यपुर, फाँटा, बन्जरिया, बटनपुर	९ जना	थारु किसान कृषि सहकारी, कृषि स.स. साना किसान कृषि आदि, युनिक नेपाल, एकता समाज सहकारी किसान सहकारी दिगो विकास खाद कृषि संघ शेयर किनी बचत गरी ऋण लगाी गरिरहेका	राम्रो संचालनमा छ ।	
विपद् व्यवस्थापन कोष	फाँटा, बनगाउँ	२ वटा	प्रत्येक महिनामा बैठक बसी विपद् सम्बन्धि छलफल गरी बचत गरिरहेको	विपद्क प्रकोप सम्बन्धी अभ्यास वा तालिमको आवश्यकता	

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
			छ । ऋण लगानी २%		
बैंक तथा वितिय संस्था	बटनपुर	२ वटा	एकता समाज बैंकको दिगो विकास बैंक लिमिटेड	राम्रो छ	
वितिय संस्था	कालिमाथि ३, रामडाँडा ३, अर्ना ३, कमलगाउँ ३	१२	समूह बचत गरी विना धितो ऋण प्रदान गरेको समूहका सदय कुने परवारको मृत्यु भ्रमा क्षतिपुर्ति व्यहोर्छ ।	आर्थिक स्थिति सुदुढ र जिविकोपार्जन गर्न सजिलो भएको ।	
मानव संसाधन					
आधारभुत खोज तथा उद्धार समुह	फाँटा	२ जना	सामान्य डुवान क्षेत्रमा खोजी कार्य गर्न सक्ने सामान्य प्राथमिक उपचार गर्न सक्ने	तालिमको आवश्यकता	
समुदाय स्तरिय आधारभुत आपतकालिन प्रतिकार्य समुह	हरेका वडाको समुदायमा	६ जना	मौसम पुर्वानुमाका सूचानाको आधारमा अग्रिम कार्य तथा विपद्को समयमा खोज उद्धार प्राथमिक उपचार र राहत	हरेक वर्ष पुनताजगी तालिमको व्यवस्थापन गर्ने	

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
			व्यवस्थापनमा कार्य गर्ने		
तालिम प्राप्त आपतकालि आश्रय स्थल निर्माण समुह	हरेका वडाको समुदायमा	६ जना	मौसम पुर्वानुमानका आधारमा पुर्व कार्यको चरणमा सहयोग चाहिने परियवार हरु लाइ सुरक्षित अश्रय स्थल सम्म ल्याउन सहयोग गर्ने अवस्यकता आधारमा आपतकालिन अश्रय स्थल निर्माण गरि व्यवस्थापन गर्ने	हरेक वर्ष पुनताजगी तालिमको व्यवस्थापन गर्ने	
तालिम प्राप्त स्वयम् सेवक	फाँटा	३ जना	सामान्य उपचार गर्न सक्ने	तालिमको आवश्यकता	
शिक्षक	वटनपुर, सुयपुर, बन्जरिया	७ जना	तालिम प्राप्त सरकारी विद्यालयका शिक्ष विद्यार्थीलाई बुझाउनु सक्ने	१ जना निजी विद्यालयका शिक्षक सरकारी विद्यालयमा शिक्षक राम्रो	
कर्मचारी	बटनपुर, वनगाउँ, सुर्यपुर	१० जना	वनगाउँ, सुर्यपुरका स्वास्थ्य चौकिमा काम गर्ने हुँदा विरामी	राम्रो छ	

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
			चेक जाँच गरि हुलाकी वडामा काम गर्ने अरु दिगो विकास बैंकमा काम गर्ने कर्मचारी		
सिकर्मी	वनगाउँ, बटनपुर, सूर्यपुर	७ जना	काठको सम्पूर्ण सामाग्री बनाई व्यवसाय गर्न सक्ने त्यसबाट घर परिवारको जिविकोपार्जन गर्न सक्ने	मध्यम अवस्था तालिम दिनुपर्ने	
डकर्मी	बटनपुर, वनगाउँ, सुर्यपुर, फाँटा	१७ जना	सबै किसिमका घरहरु बनाउन सक्ने	तालिम लिएको ५ जना र तालिम नलिएका १२ जना	
तालिम प्राप्त जनशक्ति	कालिमाति	११	खोज तथा उद्धार सहयोग गर्न सक्ने	तालिम दिनुपर्ने प्रभावकारी	
तालिम प्राप्त स्वयम् सेवक	कालिमाति	१	बाढी, आगलागी, हावाहुरी जस्ता प्रकोपमा परेकालाई उद्धार तथा सहयोग	प्रभावकारी तालिम दिर संख्या बढाउनु पर्ने	
महिला स्वास्थ्य स्वयम सेविका	कालिमाति, अर्ना, तिमिल्सेन	३	सामान्य झाडापखाला, ज्वरो टाउको को औषधि दिने र	बस्ती बाक्लो भएको संख्या बढाउनु पर्ने	

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
			कुनै विषय सँग सम्बन्धित कार्यक्रमको बारेमा जानकारी गराउने		
शिक्षक	अर्ना ४, कमिडाँडा	७	तालिम प्राप्त छन्	कामिडाँडा १ अस्थायी सबै सरकारी स्कुलका शिक्षक विद्यार्थीको मनोविज्ञान बुझेर पढाउने वातावरण बनाउनुपर्ने	
कर्मचारी	कालीमाति	३	देश र समाज सेवक (आर्मी, पुलिस)	ठिक ठिकै छ	
सिकर्मी	कालिमाति	२	काष्ठकला सम्बन्धी सम्पूर्ण कार्य गर्दछन्	जिविकोपार्जन गर्न सजिलो	
डकर्मी	कालिमाति	६	इटाको घर निर्माण गर्न सक्छन्	जिविकोपार्जन र आर्थिक स्थिति सुदृढ भएको छ	
सामाजिक स्रोत					
मन्दिर	कमल गाउँ १ हनुमान, कालिमाति २ देविका	३	कमल गाउँको मन्दिर पक्की छ । अरु जिर्ण भएको	कालिमाति २ वटा जिर्ण हुदै गइरहेको बनाउनुपर्ने	

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
अपाङ्ग भएको व्यक्ति	रामडाँडा ६, कालिमाति २, कमलगाउँ ३, अर्नो २ जम्मा १३	१३	छैन	जिविकोपार्जन र सामान्य कार्य गर्न नसक्ने	
पार्टी पौवा	फाँटा, बटनपुर, सुर्यपुर	३ वटा	सिमेन्टको चिनाई गरी बस्ने ४० जना बराबर	बटनपुरको १ मर्मत गर्नुपर्ने	
मन्दिर	बटनपुरमा ४ सूर्यपुरमा १	५	५ वटै संचालनमा रहेकोछ।	अलि मर्मत गर्नुपर्ने	
उच्च धारा	बटनपुर, सुर्यपुर, बनगाउँ, बन्जरिया फाँटा	१३ वटा	संचालनमा छ ।	पानी नआउने वटनपुरमा २ वटा १० वटा संचालनमा छ ।	
अपाङ्ग भएको व्यक्ति	फाँटा, बनगाउँ, सुर्यपुर	२२ वटा	हात खुट्टा, आँखा, कान, जिब्रोको समस्या क्षमता नभएको अरुको घरमा बस्ने	यिनिहरुको अवस्था एकदमे न्यून	
निर्णय तहमा भएका महिला	बटनपुर	१	स्थानीय तहमा भएका महिलाका समस्या हल गर्न सकने	सक्रिय छन्	
शैक्षिक अवस्था	फाँटा, वनगाउँ, बटनपुर, सुर्जीपुर	३५	आफ्नो योग्यता अनुसार काम गरी रहेका छन र समाज र समुदायमा बुझ्न बुझाउन सक्षम आ	पढाईलाई निरन्तरता दिइरहेकाछन् । योग्यता भएर पनि बेरोजगार छन् ।	

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
			आफ्नो पहिचान बनाइरहेकाछन् ।		
आय आर्जनमा सक्रिय महिला	वनगाउँ, बन्जरिया, सुर्जीपुर, फाँटा	३ वटा	तरकारी खेति गरी आय आर्जनमा सक्रिय समुह	अझ कृषि तालिमको अवश्यकता	
स्रोतको उपलब्धता तथा पहुँच वडा नं. ९					
भौतिक स्रोत					
पुल	झुंगा, बौनिया, टाँडा, छोटकी झुंगा	१४ वटा पक्कि पुल २ काठको पुल	ट्याक्टर, डन्लप, बाइक मानिस सबै पक्की पुल सिंगल गाडी हिड्न सक्ने	१६ वटै संचालनमा र २ वटा मर्मत गर्नुपर्नृ	जिर्ण भएको पुल बनाउनु पर्ने
सडक	झुंगा, बौनिया, टाँडा, छोटकी झुंगा	२ पक्कि रोड, ११ ग्राभेल, कच्ची २	सबै राम्रो तर ग्राभेल रोडलाई पक्कि बनाउनु पर्ने		
विद्यालय भवन	झुंगा, बौनिया	१ सरकारी १ बाल विकास	झुंगाको ३ वटा भवनमा लेन्टर गरेको २ वटा भवन टिनले छाएको बौनिया बाल विकासको भवन टिनको पाताले छाएको २० वटा विद्यार्थी भएको	ठुलो ग्राभेल नभएको र सिमरेनीमा ठुलो खाल्डो भएको अवस्था छ । वर्षामा बाटोमा बाढीले डुबाएको हुन्छ	२ वटै संचालन मा १ वटा बौनियाको मर्मत गर्नुपर्ने

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
सार्वजनिक चर्पी	झुंगा, छोट्की झुंगा	२ वटा	२ वटा लेन्टर गरेको (पुरुष) झुंगामा १ वटा टिनको पाताले छाएको (महिला पुरुष, पुरुष)	२ वटै संचालनमा रहेको	राम्रो छ
यातायातका साधन	झुंगा, बौनिया, टाँडा छोट्की झुंगा, दुर्जनपुर, खैरीपुर	४ अटो, १५ ट्याक्टर, ५६ बाइक	मानिस, ढुंगा, बालुवा अन्य घरायसी सामान देखि उत्पादन क्षेत्रमा प्रयोग गरिएका	सबै साधन संचालनमा छ ।	राम्रो छ
पुर्व सूचना प्रणाली	झुंगा, छोट्की झुंगा,बौनिया टाँडा	४ वटा माइक, ढोल	गाउँघरमा केही कार्यक्रम भएमा खबर गर्ने	४ वटा माइक मर्मत गर्नुपर्ने	
पत्र पत्रिका	झुंगा, चौराहा टाँडा चोक	२ वटा ठाउँमा	देश विदेशका खबरहरु प्राप्त गर्ने	संचालनमा छ ।	राम्रो छ
मानविय श्रोत					
तालिम प्राप्त जनशक्ति	झुंगा	४ जना	कुनैपनि मानिस सामान खोज तथा उद्धार गर्न सक्ने	खोज तथा उद्धार गर्दा आवश्यक पर्ने सामाग्रीको आवश्यकता	राम्रो छ
समुदाय स्तरिय आधारभुत आपतकालिन प्रतिकार्य समुह	हरेका वडाको समुदायमा	६ जना	मौसम पुर्वानुमाका सूचानाको आधारमा अग्रिम कार्य तथा विपद्को समयमा खोज	हरेक वर्ष पुनताजगी तालिमको व्यवस्थापन गर्ने	

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
			उद्धार प्राथमिक उपचार र राहत व्यवस्थापनमा कार्य गर्ने		
तालिम प्राप्त आपतकालि आश्रय स्थल निर्माण समुह	हरेका वडाको समुदायमा	६ जना	मौसम पुर्वानुमानका आधारमा पुर्व कार्यको चरणमा सहयोग चाहिने परियवार हरु लाइ सुरक्षित अश्रय स्थल सम्म ल्याउन सहयोग गर्ने अवस्यकता आधारमा आपतकालिन अश्रय स्थल निर्माण गरि व्यवस्थापन गर्ने	हरेक वर्ष पुनताजगी तालिमको व्यवस्थापन गर्ने	
स्वास्थ्य स्वयसेविका	झुंगा सानो झुंगा, टाँडा, बौनिया	९ जना प्रत्येक टोलमा	सामान्य रोगी व्यक्तिलाई वृद्धलाई औषधि वितरण गर्न सक्ने	जनचेतना जगाउने	राम्रो छ
शिक्षक	झुंगा, बौनिया छोट्की झुंगा, दुर्जनपुर	२६ जना सरकारी प्राइभेट	सरकारी १२ जना निजी १४ जना	निजि विद्यालयमा तालिमको आवश्यकता देखिन्छ	राम्रो छ

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
सरकारी कर्मचारी	झुंगा छोटकी झुंगा, टाँडा	झुंगा ५ जना छोट्की झुंगा १ जना, टाँडा १ जना	समाज र देश सेवा गर्ने स्थानीय सरकारी कर्मचारी	राम्रो	
सिकर्मी	झुंगा, छोट्की झुंगा, बौनिया, टाँडा	१७ जना	सम्पूर्ण काठका सामाग्री निर्माण गर्न सक्ने	तालिमको आवश्यकता देखिन्छ	
डकर्मी	झुंगा, टाँडा, बौनिया, छोट्की झुंगा	६० जना	घर सम्बन्धि कार्य गर्न सक्ने	संचालन गर्दा तालिमको आवश्यकता देखिन्छ	
सामाजिक स्रोत					
पाटी	बौनिया	१	इटाबाट निर्माण भई २० जना बस्न सक्ने	मर्मत गर्नुपर्ने	
सामुदायिक भवन	बौनिया	१	गौरब किसान भवन	सार्जजनिक भवन थप निर्माण गर्नुपर्ने	
चर्च	झुंगा, टाँडा	३ वटा	संचालनमा टाँडाको कच्ची चर्च झुंगाको पक्की, टिनको पातलो छाएको	राम्रो र कच्चीलाई मर्मत गर्नुपर्ने	
मन्दिर	बौनिया, झुंगा	३ वटा	प्राइभेट वाइत सिमेन्ट, शिव मन्दिर	बौनियाको जिर्ण १	
आय आर्जनमा सक्रिय महिला	छोट्की झुंगा	१ जना	सिलाई कताई गर्ने क्षमता भएको	राम्रो छ ।	

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
आर्थिक स्रोत					
व्यापार व्यवसाय	झुंगा, छोट्की झुंगा, टाँढा, बौनिया	३५ वटा	आयआर्जन गरी गाउँघरमा ऋण लगानी गर्ने	राम्रो छ ।	
व्यापार व्यवसाय	झुंगा, टाँडा, बौनिया	५ जना	केरा खेति गरी फलफुल उपलब्ध गराउने ३ जना वोइलर पासल गरी मासु उपलब्ध गराउने	राम्रो छ तर तालिमको आवश्यकता छ	
मिल	टाँडा	१	पिसानी, कुटानी, पेलानी आदि सबै छन	राम्रो संचालनमा छ	
नोकरी प्राइभेट	झुंगा, टाँडा बौनिया छोट्की झुंगा	५० जना	आफ्नो सिप अनुसार कार्य गर्ने	राम्रो छ	
बचत समूह	झुंगा, छोट्की झुंगा, बौनिया, टाँडा	३०	बचत गरी सस्तो दरमा ऋणमा लगानी गर्छन	तालिमको आवश्यकता परेको	
प्राकृतिक स्रोत					
कुला	झुंगा, बौनिया, छोट्की झुंगा, टाँडा	९ १	उत्पादन खेति योग्य भूमिका सिंचाई व्यवस्था गरिन्छ, वर्षातको समयमा	कुलो मर्मत र संरक्षण गर्नुपर्ने छ	
पोखरी	झुंगा बौनिया	५ वटा	माछापालन गरी आय आर्जन गरिन्छ	बौनियाको पोखरी मर्मतको आवश्यकता छ	राम्रोछ

विवरण	नाम रहेको स्थान (कहाँ	संख्या कति	क्षमता	अवस्था	कैफियत
बोरिङ्ग निजी	झुंगा, बौनिया, टाँडा	५० वटा	उत्पादन मुलक क्षेत्रमा प्रयोग गरिएको	राम्रो छ ।	

२.७ लक्षित समुह छलफल

विपद् र जलवायु परिवर्तनका सवालम विपद् बाट उच्च जोखिम हुने समुदायमा अपाङ्गता भएका व्यक्ति, बालबालिका, महिला तथा ज्येष्ठ नागरिक समूहरूसँग छुट्टै छलफल गरिएको थियो।छलफलका क्रममा उनीहरूले विगत ३० वर्षको अवस्था, कृषि तथा पशुपालन, वन तथा जैविक विविधता, जलस्रोत तथा उर्जा, मानव स्वास्थ्य तथा पोषण, जल उत्पन्न प्रकोप र ग्रामिण बसोवास तथा भौतिक पूर्वाधार हालको अवस्था वा महसुस गरेका प्रभाव र सम्भावित समाधानका उपायबारेमा छलफलबाट प्राप्त भएका केही अनुभव जसलाई तपसिल बमोजिम उल्लेख गरिएको छ।

तालिका 14. विपद्को अवस्था र प्रभाव

विषयगत क्षेत्र	३० वर्ष अगाडीको अवस्था	हाल महसुस गरिएको प्रभाव	भविष्यको अनुमान
कृषि तथा पशुपालन	अर्गानिक खेती गरिनथ्यो हुन्थ्यो, रसायनीक मल प्रयोग गरिदैनथयो, प्राङगारिक विषादीको प्रयोग गरिन्थ्यो। खेती गर्ने समयमा पानी पर्थ्यो माटोको उर्वराशक्ति राम्रो थियो।	रासायनिक मल र विषदीमा वृद्धि उन्नत जातको विउ विजनले गर्दा अनेक किसिमका रोग किराको प्रकोप बढेको हाल समयमा पानी नपरी उत्पादन घटेको र बिउ समेत मासिएको माटोको उर्वराशक्ति घटेको	माटोको उर्वराशक्ती कम हुने, कृषी उत्पादन घट्ने पुराना जातका बीउहरु लेप हुने रैथाने बीउको संरक्षण गर्न नसके बिकराल अवस्था सृजना हुने अनुमान गर्न सकिन्छ। कृषि तथा पशुपालनमा आधुनिकीकरण गरि बढी लाभ हासिल हुने समय सापेक्ष खेतीगर्न नसके खाद्य संकट पर्ने अनुमान गर्न सकिन्छ।
वन तथा जैविक विविधता	वन हराभरा थियो र बाक्लो थियो।कालीज, खरायो, भालु, बाघ, दुम्सि, बदेल, घोरल प्रशस्त देखिन्थ्यो। थुपौ जडिबुटिहरु पाइन्थ्यो।	मृग,कालीजहरु लोप भएर गएको, बाढी, पहिरो तथा तस्करीका कारण वन विनास हुदै गएको ठुला रुखहरु बढी कटान भएको, जडिबुटिहरु लोप हुदै गएको मिचाहा प्रजाती बढेको, लोप भएको कम भएको, घटेको	कम्पोष्ट मल जैविक विषादीलाई प्रोत्साह गरिएन भने अझै माटोको उर्वराशक्ति घट्ने अनुमान गर्न सकिन्छ। जनसंख्या तिब्र वृद्धि तथा बसाई सराईका कारण खोरया फडानी बढ्ने छ। वृक्षारोपणको कमिले गर्दा वनको हैसियमा कमि हुने, वन संरक्षण

विषयगत क्षेत्र	३० वर्ष अगाडीको अवस्था	हाल महसुस गरिएको प्रभाव	भविष्यको अनुमान
			गरि जिवजन्तुहरुको अस्तित्व जोगाउदै लैजानु पर्ने देखिन्छ। वनको हैसियतमा गिरावट आउनेछ। जंगली जनावरहरु लोप भएर जानेछ। सामुदायिक वन दर्ता गरि वन संरक्षण हुनेछ र आवश्यकता अनुशार काठ दाउरा उपलब्ध हुनेछ।
जलस्रोत तथा उर्जा	पानीको मुल तथा मुहानहरु प्रसस्त थिए। खानेपानीको सुविधा थियो । वर्षा ठिक समयमा हुन्थयो । वैकल्पिक उर्जामा दाउरा को प्रयोग गरिन्थयो । दाउरा तथा सल्लाको दियालो प्रयोग खाना पकाउन दाउराको प्रयोग पानी घट्टको प्रगोग गरिनथ्यो ।	खोला नाला सुक्दै छन, पानीको मूल मुहान तथा मात्रामा कमी भएको सतह मुनिको पानी गहिरिदै गएको छ अनियमित वर्षा हुन्छ, वर्षा भय पनि एकैचोटि धेरै पर्ने विद्युतियकरण, वायू ऊर्जा, सौर्य ऊर्जा, बायोग्यास अहिले प्रसस्त सुबिधा भएको आदि मट्टितेलको प्रयोग,(टुकी (सोलार,टर्च लाइट , को प्रयोग थोरै मात्रामा सुधारीएको चुल्होको प्रयोग। सोलार तथा लघु विधुत प्रयोग। थोरै मात्रामा विद्युतीय घट्टको प्रगोग	यस्तै अवस्था रहीरहने हो भने पानीको हाहाकार हुने वन जंगल संरक्षण गरी त्यसको चापमा न्यूनिकरण गर्ने सतहमूनिको पानी हराउँदै जान सक्ने अतिवृष्टि, अनावृष्टि, खण्डवृष्टिको खतरा घर-घरमा विद्युत तथा वायोग्यासको विस्तार होला जल विधुत बाट घरघरमा विधुत तथा ग्यासको सुविधा हुनेछ । सबै घरमा सुधारीएको चुल्होको प्रयोग हुनेट । बिजुली बाट चल्ने मिल पुगने छ। विद्युतबाट चलने मिलको सुविधा हुनेछ । खोलाबाट पेल्ट्रिक प्रयोग गरि विदुत उत्पादन हुनेछ ।
मानव स्वास्थ्य तथा पोषण	पहिला पहिला बिरामी कम हुन्थे भइहाले पनि धामि झाक्रि,जडिबुटी को प्रयोगबाट निको हुन्थ्यो पोषण युक्त खाना हुन्थ्यो	किटनाशक औषधी प्रयोग। रसायनीक मलको प्रयोगले खाना खल्लो तथा रोगकिरा बढेको । स्वास्थ्य उपचार राम्रो चेतनाको स्तर बढेको।	स्वास्थ्य सम्बन्धि चेतना बढ्नेछ। गांउ गांउमा स्वस्थय उपचार केन्द्र हुनेछ । नयाँ-नयाँ प्राविधिक विकास हुनसक्ने, नयाँ रोग बृद्धि हुन सक्ने, प्रदुषण बढ्न सक्ने, स्वच्छ हावाको अभाव हुन सक्ने सरकारले दिने ४५ वटै औषधि सहजरु पमा पाइने र १५ संैया सम्मको अस्पताल भएको हुनेछ

विषयगत क्षेत्र	३० वर्ष अगाडीको अवस्था	हाल महसुस गरिएको प्रभाव	भविष्यको अनुमान
			। प्रसुति सेवाको व्यवस्था राम्रो भई बाल तथा मातृ मृत्यु दरमा कमि आउने छ ।
जल उत्पन्न प्रकोप	बाढी कम मात्रामा हुन्थ्यो खेलाहरुको फैलावट कम थियो । सतहमा पानी रहेको थियो पानीको मुहान प्रसस्त थियो	बाढी कारणबाट जमिनहरू पुरिदै गएको । खेति गर्ने जमिन बगरमा परिवर्तन । हाल पानीका मुलहरू क्रमैसँग सुक्दै गएको र सतहको पानी सुक्ने क्रम बढ्दै गएको । बाढी,पहिरो बढेका	अनुकूलनका विधि अपनाइ भविस्यमा अनुकूलनका क्षमतामा बृद्धि हुनेछ मानिस, जीवजन्तु बोटविरुवा प्रभावित हुने खेतीयोग्य जमिन कटान भई मानव वस्ती प्रभावित हुनसक्ने भविष्यमा मरुभूमिकरणको समस्या उत्पन्न हुनसक्ने पानी सबै सुक्ने सम्भावना रहेको हाल सुकेका पानीको मुहान वरपर वृक्षारोपण गरि पानीका मुलहरु पलाउने छन
ग्रामिण बसोवास तथा भौतिक पूर्वाधार	घरहरु खरको छानो,झुप्रो हुन्थ्यो ,बस्ती पालतो रहेको बाटोघाटो तथा यातायात नभएको साथै विजुली बत्ति नभएको जनसंख्या धैरै कम शौचालय नभएको,विद्यालय प्रा.वि मात्र भएको	जस्ताका छानो भएको यातायातका केही सुवीधा शौचालय घर घरमा रहेको यातायात को सुवीधा प्याप्त नभए पनि बाटो विस्तार भएको। केहि मात्रामा घरघरमा खोनेपानीको सुविधा भएको	यातायात तथा विजुली बत्तीको सूबिधा मा बृद्धि होला । सबै वडामा पक्कि मोटर बाटो पुगेको हुनेछ । यूवा क्लवहरु सकृय भएर जनचेतना जगाउने हुन् प्रदुषणको समस्या निम्तिन सक्ने

२.८ जोखिम विश्लेषण

२.८.१ पालिकाको जोखिम विश्लेषण

यस नगरपालिकाको विद्यमान प्रमुख प्रकोपहरूमा बाढी, हुरीबतास, आगलागी, महामारी, शीतलहर, सितलहर, जङ्गली जनावरको आतंक,बालीरोग किरा, खडेरी, असिना, चटयाङ्क , सडक दुर्घटना आदि पर्दछन।यस नगरपालिकाको स्थानीय विपद् तथा जलवायू उत्थानशील योजना अनुसार बाढीको प्रकोपबाट यस क्षेत्रमा जनधनको सबैभन्दा बढी क्षति हुने गरेको छ।त्यसैगरी हुरीबतास, आगलागी, महामारी, शीतलहर, जङ्गली जनावरको आतंक, बालीरोग किरा, खडेरी, असिना, चटयाङ्कसडक , दुर्घटना जस्ता प्रकोपहरूबाट पनि हरेक वर्ष जनधनको क्षति हुने गरेको छ।

नेपाल सरकार, गृह मन्त्रालयको आधिकारिक Nepal Disaster Risk Reduction Portal बाट उपलव्ध तथ्यांक अनुसार यस नगरपालिकामा सन् २०१२ देखि सन् २०२२ सम्म विभिन्न विपद् बाट भएको क्षतिको विवरण देहाय अनुसार रहेको छ।

तालिका 15. विपद्को जोखिम विश्लेषण

क्र. सं.	विपद् विवरण	आवृत्ति (Frequency)	गम्भिरता (Intensity)	कैफियत
१	बाढी	१४	उच्च	वर्षेनी रुपमा जमीन/घर/बाटो डुबान/कटान, बाली डुबान, पशु चौपायाको मृत्यु आदि घटना हुने गरेको
२	हावाहुरी	९	उच्च	वर्षेनी रुपमा चैत्र देखि जेष्ठ महिना सम्ममा हावाहुरीले धेरै जसो भूभागमा कच्ची तथा फुसका घरहरुको छाना उडाउने, बालीमा क्षति गर्ने गरेको
३	आगलागी	६	मध्यम	सुक्खा याममा अनियन्त्रित आगलागीका कारण घर/गोठ जलेर नष्ट हुने, पशु चौपाया जलेर मर्ने, अन्न बाली जलेर नष्ट हुने गरेको
४	महामारी (कोभिड-१९)	२	उच्च	कोभिड १९ बाट टीकापुर नगरपालिका प्रभावित भएको ।
५	चट्याङ्ग	१	न्यून	विभिन्न समयमा चट्याङ्ग लागी जिउ धनको हुने, घर, विधुतिय सामाग्रीहरु तथा पशु चौपायालाई क्षति गर्ने गरेको
६	जनावर आंतक	८	न्यून	सामुदायिक वन वरिपरीका क्षेत्रहरूमा जंगली जनावरहरुको आक्रमणमा परी जिउ/ज्यानको जोखिम/घाइते हुने, घरपालुवा जनावरलाई हानी तथा कृषि बाली नाश गर्ने गरेको

२.८.२ विपद्बाट भएको क्षतिको विवरण

नेपाल सरकार, गृह मन्त्रालयको आधिकारिक Nepal Disaster Risk Reduction Portal बाट उपलव्ध तथ्यांक अनुसार यस नगरपालिकामा सन् २०१२ देखि सन् २०२२ सम्म विभिन्न विपद्बाट भएको क्षतिको विवरण देहाय अनुसार रहेको छ।

तालिका 16. विपद्बाट भएको क्षतिको विवरण

क्र. सं.	विपद्को किसिम	क्षतिको विवरण	मानवीय क्षति	घाइते	प्रभावीत परिवार	अनुमानित आर्थिक क्षति (रु. लाखमा)
१.	आगलागी		१	१	११	२७५२७००
२.	बाढी		-	-	-	-

क्र. सं.	विपद्को किसिम	क्षतिको विवरण	मानवीय क्षति	घाइते	प्रभावीत परिवार	अनुमानित आर्थिक क्षति (रु. लाखमा)
३.	वन डढेलो		-	-	-	-
४.	भारी वर्षा		-	३	१	-
५.	शर्पदंस		२	-	२	-
६.	चट्यांग		२	३	२	-
७.	हावाहुरी		१	४	५	-

स्रोतः गृह मन्त्रालय, http://drrportal.gov.np/

२.८.३ सम्भाव्य प्रकोप तथा सम्भावित प्रभाव क्षेत्र

कैलाली जिल्ला विपद् व्यवस्थापन योजना २०७१/०७२ अनुसार कैलाली जिल्ला भित्रका साविकका गाविसमा गरिएको सहभागितामूलक जोखिम विश्लेषण अनुसार टीकापुर नगरपालिकामा बाढी, खडेरी शीतलहर, आगलागी, हावाहूरी र मानिस जनावर द्धन्द क्रमसः पहिलो, दोश्रो, तेश्रो, चौथो र पाँचौ प्राथमिकताका प्रकोपको रूपमा रहेको देखिएको छ।

बाढीका दृष्टिले यो नगरपालिका उच्च जोखिममा रहेको छ।बर्षायाममा मोहना, कटैनी, सुर्मीनाला, घुराहा, घुराही नदी/खोलाको सतहमा बृद्धि भई नदी/खोलाको बाढी समुदायमा पसि नियमित जसो धन, जनको क्षति गर्नका साथै अन्नपात, खेतबाली तथा पशुचौपायामा समेत क्षति हुन सक्ने देखिन्छ।यस पालिकाका अधिकांस क्षेत्रहरुमा बाढीका कारण हजारौं घरहरु क्षति हुन सक्ने तथा धेरै स्थानमा जमिन कटान तथा पटान हुन सक्ने देखिन्छ।यस टीकापुर नगरपालिकामा बाढीबाट (कटान, डुबान) प्रभावित हुनसक्ने घरधुरी संख्या र बस्ति र सुरक्षित स्थानहरु देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका 17. सम्भाव्य प्रकोप तथा सम्भावित प्रभाव क्षेत्रको विवरण

वडा न.	जम्मा घरधुरी	प्रभाव पार्न सक्ने नदी तथा खोलाहरु	प्रभावित हुन सक्ने समुदायको नाम	प्रभावित हुन सक्ने घरधुरी	सुरक्षित स्थान	क्षमता जना
१	११६०७	जमरा कुला / कर्णाली नदी	वलक न १ देखि ३३ सम्म बनगाउँ, व्यवसाय क्षेत्र,	२३२१	शक्ति देवी आधारभूत बिद्यालय	१५०
					शक्तिनगर सामुदायिक भवन	१००

वडा न.	जम्मा घरधुरी	प्रभाव पार्न सक्ने नदी तथा खोलाहरु	प्रभावित हुन सक्ने समुदायको नाम	प्रभावित हुन सक्ने घरधुरी	सुरक्षित स्थान	क्षमता जना
			बजार क्षेत्र, टीकापुर बहुमुखि क्याम्पसको जग्गामा भएको शिबिर		एकतापुर नंया नेपाल आधारभूत बिद्यालय	२००
					शिवनगर ज्योति प्राथमिक बिद्यालय	२००
					शिवनगर समिति घर	७०
					टीकापुर बहुमुखि क्याम्पस	१०००
					श्री सरस्वती मा.बि बनगाउँ	२००
२	१६८७	रानी कुला / कर्णाली	बिजयनगर शिबिर, राजिपुर, सितापुर, बन्दीपुर, अस्नेरि, चौधरी टोल, शान्तीनगर टोल	६७५	श्री जन जागृति मा.बि. सितापुर	२००
					मुक्त कमैया आधारभूत बिद्यालय विजयनगर	११०
					विजयनगर खोप केन्द्र	५०
					विजयनगर सहरी स्वास्थ केन्द्र	१००
					श्री कालिका आधारभूत बिद्यालय राजिपुर	१००

वडा न.	जम्मा घरधुरी	प्रभाव पार्न सक्ने नदी तथा खोलाहरु	प्रभावित हुन सक्ने समुदायको नाम	प्रभावित हुन सक्ने घरधुरी	सुरक्षित स्थान	क्षमता जना
३	११०६	जमरा कुला / पथरैया नदी	शंकरपुर, घिया टोल, रामपुर, कटानपुर, पुछरि	११०	घिया सुरक्षित भवन	१००
४	१०७९	जमराकुला	बाघमारा, ज्ञानिपुर, मौरनिया, छेकरखैया, बिचपुरुवा, इन्दैया, ठाडापुर, जुम्लीपुर	५५	श्री जनप्रकाश आधारभुत बिद्यालय बाघमारा	१००
					असनेरी वार्ड कार्यालय	५०
५	१०८५	कर्णाली र रानीकुला	झन्झटपुर, दौलतपुर, बसन्ता, पहाडिपुर, उत्तर शाहिपुर, दक्षिण शाहीपुर, मनिकापुर, सिम्रेनी, कर्मिडाँडा, नुक्लीपुर, बङलापुर,उर्दिपुर	५९६	राष्ट्रिय मा. बि मनिकापुर	१००
					श्री त्रिभुवन राष्ट्रिय मा.बि बसन्ता	१५०
					कर्मी डाँडा उच्च भवन	१००
					पब्लिक बोर्डीन् स्कुल	९०
					ज्ञ्यानोदय आ.वि. नुक्लीपुर	१५०
					टीकापुर बहुप्राबिधिक शिक्षालय	५००
६	१०६१	पथरैया / कर्णाली	भर्तापुर, भगवानपुर, बेलुवाबोझी, अम्बासा,	६३६	श्री राष्ट्रिय मा.बि बेलुवा	१२०
					नारायणपुर सुरक्षित सामुदायिक भवन	८०

वडा न.	जम्मा घरधुरी	प्रभाव पार्न सक्ने नदी तथा खोलाहरु	प्रभावित हुन सक्ने समुदायको नाम	प्रभावित हुन सक्ने घरधुरी	सुरक्षित स्थान	क्षमता जना
			ओखपुर, मिलानपुर, लक्षिनापुर, प्रशेनी, सिम्रेनी, नारायणपुर		भर्तापुर सुरक्षित सामुदायिक भवन	५०
					भगवानपुर उच्च घर	५०
					बेलुवावोझी उच्च घर	५०
					आम्बासा सामुदायिक भवन	५०
७	१४८२	पथरैया / कर्णाली र मोहना	सुन्दरपुर, बैदी, कुन्तिपुर, मौभेरीटोल, खैरझाला, सत्ती, पदमपुर, प्रतिपुर, डिबीपुर, बेलुवा, ढुंगानाटोल, महादेव टोल, धामी टोल, रामजानकी टोल	९६३	बैदी उच्च भवन	६०
					श्री राष्ट्रिय जनता मा.बि सुनाफटा	१५०
					प्रतिपुर उच्च भवन	१२०
					कर्णाली मा.वि. सत्ती	३००
					महादेव टोल उच्च भवन	६०
					सत्तीकर्णाली सा.बनको कार्यालय	१००
८	१०९९	कर्णाली	कर्मीडाँडा, कमलगाउँ, फाँटा, सुर्यपुर, बटनपुर, अरनुवा, श्रीलंका,	६०५	बनगाउँ उच्च घर	११०
					फाँटा उच्च घर	९०
					बन्जरिया उच्च घर	८०
					त्रिभूवन मा.बि बटनपुर	१००

वडा न.	जम्मा घरधुरी	प्रभाव पार्न सक्ने नदी तथा खोलाहरु	प्रभावित हुन सक्ने समुदायको नाम	प्रभावित हुन सक्ने घरधुरी	सुरक्षित स्थान	क्षमता जना
			कालिमाटी, बनगाउँ, बन्जरिया, रामडाँडा		राष्ट्रिय आ.वि. सुर्यपुर	८०
					श्री कालिका आ.वि. कालिमाटी	८०
९	७२४	पथरैया / मोहना	झुंगा, खाक्रौला, रैनिवोझी, पायलगाउँ, बौनिया	१४४	सेतिमैया मा.बि झुंगा	१२०
					भानु भक्त आ.बि.	११०

स्रोत: टीकापुर नगरपालिकाको विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अध्यावधिक कार्यशाला गोष्ठी २०८०

२.८.४ प्रकोपहरुको सम्भाव्य जोखिम विश्लेषण

नेपाल भूकम्पीय जोखिममा रहेको मुलुक भएकोले सरकारले विपद् व्यवस्थापनका कार्यक्रम तय गर्दा भूकम्पीय जोखिम व्यवस्थापनलाई पहिलो प्राथमिकता दिने निर्णय गरेकोले भूकम्प यस नगरपालिकाको विपद्को सूचीमा पनि पहिलो स्थानमा नै समेटिएको छ।टीकापुर नगरपालिकाको विपद् जोखिमलाई विश्लेषण गर्दा पालिकाको संकटासन्नतालाई स्तरीकरण गरेर हेरिएको छ उक्त संकटासन्नता विश्लेषणको आधारमा समग्रमा सबै वडाहरु उच्च जोखिममा देखिए पनी अंकका आधारमा विष्लेशण गर्दा ५, ६ ७ र ८ वडाहरु उच्च जोखिममा रहेका छन् भने १, २, ३, ४ र ९ वडाहरु मध्यम जोखिममा रहेका छन्।बिगतमा घटेका घटनाहरु, त्यसबाट भएको मानवीय तथा भौतिक क्षतिलाई स्तरीकरणको आधार मानिएको छ।वडागत रुपमा गरिएको सकटासन्नता विश्लेषण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका २०. वडागत सकटासन्नता विश्लेषण

वडा न.	न्युन -१, मध्यम-३, उच्च-५					जम्मा अङ्क	संकटासन्नता स्तरीकरण
	बाढी	हुरीबतास	आगलागी	चट्याङ्ग	शीतलहर		
१	३	३	३	३	५	१७	उच्च
२	५	३	३	३	५	१९	उच्च

३	३	३	३	३	५	१७	उच्च
४	१	५	३	३	५	१७	उच्च
५	५	५	३	३	५	२१	उच्च
६	५	५	३	३	५	२१	उच्च
७	५	५	३	३	५	२१	उच्च
८	५	५	३	३	५	२१	उच्च
९	३	५	३	३	५	१९	उच्च

संकटासन्नता विश्लेषण: *१ देखि १० अंक सम्म न्युन संकटासन्नता, ११ देखि १५ अंक सम्म मध्यम संकटासन्नता र १६ देखि ३० अंक सम्म उच्च संकटासन्नता अंकभारका आधारमा विश्लेषण गरिएकोछ।*

२.८.५ पूर्वसूचना प्रणालीको अवस्था

यस नगरपालिकामा पूर्वसूचना प्रणाली स्थापना गरिएको छैन।तथापी जल तथा मौसम विज्ञान विभागले स्थानीयको मोबाइलमा बाढी सम्बन्धि सन्देश सम्प्रेषण गर्ने र बाढी पूर्वानुमान बुलेटिन निकाल्ने गरेको छ।यसका साथै स्थानीय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रको जिल्ला, प्रदेश तथा राष्ट्रिय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रसँग सम्पर्क स्थापित गरी सूचना आदान प्रदान गर्ने गरिएको छ।साथै, टीकापुर नगरपालिकाले पुर्वसूचना प्रणाली संयन्त्र २०८० तयार गरी कार्यान्वयन गरिएको छ।यस नगरपालिकाको पुर्वसूचना प्रणाली संयन्त्र अनुसूची-३. मा उल्लेख गरिएको छ

खण्ड तीन : दीर्घकालीन सोच, परिदृश्य, लक्ष्य, नीति र रणनीति

३.१ दीर्घकालीन सोच

विपद् तथा जलवायुजन्य जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन कार्यलाई संस्थागत गरी "समुन्नत तथा विपद् उत्थानशिल टीकापुर" निर्माण गर्नु यस योजनाको दीर्घकालीन सोच हो।

३.२ दूरदृष्टि

टीकापुर नगरपालिकालाई एक विपद् उत्थानशील नगरपालिकाका रूपमा विकास गर्ने।

३.३ ध्येय

विपद् जोखिम न्यूनीकरण र जलवायु परिवर्तन अनुकूलनलाई विकासको प्रक्रियामा मूलप्रवाहीकरण गर्ने।

३.४ लक्ष्य

टीकापुर नगरपालिकामा रहेका विभिन्न समूह÷सञ्जाल तथा सरोकारवालाहरूबिच आपसी समन्वय, सहकार्य र संस्थागत सुशासन प्रवर्धन गर्दै जलवायु परिवर्तन अनुकूलन र विपद् जोखिम व्यवस्थापन लगायतका सम्बन्धित विषयहरूमा समन्वयात्मक र सहयोगी वातावरण सृजना गरी टीकापुरलाई विपद् तथा जलवायु उत्थालशील नगरपालिकाको रूपमा विकास गर्ने यस योजनाको लक्ष्य रहेको छ।

३.५ उद्देश्य

- टीकापुर नगरपालिकामा रहेका प्रमुख प्रकोपहरु, संकटासन्न वडाहरु, जोखिमको अवस्था तथा क्षमताहरु पहिचानका साथै विश्लेषण गरी विपद्जोखिम न्यूनीकरण तथा जलवायु परिवर्तन अनुकूलन को सवाललाई विकासका कार्यमा मूलप्रवाहीकरण गर्ने।
- स्थानीय तहका नीति तथा विकास कार्यक्रममा सबै क्षेत्र र वर्ग महिला, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरीक, एकल महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, दलित, आदिवासी, जनजाति, प्रकोप प्रभावित, जलवायुजन्य प्रभावित वा सङ्कटासन्न समुदाय तथा व्यक्तिहरू, मधेसी, मुस्लिमजस्ता वर्ग एवं नेपाल सरकारले लक्षित समूह भनी परिभाषित गरेका वर्ग को समानुपातिक सहभागिता सुनिश्चित गरी विपद्जोखिम व्यवस्थापन तथा जलवायु परिवर्तन अनुकूलनलाई संस्थागत गर्न मार्ग प्रशस्त गर्ने।
- नेपाल सरकारका विषयगत सरकारी निकायहरु, स्थानीय निकायहरुका पदाधिकारीहरुलाई विपद् तथा जलवायु परिवर्तनको सवालमा कार्य गर्न सचेतना अभिवृद्धि र एकवद्ध गर्ने।साथै समुदायमा विपद् तथा जलवायु परिवर्तनको सवालमा काम गर्न आवश्यक पर्ने दक्ष जनशक्तिको विकास गरी प्रभावकारी रूपमा परिचालन गर्ने।
- जलवायु परिवर्तन, विपद् व्यवस्थापन, जैविक विविधता संरक्षण, जलाधार व्यवस्थापन र वातावरणीय सवालहरूमा टीकापुर नगरपालिका स्तरमा प्रभावकारी रूपमा कार्य गर्न समानुपातिक समावेशी एवं समन्वयात्मक संरचनाको निर्माण गर्ने।

३.६ नीति तथा रणनीतिहरु

- स्थानीय तहमा रहेका सरकारी, गैरसरकारी तथा निजी तथा सार्वजनिक निकाय तथा संघसंस्थाहरुसँगको समन्वय तथा सहकार्यमा स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समितिहरुको गठन गर्ने तथा उक्त समिति मार्फत समितिका सदस्य तथा पदाधिकारी एवं समुदायका व्यक्तिहरुलाई विपद्तथा जलवायु सम्बन्धी गतिविधिहरुमा सहभागिता गराई क्षमता विकास गराउने यस योजनाको मूल नीति रहेको छ।
- यस योजना कार्यान्वयनका रणनीतिहरु देहाय बमोजिम रहेका छन्।
  - स्थानीय तहमा विपद् जोखिम तथा जलवायु अनुकूलन का कार्यक्रमहरुलाई स्थानीय वार्षिक तथ आवधिक विकासका योजनाहरुमा मूलप्रवाहिकरण गर्दै लैजाने।
  - योजनाले पहिचान गरेका क्षेत्रमा थप अध्ययन, अनुसन्धान तथा जानकारी संकलन गर्दै अद्याबधिक ज्ञान तथा विश्लेषणको आधारमा कार्यक्रमहरुको प्राथमिकीकरण र कार्यान्वयन गर्ने गराउने।
  - योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्यांकन आदि सबै प्रक्रियामा समुदायका अति जोखिममा रहेका समूह तथा वर्गको समानुपातिक सहभागितालाई सुनिश्चित गर्ने।
  - समुदायमा आधारित विपद् जोखिम न्यूनीकरणका कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन गर्दा स्थानीय ज्ञान, सिप, श्रोत र साधनको उपयोग गर्ने।
  - जलवायु परिवर्तन अनुकूलन एवं विपद् जोखिम व्यवस्थापनका लागि स्थानीय स्तरमा अनुकूलन आधुनिक तथा वैज्ञानिक ज्ञान, सिप, प्रबिधि (जस्तैः बाढीको पूर्व सूचना प्रणाली)हरुको प्रदर्शनी तथा प्रवद्र्धन गर्ने
  - समग्र परिमाणको साझा उद्देश्यका लागि जलाधार क्षेत्र, छिमेकी गाउँपालिका तथा नगरपालिका, जिल्ला, प्रदेश तथा नदी बेसिन प्रणालीमा आधारित कार्यक्रमहरुमा समन्वय तथा सहकार्य गर्ने।

खण्ड चार : स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना

विपद् जोखिम व्यवस्थापनका कार्यक्रमलाई मूलभूत रूपमा मानव संसाधन तथा संस्थागत विकास योजना, भौतिक पूर्वाधार विकास, प्राक्रितिक स्रोत संरक्षण, जीविकोपाजनमा सुधार, नीतिगत क्षेत्रमा गर्नुपर्ने कार्यहरू तथा विकासकार्यमा विपद् जोखिम न्यूनीकरणका विधिको मूलप्रवाहीकरण गर्नेजस्ता प्रमुख क्रियाकलापलाई आधार मानेर स्थानीय समस्या समाधान गर्ने क्रियाकलापलाई निम्नबमोजिको प्राथमिकीकरण गरिएको छ।

४.१. नीतिगत व्यवस्था तथा निर्णय

टीकापुर नगरपालिकाले विपद् जोखिम व्यवस्थापनका कार्यलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्न आवश्यकताअनुसार जिम्मेवारीसहित कार्यदलहरू (जस्तै-समन्वय, सञ्चार तथा पूर्व चेतावनी; खोज तथा उद्धार; राहत व्यवस्थापन तथा पुनःस्थापन; क्षति तथा आवश्यकता विश्लेषण जस्ता कार्यदल) गठन गरिएको छ।त्यसैगरी प्रचलित नेपाल कानुन बमोजिम आवश्यकताको आधारमा नीतिगत निर्णय समेत गरी रणनीतिक कार्यहरू निर्धारण गरी उपयुक्त ढाँचामा उल्लेख गर्नु पर्नेछ।पालिकाले मौसम पुर्वानुमानका आधारमा गर्न सकिने पुर्व कार्यहरुलाइ प्राथमिकिकरण गरि पालिकास्तरिय पुर्वकार्य ढाचाँ निर्माण गरि कार्यान्वय गरिरहेको छ।साथै विपद् पश्चात वा मौसम पुर्वानुमानका आधारमा गरिने नगद सहायता गर्नका लागि कार्य विधि निर्माण गरिएको छ।

४.३ विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा पूर्वतयारी, रोकथाम, अल्पीकरण र अनुकूलनका योजनाहरु

विपद्को सङ्कटासन्नता, क्षमता र जोखिम विश्लेषणबाट प्राप्त परिणामबमोजिम अत्याधिक जोखिममा रहेका समुदाय वा वडामा जोखिम न्यूनीकरणका लागि सञ्चालन गर्नुपर्ने क्रियालापलाई विपद्पहिले पुर्वतयारीको चरणमा गरिने क्रियाकलापको रूपमा मौसम पुर्वानुमाका आधारमा गर्न सकिने पुर्वकार्यका गतिविधिहरुको पनि प्राथमिकीकरण गरिएको छ।यस चरणमा गर्नु पर्ने कार्यलाई निम्न प्राथमिकता निर्धारण गरिएको छ।

४.२.१ जनचेतना तथा क्षमता अभिवृद्धि

टीकापुर नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रमा विपद्प्रति रहेको अज्ञानता हटाएर जोखिम व्यवस्थापनमा समुदायको सजगता अभिवृद्धि गर्न जनचेतना र क्षमता अभिवृद्धिका कार्यलाई निम्नबमोजिमको अगाडी बढाउने छ । (अनुमानित बजेट ९४ लाख)

तालिका २१. जनचेतना तथा क्षमता अभिवृद्धिका क्रियाकलापहरु

क्र स	प्रमुख समस्या तथा जोखिम	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	अनुमानित बजेट	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
					आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
१	विपद् सम्बन्धी जनचेतनाको अभाव	नगरपालिका स्तरमा कम्तिमा ५ दिनको विपद् व्यवस्थापन प्रशिक्षक प्रशिक्षण संचालन गर्ने	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	३ लाख	नगरपालिका, रेडक्रस तथा नगरका विषयगत शाखा	प्रदेश र संघीय सरकार, विकास साझेदार, सरकारी तथा गैह् सरकारी निकायहरु	हरेक वर्ष जेष्ठ मसान्त भित्र
2		प्रशिक्षक प्रशिक्षण प्राप्त ब्यक्तिहरुको परिचालनमा नगरपालिकाका ९ वडाका (एक वडाका कम्तिमा २÷३ स्थानमा) विपद् जोखिम न्यूनीकरण, जलवायू परिवर्तन असर तथा अनुकुलनका उपायहरु, जोखिम सम्बन्धी ज्ञान विद्यालय तथा समुदायलाई अभिमुखिकरण गर्ने	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	6 लाख			१ वर्ष भित्र
३		स्थानीय विपद् तथा मौसम पुर्वानुमान सम्वन्धि विभिन्न सुचना,शिक्षा तथा संचारका सामाग्रीको विकास तथा वितरण गर्ने	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	१ लाख			१ वर्ष भित्र

क्र स	प्रमुख समस्या तथा जोखिम	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	अनुमानित बजेट	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
					आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
४		विपद् व्यवस्थापन तथा मौसम पुर्वनुमान सम्वन्धि विद्यालय कक्षा संचालन गर्ने गराउने सो का लागि ५ कक्षा सम्म को लागि विद्यालय पाठ्यक्रम विकाश गर्ने	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	६ लाख			१ वर्ष भित्र
५		विपद् व्यवस्थापन सम्वन्धित राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय दिन, दिवस सबै क्षेत्रमा मनाउनलाई प्रेरित गर्ने	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	१ लाख			नियमित
६	वडा स्तरमा विपद् व्यवस्थापन समितिको क्षमता तथा योजना नहुनु	नगरपालिकाका सवै वडाहरुमा सामुदायीक विपद् व्यवस्थापन समिति गठन भएतापनि किन केका लागि र कसरी भन्ने क्षमता विकासका लागि तालिम तथा कार्यशाला संचालन गर्ने	वडा कार्यलय	३ लाख	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका	प्रदेश र संघीय सरकार, विकास साझेदार, सरकारी तथा गैह् सरकारी निकायहरु	१ वर्ष भित्र
७		वडामा विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजनाहरु निर्माण गराई वडा सभाबाट अनुमोदन गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने	वडा कार्यलय	१ लाख			१ वर्ष भित्र
८		वडाहरुमा प्रकोप, जोखिम तथा संकटासन्नता तथा सुरक्षित स्थानको पहिचान गरी सचेतना अभिवृद्धि गर्ने	वडा कार्यलय	२ लाख			१ वर्ष भित्र

क्र स	प्रमुख समस्या तथा जोखिम	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	अनुमानित बजेट	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
					आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
		गराउने, उक्त तथयङ्कलाइ पालिको वेब साइट मा राख्ने BIPAD/IBF portal					
९	निति नियमहरुको प्रचार प्रसारमा कमी	विपद् पूर्व, विपद्को समय र विपद् पश्चात गर्नुपर्ने र यसक्षेत्रका सरोकारवालाहरुको बारेमा सचेतना अभिवृद्धि गर्ने	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका	१ लाख	शहरी विकास डिभिजन	प्रदेश र संघीय सरकार, विकास साझेदार, सरकारी तथा गैह् सरकारी निकायहरु	१ वर्ष भित्र
१०		भवन निर्माण आचार संहिता, सडक सजकता जस्ता विषयमहरुमा सामुदायिक तथा विद्यालय शिक्षा कक्षाको ब्यवस्था गर्ने	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका	२ लाख			२ वर्ष
११		भुकम्पीय सुरक्षाका लागी सचेताना अभियान संचालन गर्ने	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका	१ लाख			१ वर्ष
१२		संघिय सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानिय तहको विपद् व्यवस्थापन सम्वन्धि रहेका नीति, कानून तथा योजना बारे स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समिति	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका	२ लाख	वडा विपद् व्यवस्थापन समिति	प्रदेश र संघीय सरकार, विकास साझेदार, सरकारी तथा गैह् सरकारी निकायहरु	१ वर्ष

क्र स	प्रमुख समस्या तथा जोखिम	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	अनुमानित बजेट	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
					आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
		तथा वडा विपद् व्यवस्थापन समितिलाई जानकारीमूलक गोष्ठी संचालन गर्ने					
१३	बस्ती, भौतिक संरचना, स्वास्थ्य संथा, विद्यालयहरु सुरक्षित स्थानमा नहुनु र समुदायका ब्यक्ति तथा बालवाकिलाहरु विपद्को प्रभावको बारेमा सचेत नहुनु	नगरपालिका भित्रका सवै वडाहरु बस्तीहरु तथा नीजि तथा सार्वजनिक भौतिक संरचनाहरु रविद्यालयहरुको जोखिम नक्सांकन गर्ने र विद्यालय सुरक्षा योजना निर्माण गर्ने	वडा विपद् व्यवस्थापन समिति तथा शिक्षा शाखा	१ लाख	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका, विद्यालय सुरक्षा कार्यक्रम	प्रदेश र संघीय सरकार, विकास साझेदार, सरकारी तथा गैह् सरकारी निकायहरु	१ वर्ष
१४		वडाहरु बस्तीहरु तथा नीजि तथा सार्वजनिक भौतिक संरचनाहरु र विद्यालयहरुको जोखिम पहिचान, सुरक्षित स्थानको पहिचान गर्ने र सोको सचेताना अभिवृद्धि गर्ने	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका	२ लाख	वडा विपद् व्यवस्थापन समिति		१ वर्ष
१५		विपद्को अवस्थामा आवश्यक सुरक्षाका लागी झटपट झोला र कृतिम घटना अभ्यास गराउने	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका	८ लाख	वडा विपद् व्यवस्थापन समिति		नियमित

क्र स	प्रमुख समस्या तथा जोखिम	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	अनुमानित बजेट	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
					आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
१६		विद्यालय सुरक्षाका लागि प्रत्येक दिन विहानी शत्रको समयमा विपाद् सम्बन्धीको सन्देश प्रभाव गर्ने	वडा विपद् व्यवस्थापन समिति		स्थानिय विद्यालय		नियमित
१७		औपचारिक तथा अनौपचारिक स्थानिय समूहहरु तथा विद्यार्थीहरुका माध्यमबाट मौसमी सुचना र अपनाउनु पर्ने सजगताको सुचना सम्प्रेषण गर्ने गराउने	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका	८ लाख	वडा विपद् व्यवस्थापन समिति, विद्यालय		नियमित
१८	विपद्को समयमा आपतकालीन ज्ञानको अभाव	नगरपालिका सवै वडामा भुकम्प, बाढी, पहिरो, हावाहुरी, आगलागी, चट्यांग, स्वास्थ्य समस्या, शीतलहर लगायतका विपद्को समयमा गर्नेपर्ने आपतकालीन पुर्वतयारीका बारेमा सचेतना अभियान सुरु गर्ने र कम्तीमा नियमित कृतिम घटना अभ्यास गर्ने	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका	८ लाख	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, नगरपालिका	प्रदेश र संघीय सरकार, विकास साझेदार, सरकारी तथा गैह् सरकारी निकायहरु	प्रत्येक वर्ष
१९	समन्वयको अभाव	जिल्ला स्तरीय विपद् समबन्धी सरोकारवाला निकाय संग प्रभावकारी समन्वय संरचना विकास गर्ने	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति,	८ लाख	स्थानिय विपद् व्यस्वाथापन समिति	प्रदेश र संघीय सरकार, विकास साझेदार, सरकारी	आवश्यकता अनुसार

क्र स	प्रमुख समस्या तथा जोखिम	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	अनुमानित बजेट	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
					आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
			नगरपालिका			तथा गैह् सरकारी निकायहरु	
२०		विपद् सूचना प्रणालीलाई संस्थागत रुपमा स्थापित गर्ने	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका	२ लाख			आवश्यकता अनुसार
२१		सुरक्षा निकायसंगको समन्वयलाई प्रभावकारी बनाउने	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका	२ लाख			आवश्यकता अनुसार
२२		जिल्ला स्तरीय सरोकारवाल कार्यालयहरुमा विपद् सम्पर्क व्यक्ति तोक्न पहल गर्ने	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका	२ लाख			आवश्यकता अनुसार
२३	प्रकोपगत जोखिम सचेतनामा कमी	आपतकालिन स्वास्थ्य जस्तै भूकम्प, बाढी, शीतलहर, सर्पदंश सडक दुर्घटना, आगलागी, झाडापखला, डेन्गु, प्रजनन स्वास्थ्य, सरुवा रोगका बारेमा नगरका सवै वडामा सचेतीकरण गर्ने	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका	1 लाख	स्थानिय विपद् व्यस्वाथापन समिति	प्रदेश र संघीय सरकार, विकास साझेदार, सरकारी तथा गैह् सरकारी निकायहरु	१ वर्ष

क्र स	प्रमुख समस्या तथा जोखिम	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	अनुमानित बजेट	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
					आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
२४		सबै वडा कार्यालय तथा विद्यालयहरुमा आवश्यकताको आधारमा २ थान स्टेचर र २ प्राथमिक उपचार किटको ब्यवस्था गर्ने	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका	1 लाख	वडा विपद् व्यवस्थापन समिति		१ वर्ष
२५		जेव्राक्रसको व्यवस्था, विपद् जन्य सुचनाहरुको होडिङ्ग बोर्ड र सडक सुरुक्षा सचेतना अभियान गर्ने	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका	1 लाख	ट्राफिक कार्यालय		१ वर्ष
२६		मदिरा तथा लागू पदार्थ नियन्त्रणका लागी अभियन संचालन गर्ने	वडा विपद् व्यवस्थापन समिति	२ लाख	ईलाका प्रहरी कार्यालय		२ वर्ष
२७		विपद्को समयमा महिला तथा बालवालिकाहरुलाई र अपाङ्गको संरक्षणलाई प्रथामिकता गर्ने, बालवालिका, किशोर किशोरी र अपाङ्ग मैत्री संरचना निर्माण तथा सामाग्रीको वितरण	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका	१ लाख	नगरपालिका, महिला विकास शाखा		२ वर्ष

क्र स	प्रमुख समस्या तथा जोखिम	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	अनुमानित बजेट	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
					आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
२८		विपद् व्यवस्थापनमा सामाजिक समावेशीका आधारमा सबैको अर्थपूर्ण सहभागिता सुनिश्चित गर्ने	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका	१ लाख	नगरपालिका, सामाजिक विकास शाखा		२ वर्ष
२९		मौसममा हुन सक्ने परिवर्तन तथा हुन सक्ने विपद्का घटनाहरुका बारेमा अग्रीम जानकारी मार्फत सुरक्षा उपायहरुको अवलम्वनका लागि विद्युतिय सञ्चारको विकास र विस्तार गर्ने	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका	१ लाख	नगरपालिका, सामाजिक विकास शाखा		२ वर्ष
३०		घरबाट निस्कने तरल तथा ठोस फोहर व्यवस्थापनका बारेमा सैद्धान्तिक तथा ब्यवहारीक ज्ञानको अभिवृद्धि गर्ने	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका	१ लाख	नगरपालिका, स्वास्थ्य शाखा		२ वर्ष
३१	संरक्षणका विषयमा जानकारी नहुनु	लैगिकतामा आधारित हिंसा रोकथाम तथा न्यनिकरणका लागि सचेतना अभिवृद्धि तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण र कार्यान्वयन	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका	१ लाख	नगरपालिका, स्वास्थ्य शाखा, सामाजिक विकास शाखा, महिला विकास	प्रदेश र संघीय सरकार, विकास साझेदार, सरकारी तथा गैह् सरकारी निकायहरु	२ वर्ष

क्र स	प्रमुख समस्या तथा जोखिम	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	अनुमानित बजेट	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
					आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
		सामुदायिक लैगिकतामा आधारित हिंसा रोकथाम, तथा संरक्षण सम्वन्धि सचेतना अभिवृद्धि मनोसामाजिक हेरचाहका गतिविधिहरु आर्थिक सवलीकरण, मनोसामाजिक परार्मश, प्रेषण र कानूनी सहायता समेतको बहु क्षेत्रगत रोकथाम तथा प्रतिकार्य संयन्त्रको विकास र कार्यान्वयन लैगिकतामा आधारित हिंसा तथा संरक्षण को लेखाजोखा मनोसामाजिक सहयोग तथा मनोबिमर्श सेवा प्रदान गर्ने तथा जटिल किसिमको मानसिक स्वास्थ्य समस्या भएकाहरूलाई थप उपचारको लागि पे्रशण गर्ने, स्थानीय स्तरमा महिला सहकारी, लैङ्गिक हिंसा निगरानी समुह, गाउँ बाल संरक्षण समिति आदि समुहको परिचालन गर्न सहयोग गर्ने, संरक्षणसँग सम्बन्धित सन्देश मुलक सामग्री, आदि सूचना तथा सञ्चार (पोष्टर, चेतनामुलक कार्यक्रमको			शाखा, महिला तथा बालबालिका शाखा, शिक्षा शाखा		

क्र स	प्रमुख समस्या तथा जोखिम	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	अनुमानित बजेट	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
					आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
		माध्यमबाट प्रवाह गर्ने, जोखिममा रहेका समुह (असाहाय÷बिछोडिएका महिला, बालबालिका अशक्त, अपाङ्ग, बृद्ध आदि) को खोज तथा पुनर्मिलनको लागि सहयोग गर्ने संरक्षण जाँचसूची सबै क्लष्टरलाई जानकारी गराउने					
३२	सुरक्षित स्थानको बारेमा जानकारी नहुनु	सबै वडामा विपद्को समयमा आवश्यक पर्ने आपत्कालिन व्यवस्थापनका लागि सुरक्षित स्थानको पहिचान गर्ने, सुरक्षित स्थान प्रयोग सम्बन्धी योजना बनाउने	नगरपालिका	१ लाख	नगरपालिका, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, सुरक्षा निकाय	प्रदेश र संघीय सरकार, विकास साझेदार, सरकारी तथा गैह् सरकारी निकायहरु	२ वर्ष भित्र
३३		नगरपालिका भित्र विपद् प्रतिकार्यका लागी माथी उल्लेखित रणनिती अनुरुपा निम्नानुसार कार्यदल गठन गर्ने ○ समन्वय तथा सूचाना कार्यदल	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका	२ लाख	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन		२ वर्ष भित्र

क्र स	प्रमुख समस्या तथा जोखिम	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	अनुमानित बजेट	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
					आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
		○ खोज तथा उद्धार कार्यदल ○ प्राथामिक उपचार कार्यदल ○ क्षति विश्लेषण कार्यदल ○ राहत वितरण तथा व्यवस्थापन कार्यदल ○ कृषि तथा खाद्य सुरक्षा कार्यदल ○ संरक्षण कार्यदलमहिला बालवालिका)(तथा अपाङ्ग ○ स्वास्थ्य तथा पोषण कार्यदल ○ शिक्षा कार्यदल ○ गैर खाद्य तथा आपतकालीन आवास कार्यदल			समिति, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		
३४	मापदण्ड विपरीत भवन निर्माण तथा भवन निर्माण आचार संहिता पालना नहुनु	भवन निर्माण गर्दा मापदण्ड पुराउन पहल गर्ने	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका	२ लाख	शहरी विकास तथा भवन डिभिजन कार्यालय	प्रदेश र संघीय सरकार, विकास साझेदार, सरकारी तथा गैह् सरकारी निकायहरु	नियमित
३५		भवन निर्माण आचार सहिँता कडा रुपमा पालना गराउन लगाउने	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका	२ लाख	शहरी विकास तथा भवन डिभिजन कार्यालय		नियमित

क्र स	प्रमुख समस्या तथा जोखिम	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	अनुमानित बजेट	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
					आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
३६		सडक मापदण्ड र प्राकृतिक स्रोतको मापदण्ड अनुसार संरचना बने नबनेको नियमित अनुगमन गर्ने गराउने	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका	२ लाख	शहरी विकास तथा भवन डिभिजन कार्यालय	निर्माण ब्यवसायी संघ	नियमित
३७	आपतकालीन अवस्थाका आधारभूत आवश्यकता बारेमा सचेतना कमी	विपद्का समयमा अति आवश्यक तथा आधारभूत आवश्यकता परिपूर्तिका लागि चाहिने सामाग्रीको (आवास, स्वच्छता तथा सरफाई, खानेपानी, स्वास्थ्य र संरक्षण) बारेमा सम्भावित प्रतिकार्यमा संलग्नहुने जनशक्तिलाई अभिमुखिकरण गर्ने तथा सामाग्रीको भण्डार गर्ने गराउने	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका	३ लाख	वडा विपद् व्यवस्थापन समिति, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी सुरक्षा निकाय, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	प्रदेश र संघीय सरकार, विकास साझेदार, सरकारी तथा गैह् सरकारी निकायहरु	२ वर्ष
३८	कृषि उत्पादनमा कमी हुनाले जीविकोपार्जनमा समस्या	व्सायिक तथा आधुनकि खेती प्रणाली सम्बन्धि तालिम तथा कृषक चेतनावृद्धि गर्ने	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका	३ लाख	वडा विपद् व्यवस्थापन समिति, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी सुरक्षा निकाय, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	प्रदेश र संघीय सरकार, विकास साझेदार, सरकारी तथा गैह् सरकारी निकायहरु	२ वर्ष

क्र स	प्रमुख समस्या तथा जोखिम	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	अनुमानित बजेट	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
					आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
३९	लैंगिक हिंसा न्युनिकरण	छोरी शिक्षा लागु गर्ने	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका	३ लाख	वडा विपद् व्यवस्थापन समिति, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी सुरक्षा निकाय, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	प्रदेश र संघीय सरकार, विकास साझेदार, सरकारी तथा गैह् सरकारी निकायहरु	२ वर्ष
४०		महिला रोजगारीको व्यवस्थापन	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका	३ लाख			२ वर्ष
४१		किशोरीमैत्री वातावरणको व्यवस्थापन गर्ने	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका	३ लाख			२ वर्ष
४२		बालविवाह सम्बन्धि चेतना वृद्धि	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका	३ लाख			२ वर्ष

४.२.२ जोखिम न्यूनीकरण

टीकापुर नगरपालिका भित्र रहेका बहुप्रकोपगत जोखिम कमगर्न आगामी समयमा संचालन गर्नुपर्ने जोखिम न्यूनिकरणका गतिविधिहरुलाई प्राथमिकताको आधारमा निम्नबमोजिमको खाकामा उल्लेख उल्लेख गरिएको छ।यस योजनाले भूकम्प प्रतिरोधि संरचनाहरुको अवस्थाको लेखाजोा, सवलीकरण, भूकम्प प्रतिरोधि निर्माण, बाढी तथा पहिरो जोखिम न्यूनिकरणका उपायहरु, खानपानी तथा सरसफाई समस्या समाधान, आगलागी नियन्त्रण, जिविकोपार्जन सुधारजस्ता गतिविधहिरुमा बढी जोड दिइएको छ । सडक दुर्घटना तथा खहरेबाढी र पहिरो न्यीुनकरण,विद्यलाय जोखिम न्यूनिकरण जस्ता क्षेत्रलाई प्राथमिकतामा राखिएको छ तसर्थ यस योजनाले ग्रामीण सडक, कल्भर्ट, पुल, बाढी तथा पहिरो अल्पिकरण, विद्यालय वा अन्य सार्वजनिक भवनको प्रवलीकरण, प्राकृतिक स्रोतको संरक्षण, नदी तटबन्धजस्ता क्रियाकलापहरूलाई जोड दिएको छ।

तालिका २२. जोखिम न्यूनीकरणका क्रियाकलापहरु

प्राथमिकता क्रम	प्रमुख समस्या तथा जोखिम	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	जम्मा बजेट	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
					आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
१	बाढी	वडा नं. १ ज्ञानीकुलो देखि शिबमन्दिर सम्म १०० मिटर तटबन्धन	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका	३ लाख	नगरपालिका	प्रदेश र संघीय सरकार, विकास साझेदार, सरकारी तथा गैह् सरकारी निकायहरु	२ वर्ष
२		तटबन्धन गर्नु पर्ने वडा नं. १ बिरेनद्र प्लानि¬को ईन्टेक नजिक ४० मिटर		२ लाख			२ वर्ष

प्राथमिकता क्रम	प्रमुख समस्या तथा जोखिम	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	जम्मा बजेट	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
					आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
३		तटबन्धन ब्लक नं. १८ दुर्गा अधिकारीको घरनजिकको कल्भर्ट दक्षिणतर्फबाट वडा कार्यालय अगाडीको सडक सम्म ३०० मिटर		२ लाख			२ वर्ष
४		शान्ति नेपाल एफ.एम नजिक कुलो छुट्टिने ठाउँमा २०० मिटर तटबन्धन गर्नु पर्ने		२ लाख			२ वर्ष
५		कणाली मा.वि. पश्चिम जिर्ण कल्भर्ट नजिक २ स्थानमा		२ लाख			२ वर्ष
६		खडक शाहको घर देखि बनगाउँ सम्म सडक दायाँबाँया मर्मत गर्नु पर्ने		२ लाख			२ वर्ष
७		बनगाउँ जमरा नदीको ढिकमा दक्षिणपुरुवामा तटबन्ध गर्नु पर्ने		२ लाख			२ वर्ष
८		सरस्वती मा.वि. नजिक तटबन्धन		२ लाख			२ वर्ष

प्राथमिकता क्रम	प्रमुख समस्या तथा जोखिम	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	जम्मा बजेट	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
					आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
९	बाढी	विजयनगर शिविर देखि रानीकुला नदी सम्म १ किलो मिटर जैविक तटबन्धन गर्ने	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका	२ लाख	नगरपालिका	प्रदेश र संघीय सरकार, विकास साझेदार, सरकारी तथा गैह् सरकारी निकायहरु	२ वर्ष
१०		वडा नं.३ चटिया बजार देखि हरिनगर नजक पथरिया नदीमा जैविक तटबन्धन तथा नदीका किनारमा डिल उठाउने		२ लाख			२ वर्ष
११		सुरक्षित बाटो निर्माण वडा नं ३ घिया पुछरी जोड्ने सडक		२ लाख			२ वर्ष
१२		सुरक्षित सडक निर्माण घिया र भर्तापुर जोड्ने सडक		२ लाख			२ वर्ष
१३		जैविक तटबन्धन गर्ने वडा नं ३ जमरा छेउमा - पुछरी सौगात टोल देखि भरपुर सिमाना सम्म पथरिया नदीमा		२ लाख			२ वर्ष
१४		सुरक्षित भवन निर्माण गर्ने पुछरी दक्षिणपुरुवा		२ लाख			२ वर्ष

प्राथमिकता क्रम	प्रमुख समस्या तथा जोखिम	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	जम्मा बजेट	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
					आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
१५		रामपुर चौतारोमा सुरक्षित भवन निर्माण		२ लाख			२ वर्ष
१६		विपद् पुर्वयतरी सम्बन्धि तालिम संचालन गर्ने		२ लाख			२ वर्ष
१७	तट्बन्धन र ड्याम निर्माण वृक्षारोपण गर्ने	कम्तिमा २००० परिवारलाई व्यवस्थापन गर्न सक्ने ३ वटा भुकम्प प्रतिरोधात्मक सुरक्षित आवास केन्द्रको निर्माण	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका	५० लाख	भवन डिभिजन कार्यालय, निर्माण ब्यवसायी संघ, उद्योग बाणीज्य संघ र अन्य पेशागत संघ संगठनहरु	प्रदेश र संघीय सरकार, विकास साझेदार, सरकारी तथा गैह् सरकारी निकायहरु	५ वर्ष
		हरेक भौतिक पूर्वाधार निर्माण गर्दा भुकम्पीय दृष्टिकोणबाट सुरक्षित गर्ने					
		सार्वजनिक भौतिक संरचनाहरुको भूकम्प प्रतिरोधी क्षमताको लेखाजोखा तथा विश्लेषण गरी, आवश्यकता अनुसार सवलीकरण गर्ने		१ लाख			
१८	मुक्त कमैया प्रा.वि.	तट्बन्धन र ड्याम निर्माण वृक्षारोपण गर्ने	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन		नगरपालिका		२ वर्ष

प्राथमिकता क्रम	प्रमुख समस्या तथा जोखिम	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	जम्मा बजेट	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
					आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
	आधारभूत विद्यालय भत्काउन सक्ने वडा नं. २ मा		समिति, नगरपालिका			प्रदेश र संघीय सरकार, विकास साझेदार, सरकारी तथा गैह् सरकारी निकायहरु	
१९	शंकरपुर, कटानपुर, गोल्डेन एक्टिभ यूथ क्लव भवन (पुछरी वडा नं. ३ मा	जमरा नदी सफा गर्न पहल गर्ने टिकापुरको ढल निकास गर्ने गाउँ एकजुट भई समाधानका ऊपाय खोज्ने जमरा नदीमा तटबन्धन गर्ने					३ वर्ष
२०	बाटो जुगरामको घरदेखि भगवानपुर सिमाना सम्म	होमपाईप हाल्ने व्यवस्थापन सडकमा ग्रोभेल हाल्ने	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका		नगरपालिका	प्रदेश र संघीय सरकार, विकास साझेदार, सरकारी तथा गैह् सरकारी निकायहरु	२ वर्ष

प्राथमिकता क्रम	प्रमुख समस्या तथा जोखिम	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	जम्मा बजेट	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
					आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
	विग्रेको वडा नं. ३ मा						
२१	हारियाली टोल, मिलन टोल, सौगात टोल, पुछ्री गाउँ डुवान हुने वडा नं. ३ मा	जमरा नदीमा टट्बन्ध नदीको अग्लो डिल उठाउने जमरा नदीमा झरपात फोहर सफा गरी नदी गहिरो बनाउने टिकापुरको ढल निकास जमरा नदीमा नगर्ने					१ वर्ष
२२	श्री पद्मा प्रा.वि. डुवान हुने चटिया बजार देखि हरिनगर टोल डुवान (घिया गाउँ)	विद्यालयमा चारैतिर पक्की वाल बनाउने माटो पटानी गर्ने पथरैया नदीमा टट्बन्धन गर्ने पथरैया नदीमा डिल उठाउने					२ वर्ष

प्राथमिकता क्रम	प्रमुख समस्या तथा जोखिम	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	जम्मा बजेट	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
					आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
	वडा नं. ३ मा						
२३	कर्णालेश्वर मन्दिर, कर्णालेश्वर स्कुल बगाएको, १०० भन्दा वढी घरहरु डुवानमा, कर्मीडाडाको पुल र चौपाया बगाएको, खेतियोग्य जमिन बगाएको	व्यवस्थित तटबन्धन हुनुपर्ने, बाढी आउनु भन्दा पहिले पूर्व सूचना प्रणालीमा जोड दिने जनचेतना जगाउने, उचित बसाईको व्यवस्था					

प्राथमिकता क्रम	प्रमुख समस्या तथा जोखिम	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	जम्मा बजेट	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
					आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
	वडा नं. ५ मा						
२४	खडक प्राथमिक विद्यालय टिकापुर ६ मा भगवानपुर र जनज्योति प्राथमिक विद्यालय भर्तापुरको विद्यालयको भवन बाढीले बगाएको	विद्यालय सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गर्ने तटबन्ध निर्माण गर्ने अग्लो बाटो निर्माण विद्यालय वरिपरी माटो पटानी नदीको छेउमा वृक्षारोपण उच्च धारा निर्माण गर्ने	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका		नगरपालिका	प्रदेश र संघीय सरकार, विकास साझेदार, सरकारी तथा गैह् सरकारी निकायहरु	३ वर्ष
२५	बाढी	भैरवनाथ सामुदायिक वन तथा सहीपुर क्षेत्र सम्म वृक्षरोपण गर्ने पर्ने २.५ कि.मि.					२ वर्ष

प्राथमिकता क्रम	प्रमुख समस्या तथा जोखिम	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	जम्मा बजेट	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
					आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
२६		वडा नं ७ मा ५ कि.मि. जैविक तटबन्धन गर्न पर्ने (पथरैया पुल देखि देवीपुर सिमाना, वेलवा देखिा देविपुर, वेलवा देखि ५०० मिटर र कालाकुण्डा सिमाना देखि भारतको बोर्डर सम्म)					२ वर्ष
२७		ठल निकास (वेलुवा , सति , दिव्यपुर, पदमपुर, पर्तिपुर र वैदी)					२ वर्ष
२८	बाढी	शुद्ध सुरक्षित खानेपानीको व्यवस्थापन सुनदरपुर, पतिपुवैदी (बाढीको डुबान हुने स्थान सम्म खानेपानीको लाईन बिस्तार नभएको)	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका		नगरपालिका	प्रदेश र संघीय सरकार, विकास साझेदार, सरकारी तथा गैह् सरकारी निकायहरु	२ वर्ष
२९		खानेपानी फिल्टर वितरण वडा नं. ७					२ वर्ष
३०		सुरक्षित पुल , कल्भर्ट निर्माण -डि.वि.पुरमा) रानी जमरा तथा गाउँले नालामा					२ वर्ष

प्राथमिकता क्रम	प्रमुख समस्या तथा जोखिम	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	जम्मा बजेट	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
					आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
३१		ह्युमपाईप हाल्ने - वेलवा चौराहा, डि.वि.पुर, सुनदरपुर)					२ वर्ष
३२		उच्च बाटो निर्माण (सुनदरपुर, डि.वि.पुर, पर्तिपुर, वेलुवा तथा बैदीमा					२ वर्ष
३३		डयाम तथा जैविक तटबन्धनको व्यवस्था कणाली नदीको पुल देखि मोहना नदी सम्म					२ वर्ष
३४		सरक्षित भवन निर्माण उच्च स्थानमा					२ वर्ष
३५	हावाहुरी	आवस्यकता अनुसार वृक्षारोपण गर्न पर्ने	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका		नगरपालिका	प्रदेश र संघीय सरकार, विकास साझेदार, सरकारी तथा गैह् सरकारी निकायहरु	२ वर्ष
३६		आवस्यकता अनुसार घर तथा छाना बलियो बनाउने					२ वर्ष
३७		आवस्यकता अनुसार कच्ची भन्दा पक्कि घर निर्माणका लागी सरकारी अनुदानको व्यवस्था गर्ने					२ वर्ष

प्राथमिकता क्रम	प्रमुख समस्या तथा जोखिम	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	जम्मा बजेट	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
					आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
३८	डुबान	वार्ड न. ९,७,८,४,२,३, तटबन्धन आवस्यकताअनुसार	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति र वार्ड	५००००००	नगरपालिका	प्रदेश र संघीय सरकार, विकास साझेदार, सरकारी तथा गैह् सरकारी निकायहरु	४ वर्ष
३९	डुबान	अतिसंकटासन्न वार्डमा मनसुन पूर्व तयारीका कार्य गर्ने	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति र वार्ड	१००००००	नगरपालिका	प्रदेश र संघीय सरकार, विकास साझेदार, सरकारी तथा गैह् सरकारी निकायहरु	२ बर्ष
४०	शीतलहर	टनेल भित्र तरकारी खेती गर्ने	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका		नगरपालिका	प्रदेश र संघीय सरकार, विकास साझेदार, सरकारी तथा गैह् सरकारी निकायहरु	२ वर्ष
४१		मौसम अनुसार मानविय आवश्यकता लत्ताकपडाको व्यवस्थापन गर्ने					२ वर्ष
४२	मोटर दुर्घटना	ट्राफिक नियम पालना गर्ने	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन		नगरपालिका	प्रदेश र संघीय सरकार, विकास साझेदार,	२ वर्ष
४३		जाँड, रक्सी सेवन गरेर गाडी नचलाउने					२ वर्ष

प्राथमिकता क्रम	प्रमुख समस्या तथा जोखिम	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	जम्मा बजेट	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
					आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
४४		सडकमा भएका खाल्टाहरु पुर्ने	समिति, नगरपालिका			सरकारी तथा गैह् सरकारी निकायहरु	२ वर्ष
४५	महामारी	आफनो समुदायको सरसफाई गर्ने	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका		नगरपालिका	प्रदेश र संघीय सरकार, विकास साझेदार, सरकारी तथा गैह् सरकारी निकायहरु	२ वर्ष
४६		स्थास्थ्य सम्बन्धि जनचेतनामुलक कार्यक्रम संचालन गर्ने					२ वर्ष
४७		स्वास्थ्य शिविर संचालन गर्ने					२ वर्ष
४८		बासि सडेगलेका खानेकुराहरु नखाने					२ वर्ष
४९	किरा, फट्यांग्राको आक्रमण	जैविक तथा कटनासक विषदीको व्यवस्थापन गर्ने पर्ने निशुल्क	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका		नगरपालिका	प्रदेश र संघीय सरकार, विकास साझेदार, सरकारी तथा गैह् सरकारी निकायहरु	२ वर्ष
५०		वृक्षारोपण गर्ने					२ वर्ष
५१		सिंचाई नहरको व्यवस्थापन गर्ने					२ वर्ष
५२	छाडा चौपाया व्यवस्थापन	गौशालाको निर्माण गर्ने	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका		नगरपालिका	प्रदेश र संघीय सरकार, विकास साझेदार, सरकारी तथा गैह् सरकारी निकायहरु	२ वर्ष
५३		सरकारले ऐन नियम बनाएर नियन्त्रको व्यवस्था गर्न पर्ने					२ वर्ष

प्राथमिकता क्रम	प्रमुख समस्या तथा जोखिम	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	जम्मा बजेट	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
					आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
५४	जंगली जनावरको आक्रमण	तारबार गर्ने जंगलको वरपर	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका		नगरपालिका	प्रदेश र संघीय सरकार, विकास साझेदार, सरकारी तथा गैह् सरकारी निकायहरु	२ वर्ष
५५	असिना पानी	आफुलाई सुरक्षित गर्ने	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका		नगरपालिका	प्रदेश र संघीय सरकार, विकास साझेदार, सरकारी तथा गैह् सरकारी निकायहरु	२ वर्ष
५६		सार्वजनिक स्थामा वृक्षारोपण गर्ने					२ वर्ष

४.२.३ आपत्कालीन पूर्वतयारी

टीकापुर नगरपालिकाभित्र कुनै पनि विपद्को घटना भएमा त्यसको सामना गर्न आवश्यक पर्ने पूर्वतयारीका क्रियाकलापलाई तलको ढाँचामा अनुसार कार्यान्वयन गरिने छ।यसमा आपत्कालीन कोषको स्थापना, खाद्य तथा गैरखाद्य सामग्रीको बन्दोबस्त, आपत्कालीन आश्रयस्थलको पहिचान तथा व्यवस्था, प्राथमिक उपचार समग्री, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र मानवीय सहयोगका क्षेत्रमा काम गर्ने संस्था तथा निजी क्षेत्रसँग समन्वय गर्ने विधि जस्ता क्रियाकलापहरुलाई प्राथमिकता दिइएको छ जसले प्रकोपगत पूर्वतयारीका लागि स्रोत, सामाग्री, साधान र ब्इवस्थापनमा सहयोग पुग्ने देखिन्छ जसले भोलि विपद् परिहालेमा तत्काल प्रतिकार्यका गतिविधिहरु संचालनका लागि प्रभावकारी कार्य गर्दछ र विपद्को प्रभावलाई कम गर्न सहयोग मिल्नेछ।

तालिका २३. आपत्कालीन पूर्वतयारीका क्रियाकलापहरु

प्राथमिकता क्रम	विपद्को सम्भावित अवस्था	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	अनुमानित बजेट	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
					आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
१	आपतकालिन कार्यसंचालन केन्द्र संचालन नहुनु	आपतकालिन कार्यसंचालन केन्द्र स्थापना तथा स्रोत साधन सम्पन्न बनाउने	५ लाख	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका	नगरपालिका	प्रदेश र संघीय सरकार, विकास साझेदार, सरकारी तथा गैह् सरकारी निकायहरु	१ वर्ष (बार्षिक नियमीत)
२	विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना नहुनु	नगर विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गर्ने	९ लाख	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका	नगरपालिका	प्रदेश र संघीय सरकार, विकास साझेदार, सरकारी तथा गैह् सरकारी निकायहरु	१ वर्ष (बार्षिक नियमीत)
३	विपद् प्रतिकार्य टोली नहुनु	विपद् प्रतिकार्य टोली गठन तथा तालिम संचालन गर्ने	५ लाख	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका	नगरपालिका	प्रदेश र संघीय सरकार, विकास साझेदार, सरकारी तथा गैह् सरकारी निकायहरु	१ वर्ष (बार्षिक नियमीत)
४	प्रभावितहरुका लागि तत्कालीन आधारभूत	नपा र वडा स्तरमा आपत्कालिन कोषको स्थापना, परिचालन नीतिको	५ लाख	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन	नगरपालिका	प्रदेश र संघीय सरकार, विकास साझेदार, सरकारी	१ वर्ष (बार्षिक नियमीत)

प्राथमिकता क्रम	विपद्को सम्भावित अवस्था	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	अनुमानित बजेट	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
					आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
	आवश्यकता परिपूर्तिको समस्या	तर्जुमा र आवश्यकता अनुसार कोषको परिचालन तथा व्यवस्थापन		समिति, नगरपालिका		तथा गैह् सरकारी निकायहरु	
५	विपद् प्रतिकार्यका लागी दक्ष जनशक्तिको अभाव	सुरक्षा निकायका प्रतिकार्य कर्ता बाहेक समुदाय स्तरमा पनि निम्नानुसार संख्यामा दक्ष जनशक्ति तयार गर्ने १) सवै वडाको प्रतिनिधित्व (प्रति वडा १२ जना) हुने गरी मा कम्तीमा १०८ जना सामुदायीक खोज तथा उद्धार कर्ता, २०८ जना प्रथामिक उपचारक, क्षती तथा आवश्यकताको लेखाजोखा २०८ र अन्य आपत्कालीन सरसफाई तथा स्वच्छता २०८, खानेपानी व्यवस्थापन २०८, स्वास्थ्य	५ लाख	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका	नगरपालिका, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, सामाजिक विकास र स्वास्थ्य शाखा	प्रदेश र संघीय सरकार, विकास साझेदार, सरकारी तथा गैह् सरकारी निकायहरु	२ वर्ष भित्र

प्राथमिकता क्रम	विपद्को सम्भावित अवस्था	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	अनुमानित बजेट	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
					आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
		र संरक्षण सम्वन्धि स्वंयम सेवक २०८ समूह तयार गर्ने					
६	विपद् प्रतिकार्य सामाग्री व्यस्थापन तथा राहत भण्डारण नुहुन	नपा तह र सवै वडामा विपद् प्रतिकार्य सामाग्री राख्ने र राहत व्यवस्थापनका लागी नपाको उपयुक्त स्थान पहिचान गरी सामाग्री सहित गोदाम घरको व्यस्थापन गर्ने, रणनैतिक स्थानहरुमा आवश्यकताका आधारमा औषधिहरु तथा प्रजनन स्वास्थ्य सामाग्रीको भण्डारण	२ लाख	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका	नगरपालिका, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, सामाजिक विकास र स्वास्थ्य शाखा	प्रदेश र संघीय सरकार, विकास साझेदार, सरकारी तथा गैह् सरकारी निकायहरु	1 वर्ष भित्र
७	राहतको आवश्यकता	१) राहत व्यवस्थापनलाई प्रवाभकारी बनाउने २) कम्तीमा ५० परिवारका लागी आवश्यक खाद्य तथा गैर खाद्य सामाग्री,	५ लाख	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका	नगरपालिका, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति,	प्रदेश र संघीय सरकार, विकास साझेदार, सरकारी तथा गैह् सरकारी निकायहरु	1 वर्ष भित्र

प्राथमिकता क्रम	विपद्को सम्भावित अवस्था	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	अनुमानित बजेट	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
					आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
		अस्थायी आवास सामाग्री, स्वच्छता तथा सरसफाई सामाग्री, खानेपानी व्यवस्थापन सामाग्री, स्वास्थ्य र संरक्षणका सामाग्रीहरुको भण्डारण			नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		
८	आवासमा क्षति	आपतकालिन आवस सामाग्रीको व्यवस्था गर्ने	२ लाख	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका	नगरपालिका, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	प्रदेश र संघीय सरकार, विकास साझेदार, सरकारी तथा गैह् सरकारी निकायहरु	२ वर्ष भित्र
९	समन्वयमा समस्या	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति तथा अन्य सरोकारवाला निकाय संग समन्वयका संयन्त्र निर्माण गर्ने	५ लाख	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका	नगरपालिका, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	प्रदेश र संघीय सरकार, विकास साझेदार, सरकारी तथा गैह् सरकारी निकायहरु	नियमित

प्राथमिकता क्रम	विपद्को सम्भावित अवस्था	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	अनुमानित बजेट	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
					आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
९	क्षमता विश्लेषण समस्या	नपामा क्षेत्र भित्र कार्यरत निजी क्षेत्र, उद्योग वाणिज्य संघ,उद्योगी व्यापारीको लागत संकलन गर्ने र उनीहरु संहयोगका लागी अपिल गर्ने	२ लाख	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका	नगरपालिका, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	प्रदेश र संघीय सरकार, विकास साझेदार, सरकारी तथा गैह् सरकारी निकायहरु	१ वर्ष भित्र
१०	आपत्कालीन आश्रयस्थलको समस्या	नपामा भएको सामुदायिक भवन, खुल्ला चौर, अग्लो स्थान, धर्मशाला, मठमन्दिरहरुको क्षमता विश्लेषण गरी आपत्कालिन आश्रयस्थलको रुपमा विकास प्रचार प्रसार र व्यवस्थापन गर्ने	३ लाख	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका	नगरपालिका, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	प्रदेश र संघीय सरकार, विकास साझेदार, सरकारी तथा गैह् सरकारी निकायहरु	२ वर्ष भित्र

४.२.४ मौसम पुर्व अनुमानका आधारमा गरिने पुर्वकार्यका क्रियाकलापहरु

(घटना घटेको अधिको ७ दिन पहिले देखि ० दिन घटना घटेको दिन सम्म)

टीकापुर नगरपालिकाभित्र बाढी जन्य विपद्को घटना हुनु भन्दा पहिले जल तथा मौसम विज्ञान विभागको मौसम पुर्वनुमानका अधारमा ७ दिन पहिले देखि आतकालिन अवस्था सम्म समयमा गर्न सकिने पुर्व कार्याहरुलाइ आवश्यक पर्ने क्रियाकलापलाई तलको ढाँचामा अनुसार कार्यान्वयन गरिने छ।

तालिका २४. मौसम पुर्व अनुमानका आधारमा गरिने पुर्वकार्यका क्रियाकलापहरु

प्राथमिकता क्रम	विपद्को सम्भावित अवस्था	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	अनुमानित बजेट	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
					आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
सामान्य कार्य	**मनसुन पूर्वतयारी**	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बैशाख पहिलो हप्तामा बसि मनसुन पूर्वतयारी सम्बन्धि कार्य शुरु गर्नको लागि विषयगत समितिलाई जिम्मेवारी तोक्ने		सदस्य सचिव - स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	नगरपालिका, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति		
		जल तथा मौसम विज्ञान विभाग, हावापानी विज्ञान महाशाखाको ऋतुगत हावापानी आँकलन बुलेटिन जारी भएको दिनमा सबै विषयगत समिति सदस्यहरुलाई एस एम एस मार्फत जानकारी गराउने		विपद् सम्फर्क व्यक्ति	नगरपालिका		
		जल तथा मौसम विज्ञान विभाग, हावापानी विज्ञान महाशाखाको ऋतुगत हावापानी आँकलन बुलेटिन अनुसार मनसुन शुरु हुनु दुई हप्ता अगाडी स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बसी विषयगत समितिको		प्रमुख - स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	नगरपालिका		

प्राथमिकता क्रम	विपद्को सम्भावित अवस्था	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	अनुमानित बजेट	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
					आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
		कार्यप्रगती पुनरावलोकन गर्ने र प्रगती सन्तोषजनक नभएमा त्यसपछिका १ हप्ताभित्र सबै कार्य सम्पन्न गर्नकोलागि निर्देशन दिने					
		जल तथा मौसम विज्ञान विभाग, हावापानी विज्ञान महाशाखाको कृतुगत हावापानी आँकलन बुलेटिन अनुसार मनसुन शुरु हुने मिति भन्दा अगाडीको हप्तामा सिमुलेसन गर्ने		नेपाल रेडक्रसको सहयोगमा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		
		पालिकाको मनसुन तयारी योजना (मौसम अनुमानमा आधारित पूर्व कार्य सहितको) स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठकद्वारा स्वीकृत गर्ने		सदस्य सचिव - स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	नगरपालिका		
सामान्य कार्य	**बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय(४**	पालिका प्रमुखको पूर्व स्विकृती लिई स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समितिको आकस्मिक बैठक बोलाउने		सदस्य सचिव- स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	नगरपालिका		

प्राथमिकता क्रम	विपद्को सम्भावित अवस्था	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	अनुमानित बजेट	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
					आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
	देखि ७ दिन अगाडी)	पालिका स्तरीय विषयगत क्षेत्रहरुलार्ईई विपद् व्यवस्थापन समितिको निर्णय मार्फत सक्रिय गर्ने		विपद् सम्रपक व्यक्ति	नगरपालिका		
		जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिलाई जानकारी गराउने		विपद् सम्पर्क व्यक्तिको सहयोगमा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको सदस्य सचिव	नगरपालिका		
	बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (१ देखि ३ दिन अगाडी)	पालिका प्रमुखको पूर्व स्वीकृती लिई स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समितिको आकस्मिक बैठक बोलाउने		सदस्य सचिव-स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	नगरपालिका		
		पालिका स्तरीय विषयगत क्षेत्रहरुलार्ईई विपद् व्यवस्थापन समितिको निर्णय मार्फत सक्रिय गर्ने		विपद् सम्फर्क व्यक्ति	नगरपालिका		

प्राथमिकता क्रम	विपद्को सम्भावित अवस्था	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	अनुमानित बजेट	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
					आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
		जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिलाई जानकारी गराउने		विपद् सम्पर्क व्यक्तिको सहयोगमा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको सदस्य सचिव	नगरपालिका		
	बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय(१२ देखि २४ घण्टा अगाडी)	सबै कार्यपालिका सदस्य तथा क्लस्टर सम्पर्क व्यक्तिलाई एस एम एस मार्फत जानकारी गराउने		विपद् सम्पर्क व्यक्ति	नगरपालिका		
		सम्बन्धित सबै क्लस्टर सकृय हुने		क्लस्टर सम्पर्क व्यक्तिहरु	नगरपालिका		
		जल तथा मौसम विज्ञान विभागको वेवसाइटमा बर्षा र बाढी अनुगमनको आधारमा सबै कार्यपालिका सदस्य तथा क्लस्टर सम्पर्क व्यक्तिलाई एस एम एस मार्फत जानकारी गराउने		नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको प्रतिनिधिको सहयोगमा विपद् सम्पर्क व्यक्ति	नगरपालिका		

प्राथमिकता क्रम	विपद्को सम्भावित अवस्था	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	अनुमानित बजेट	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
					आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
		जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समिति र केन्द्रिय विपद् व्यवस्थापन समितिलाई जानकारी गराउने, आवश्यक सहयोगको लागि समन्वय गर्ने		विपद् सम्पर्क व्यक्ति	नगरपालिका		
		नेपाल रेडक्रस सोसाइटीले थप जनशक्ति र श्रोत परिचालन गर्ने		नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		
सुचना जारी गर्ने	**मनसुन पूर्वतयारी**	एफ एम बाट बजाउने सुचना, बडघर संयन्त्र र स्थानीय समूह मार्फत दिइने सुचना र एस एम एस मार्फत दिइने सुचनाको (सतर्क रहने, घर तथा नाला सबलीकरण गर्ने, स्थानान्तरणको लागि तयार रहने, स्थानान्तरण शुरु गर्ने जस्ता) तयार गर्ने		विपद् सम्पर्क व्यक्ति	नगरपालिका		
		बडघर संयन्त्र र स्थानीय समूह मार्फत दिइने सुचनामा कसको सहयोग लिने भन्ने सूची तयार गर्ने र सो व्यक्तिहरुसँग सहमति लिने		विपद् सम्पर्क व्यक्ति	नगरपालिका		

प्राथमिकता क्रम	विपद्को सम्भावित अवस्था	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	अनुमानित बजेट	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
					आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
		सूचिकृत व्यक्तिहरुलाई बडघर संयन्त्र र स्थानीय समूहमार्फत कसरी प्रभावकारी सुचना संप्रेशन गर्ने भन्ने तालिम दिने		नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको सहयोगमा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		
		एफ एम रेडियो मार्फत सुचना जारी गर्नको लागि सम्झौता गर्ने		विपद् सम्पर्क व्यक्ति	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		
		एस एम एस मार्फत सुचना जारी गर्नको लागि सम्बन्धित सेवा प्रदायकसँग सम्झौता गर्ने वा सम्झौता भए नभएको सुनिश्चित गर्ने		विपद् सम्पर्क व्यक्ति	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		
		जल तथा मौसम विज्ञान विभाग, हावापानी विज्ञान महाशाखाको कृतुगत हावापानी आँकलन बुलेटिन अनुसार मनसुन शुरु हुने मिति भन्दा एक हप्ता अगाडी देखि मौसमको समयमा कुल कुलेशा सफा गर्नको लागि एफ एम रेडियो मार्फत सुचना जारी गर्ने		विपद् सम्पर्क व्यक्ति	नगरपालिका		

प्राथमिकता क्रम	विपद्को सम्भावित अवस्था	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	अनुमानित बजेट	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
					आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
		सुचना संप्रेसन भए नभएको जानकारी राख्नको लागि लग सिट तयार गर्ने		विपद् सम्पर्क व्यक्ति	नगरपालिका		
सुचना जारी गर्ने	**बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (४ देखि ७ दिन अगाडी)**	एफ एम रेडियो मार्फत मनसुनमा बाढीको खतरा रहेकाले सतर्क रहने सम्बन्धि साधारण सुचना बजाउन शुरु गर्ने		विपद् सम्पर्क व्यक्ति	नगरपालिका		
		एस एम एस मार्फत सुचना जारी गर्नको सामाजिक सुरक्षा शाखाबाट सामाजिक सुरक्षा लाभग्राहीको फोन नं. संकलन गर्ने		विपद् सम्पर्क व्यक्ति	नगरपालिका		
		एस एम एस मार्फत सुचना जारी गर्नको लागि सम्बन्धित सेवा प्रदायकसँग सम्झौता गर्ने वा सम्झौता भए नभएको सुनिश्चित गर्ने		विपद् सम्पर्क व्यक्ति	नगरपालिका		
	बाढी पूर्वानुमान अग्रिम	एफ एम रेडियो मार्फत जल तथा मौसम विज्ञान विभागको मौसम बुलेटिनको आधारमा बाढीको खतरा रहेकाले सतर्क रहने सम्बन्धि साधारण सुचना बजाउन शुरु गर्ने		विपद् सम्पर्क व्यक्ति	नगरपालिका		

प्राथमिकता क्रम	विपद्को सम्भावित अवस्था	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	अनुमानित बजेट	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
					आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
	समय (१ देखि ३ दिन अगाडी)	एफ एम रेडियो मार्फत जल तथा मौसम विज्ञान विभागको मौसम बुलेटिनको आधारमा बाढीको खतरा रहेकाले खाद्यान्न तथा महत्वपूर्ण कागजात सुरक्षित राख्नको लागि सुचना बजाउन शुरु गर्ने		विपद् सम्पर्क व्यक्ति	नगरपालिका		
		बडघर संयन्त्र र स्थानीय समूह मार्फत दिइने सुचना सूचिकृत व्यक्तिको मोबाइलमा पठाएर साथसाथै वडा कार्यालयमा प्रिन्ट सुचना पठाएर जानकारी गराउन शुरु गर्ने		सुचना प्रविधि अधिकृतको सहयोगमा विपद् सम्पर्क व्यक्ति	नगरपालिका		
		सामाजिक सुरक्षा भत्तामा समावेश भएका अति जोखिम समुहलाई सतर्क रहन र महत्वपूर्ण कागजात सुरक्षित गर्नको लागि एस एम एस मार्फत सुचना जारी गर्ने		सुचना प्रविधि अधिकृतको सहयोगमा विपद् सम्पर्क व्यक्ति	नगरपालिका		
		भिन्न तरिकाले सूचना आवश्यक पर्ने व्यक्तिलाई घरदैलोमानै गई खाद्यान्न		नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		

प्राथमिकता क्रम	विपद्को सम्भावित अवस्था	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	अनुमानित बजेट	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
					आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
		तथा महत्वपूर्ण कागजात सुरक्षित राख्नको लागि सूचना दिने					
		सुचना संप्रेसन भए नभएको जानकारी राख्ने लग सिट भर्ने		विपद् सम्पर्क व्यक्ति	नगरपालिका		
सुचना जारी गर्ने	**बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (१२ देखि २४ घण्टा अगाडी)**	एफ एम रेडियो मार्फत जल तथा मौसम विज्ञान विभागको मौसम बुलेटिनको आधारमा बाढीको खतरा रहेकाले स्थानान्तरण हुनुपर्ने समुदाय र गरिने स्थानको बारेमा जानकारी दिने		विपद् सम्पर्क व्यक्ति	नगरपालिका		
		सामाजिक सुरक्षा भत्तामा समावेश भएका अति जोखिम समुहलाई एस एम एस मार्फत जल तथा मौसम विज्ञान विभागको मौसम बुलेटिनको आधारमा बाढीको खतरा रहेकाले स्थानान्तरण हुनुपर्ने समुदाय र गरिने स्थानको बारेमा जानकारी दिने		सुचना प्रविधि अधिकृतको सहयोगमा विपद् सम्पर्क व्यक्ति	नगरपालिका		

प्राथमिकता क्रम	विपद्को सम्भावित अवस्था	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	अनुमानित बजेट	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
					आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
नाला सफा गर्ने र बालुवा बोरा भरी तटबन्ध बलियो बनाउने	**मनसुन पूर्वतयारी**	जिआइएस प्रविधिको प्रयोग गरि बाढी सम्भावित क्षेत्रभित्र रहेका नालाहरुमा कहाँ तटबन्ध बलियो बनाउने र नाला सफ गर्नु पर्ने स्थान पहिचान एवं नक्शाङ्कन गर्ने		नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको सहयोगमा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		
		आवश्यक बालुबा भर्ने बोरा खरिद गर्ने र स्टक राख्ने तथा स्वयसेवक पहिचान		नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		
		नाला सफा गर्ने र बालुवा बोरा भरी तटबन्ध बलियो बनाउनुपर्ने स्थान छेउको घरधनिको नामावली तयार गर्ने		नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको सहयोगमा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		
		प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तरगत दर्ता भएका व्यक्तिहरुमध्ये बालुवा बोरा भर्नुपर्ने र नाला सफा गर्ने क्षेत्रभित्रका व्यक्तिहरु पहिचान गरि सूचि तयार गर्ने र बाढी सम्भावित क्षेत्रभित्र रहेका नालाहरु प्रत्यक बर्ष सफा गर्ने कार्यलाई		विपद् सम्पर्क व्यक्ति	नगरपालिका		

प्राथमिकता क्रम	विपद्को सम्भावित अवस्था	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	अनुमानित बजेट	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
					आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
		प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तरगत योजनामा समावेश गर्नको लागि सिफारिस गर्ने					
		प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तरगत दर्ता भएका व्यक्तिहरुमध्ये बोरा भर्नुपर्ने र नाला सफा गर्नु पर्ने क्षेत्रभित्रका पहिचान गरिएका व्यक्तिहरुलाई बोरा भर्नको लागि परिचालन गर्ने		स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम वा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन कोष		
	बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (४ देखि ७ दिन अगाडी)	जल तथा मौसम विज्ञान विभाग, हावापानी विज्ञान महाशाखाको कृतुगत हावापानी आँकलन बुलेटिन अनुसार मनसुन शुरु हुने मिति भन्दा एक हप्ता अगाडी देखि मौसमको समयमा कुल कुलेशा सफा र बालुवा बोरा भरी तटबन्ध बलियो बनाउनुपनका लागि एफ एम रेडियो मार्फत सुचना जारी गर्ने		विपद् सम्पर्क व्यक्ति	नगरपालिका		
		बाढी सम्भावित क्षेत्रभित्र रहेका नालाहरुमा कुनै अवरोध भए नभएको तटबन्ध बलियो बनाउने सम्बन्धित नला छेउका व्यक्तिसँग समन्वय गरि अनुगमन गर्ने		स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	नगरपालिका		
		प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तरगत दर्ता भएका व्यक्तिहरु मध्ये सफा गर्नुपर्ने नाला क्षेत्रभित्रका पहिचान गरिएका व्यक्तिहरुलाई नाला सफा गर्नको लागि परिचालन गर्ने		स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम वा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन कोष		

प्राथमिकता क्रम	विपद्को सम्भावित अवस्था	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	अनुमानित बजेट	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
					आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
	बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (१ देखि ३ दिन अगाडी)	बाढी सम्भावित क्षेत्रभित्र रहेका नालाहरुमा निरन्तर बर्षको कारणले गर्दा थप क्षति भए नभएको बालुवा बोरा भरी तटबन्ध बलियो बनाउनुपर्ने स्थान छेउको घरधनिसँगको समन्वयमा अनुगमन गर्ने		अनुगमन समितिका सदस्यहरुलाई विपद् सम्पर्क व्यक्तिले परिचालन गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटीले स्वयसेवक परिचालन गर्ने		
		प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तरगत दर्ता भएका व्यक्तिहरुमध्ये सफा गर्नुपर्ने नाला क्षेत्रभित्रका पहिचान गरिएका व्यक्तिहरुलाई नाला सफा गर्नको लागि परिचालन गर्ने		स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन कोष		
	बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (१२ देखि २४ घण्टा अगाडी)	प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तरगत दर्ता भएका व्यक्तिहरुमध्ये बोरा भर्नुपर्ने क्षेत्रभित्रका पहिचान गरिएका व्यक्तिहरुलाई बोरा भर्नको लागि परिचालन गर्ने		विपद् सम्पर्क व्यक्ति	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन कोष		

प्राथमिकता क्रम	विपद्को सम्भावित अवस्था	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	अनुमानित बजेट	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
					आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
विशेष सहयोग आवश्यक पर्ने अति संकटासन्न घरधुरीका लागि अन्न बालि भित्र्याउन सहयोग गर्ने	**मनसुन पूर्वतयारी**	होचो स्थानमा रहेको खेती योग्य जमिन पहिचान गरी ती मध्ये पूर्ण अपाङ्गता व्यक्ति र विधवा महिला भएको घरपरिवारको कुन कुन पर्दछन परिचान गरि सूचि तयार गर्ने र जिआइएस प्रविधि मार्फत नक्सा तयार गर्ने		विपद् सम्पर्क व्यक्ति	नगरपालिका		
		प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तरगत दर्ता भएका व्यक्तिहरुमध्ये अन्नबालि भित्र्याउनको लागि प्रयोग गर्ने व्यक्तिहरु पहिचान गरि सूचि तयार गर्ने		विपद् सम्पर्क व्यक्ति	नगरपालिका		
	बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (४ देखि ७ दिन अगाडी)	होचो स्थानमा रहेको खेती योग्य जमिन मध्ये पूर्ण अपाङ्गता व्यक्ति र विधवा महिला भएको घरपरिवारलाई सम्भावित बाढीको जोखिमको बारेमा एस एम एस मार्फत सूचित गर्ने		विपद् सम्पर्क व्यक्ति	नगरपालिका		
		होचो स्थानमा रहेको खेती योग्य जमिनको अन्न भित्र्याउन योग्य भए नभएको अनुगमन गर्नको लागि सम्बन्धित घरपरिवारलाई सूचित गर्ने		विपद् सम्पर्क व्यक्ति	नगरपालिका		

प्राथमिकता क्रम	विपद्को सम्भावित अवस्था	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	अनुमानित बजेट	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
					आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
		सम्बन्धित घरपरिवारले सहमति दिए पश्चात प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तरगत दर्ता भएका व्यक्तिहरुमध्ये अन्नबालि भित्र्याउनको लागि प्रयोग गर्ने व्यक्तिहरु पहिचान गरि तयार गरिएको सूचि बमोजिम सो व्यक्तिहरुलाई सम्भावित बाढी र गर्नुपर्ने कार्यको बारेमा एस एम एस मार्फत सूचित गर्ने		विपद् सम्पर्क व्यक्ति	नगरपालिका		
	बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (१ देखि ३ दिन अगाडी)	होचो स्थानमा रहेको खेती योग्य जमिन मध्ये पूर्ण अपाङ्गता व्यक्ति र विधवा महिला भएको घरपरिवारको अन्नबालि भित्रउने बारे सम्बन्धित घरपरिवार र परिचालित हुने व्यक्तिहरुलाई खबर गर्ने		विपद् सम्पर्क व्यक्ति	नगरपालिका		
		होचो स्थानमा रहेको खेती योग्य जमिन मध्ये पूर्ण अपाङ्गता व्यक्ति र विधवा महिला भएको घरपरिवारको अन्नबालि भित्रउन सहयोग गर्ने		विपद् सम्पर्क व्यक्ति	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		

प्राथमिकता क्रम	विपद्को सम्भावित अवस्था	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	अनुमानित बजेट	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
					आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
पानी स्वच्छता	मनसुन पूर्वतयारी	बाढी अति जोखिम क्षेत्रभित्र रहेका र बाढी पश्चात पानी निर्मलीकरण गर्नुपर्ने घरपरिवार पहिचान गरि सूचिकृत गर्ने		नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको सहयोगमा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		
		पानी निर्मलीकरण गर्ने साधन वा औषधि खरिद गर्ने		नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		
		न्यूनतम पानी स्टोर गर्नको लागि जेरीक्यान खरिद गर्ने		नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		
	बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय(१ देखि ३ दिन अगाडी)	बाढी अति जोखिम क्षेत्रभित्र रहेका र बाढी पश्चात पानी निर्मलीकरण गर्नुपर्ने घरपरिवारलाई पानी निर्मलिकरण गर्ने औषधि र जेरीक्यान वितरण गर्ने		नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको सहयोगमा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		

प्राथमिकता क्रम	विपद्को सम्भावित अवस्था	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	अनुमानित बजेट	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
					आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
नगद हस्तान्तरण	**मनसुन पूर्वतयारी**	बाढी जोखिम क्षेत्रभित्रका विपद् पूर्व नगद हस्तान्तरण गर्नुपर्ने व्यक्ति वा घरधुरी सम्बन्धमा निर्णय गर्ने					
		नगद हस्तान्तरण विस्तृत कार्ययोजना र मानक संचालन प्रकृया तयार गर्ने					
		नगद हस्तान्तरण विस्तृत कार्ययोजना र मानक संचालन प्रकृया स्वीकृत गर्ने					
		नगद हस्तान्तरण गरिने व्यक्तिको नामावली, ठेगाना, र सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने बैंक खाता वा डेविड एटीएम कार्ड खाता तयारी अवस्थामा राख्ने					
नगद हस्तान्तरण	**बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (४ देखि ७ दिन अगाडी)**	नगद हस्तान्तरणको लागि प्रकृया शुरु गर्ने					

प्राथमिकता क्रम	विपद्को सम्भावित अवस्था	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	अनुमानित बजेट	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
					आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
नगद हस्तान्तरण	**बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (१ देखि ३) दिन अगाडी**	नगद हस्तान्तरण गरिने व्यक्तिलाई एस एम एस र वडा कार्यालय मार्फत नगद हस्तान्तरण कार्यक्रममा छनौट हुनुको कारण सहितको सचना दिने		विपद् सम्पर्क व्यक्ति	नगरपालिका		
		नगद दाखिला गर्ने		नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		
		नगद दाखिला पश्चात सम्बन्धित लाभग्राहीलाई जानकारी दिने		विपद् सम्पर्क व्यक्ति	नगरपालिका		
		नगद झिक्नको लागि आवश्यक सहयोग गर्ने		नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		
सुरक्षीत स्थानको पहिचान र व्यवस्थापन	**मनसुन पूर्वतयारी**	बाढी पुनरागमन अवधि बमोजिमको सङ्कटासन्न घरपरिवारको लागत तयार गर्ने		नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको सहयोगमा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		
		बाढी पुनरागमन अवधि बमोजिमको सङ्कटासन्न घरपरिवार मध्ये अति जोखिममा रहेका समूहहरु सामाजिक सुरक्षा भत्ताको नामावली प्रयोग गरि		नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको सहयोगमा स्थानीय विपद्	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		

प्राथमिकता क्रम	विपद्को सम्भावित अवस्था	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	अनुमानित बजेट	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
					आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
		पहिचान गर्ने र व्यक्ति, पशुपंक्षी, र सम्पति स्थानान्तरणको लागि बाह् सहयोग आवश्यक पर्नेघर परिवार र सहयोगको प्रकारको योजना बनाउने		व्यवस्थापन समिति			
		बाढी पुनरागमन अवधि बमोजिम सुरक्षित स्थान परिचान गर्ने		नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको सहयोगमा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		
		स्थानान्तरण गर्ने सुरक्षित बाटाहरुको (बैकल्पित समेत) नक्साङ्कन गर्ने		नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको सहयोगमा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		

प्राथमिकता क्रम	विपद्को सम्भावित अवस्था	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	अनुमानित बजेट	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
					आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
		सामाजिक सुरक्षा भत्ताको नामावली प्रयोग गरि स्थानान्तरणको अवधिमा विशेष आवश्यकता (आवास, शौचालय, खानेपानी, लत्ताकपढा, खानेकुरा) पर्ने व्यक्तिहरुलाई आवश्यकता बमोजिमको व्यवस्था गर्ने योजना बनाउने		नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको सहयोगमा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		
		स्थानान्तरण योजनाको बारेमा समुदायसँग सहमत गर्ने		नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको सहयोगमा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		
		स्थानान्तरणको लागि आवश्यक पर्ने खाद्य तथा गैर खाद्य सामाग्री खरिद तथा ढुवानीको लागि सम्झौता गर्ने		नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		
		स्थानान्तरणको समयमा कागजपत्र सुरक्षित गर्नको लागि आवश्यक प्लाष्टिक व्याग उपलब्ध गराउनको लागि खरिद गर्ने		नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		

प्राथमिकता क्रम	विपद्को सम्भावित अवस्था	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	अनुमानित बजेट	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
					आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
		अस्थाई आवास निर्माणका लागि तालिम प्राप्त जनशक्तिको सूचिकृत गर्ने		नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको सहयोगमा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		
		स्थानान्तरण स्थानमा सहयोग कक्ष स्थापना सम्बन्धि योजना बनाउने		नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको सहयोगमा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		
व्यक्ति, पशुचौपाया र सम्पति स्थानान्तरण	**बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय(४ देखि ७**	स्थानान्तरणको लागि आवश्यक पर्ने सुरक्षित स्थान अनुगमन गर्ने र सुरक्षित बनाउनको लागि आवश्यक कार्य गर्ने		नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको सहयोगमा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		

प्राथमिकता क्रम	विपद्को सम्भावित अवस्था	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	अनुमानित बजेट	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
					आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
	दिन अगाडी)	स्थानान्तरणको लागि आवश्यक पर्नेसामाग्रीहरुको आपूर्ति हुनेमा सुनिश्चित हुने		नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		
		अस्थाई आवास निर्माणका लागि आबस्यक पर्ने त्रिपाल र अस्थाई शौचालय सामाग्री, सोलार बत्ती वा जेनेरेटर					
		नेरेसोको प्रादेशिक गोदाम वा जिल्ला गोदाममा पुर्व भण्डारण गर्ने नेपाल रेडक्रस सोसाइटी नेपाल रेडक्रस सोसाइटी					
		स्थानान्तरणको लागि आवश्यक सामाग्री स्थानान्तरण गर्ने सुरक्षित स्थानको नजिक ढुवानी गर्ने					
		स्थानान्तरण गर्नको लागि व्यक्तिलाई सुरक्षित आवास निर्माण गर्ने					
		स्थानान्तरण समयमा आवश्यक पर्ने खाद्यान्न तथा गैर खाद्यान्न सामाग्री ढुवानी गर्ने					

प्राथमिकता क्रम	विपद्को सम्भावित अवस्था	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	अनुमानित बजेट	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
					आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
		एफ एम रेडियो मार्फत जल तथा मौसम विज्ञान विभागको मौसम बुलेटिनको आधारमा बाढीको खतरा रहेकाले स्थानान्तरण हुनुपर्ने समुदाय र गरिने स्थानको बारेमा जानकारी दिने		विपद् सम्पर्क व्यक्ति	नगरपालिका		
		सामाजिक सुरक्षा भत्तामा समावेश भएका अति जोखिम समुहलाई एस एम एस मार्फत जल तथा मौसम विज्ञान विभागको मौसम बुलेटिनको आधारमा बाढीको खतरा रहेकाले स्थानान्तरण हुनुपर्ने समुदाय र गरिने स्थानको बारेमा जानकारी दिने		विपद् सम्पर्क व्यक्ति	नगरपालिका		
		व्यक्ति, सम्पति र पशुपंक्षी स्थानान्तरण शुरु गर्ने		स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति संयोजक	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		
		संकटासन्न घरधुरीमध्ये अति जोखिममा रहेका र बाह्य सहयोग आवश्यक पर्ने घरपरिवारलाई सहयोग गर्ने		नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		

प्राथमिकता क्रम	विपद्को सम्भावित अवस्था	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	अनुमानित बजेट	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
					आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
		सहयोग कक्ष स्थापना गर्ने		नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		
		खाद्यान्न वितरण शुरु गर्ने		नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		
गुनासो सुनुवाई संयन्त्र	**मनसुन पूर्वतयारी**	पालिकामा रहेको गुनासो सुनुवाई संयन्त्रमा विपद्को समयलाई मध्यनजर गरि विस्तार गर्ने र विपद्को समयमा प्रयोग हुने गुनासा सुनुवाई संयन्त्र स्थापना गर्ने		गुनासो सुनुवाई अधिकारी	नगरपालिका		
	पूर्व तयारी	गुनासो सुनुवाई संयन्त्रको बारेमा समुदायलाई एफ एम रेडियो मार्फत जानकारी गराउने		विपद् सम्पर्क व्यक्ति	नगरपालिका		
	सवै चरणमा	गुनासो सुनुवाई संयन्त्र सक्रिय गराउने		विपद् सम्पर्क व्यक्ति	नगरपालिका		

४.२.५ विपद्को समयका प्रतिकार्यका क्रियाकलापहरू

(घटना घटेको दिन देखि ३ महिना सम्म)

टीकापुर नगरपालिकाभित्र कुनै पनि समयमा विपद् परेमा प्रभावित तथा पीडितको उद्धार, स्वाथ्य सुरक्षा, जीवनरक्षा र सम्पत्ति संरक्षणका लागि आपत्कालीन समयमा गर्नुपर्ने क्रियाकलापलाई तलको ढाँचामा उल्लेख गरिएको छ।यस योजनामा विशेषगरी पूर्वसूचना र चेतावनी प्रवाह गर्ने, हराएकाको

खोजी, पीडितको उद्धार, सुरक्षा निकायमा खवर, आपत्कालीन बसोबास र राहत व्यवस्थापनका लागि गर्नुपर्ने कार्य प्रक्रियालाई जोड दिएको छ।निम्नकार्यहरु विपद् प्रतिकार्यको आधारभूत कार्यहरु भएकोले यसैको आधामा टीकापुर नगरपालिकाले पूर्वतयारीका कार्यहरुलाई अढाउने छ।यस प्रक्रिया नेपाल सरकारको विपद् प्रतिकार्य कार्यढाँचा अनुसार संचालन गरिने छ ।

तालिका २५. विपद्को समयका प्रतिकार्यका क्रियाकलापहरू

प्राथमिकता क्रम	विपद्को सम्भावित अवस्था	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
				आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
१	घाइते, मृत्यु, सम्पर्क विच्छेद, भौतिक तथा आर्थिक क्षती, तहनहस, हतास, त्रासको अवस्था	आफु, समुदाय सुरक्षित भए नभएको एकिन गर्ने, समुदाय तथा स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समिति र सुरक्षा निकायमा खवर गर्ने	व्यक्ति तथा समुदाय, वडा विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानिय सुरक्षा निकाय	नगरपालिका तथा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति		० देखि १ घण्टा भित्र
१	घाइते, मृत्यु, सम्पर्क विच्छेद, भौतिक तथा आर्थिक क्षतीको अवस्था	प्रारम्भिक दुरत लेखाजोखा गर्ने र सुचना प्रवाह गर्ने	समुदाय तथा उद्धार कर्ता र प्राथामिक उपचारक	वडा विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानिय सुरक्षा निकाय, रेडक्रसका निकायहरु		० देखि ७ घण्टा भित्र

प्राथमिकता क्रम	विपद्को सम्भावित अवस्था	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
				आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
१	घरवार विहिन तथा पारिवारिक सम्पर्क विच्छेद	खोज तथा उद्धार तथा प्राथामिक उपचार गर्ने	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका	जिल्ला विपद् व्यवस्थान समिति, नेपाल रेडक्रस, सुरक्षा निकाय		०-२४ घण्टा भित्र
१	मृत शरिरहरु	मृतकको पहिचान र परिवारलाई हस्तान्तरण	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, सुरक्षा निकाय, स्वास्थ्य शाखा		०-२४ घण्टा भित्र (अवस्था र आवश्यकता अनुसार)
२	तत्कालिन आहरको समस्या	तयारी खानेकुराहरुको वितरण	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, वडा विपद् व्यवस्थापन समिति	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति		०-२४ घण्टा भित्र
३	मनोवैज्ञानिक असर	मनोसामाजिक सहयोग गर्ने (सवै वडामा मानोसमाजिक विमर्शकर्ता उत्पादन गर्ने)	मनोविमर्श कर्ता	महिला तथा बालवालिका शाखा		०-२४ घण्टा भित्र आवश्यकता अनुसार
१	भौतिक तथा आर्थिक क्षतीको अवस्था	क्षतीको थप विवरण संकलन गर्ने र राहत	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति,	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन	मानविय क्षेत्रमा	२४ देखि ४८ घण्टा भित्र

प्राथमिकता क्रम	विपद्को सम्भावित अवस्था	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
				आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
		वितरण कार्यलाई व्यवस्थित गर्ने	वडा विपद् व्यवस्थापन समिति	समिति, सुरक्षा निकाय, विषयगत शाखा	कार्यरत संघ संस्थाहरु	
२	क्षतीको यथार्थ विवरण थाहा नहुन	क्षतीको यथार्थ विवरण संकलन गर्ने प्रभावितहरुको दर्ता तथा लाभान्वित कार्डको वितरण	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, सुरक्षा निकाय, विषयगत शाखा	मानविय क्षेत्रमा कार्यरत संघ संस्थाहरु	४८ देखि ७२ घण्टा भित्र
३	भौतिक संरचानहरुको क्षतीको अवस्था	भौतिक पुर्वाधारको लगत संकलन गर्ने	नगरपालिका	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, सुरक्षा निकाय, विषयगत शाखा	मानविय क्षेत्रमा कार्यरत संघ संस्थाहरु	४८ देखि ७२ घण्टा भित्र
१	आधारभूत आवश्यकताको परिपूर्तिमा समस्या अभाव	प्रभावितको अवस्था हेरी अस्थायी आवासमा स्थान्तरण र राहत वितरण कार्य (अस्थायी आवास सामाग्री, शर्त सहित तथा शर्त रहित	नगरपालिका	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, सुरक्षा निकाय, विषयगत शाखा	मानविय क्षेत्रमा कार्यरत संघ संस्थाहरु	४८ देखि ७२ घण्टा भित्र (विपद्को प्रभाव र आवश्यकताको

प्राथमिकता क्रम	विपद्को सम्भावित अवस्था	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
				आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
		नगद वितरण, खानेपानीको व्यवस्थापन, सरसफाई स्वच्छताको ब्यवस्था, स्वास्थ्य सेवाको ब्यवस्था, संरक्षणको सामाग्री तथा व्यवस्थापन)				आधरमा ३ महिना सम्म)

४.२.६ विपद् पश्चात्का पुर्नलाभ अन्तगत पुर्नस्थापना र पुर्ननिर्माणका क्रियाकलापहरू

(विपद् समयका प्रतिकार्यका कार्यहरु सकिएपछि ३ महिना देखि २ वर्ष सम्म)

योजनाको यस भागमा विपद् भइसकेपछि त्यसबाट परेको प्रभाव र भएको क्षतिको विश्लेषण गरी जनजीवनलाई सामान्य बनाउन, पूर्ण विस्थापित परिवारको पुनःस्थापना गर्न, क्षतिग्रस्त भौतिक संरचनाको मर्मत सम्भार तथा पुनर्निर्माण गर्न र भविष्यमा पर्नसक्ने त्यस्तै विपद्को सामना गर्न आवश्यक क्रियाकलापलाई समेटेर निम्नबमोजिमको ढाँचामा क्रियाकलाप उल्लेख गरिएको छ।

तालिका 18. विपद् पश्चात्का पुर्नलाभ अन्तगत पुर्नस्थापना र पुर्ननिर्माणका क्रियाकलापहरू

प्राथमिकता क्रम	विपद्को सम्भावित अवस्था	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
				आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
१	घरहरु निर्माणमा समस्या	विपद्को समयमा पुर्ण क्षती भएको र आफै घर निमाण गर्न नसक्नेहरुको लागी घर पुनः निर्माणमा सहयोग गर्ने	नगरपालिका	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, भवन निर्माण कार्यालय	मानविय क्षेत्रमा कार्यरत संघ संस्थाहरु	१ वर्ष भित्र
२	भौतिक पुर्वाधारमा क्षती	विपद् प्रभावितहरुको सहभागीतामा कामका लागि नगद÷श्रमदान मार्फत विपद्ले विगारेका ग्रामीण सडक, सिचाई कुलो, कल्भर्ट, विद्युत, पुल, आवासिय घर, विद्यालय सार्वजनिक भौतिक संरचनाहरु आदि मर्मत गर्ने	नगरपालिका, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, सरोकारवाला सबै	मानविय क्षेत्रमा कार्यरत संघ संस्थाहरु	२ वर्ष भित्र
३	स्वास्थ्य समस्या	विपद् प्रभावितहरुको स्वास्थ्य परिक्षणका लागि घुम्ती स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गर्ने	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका, स्वास्थ्य शाखा	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, पेशागत स्वास्थ्य संस्था	मानविय क्षेत्रमा कार्यरत संघ संस्थाहरु	समय समयमा आवश्यकता अुनसार
४	जिविको पार्जनमा समस्या	विपद् प्रभावित क्षेत्रमा भएका समुदायको जिविकोपार्जनका लागि सिप विकासका कार्यहरु, बजार व्यवस्थापन, कामका लागि नगद, फलफुल खेती, केरा खेती एवम्	नगरपालिकाको कृषि तथा व्यवासय शाखा	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति,	मानविय क्षेत्रमा कार्यरत संघ संस्थाहरु	३ वर्ष आवश्यकता अुनसार

प्राथमिकता क्रम	विपद्को सम्भावित अवस्था	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
				आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
		तरकारी खेती र पशुपालन तथा अन्य व्यवसाय संचालन जस्ता योजनाहरु सञ्चालन गर्ने		सरोकारवाला सबै		
५	संकटासन्न अवस्थामा वृद्धि	विपद् जोखिम न्यूनिकरणका उपायहरुमा संचालन	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका, सामाजिक सेवा शाखा	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, सरोकारवाला सबै	मानविय क्षेत्रमा कार्यरत संघ संस्थाहरु	३ वर्ष आवश्यकता अुनसार

खण्ड पाँच : योजनाको स्वीकृति, मूलप्रवाहीकरण र कार्यान्वयन

५.१ योजनको कार्यान्वयन रणनीति

- यो योजनालाई नगर कार्यपालिकाको बैठक र नगरसभाका सदस्यहरु बिच छलफल गरी स्वीकृत गरिएको छ।अतः सम्पूर्ण योजनाको नेतृत्व टीकापुर नगरपालिकाले गर्ने छ।
- प्रभावकारी उत्थालशीलताका लागि यस योजनासँग सम्बद्ध संरचना तथा प्रक्रियाहरुमा स्पष्टता एवं सुशासन कायम हुनु अत्यन्त जरुरी छ।यस योजनाको सफल कार्यान्वयन र समन्वयात्मक भूमिकाका लागि टीकापुर नगरपालिकामा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन ,२०७४ को दफा १७ अनुकूल हुनेगरी निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरुको नेतृत्वमा स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति क्रियाशील रहने छ।
- टीकापुर नगरपालिकास्तरका दक्ष तालिम प्राप्त जनशक्ति परिचालन गर्दै जलवायु परिवर्तन तथा विपद् व्यस्थापनका लागि स्थानीय जनसमुदायको क्षमता विकास गरिने छ।जलवायु परिवर्तन तथा विपद्जोखिम व्यवस्थापन सम्बन्धी सूचना व्यवस्थापन, सचेतना तथा क्षमता विकासका लागि सिकाई केन्द्रको स्थापना तथा सञ्चालन कार्यविधि २०७५ तयार गरिएको छ।
- स्थानीय स्तरका परम्परागत ज्ञान, सिप, अभ्यास एवम् नवीनतम वैज्ञानिक ज्ञान तथा प्रविधि लाई आवश्यकता अनुसार समायोजन गरी जलवायु परिवर्तन तथा विपद्व्यवस्थापनका लागि प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिने छ आवश्यकता अनुसार सम्बन्धित निकायहरुसँग समन्वय गरी नमूना प्रदर्शनी तथा स्थलगत अनुसन्धानका कार्यक्रमहरु समेत गरिनेछ।
- योजना कार्यान्वयन गर्दा लैंङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणलाई विशेष प्राथमिकता दिइने छ।जलवायु परिवर्तन र विपद्को प्रभाव तथा जोखिमबाट विपन्न, महिला, दलित, जनजाति, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, बृद्धबृद्धा, बालबालिका आदि वर्गमा पर्ने बढी र फरक प्रभाव पर्ने कुरालाई मध्यनजर गरी यस योजनाको कार्यान्वयन प्रक्रियामा समेत सो वर्गलाई विशिष्ट कार्यक्रमका साथै हरेक उपयुक्त कार्यक्रमहरुमा विशेष प्राथमकिता दिइनेछ।
- पूर्वतयारीका लागि विशेष प्राथमिकता दिंदै विपद् व्यवस्थापन चक्रका हरेक चरणका लागि कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन गरीनेछ।
- यस स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजनालाई टीकापुर नगरपालिकास्तरीय वार्षिक एवं आवधिक योजनामा समायोजन गरिने छ।यस योजनाको कार्यान्वयनलाई नीतिगत रूपमा नै प्राथमिकतामा राखी हरेक वार्षिक योजना तर्जुमा प्रक्रियामा कार्यक्रम

हेरी टोल विकास समिति, वडा तथा जगरपालिका स्तरीय कार्यक्रममा समावेश गरी आवश्यक बजेट बिनियोजनका साथ कार्यान्वयन गर्ने गराईने छ।समायोजन गर्न अपनाउनु पर्ने तौर तरिकामा समावेश गरिएको छ।

- यसरी नै स्थानीय सरकारका वार्षिक योजनामा समावेश नभएका योजनाहरुलाई वडामार्फत नगरपालिका, विषयगत कार्यालयहरु, जिल्ला समन्वय समिति, प्रदेश तथा संघीय सरकारमा पठाई समायोजन तथा कार्यान्वयनका लागि पहल गरिनेछ।
- यस योजनाका कार्यहरुलाई स्थानीय स्तरमा बिद्यमान सरकारी, गैरसरकारी तथा सामुदायिक समूह, संस्था, क्लब तथा उपभोक्ता समितिहरु मार्फत कार्यान्वयन गरिने छ।
- जलवायु परिवर्तन अनुकूलन तथा विपद्जोखिम व्यवस्थापनका लागि निर्दिष्ट कार्यक्रमहरुका अलावा विकाका नियमित योजनाहरुलाई समेत वातावरणमैत्री, विपद् जोखिम रहित र दिगो बनाउन चेक लिष्ट बमोजिम विश्लेषण गरी कार्यान्वयन गर्न जोड दिइने छ।
- जलवायु अनुकूलन तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरणको प्रभावकारिताका लागि अलग्गै कार्यक्रम तथा परियोजना जरुरी पर्छ भन्ने हुँदैन।कार्यक्रमको बृहत प्रभावकारिताका लागि यी कार्यहरुको सुरुवात व्यक्तिगत बानी व्यवहार, आचरण तथा घरपरिवारदेखि कै अभ्यासमा परिवर्तन गर्न जरुरी देखिन्छ।
- यस योजना अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन गर्दा स्थानीय तथा लक्षित वर्गको अपनत्वको साथै कार्यक्रमको दिगो प्रभावका लागि आधारभूत सचेतीकरण तथा क्षमता विकास, न्यूनत्तम स्थानीय योगदान /श्रमदान र समन्वयात्मक सहयोगलाई प्राथमिकता दिइनेछ।
- यस योजना तथा यसको कार्यान्वयनका सिलसिलामा भए गरेका सम्पूर्ण पत्राचार, निर्णयहरु तथा आम्दानी खर्चको अभिलेख छुट्टै र दुरुस्त राखिने छ।यस क्रममा भए गरेका सम्पूर्ण लेखा तथा अभिलेखहरुलाई स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति ले नियमित रूपमा अध्यावधिक गर्ने छ।
- निजी तथा सहकारी क्षेत्र समेत जलवायु परिवर्तन एवं विपद्जोखिम व्यवस्थापनका एक महत्वपूर्ण अंग हो।खासगरी श्रोत संकलन तथा योगदान, वातावरणमैत्री उद्योग धन्दाको प्रवद्र्धन, स्वच्छ उर्जाकोप्रवद्र्धन, संकटासन्न वर्ग र फरक प्रभाव पर्ने व्यक्ति तथा घरधुरीहरुको लागि रोजगारी, व्यावसायिक सामाजिक उत्तरदायित्व अनुरुपका अन्य क्रियाकलापहरु, राहत तथा आकस्मिक कोषमा सहयोग, फोहरमैला व्यवस्थापन तथा सरसफाइमा योगदान तथा सचेतनाका कार्यक्रमहरु जस्ता क्षेत्रमा निजी, सहकारी तथा व्यावसायिक क्षेत्रको सहभागिताका लागि पहल गरिनेछ।

- यस योजना कार्यान्वयनको सिलसिलामा भए गरेका निर्णय तथा आम्दानी खर्चको सार्वजनिक सुनुवाइ तथा सार्वजनिक लेखा परीक्षण कम्तीमा पनि वर्षको एक पटक)आर्थिक वर्षको समाप्तिको एक महिना भित्र सञ्चालन गरीने छ।तर समुदाय स्तरबाट वारम्बार प्रश्नहरु उठी रहेमा वा कार्य समितिले मुनासिव देखेमा अर्ध-वार्षिक रूपमा समेत सार्वजनिक सुनुवाइ तथा सार्वजनिक लेखा परीक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गरीने छ।नगरपालिकाको नियमित लेखा परीक्षण तथा सार्बजनिक सुनुवाइ जस्ता क्रियाकलापमा यि योजनाका क्रियाकलापहरु समेत समाबेश गरी लैजान सकिनेछ।यसरी सञ्चालन स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना, टीकापुर नगरपालिका, ठ्ठारा गरिने सार्वजनिक सुनुवाइ तथा सार्वजनिक लेखा परीक्षण कार्यक्रममा सम्पूर्ण सरोकारवालाहरुलाइ आमन्त्रण गरिनेछ साथै यसको प्रतिवेदन समेत सम्पूर्ण सरोकारवालाहरुलाई प्रदान गरिने छ।
- यो योजना विभिन्न निकायहरुमा आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोगका लागि पेस गरी आवश्यकता अनुसार फलोअप गरीने छ।योजनाको कार्यान्वयनको क्रममा वा कार्यान्वयन पश्चात देखिएका सफलताका कथाहरु अभिलेखिकरण गरी प्रचार प्रसार गरिने छ।सार्वजनिक जानकारीको लागि यस जलवायु परिवर्तन एकीकृत अनुकूलन योजनाको संक्षिप्त विवरण प्रकाशन तथा वितरण गरिने छ।त्यसैगरी कार्य योजनालाई फ्लेक्समा छपाई गरी कार्यालय तथा सार्वजनिक स्थानमा राखिने छ।

५.२ योजनाको अनूगमन, मुल्याङ्कन तथा पूनरावलोकन

यस टीकापुर नगरपालिका अन्तर्गत एकीकृत योजनामा समेटिएका सबै घरधुरी तथा सरोकारवालाहरुको प्रत्यक्ष सहभागिता तथा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको अगुवाइमा अनुकूलन कार्ययोजना कार्यान्वयनको अनुगमन कम्तिमा पनि वार्षिक रूपमा गरिने छ।अनुगमनका लागि समितिका पदाधिकारीहरुलाई अनुगमन सम्बन्धी अभिमुखीकरणमा सहभागी गराई सान्दभिकता, कार्यकुशलता, प्रभावकारिता, अपेक्षित उपलब्धि हासिल, दीर्घकालीन परिवर्तन जस्ता अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका सिद्धान्तहरुलाई अनुसरण गरी नियमित अनुगमन तथा निश्चित समयावधिमा मूल्याङ्कन गरिनेछ।अनुगमन तथा मूल्याङ्कन समितिले यस योजना बमोजिम सञ्चालित कार्यक्रमको कार्यान्वयनको प्रगती निरीक्षण गर्ने, कार्यक्रम कार्यान्वयनका क्रममा देखिएका समस्या तथा कमीकमजोरीलाई सुधार गर्दै छिटो समाधानका लागि समन्वयात्मक र रचनात्मक भूमिका निर्वाह गर्ने छ।यसरी नै अनुकूलन तथा विपद् उत्थानशील कार्ययोजनालाई सघाउन अनुगमन तथा मूल्याङ्कनले सिकाई, चिन्तन-मनन र पृष्ठपोषणका लागि अवसर प्रदान गर्दछ।कार्यक्रम सञ्चालनको क्रममा कार्यक्रम गुणस्तरीय तथा उद्देश्यमूलक वनाउन सम्बन्धित लाभान्वित वर्ग तथा सम्बन्धित सरोकारवाला संस्थाहरुको सुझावलाई सम्बोधन गरिने छ।साथै नगरपालिका, सम्बन्धित समितिले स्वःअनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्नुका साथै सहयोगी निकायहरुसँग संयुक्त रूपमा समेत कार्यक्रमको नियमित

अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्ने छ।कार्यक्रम सम्पादन पश्चात सम्बन्धित क्रियाकलापको सार्वजनिक लेखा परिक्षण गरिने छ।

(क) योजनाको प्रभावकारिता कार्यान्वयन भए नभएको अनुगमन तथा सुपरिवेक्षणका लागि टीकापुर नगरपालिका आफै, सम्बन्धित वडा तथा समितिहरु सक्रिय रहनेछन्।साथै आवश्यकता अनुसार अलग्गै अनुगमन र/वा सल्लाहकार समितिको गठन गरी परिचालन गर्न सकिनेछ।

ख) टीकापुर नगरपालिकाले आफ्नो वार्षिक नीति तथा कार्यक्रमको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्दा यस उत्थालशील योजना कार्यान्वयनको समेत अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्ने छ।
ग) टीकापुर नगरपालिकामा गठन भएको अनुगमन समितिले जलवायु परिवर्तन अनुकूलन तथा विपद् जोखिम व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यक्रमको प्रभावकारिता समेत मूल्याङ्कन गरी आवश्यकता अनुसार स्थानीय विपद्व्यवस्थापन तथा जलवायु उत्थानशील समिति र नगरपालिकामा सिफारिस गर्नेछ।
(घ) यस उत्थालशील योजना कार्यान्वयन गर्ने संस्थाहरूले आफ्नो अनुगमन तथा मूल्याङ्कन प्रतिवेदन आफ्नो सम्बन्धित कार्यालयका साथै टीकापुर नगरपालिकामा बुझाउने छन्।अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्दा स्थानीय सरकार अन्तर्गत सञ्चालित कार्यक्रमहरुको अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका लागि तय गरिएका सूचक बमोजिम अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्नुपर्नेछ।
(ड.) टीकापुर नगरपालिकाले प्रत्येक ६/६ महिनामा विषयगत कार्यालय तथा वडाको सहभागितामा यस योजनाको समीक्षा गर्ने छ जसमा कुन सरकारी कार्यालयले जलवायु अनुकूलन तथा विपद्जोखिम न्यूनीकरणका के विषयहरु योजना गरिएका थिए र कति कार्यान्वयन भए र आगामी ६ महिनामा के काम गर्ने भन्ने योजना बनाइनेछ।योजनाको अद्यावधिकताः यस योजनाको कार्यान्वयनका क्रममा भएका पाठ सिकाई, अनुभव र चुनौती, सुधार गर्नुपर्ने विषयवस्तुलाई समावेश गरी सहज र प्रभावकारी बनाउनका लागि योजनालाई आवश्यकता अनुसार अद्याबधिक गर्दै लगिनेछ।यो योजनाको कूल अबधि ५ वर्ष राखिएतापनि प्रत्येक १ वर्षमा मूल्याङ्कन, समीक्षा तथा पुनरावलोकन र पाँच वर्षमा योजनाको बृहत पुनरावलोकन गरी अद्यावधिक गरीने छ।

सन्दर्भ सामाग्रीहरु

- विपद् जोखिम व्यवस्थापन ऐन, २०७४
- नगरपालिकाको पाश्र्व चित्र २०७५
- टीकापुर नगरपालिका नगर विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७५
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४
- स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना तर्जुमा निर्देशिक, २०७४
- विपद् व्यवस्थापन राष्ट्रिय रणनीति, २०७५
- विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय नीति, २०७५
- टीकापुर नगर प्रोफाईल २०१८
- राष्ट्रिय विपद् प्रतिकार्यको कार्यढाँचा, २०७६
- उत्थानशील स्थानीय समुदायका लागि राष्ट्रिय रणनीति, २०७४
- विपद् लेखाजोखा निर्देशिका २०७२
- टीकापुरन नगरपालिका जिल्ला विपद् पुर्वतारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०
- मौसम पुर्वानुमानमा पुर्वकार्य ढाचाँ २०८०
- बाढी आकास्मिक योजना २०८०
- नगद सहयोग कार्यविधि २०७९
- स्थानिय आपत्कालिन कार्य संचालन केन्द्र कार्यविधी २०७७
- पुर्व सूचना संयन्त्र २०८०
- कैलाली जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०
- नगरपालिका संकटासन्नता तथा क्षमताको लेखाजोखा घरधुरी समुखता तथ्याङ्क सन् २०२२
- टीकापुर नरपालिका आ.व .२०८०/८१ का लागि नगरसभाबाट पारित ऐन नीति तथा निर्णयहरु २०८०
- राष्ट्यि जनगणना प्रतिवेदन २०७८, केन्द्रीय तथ्याङ विभागक
- सेन्डाई कार्यसंरचना २०१५-२०३०
- दिगो विकासका लक्ष्यहरु २०३०

अनुसूचीहरु

अनुसूची-१. स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिमा विद्यमान पदाधिकारीहरूको विवरण

क्र.स.	नाम थर	पद	आबद्ध निकाय पद	सम्पर्क नं.
१	रामलाल डगौरा थारु	संयोजक	नगर प्रमुख, टीकापुर न.पा.	९८६८७७०६३४
२	खडक बहादुर शाह	सदस्य	नगर उपप्रमुख, टीकापुर न.पा.	९८५८४२४२४५
३	दमन सिंह चौधरी	सदस्य	प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत, टीकापुर न.पा.	९८५८०२३९२४
४		सदस्य	कार्यालय प्रमुख, ईलाका प्रशासन कार्यालय, टीकापुर	९८५८४२३४२३
५		सदस्य	कार्यालय प्रमुख, स.नेपाल रा.ब. भन्सार तथा औ. तालिम शि., टीकापुर	९८५१२७२०५३
६		सदस्य	कार्यालय प्रमुख, ईलाका प्रहरी कार्यालय, टीकापुर	९८५८४९०३०६
७	लालबिर चौधरी	सदस्य	वडा नं४ अध्यक्ष ., संयोजक, सामाजिक विकास समिति, टीकापुर न.पा.	९८६८५००००४
८		सदस्य	संयोजक, वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन समिति, टीकापुर न.पा.	
९	लौटन चौधरी	सदस्य	वडा नं. ९ अध्यक्ष, संयोजक, पूर्वाधार विकास शाखा, टीकापुर न.पा.	९८६५७१५८००
१०	यज्ञ प्रसाद न्यौपाने	सदस्य	वडा नं. ७ अध्यक्ष, संयोजक, आर्थिक विकास शाखा, टीकापुर न.पा.	९८४८५५३६३९
११	राम बहादुर नगार्जी	सदस्य	संयोजक, सुशासन तथा संस्थागत समिति, टीकापुर न.पा.	९८४८४३३०८०
१२	लक्ष्मण थापा	सदस्य	सदस्य, नगर अध्यक्ष, ने.पा.क. एमाले	९८५८४२३१७९
१३	नरेश के.शी.	सदस्य	नगर सभापति, नेपाली काँग्रेस	९८५८४२४०८७
१४	खुसिराम थारु	सदस्य	नगर अध्यक्ष, ने.पा.क. माओवादी	९८६५८०९२९२
१५		सदस्य	नगर अध्यक्ष, ज.पा.स.	
१६	नवराज रिमाल	सदस्य	महासचिव , टीकापुर उद्योग वाणिज्य संघ	९८५८४२१५१७
१७	दत्त बहादुर बिस्ट	सदस्य	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, टीकापुर	९८६५६८८३१६
१८	नवराज जोशी	सदस्य	प्रमुख, पूर्वाधार विकास शाखा, टीकापुर न.पा.	९८४८४२१६८९

क्र.स.	नाम थर	पद	आबद्ध निकाय पद	सम्पर्क नं.
१९	बल बहादुर रावल	सदस्य	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख, टीकापुर न.पा.	९८५८४२१८९३
२०	दुर्गा देवकोटा,	सदस्य	उपाध्यक्ष, नेपाल पत्रकार महासंघ, कैलाल	९८४८४३३७४०
२१	पहल बहादुर शाह	सदस्य	नगर प्रहरी संयोजक, टीकापुर न.पा.	९८४८०६४३९७
२२	निर्मला चौधरी	सदस्य सचिव	विपद् व्यवस्थापन उपशाखा, टीकापुर न.पा.	९८४८४२९३१३

अनुसूची-२. टीकापुर नगरपालिका वडा स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समितिको विवरण

क्र.स.	नाम थर	पद	आवद्ध निकाय, पद्	सम्पर्क नं.
	वडा नं १ .			
१.	श्री मोहन लुहार (.क.वि)	संयोजक	वडा अध्यक्ष, टीकापुर न ,.पा.१ नं वडा कार्यालय	९८४८४४०५९८
२.	श्री प्रिमकला चौधरी	सदस्य	वडा सदस्य, टीकापुर न ,.पा.१ नं वडा कार्यालय	९८४५५९५९६८
३.	श्री चरण देवी बि.क.	सदस्य	वडा सदस्य, टीकापुर न ,.पा.१ नं वडा कार्यालय	९८१२६२५८५१
४.	श्री गणेश घर्तिमगर	सदस्य	वडा सदस्य, टीकापुर न ,.पा.१ नं वडा कार्यालय	९८४८५५७१०१
५ .	श्री नरेश बि .क.	सदस्य	वडा सदस्य, टीकापुर न ,.पा.१ नं वडा कार्यालय	९८६८४७३३३४
६.	श्री बम बहादुर ओली	सदस्य	ने(एमाले).पा.क.	९८६४५३८३०१
७ .	श्री लोक बहादुर बिस्ट	सदस्य	नेपाली कांग्रेस	
८.	श्री हर्क बहादुर धर्ति मगर	सदस्य	ने माओबादी केन्द्र .पा.क.	
९ .	श्री गुरी प्रसाद चौधरी	सदस्य	ज.पा.स.	
१० .	श्री रुपलाल बिश्वकर्मा	सदस्य	नागरिक उन्मुक्ति पार्टी	
११ .	श्री बसन्त रोकाया	सदस्य	इ टीकापुर .का.प्र.	
१२.	श्री नवराज साउद	सदस्य	ने टीकापुर.उ.सो.रे.	
१३.	श्री गम्भीर सिंह साउद	सदस्य	स इन्जिनियर.टीकापुर न ,.पा.१ नं वडा कार्यालय	९८६८४१४६३०

क्र.स.	नाम थर	पद	आवद्ध निकाय, पद्	सम्पर्क नं.
१४.	श्री चक्र बहादुर रावल	सदस्य सचिब	वडा सचिव	९८४८६१३३१५
	वडा नं. २			
१.	श्री दिपक चौधरी	संयोजक	वडा अध्यक्ष, टीकापुर न ,.पा.२ नं वडा कार्यालय	९८६०१३४१२९
२.	श्री सरस्वती तिरुवा	सदस्य	वडा सदस्य, टीकापुर न ,.पा.२ नं वडा कार्यालय	९८२५६८३८४१
३.	श्री खम्म ठकुल्ला	सदस्य	वडा सदस्य, टीकापुर न ,.पा.२ नं वडा कार्यालय	९८१५६८०६७६
४.	श्री टंक ओली कार्की	सदस्य	वडा सदस्य, टीकापुर न ,.पा.२ नं वडा कार्यालय	९८६३३०३६६५
५ .	श्री देबेन्द्र चौधरी	सदस्य	वडा सदस्य, टीकापुर न ,.पा.२ नं वडा कार्यालय	९७६५२८०१७९
६.	श्री मिन बहादुर थापा	सदस्य	सइन्जिनियर .	९८६४५३८३०१
७ .	श्री टंक प्रसाद देवकोटा	सदस्य	इलाका प्रहरी कार्यालय टीकापुर	९८५१२८३९४२
८.	श्री हेमन्त रावल	सदस्य	नेपाली कांग्रेस	९८६८४७८८१४
९ .	श्री नवराज ठकुल्ला	सदस्य	ने(एमाले).पा.क.	९८४८५७१२८७
१० .	श्री भूमिका शाही	सदस्य	ने समाजबादी.ए.पा.क.	९८६२७२५९९४
११ .	श्री राजेश चौधरी	सदस्य		९८०१०३९८६२
१२.	श्री नारायण प्रसाद न्यौपाने	सदस्य	सदस्य ने टीकापुर.उ .सो.रे.	९८५८४२२४१९
१३.	श्री कमला भुगाई	सदस्य	महिला समुह	९८४८६३८७५०
१४.	अर्जुन खत्री	सदस्य	युवा क्लब	९७६२८२१८४७
१५.	द्रोपती तिमिल्सेना	सदस्य		
१६.	अशोक बहादुर बि.क.	सदस्य		९८४८५००४९८
१७.	श्री जग बहादुर कार्की	सदस्य सचिब	वडा सचिव टीकापुर न ,.पा.२ नं वडा कार्यालय	९८६९५६२०५१
	वडा नं ३ .			
१.	श्री ऋषि बि .क.	संयोजक	वडा अध्यक्ष	९८४७१०३०१८

क्र.स.	नाम थर	पद	आवद्ध निकाय, पद्	सम्पर्क नं.
२.	श्री लवरी चौधरी	सदस्य	वडा सदस्य	९८२४६६३६७५
३.	श्री कमला देबी बिश्वकर्मा	सदस्य	वडा सदस्य	९८१४६८७३४६
४.	श्री टेटराम चौधरी	सदस्य	वडा सदस्य	९८२४६०२०३५
५ .	श्री जयराम चौधरी	सदस्य	वडा सदस्य	९८१२६९४९१८
६.	श्री रामचन्द्र चौधरी	सदस्य	ने(एमाले).पा.क.	९८६९६६६९१२
७ .	श्री मायाराम चौधरी	सदस्य	नेपाली कांग्रेस	९८६५६०८५७७
८.	श्री टेक बहादुर बिश्वकर्मा	सदस्य	ने.क.पा. (मावोबादी केन्द्र)	९८११६९५७८८
९ .	श्री राम बहादुर बि .क.	सदस्य	ने.क.पा.एस	९८४८५३७५१७
१० .	श्री दिनेश बि .क.	सदस्य	नागरिक उन्मुक्ति पा.	९८४८५२०५०५
११ .	श्री भजन सिंह बिश्वकर्मा	सदस्य		९८१४६३२३६२
१२.	श्री केशरा जी.सी.	सदस्य	प्र .बि.पशुपति आ .अ.	९८४८५७२९३८
१३.	श्री नैन बहादुर महतो	सदस्य	पदमा आ.बि.	९८०४६५३५८६
१४.	दिपेन्द्र पनेरु	सदस्य	रामपुर शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	९८४८६३८६२०
१५.	टंक बहादुर बि .क.	सदस्य	इलाका प्रहरी कार्यालय टीकापुर	९८४३८२३७७१
१६.	गणेश बि.क.	सदस्य	अपाङ्गता	९८४८५००४९८
१७.	मालती चौधरी	सदस्य	ने.शा.उ.सो.रे.	९८००६८९५९
१८.	सागर बि.क.	सदस्य	युवा क्लब	९८४८४०२०७५
१९.	सिता देबी रावल	सदस्य	युवा क्लब	९८१४६४२५२८
२०.	बिशाल पाण्डे	सदस्य	युवा क्लब	९८२५६६९१७०
२१.	रमेश चौधरी	सदस्य	कैलाली बहिरा संघ	९८६४६०७७३७
२१.	नवराज पौडेल	सदस्य	गैर सरकारी	९८४८४२८३७२
२२.	गोकर्णनाथ चौधरी	सदस्य	बरघर	९८११६४८१४०
२३.	सुर्य बहादुर थापा	सदस्य	समाजसेवी	९८६५६८६१३०
२४.	चादनी चौधरी	सदस्य		९८२१६८८१५५
२५.	श्री तारा बिक्रम राना	सदस्य सचिव	वडा सचिव	९८४८४३२७७१
	वडा नं ४ .			

क्र.स.	**नाम थर**	**पद**	**आवद्ध निकाय, पद्**	**सम्पर्क नं.**
१.	श्री लालबिर चौधरी	संयोजक	वडा अध्यक्ष	९८०४६५१५१४
२.	श्री प्रेम लाल चौधरी	सदस्य	वडा सदस्य	९८१२६९२२९३
३.	श्री रूपमती द थारु.	सदस्य	वडा सदस्य	९८१४६०३१६१
४.	श्री तुलसा देवी बि .क.	सदस्य	वडा सदस्य	९८१०६२३८०८
५ .	श्री दिपेन्द्र चौधरी	सदस्य	वडा सदस्य	९८११६०४५९५
६.	सकुन्तला रोकाया	सदस्य	स्वास्थ्य संस्था	९८४८४२२७११९
७.	ठाकुर प्रसाद चौधरी	सदस्य	बिधालय	९८२४६६१९५५
८.	धर्मेन्द्र चौधरी	सदस्य	पूर्वाधार शाखा	९८४८४२९४१२
९.		सदस्य	प्रहरी प्रतिनिधि	
१०.	सोम बहादुर शाही	सदस्य	नेपालि कांग्रेस	९८०४६२२७०८
११.	केशर सिंह ठकुरी	सदस्य	ने.क.पा.एमाले	९८५८४२१२७८
१२.	मान बहादुर कामी	सदस्य	ने.क.पा.(मा.के.)	९८२५६५६५४१
१३.	विश्व राज चौधरी	सदस्य	रा.ज.पा.	९८१४६२९८२९
१४.		सदस्य	रेडक्रस प्रतिनिधि	
१५.	नेत्र चौधरी	सदस्य	अपाङ्गता क्षेत्र	९८१५६६४२९३
१६.	रेखा कुमारी शाही शाह	सदस्य	कृषि सहकारी	९८२६०९७१९७
१७.	दुर्गा पराजुली	सदस्य	स्वास्थ्य स्वयमं सेविका	९८४५२९५६३९
१८.	धनुवा थारु	सदस्य	बरघर	९८२५६३८०४४
१९.	राम बहादुर नेपाली	सदस्य	ने.क.पा.ए.स.	९८४६८८५५७७
६	जग बहादुर कार्की	सदस्य सचिव	वडा सचिव	९८४८४२९४१३
	वडा नं५ .			
१.	श्री बलबिर चौधरी	संयोजक	वडा अध्यक्ष	९८४८४५७३३१
२.	श्री कन्हैया चौधरी	सदस्य	वडा सदस्य	९८१५६२३३७०
३.	श्री बासमोती चौधरी	सदस्य	वडा सदस्य	९८२५६६५९२८
४.	श्री बलराम चौधरी	सदस्य	वडा सदस्य	९८६२२९०९९०
५ .	श्री तुलसा भट्टराई पाण्डेय	सदस्य	सी.व.हे.अ., ५ नं शहरी स्वास्थ्य केन्द्र .	९८४८६३८२११

क्र.स.	नाम थर	पद	आवद्ध निकाय, पद्	सम्पर्क नं.
६.	श्री राम बहादुर बम	सदस्य	सुकलीपुर प्रहरी चौकी	
७.	श्री गगन सिंह ठकुल्ला	सदस्य	नेपाली कांग्रेस	
८.	श्री रेवन्त साउद	सदस्य	ने (एमाले) .पा.क.	
९.	श्री भावन सिं थारु	सदस्य	ने (केन्द्र.मा).पा.क.	
१०.	श्री सिद्दार्थ सिंह साउद	सदस्य	रा.पा.स्व.	
११.	श्री सुन्दरी खत्री	सदस्य	रा.पा.प्र.	
१२.	श्री बुदे दमाई	सदस्य	ज .पा.स.	
१३.	श्री आशा चौधरी	सदस्य	दिगो बिकास	९८२२६१७२४२
१४.	श्री जुना मगर	सदस्य	महिला	
१५.	श्री लक्ष्य बा चौधरी.	सदस्य	समाजसेवी	
१६.	श्री अनुप चौधरी	सदस्य	क्लब	
१७.	श्री जगत बहादुर चौधरी	सदस्य सचिव	वडा सचिव	९८४८४०२७२०
	वडा नं. ६			
१.	श्री बलिराम चौधरी	संयोजक	वडा अध्यक्ष	९८४८४३३६४३
२.	श्री राजरानी चौधरी	सदस्य	वडा सदस्य	९८०४६५३००६
३.	श्री पूर्ण बहादुर नायक	सदस्य	वडा सदस्य	9848443645
४.	श्री राम कुमार चौधरी	सदस्य	वडा सदस्य	9800615143
५ .	श्री भारती देवी बि .क.	सदस्य	वडा सदस्य	9848901019
६.	श्री देबेन्द्र बहादुर कडायत	सदस्य	ने(एमाले) .पा.क.	
७.	श्री नृप बहादुर कडायत	सदस्य	नेपाली कांग्रेस	९८४८४९२४७२
८.	श्री देव बहादुर बुढाथोकी	सदस्य	ने (केन्द्र.मा).पा.क.	९८४८४५०९२१
९.	श्री नारायण डगौरा	सदस्य	नागरिक उन्मुक्ति	९८२४६१५३५६
१०.	श्री राधा चौधरी	सदस्य	महिला समुह	
११.	श्री मटराम चौधरी	सदस्य सचिव	वडा सचिव	९८६५६३१८२२
	वडा नं . ७			

क्र.स.	नाम थर	पद	आवद्ध निकाय, पद्	सम्पर्क नं.
१.	श्री यज्ञ प्रसाद न्यौपाने	संयोजक	वडा अध्यक्ष	९८४८५५३६३९
२.	श्री कैलाशपति चौधरी	सदस्य	वडा सदस्य	9848502250
३.	श्री आइती देवी सुनार	सदस्य	वडा सदस्य	9814632376
४.	श्री अभूमन्यु डथारु .	सदस्य	वडा सदस्य	9819500747
५ .	श्री राजकुमार चौधरी	सदस्य	वडा सदस्य	9804689162
६.	श्री लब बैद्द	सदस्य		९८४८५९४१०१
७.	श्री गंगाराम बोहरा	सदस्य		९८०४६५०११६
८.	श्री पदम ब .सी.के.	सदस्य		९८२५६०३४०८
९.	श्री खडक धामी	सदस्य		
१०.	श्री चन्द्र ब थापा .	सदस्य		९८४८२२८५१४
११.	श्री देस राज चौधरी	सदस्य		९८२१६४३६९६
१२.	श्री टोप ब .सी.के.	सदस्य		९८४८४४०५७७
१३.	श्री खुशीराम चौधरी	सदस्य		९८६५६३०६०९
१४.	श्री मनिराम ढुंगाना	सदस्य		९८५८४२३७१७
१५.	श्री बिष्णु खत्री	सदस्य		९८०४६७०३२७
१६.	श्री सन्तोष नेपालि	सदस्य		९८४८०१८०२०
१७.	श्री प्रकास डगौरा	सदस्य		९७१०७६६६२९
१८.	श्री अनिल चौधरी	सदस्य		९८११६२८५९५
१९.	श्री हिरा सिंह साउद	सदस्य		९७६९९३४६९४
२०.	श्री भोज राज ढुंगाना	सदस्य		९८४८४४००३५
२१.	श्री चिन बहादुर अधिकारी	सदस्य		९८२२६३०९९९
२२.	श्री नर बहादुर सारु	सदस्य	७ नं शहरी स्वास्थ्य केन्द्र सत्ती.	९८४८४३९५५२
२३.		सदस्य	सत्ती प्रहरी चौकी	९८५८४३०३२३
२४.	श्री कमला पोख्रेल	सदस्य सचिव	वडा सचिव	९८४८४२९१४३
	वडा नं ८			
१.	श्री दिर्घ बहादुर ठकुल्ला	संयोजक	वडा अध्यक्ष	९८४८४४०५८३

क्र.स.	नाम थर	पद	आवद्ध निकाय, पद्	सम्पर्क नं.
२.		सदस्य	वडा सदस्य	
३.		सदस्य	वडा सदस्य	
४.		सदस्य	वडा सदस्य	
५ .		सदस्य	वडा सदस्य	
	वडा नं ९			
१.	श्री लौटन चौधरी	संयोजक	वडा अध्यक्ष	९८६५७१५८००
२.	श्री किरण बहादुर चौधरी	सदस्य	वडा सदस्य	9800611334
३.	श्री लाली डथारु .	सदस्य	वडा सदस्य	9811690088
४.	श्री भारत बहादुर साउँद	सदस्य	वडा सदस्य	९८६९९३४६३७
५ .	श्री तेजिराम दहित	सदस्य		
६.	श्री कमला कोइराला	सदस्य		९८४६१७०७०२
७.	श्री जयराम चौधरी	सदस्य		९८०४६५६८८३
८.	श्री सुरेश खड्का	सदस्य		
९.	श्री पतिराम चौधरी	सदस्य		९८६८४७३४५४
१०.	श्री महेश कुमार श्रीबस्ताब	सदस्य		९८४८६०३१०५
११.	श्री रिमा चौधरी	सदस्य सचिव	वडा सचिव	९८४५४६८७०७

अनुसूची-३. पुर्व सूचना संयन्त्र

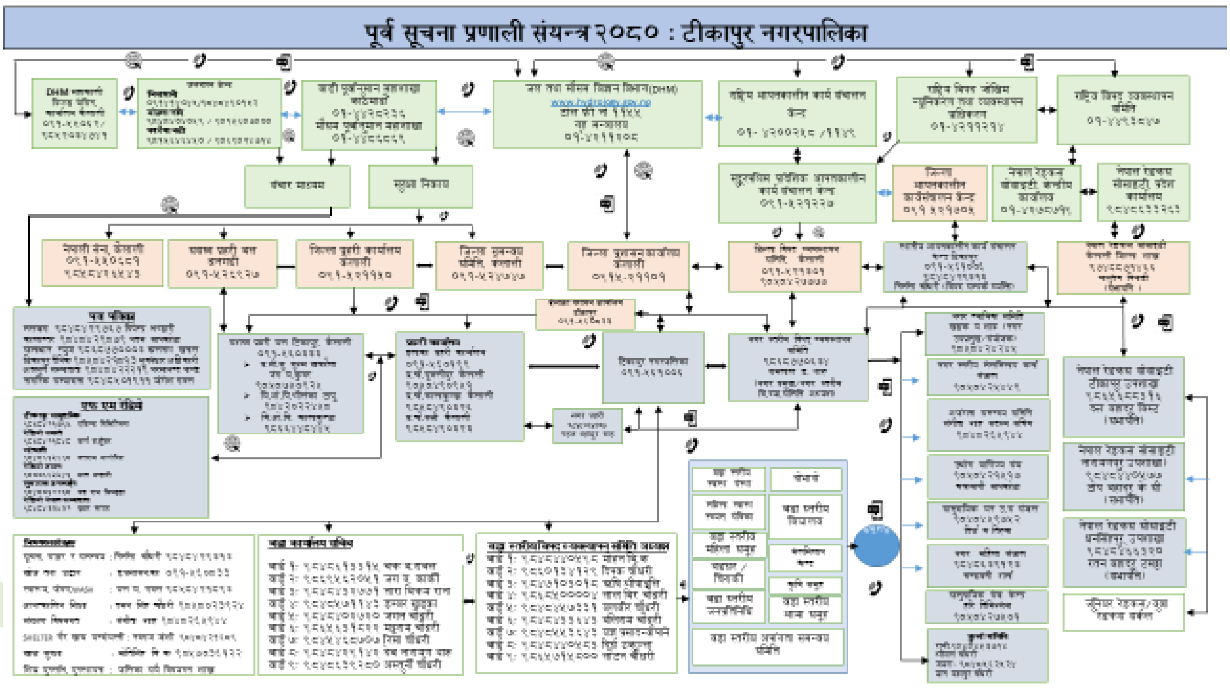

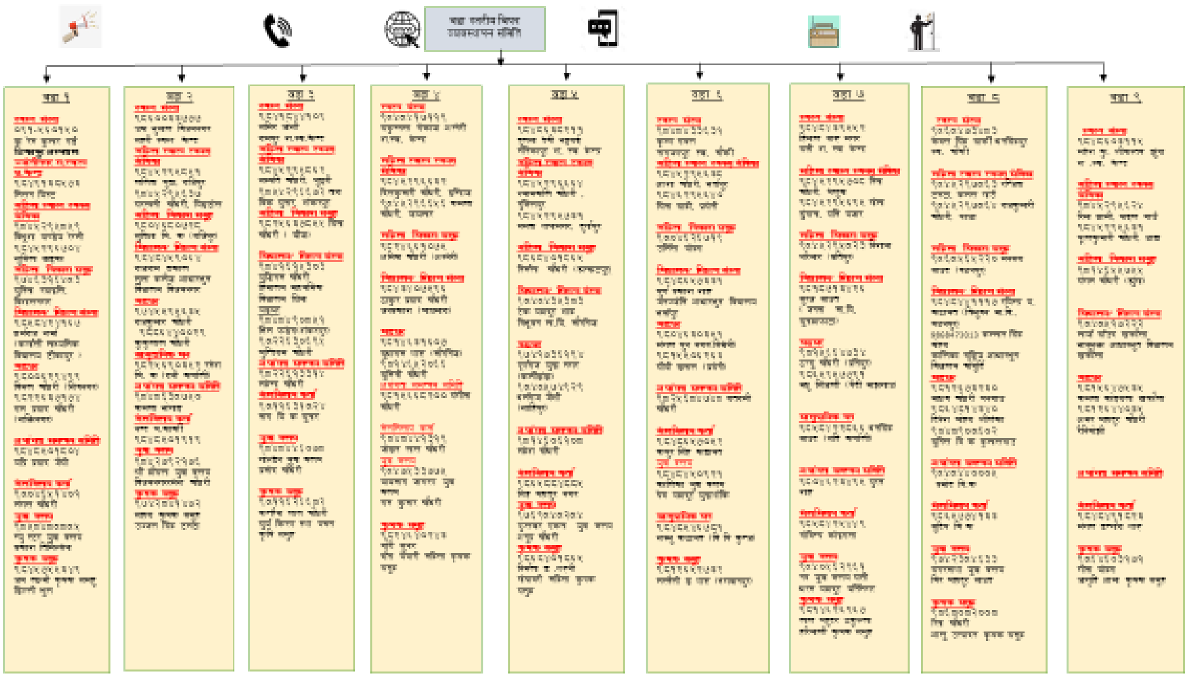

अनुसूची-४. जिल्ला प्रदेश केन्द्र स्थित सरोकारवालाहरुको सम्पर्क विवरण

क्र.स.	सस्था / कार्यालय	सम्पर्क नम्बर	कैफियत
1	राष्ट्रिय आपत्कालीन कार्य संचालन केन्द्र	०१-४२००२०३	४२००२०५
२	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण	०१-४४९३८४७	४४३९४८५
३	जल तथा मौसम बिज्ञान बिभाग (DHM)	०१-४११३१९१	११५५
४	प्रदेश आपत्कालीन कार्य संचालन केन्द्र	०९१-५२१३२४	
५	सशस्त्र प्रहरी बल बैधनाथ बाहिनि अत्तरिया	०९१-५५०४७०	९८५१२७२०००
६	कर्णाली नदि (जल सतह मापन केन्द्र चिसापानी)	०९१-४१४०४५	९८४८४९०१५२
७	मोहन नदि (जल सतह मापन केन्द्र-गोदावरी नपा-३, मालाखेती)	९८४८४०४०५९	९८१५६८७८०८
८	पथरैया नदि (जल सतह मापन केन्द्र - लम्कीचुहा-१० चुहा)	९८१५६४६४५०	९८६९८२४७१४
९	महाकाली फिल्ड बेसिन कार्यालय, अत्तरिया	०९१-५५०६२२	९८५२०३४७४१

क्र.स.	सस्था / कार्यालय	सम्पर्क नम्बर	कैफियत
१०	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र, कैलाली	०९१-५२१७०५	९८५१०७३५२९
11	जिल्ला प्रसासन कार्यालय	०९१-५२११०१	
१२	सशस्त्र प्रहरी बल ३४ न. गण, धनगढी	०९१- ५२६९२७	
१३	नेपाली सेना, देबिदल गण, तेधारी कैलाली	०९१-५९०२९४	
१४	नेपाली सेना गोरुंगे, चिसापानी	९८५८४२६५४३	
१५	नेपाल पत्रकार महासंघ, कैलाली	९८६८५६१५४७	
१६	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी कैलाली जिल्ला शाखा	०९१-५२१३३३	९८५८४२१९७७
१७	जिल्ला समन्वय समिति, कैलाली	०९१-५२११४४	
१८	ईलाका प्रहरी कार्यालय, कैलाली	०९१-५२११५०	९८५८४२५५५५
१९	जिल्ला स्थित बिषयगत समिति : समन्वय सूचना, व्यवस्थापन, खोज तथा उद्धार	०९१-५२११०१	९८५८४२७७७७
२०	जिल्ला स्थित बिषयगत समिति : आपत्कालिन शिक्षा	०९१-५२११४३	९८५८४२२२३२
२१	जिल्ला स्थित बिषयगत समिति : स्वास्थ्य तथा पोषण	०९१-५२११०६	९८४८७२०२०८
२२	जिल्ला स्थित बिषयगत समिति : खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छता प्रवर्धन	०९१-५२११३८	९८५१२०४९३
२३	जिल्ला स्थित बिषयगत समिति ; खाद्य सुरक्षा	९८५७४७७२८९	
२४	जिल्ला स्थित बिषयगत समिति : आपत्कालीन आश्रय स्थल तथा गैह्र खाद्य सामाग्री	०९१-५२११५७	९८५८४२३३३८
२५	जिल्ला स्थित बिषयगत समिति : संरक्षण	०९१-५२११०१	९८५८४२७७७७

क्र.स.	सस्था / कार्यालय	सम्पर्क नम्बर	कैफियत
२६	जिल्ला स्थित बिषयगत समिति : शिघ्र पुर्नलाभ	०९१५२१६०७	९८५८४३१२२२
२७	जिल्ला स्थित बिषयगत समिति : सर्वेक्षण	०९१-५२१७०५	९८५१०७३५२९

अनुसूची-५. टीकापुर नगरपालिका भित्र कार्यरत सरोकारवाला निकाय

क्र.स.	संस्था	प्रतिनिधीको नाम	सम्पर्क नं.	इमेल
१	The Asia Foundation	यज्ञमान सेट्टी	९८५८३२०६१९	yagya.shethi@asiafoundation.org
२	Pratical Action	रमेश गौतम	९८५७८३५३११	ramesh.gautam@praticalaction.org.np
३	World Vision	मंगल शाह	९८५११४३४८९	dipika.adhikari@wvi.org krishna_tiwari@wvi.org
४	Good Neighbours International	रंजित चौधरी	९८४८४२६४३७	ranjit.chaudhary@gninepal.org
५	कारितास नेपाल	सरस्वति मल्ल	९८५११७९१११	
६	सुरक्षित आप्रवासन कार्यक्रम	कमला जोशी	९८४८६५६३१६	
७	कर्णाली जल परियोजना	बन्दना अवस्थी	९८४८४९५५९५	bandanaawastha@dai.com
८	बाल कल्याण संघ	सुगम रेग्मी	९८४८४४३४६९	pm.wactwv@gmail.com
९	दिगो विकाश समाज, भजनी	आशा चौधरी	९८२२६१७२४२	ndp.peace@gmail.com dbs.livelihood@gmail.com
१०	सेवक नेपाल धनगढी	दुर्गा प्रसाद ढुंगाना	९८४८५९८९४३	seewackkailali@gmail.com
११	सीमा विहिन स्वयंसेवक	जनक महर	९८५८४२२९५६	janakmahar2044@gmail.com
१२	सामाजिक विकासका लागि सचेत समाज	बिन्तीराम चौधरी	९८४८४४४०४०	cssdkailali@gmail.com, cssd.drr@gmail.com, krim.bhada@gmail.com
१३	शान्ति पुर्नस्थापन गृह	अन्जु कुँवर	९८४७६९६०५७	prctikapur@gmail.com
१४	साना हात नेपाल	तुलसी वि क	९८४८५३८०२९	tulshibk31@gmail.com

क्र.स.	संस्था	प्रतिनिधीको नाम	सम्पर्क नं.	इमेल
१५	उपभोक्ता हित संरक्षण मंच	एकेन्द्र तिमिल्सेना	९८५८४२१७९५	ytimilsina@gmail.com
१६	प्राकृतिक श्रोत द्वन्द रुपान्तरण केन्द्र, नेपाल	बन्धु चौधरी	९८६८४०१८१९	bandunvetcn@gmail.com
१७	नेपाल राष्ट्रिय महिला समाज कल्याण संघ (NNSWA)	तिलसरा साउद	९८६३९४५९४२	tilsarasaud@gmail.com
१८	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी /STRONG in DRM Program	बासुदेव विनाडी मुकेश गौतम	९८५८०२५७९२	kailali.nrcs@gmail.com gmmukesh5@gmail.com
१९	राष्ट्रिय वातावरण तथा समविकास समाज नेपाल	बिनोद कडारा	९८५८०२९५०२	
२०	ग्रीन फाउन्डेसन	टंक रावल	९८४९९६३९८४	
२१	उज्यालो बहुउदेश्य सहकारी संस्था (सूचांकको आधारमा बाढी बिमा)	हेमन्त जोशी	९८६३७८४०८६	hemanta2071.joshi@gmail.com
२२	महिला पुर्नस्थापन केन्द्र, नेपाल (WOREC Nepal)	रन्जना चौधरी	९८४८४४१५८१	ranjanakailali@worecnepal.org
२३	माइति नेपाल	निशा चौधरी	९८०१०७३२२३	
24	रोज क्लब इन्टरनेशनल	इन्द्रराज जोशी	९८४८७५१३७६	
25	सेवक नेपाल धनगढी	पवन भण्डारी अध्यक्ष		

अनुसूचि-६. टीकापुर नगरपालिका भित्र रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरुको विवरण

क्र. स.	संस्था को नाम	संस्थाको प्रमुखको नाम	पद	सम्पर्क नं	E-mail ID
१	टीकापुर अस्पताल	डा. रेम कुमार राई	नि.सु.मे.	९८४१८४४१०९	tikapurhospital@gmail.com
२	ज्योती नगर श.के .प्र.स्वा .	मिलन बिष्ट	जनस्वास्थ्य निरिक्षक	९८४९१३८५७३	milan.bista767@gmail.com
३	विजयनगर श.के.प्र.स्वा .	उषा भुसाल शाह	सि .व.हे.अ. अधिकृत	9860033777	ushah26@gmail.com
४	रामपुर श . .के.स्वा	समिर जोशी	जनस्वास्थ्य निरिक्षक	९८४१८४४१०९	sameerjosee28013s@gmail.com
५	अस्नेहरी श . .के.स्वा	सकुन्तला रोकाया	सि .व.हे.अ. अधिकृत	9848427119	rokayasakuntala@gmail.com
६	मनिकापुर श . .के.स्वा	तुलसा देवी भट्टराई	सि .व.हे.अ. अधिकृत	९८४८६३८२११	tulsadevib481@gmail.com
७	नारायणपुर स्वा.चौ .	कृष्ण रावल	हेल्थ असिस्टेन्ट	9848433631	rawal.krishna599@gmail.com
८	सती श . .के.स्वा	हिमाल बसारु .	जनस्वास्थ्य निरिक्षक	9848439552	himalsaru70@gmail.com
९	धनसिंहपुर स्वा.चौ .	केवल सिंह सार्की	जनस्वास्थ्य निरिक्षक	९८६८४७३४८४	kewalsinghb@gmail.com
१०	झुंगा श . .के.स्वा	महेश कुमार श्रीवास्तव	सि .व.हे.अ. अधिकृत	9848603115	maheshshrivastav802@gmail.com
११	श्रीलंका आधारभुत स्वासेवा केन्द्र.	नवराज रेग्मी	सि.व.हे.अ.	9841583458	
१२	साथि अस्पताल एण्ड रिसर्च सेन्टर प्रा.लि.	जगदिश्वर पण्डित	अध्यक्ष	०९१-५६०६६६	

क्र. स.	संस्था को नाम	संस्थाको प्रमुखको नाम	पद	सम्पर्क नं	E-mail ID
१३	ओम कृष्ण अस्पताल प्रा.लि.	कृष्ण बजगाईं	अध्यक्ष	९८४३४७९२७८	
१४	श्रीकृष्ण आँखा अस्पताल प्रा.लि.	प्रविन चौधरी	टेक्नीसियन	९८६७८८२२९९	

अनुसूची-७. प्रतिकार्यको लागि तालिम प्राप्त जनशक्ति तथा संस्थाहरूको विवरण

क्र. स.	नाम	ठेगाना	लिंग	सम्पर्क नं	प्रशिक्षण प्रदान गर्ने संस्था
Water Rescue Training					
१	सिङ्ग राज मगर	टीकापुर -०५ कैलाली	पु	9814642376	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी कैलाली जिल्ला शाखा
२	रनसिंह बुढा	टीकापुर-०५ कैलाली	पु	9848454723	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी कैलाली जिल्ला शाखा
३	टेकराज बिनाड़ी	टीकापुर, कैलाली	पु	9858423388	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी कैलाली जिल्ला शाखा
IRA Training					
१	निर्मला चौधरी	टीकापुर नगरपालिका	म	9848429313	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी कैलाली जिल्ला शाखा
२	तपेन्द्र तिमिल्सेना	टीकापुर नगरपालिका	पु	9851213621	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी कैलाली जिल्ला शाखा

क्र. स.	नाम	ठेगाना	लिंग	सम्पर्क नं	प्रशिक्षण प्रदान गर्ने संस्था
३	कुस्माखर जैसी	टीकापुर नगरपालिका	पु	9848613434	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी कैलाली जिल्ला शाखा
प्राथमिक उपचार स्वयंसेबक					
१	चन्द्र बहादुर साउद	टीकापुर-०८ कैलाली	पु	9865838278	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी कैलाली जिल्ला शाखा
२	रतन टमट्टा	टीकापुर-०८ कैलाली	पु	9848466320	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी कैलाली जिल्ला शाखा
३	बल बहादुर रावल	टीकापुर-०१ कैलाली	पु	9858421893	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी कैलाली जिल्ला शाखा
४	उषा भुसाल शाह	विजयनगर शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	म	9849138573	टीकापुर नगरपालिका
५	समिर जोशी	रामपुर सहरी स्वास्थ्य केन्द्र	पु	9860033777	टीकापुर नगरपालिका
६	सकुन्तला रोकाया	अस्नेरी सहरी स्वास्थ्य केन्द्र	म	9841844109	टीकापुर नगरपालिका
७	तुलसा देवी भट्टराइ	मनिकापुर सहरी स्वस्थ्य केन्द्र	म	9848427119	टीकापुर नगरपालिका
८	कृष्ण रावल	नारायणपुर स्वास्थ्य चौकी	पु	9848638211	टीकापुर नगरपालिका
९	हिमाल ब. सारु	सत्ती सहरी स्वस्थ्य केन्द्र	पु	9848433631	टीकापुर नगरपालिका

क्र. स.	नाम	ठेगाना	लिंग	सम्पर्क नं	प्रशिक्षण प्रदान गर्ने संस्था
१०	केवल सिंह सार्की	धनसिंहपुर स्वास्थ्य चौकी	पु	9848439552	टीकापुर नगरपालिका
११	महेश कुमार श्रीवास्तव	झुंगा सहरी स्वास्थ्य केन्द्र	पु	9868473484	टीकापुर नगरपालिका
१२	नवराज रेग्मी	श्रीलंका आधारभूत स्वस्थ्य सेवा केन्द्र	पु	9848603115	टीकापुर नगरपालिका
आकस्मिक अस्थाई आवास निर्माण स्वयमसेवक					
१	भिम महर	टीकापुर -०८ कैलाली	पु	9858421961	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी कैलाली जिल्ला शाखा
२	चेतमान खत्री	टीकापुर -०१ कैलाली	पु	9858421724	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी कैलाली जिल्ला शाखा
३	रतन तमट्टा	टीकापुर -०८ कैलाली	पु	9848466320	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी कैलाली जिल्ला शाखा
४	कपुर सिंह कडायत	टीकापुर-०६ कैलाली	पु	9848657052	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी कैलाली जिल्ला शाखा
५	राम कुमार चौधरी	टीकापुर -०६ कैलाली	पु	9800615143	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी कैलाली जिल्ला शाखा
६	पूर्ण बहादुर नायक	टीकापुर-०६ कैलाली	पु	9848443645	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी कैलाली जिल्ला शाखा

क्र. स.	नाम	ठेगाना	लिंग	सम्पर्क नं	प्रशिक्षण प्रदान गर्ने संस्था
७	खगेन्द्र प्रसाद उपाध्याय	टीकापुर-०७ कैलाली	पु	9848537245	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी कैलाली जिल्ला शाखा
८	सिरपाल चौधरी	टीकापुर-०७ कैलाली	पु	9848453714	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी कैलाली जिल्ला शाखा
९	सुवाश सिंह ठकुरी	टीकापुर नगर प्रहरी	पु	9848969582	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी कैलाली जिल्ला शाखा
१०	पवन चौधरी	टीकापुर-०१ कैलाली	पु	9848583530	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी कैलाली जिल्ला शाखा
११	पर्वराज जैसी	टीकापुर-०१ कैलाली	पु	9866283516	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी कैलाली जिल्ला शाखा
१२	पहल बहादुर शाह	टीकापुर नगर प्रहरी	पु	9848064391	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी कैलाली जिल्ला शाखा
१३	चन्द्र बहादुर साउद	टीकापुर-०८ कैलाली	पु	9865838268	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी कैलाली जिल्ला शाखा
१४	रिमा साउद	टीकापुर नगर प्रहरी	म	9865809262	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी कैलाली जिल्ला शाखा

क्र. स.	नाम	ठेगाना	लिंग	सम्पर्क नं	प्रशिक्षण प्रदान गर्ने संस्था
१५	उर्मिला चौधरी	टीकापुर नगर प्रहरी	म	9811620388	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी कैलाली जिल्ला शाखा
१६	मीना चौधरी	टीकापुर-०२ कैलाली	म	9866602084	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी कैलाली जिल्ला शाखा
१७	राजमती चौधरी	टीकापुर-७ कैलाली	म	9814665545	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी कैलाली जिल्ला शाखा
१८	सर्मिला चौधरी	टीकापुर -०८ कैलाली	म	9866932078	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी कैलाली जिल्ला शाखा
१९	सुरेश मगर	टीकापुर-०५ कैलाली	पु	9844896513	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी कैलाली जिल्ला शाखा
२०	हस्ता भण्डारी	टीकापुर -०१ कैलाली	म	9848433036	टीकापुर नगरपालिका
२१	प्रकाश सिंह टमट्टा	टीकापुर-०१ कैलाली	पु	9867345719	टीकापुर नगरपालिका
२२	बल बहादुर चौधरी	टीकापुर -०३ कैलाली	पु	9849444706	टीकापुर नगरपालिका
२३	कमला वि क	टीकापुर -०३ कैलाली	म	9814686346	टीकापुर नगरपालिका
२४	प्रेम लाल चौधरी	टीकापुर -०४ कैलाली	पु	9812692293	टीकापुर नगरपालिका

क्र. स.	नाम	ठेगाना	लिंग	सम्पर्क नं	प्रशिक्षण प्रदान गर्ने संस्था
२५	राजकुमार चौधरी	टीकापुर -०४ कैलाली	पु	9821695585	टीकापुर नगरपालिका
२६	प्रेमकला चौधरी	टीकापुर -०१ कैलाली	म	9812618403	टीकापुर नगरपालिका
२७	अभिनास चौधरी	टीकापुर -०४ कैलाली	म	9824661075	टीकापुर नगरपालिका
२८	दिवाकर ठकुल्ला	टीकापुर -०२ कैलाली	पु	9813171968	टीकापुर नगरपालिका
२९	राम राज चौधरी	टीकापुर -०४ कैलाली	पु	9804675667	टीकापुर नगरपालिका
३०	सरिता रावल थापा	टीकापुर -०१ कैलाली	म	9858490176	टीकापुर नगरपालिका
३१	कमला शाही	टीकापुर -०१ कैलाली	म	9868509328	टीकापुर नगरपालिका
३२	बम बहादुर ओली	टीकापुर -०१ कैलाली	पु	9864538301	टीकापुर नगरपालिका
३३	अनिल कुमार चौधरी	टीकापुर -०२ कैलाली	पु	9860573987	टीकापुर नगरपालिका
३४	राजेश चौधरी	टीकापुर -०२ कैलाली	पु	9845211071	टीकापुर नगरपालिका
३५	प्रकाश खत्री	टीकापुर -०१ कैलाली	पु	9848491960	टीकापुर नगरपालिका
३६	सिता चौधरी	टीकापुर -०३ कैलाली	म	9814642528	टीकापुर नगरपालिका

क्र. स.	नाम	ठेगाना	लिंग	सम्पर्क नं	प्रशिक्षण प्रदान गर्ने संस्था
३७	पदम प्रसाद सापकोटा	टीकापुर -०१ कैलाली	पु	9848429879	टीकापुर नगरपालिका
३८	विशाल पाण्डे	टीकापुर -०३ कैलाली	पु	9863306753	टीकापुर नगरपालिका
३९	सुरेश परियार	टीकापुर -०३ कैलाली	पु	9847103030	टीकापुर नगरपालिका
४०	सन्दिप चौधरी	टीकापुर -०२ कैलाली	पु	9821677874	टीकापुर नगरपालिका
४१	कम्माने ठकुल्ला	टीकापुर -०२ कैलाली	पु	9815680676	टीकापुर नगरपालिका
४२	देव नारायण चौधरी	टीकापुर -०४ कैलाली	पु	9824663345	टीकापुर नगरपालिका
४३	लक्ष्मण थापा	टीकापुर -०१कैलाली	पु	9858032849	टीकापुर नगरपालिका
४४	राजेश लुहार	टीकापुर -०१ कैलाली	पु	9804659076	टीकापुर नगरपालिका
४५	उर्मिला कुमारी चौधरी	टीकापुर -०६ कैलाली	म	9811620988	टीकापुर नगरपालिका
४६	कृष्ण रिजाल	टीकापुर -०७ कैलाली	पु	9800648195	टीकापुर नगरपालिका
४७	जयाराम चौधरी	टीकापुर -०९ कैलाली	पु	9848614222	टीकापुर नगरपालिका
४८	कृष्ण साउद	टीकापुर -०८ कैलाली	पु	9844566344	टीकापुर नगरपालिका

क्र. स.	नाम	ठेगाना	लिंग	सम्पर्क नं	प्रशिक्षण प्रदान गर्ने संस्था
४९	ललित भण्डारी	टीकापुर -०७ कैलाली	पु	9814668987	टीकापुर नगरपालिका
५०	मनिषा चौधरी	टीकापुर -०६ कैलाली	म	9825647085	टीकापुर नगरपालिका
५१	राम कुमार चौधरी	टीकापुर -०६ कैलाली	पु	9800615143	टीकापुर नगरपालिका
५२	दुखराम चौधरी	टीकापुर -०७ कैलाली	पु	9804642896	टीकापुर नगरपालिका
५३	कृष्ण बहादुर नेपाली	टीकापुर -०८ कैलाली	पु	9815690734	टीकापुर नगरपालिका
५४	बोटराम चौधरी	टीकापुर -०७ कैलाली	पु	9822132806	टीकापुर नगरपालिका
५५	किरण चौधरी	टीकापुर -०९ कैलाली	पु	9815625284	टीकापुर नगरपालिका
५६	रामकृष्ण थारु	टीकापुर -०५ कैलाली	पु	9821606168	टीकापुर नगरपालिका
५७	समिक्षा श्रेष्ठ	टीकापुर -०७ कैलाली	म	9765434117	टीकापुर नगरपालिका
५८	दिनुराम चौधरी	टीकापुर -०९ कैलाली	पु	9861840379	टीकापुर नगरपालिका
५९	सुरेश बहादुर थापा	टीकापुर -०५ कैलाली	पु	9844897213	टीकापुर नगरपालिका
६०	बिनोद चौधरी	टीकापुर -०६ कैलाली	पु	9812689239	टीकापुर नगरपालिका

क्र. स.	नाम	ठेगाना	लिंग	सम्पर्क नं	प्रशिक्षण प्रदान गर्ने संस्था
६१	कनैया चौधरी	टीकापुर -०५ कैलाली	पु	9848464630	टीकापुर नगरपालिका
६२	अभिमन्यु ड. थारु	टीकापुर -०७ कैलाली	पु	9819500747	टीकापुर नगरपालिका
६३	धर्म राज जैसी	टीकापुर -०५ कैलाली	पु	9848574929	टीकापुर नगरपालिका
६४	गणेश विक	टीकापुर -०७ कैलाली	पु	9749727395	टीकापुर नगरपालिका
६५	पुरन विश्कर्मा	टीकापुर -०५ कैलाली	पु	9812642485	टीकापुर नगरपालिका
६६	प्रिती चौधरी	टीकापुर -०७ कैलाली	म	9818243768	टीकापुर नगरपालिका
६७	दीपक रेग्मी	टीकापुर -०८ कैलाली	पु	9809317119	टीकापुर नगरपालिका
६८	बदलु चौधरी	टीकापुर -०९ कैलाली	पु	9848465042	टीकापुर नगरपालिका
६९	पहले साउद	टीकापुर -०८ कैलाली	पु	9842253213	टीकापुर नगरपालिका
७०	लक्षिराम चौधरी	टीकापुर-०१ कैलाली	पु	9846885739	टीकापुर नगरपालिका
७१	पूर्ण बहादुर विश्वकर्मा	टीकापुर -०५ कैलाली	पु	9812642485	टीकापुर नगरपालिका
७२	गणेश वि क	टीकापुर -०६ कैलाली	पु	9749727395	टीकापुर नगरपालिका

क्र. स.	नाम	ठेगाना	लिंग	सम्पर्क नं	प्रशिक्षण प्रदान गर्ने संस्था
७३	कम्मन सिंह ठकुल्ला	टीकापुर -०८ कैलाली	पु	9804624671	टीकापुर नगरपालिका
DDRT/NDRT					
१	बल बहादुर रावल	टीकापुर-१ कैलाली	पु	9858421893	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी कैलाली जिल्ला शाखा
२	टोप बहादुर केसी	टीकापुर-०७ कैलाली	पु	9848440577	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी कैलाली जिल्ला शाखा
३	चन्द्र बहादुर साउद	टीकापुर -०८ कैलाली	पु	9865838278	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी कैलाली जिल्ला शाखा
४	हिरा सिंह कुँवर	टीकापुर-०१ कैलाली	पु	9848447560	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी कैलाली जिल्ला शाखा
५	शेर बहादुर बुढा	टीकापुर-०८ कैलाली	पु	9749017319	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी कैलाली जिल्ला शाखा
६	भिम महर	टीकापुर -०८ कैलाली	पु	9858422996	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी कैलाली जिल्ला शाखा
७	कल्याण प्रसाद दाहाल	टीकापुर -०१ कैलाली	पु	9848420017	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी कैलाली जिल्ला शाखा

क्र. स.	नाम	ठेगाना	लिंग	सम्पर्क नं	प्रशिक्षण प्रदान गर्ने संस्था
८	जगदिश्वर पण्डित	टीकापुर -०१ कैलाली	पु	9858424129	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी कैलाली जिल्ला शाखा
समुदाय स्तरीय आकस्मिक प्रतिकार्य टोलि (CBERT Training)					
१	लवरी चौधरी	टीकापुर -०३ कैलाली	म	9824663675	टीकापुर नगरपालिका
२	संदेश दहित	टीकापुर -०२ कैलाली	पु	9849752283	टीकापुर नगरपालिका
३	भिम बहादुर फडेरा	टीकापुर-०३ कैलाली	पु	9848494851	टीकापुर नगरपालिका
४	संदेश चौधरी	टीकापुर -०२ कैलाली	पु	9800631296	टीकापुर नगरपालिका
५	अमित कुमार चौधरी	टीकापुर-०१ कैलाली	पु	9848443072	टीकापुर नगरपालिका
६	सुनिल चौधरी	टीकापुर-०१ कैलाली	पु	9803584521	टीकापुर नगरपालिका
७	रेखा कुमारी चौधरी	टीकापुर-०१ कैलाली	म	9865798802	टीकापुर नगरपालिका
८	रिमा चौधरी	टीकापुर-०२ कैलाली	म	9824699591	टीकापुर नगरपालिका
९	बिशाल पाण्डे	टीकापुर-०३ कैलाली	पु	9863306753	टीकापुर नगरपालिका
१०	बल बहादुर चौधरी	टीकापुर-०३ कैलाली	पु	9749444706	टीकापुर नगरपालिका

क्र. स.	नाम	ठेगाना	लिंग	सम्पर्क नं	प्रशिक्षण प्रदान गर्ने संस्था
११	बुद्धीराम चौधरी	टीकापुर-०३ कैलाली	पु	9822630695	टीकापुर नगरपालिका
१२	नबिन चौधरी	टीकापुर-०२ कैलाली	पु	9849916825	टीकापुर नगरपालिका
१३	देबेन्द्र चौधरी	टीकापुर-०२ कैलाली	पु	9765280179	टीकापुर नगरपालिका
१४	निर्मला वि क	टीकापुर-०२ कैलाली	म	9849767054	टीकापुर नगरपालिका
१५	सुरेश परियार	टीकापुर-०३ कैलाली	पु	9811628268	टीकापुर नगरपालिका
१६	अन्जु चौधरी	टीकापुर-०२ कैलाली	म	9824600440	टीकापुर नगरपालिका
१७	सोहन चौधरी	टीकापुर-०२ कैलाली	पु	9849111119	टीकापुर नगरपालिका
१८	अगपति लुहार	टीकापुर-०४ कैलाली	म	9866244809	टीकापुर नगरपालिका
१९	सरस्वती तिरुवा	टीकापुर-०२ कैलाली	म	9825683841	टीकापुर नगरपालिका
२०	रिमा चौधरी	टीकापुर-०३ कैलाली	म	9804657262	टीकापुर नगरपालिका
२१	हिरा चौधरी	टीकापुर-०३ कैलाली	म	9824669833	टीकापुर नगरपालिका
२२	कमल विक	टीकापुर-०१ कैलाली	पु	9864630095	टीकापुर नगरपालिका

क्र. स.	नाम	ठेगाना	लिंग	सम्पर्क नं	प्रशिक्षण प्रदान गर्ने संस्था
२३	चन्द्र बहादुर रावल	टीकापुर-०१ कैलाली	पु	9861758724	टीकापुर नगरपालिका
२४	पर्व राज जैसी	टीकापुर-०१ कैलाली	पु	9866283516	टीकापुर नगरपालिका
२५	पूर्ण बहादुर नायक	टीकापुर-०६ कैलाली	पु	9848443645	टीकापुर नगरपालिका
२६	खडानन्द जैसी	टीकापुर-०५ कैलाली	पु	9825669141	टीकापुर नगरपालिका
२७	जिवनलाल चौधरी	टीकापुर-०५ कैलाली	पु	9804695895	टीकापुर नगरपालिका
२८	जमुना चौधरी	टीकापुर-०४ कैलाली	म	9821621778	टीकापुर नगरपालिका
२९	मिरा चौधरी	टीकापुर-०४ कैलाली	म	9821679471	टीकापुर नगरपालिका
३०	पवित्रा चौधरी	टीकापुर-०४ कैलाली	म	9828693945	टीकापुर नगरपालिका
३१	जमुना चौधरी	टीकापुर-०४ कैलाली	म	9814643535	टीकापुर नगरपालिका
३२	मंगल बहादुर पुनमगर	टीकापुर-०६ कैलाली	पु	9804630351	टीकापुर नगरपालिका
३३	ज्योतिका ओड	टीकापुर-०६ कैलाली	म	9811657706	टीकापुर नगरपालिका
३४	अनु चौधरी	टीकापुर-०६ कैलाली	म	9822614147	टीकापुर नगरपालिका

क्र. स.	नाम	ठेगाना	लिंग	सम्पर्क नं	प्रशिक्षण प्रदान गर्ने संस्था
३५	प्रशान्त विक	टीकापुर-०५ कैलाली	पु	9812667507	टीकापुर नगरपालिका
३६	माया देवी चौधरी	टीकापुर-०६ कैलाली	म	9814625480	टीकापुर नगरपालिका
३७	आरति देवी विक	टीकापुर-०६ कैलाली	म	9848901019	टीकापुर नगरपालिका
३८	सुनिता चौधरी	टीकापुर-०४ कैलाली	म	9815624596	टीकापुर नगरपालिका
३९	अन्जु चौधरी	टीकापुर-०४ कैलाली	म	9800618263	टीकापुर नगरपालिका
४०	कालुराम चौधरी	टीकापुर-०४ कैलाली	पु	9865830110	टीकापुर नगरपालिका
४१	लक्ष्य बहादुर चौधरी	टीकापुर-०५ कैलाली	पु	9848443879	टीकापुर नगरपालिका
४२	जीवन चौधरी	टीकापुर-०५ कैलाली	पु	9815697644	टीकापुर नगरपालिका
४३	लाल बहादुर चौधरी	टीकापुर-०६ कैलाली	पु	9824655749	टीकापुर नगरपालिका
४४	राजेश लुहार	टीकापुर-०१ कैलाली	पु	9804659076	टीकापुर नगरपालिका
४५	रामकृष्ण थारु	टीकापुर-५ कैलाली	पु	9821606168	टीकापुर नगरपालिका
४६	बसन्ती थारु	टीकापुर-४ कैलाली	म	9814608031	टीकापुर नगरपालिका

क्र. स.	नाम	ठेगाना	लिंग	सम्पर्क नं	प्रशिक्षण प्रदान गर्ने संस्था
४७	प्रमिला चौधरी	टीकापुर-६ कैलाली	म	9821675200	टीकापुर नगरपालिका
४८	सावित्री वि क	टीकापुर-८ कैलाली	म	9865875932	टीकापुर नगरपालिका
४९	सुनिल चौधरी	टीकापुर-६ कैलाली	पु	9858588517	टीकापुर नगरपालिका
५०	राज रानी चौधरी	टीकापुर-६ कैलाली	म	9804653006	टीकापुर नगरपालिका
५१	तपेन्द्र तिमिल्सेना	टीकापुर कैलाली	पु	9851213621	टीकापुर नगरपालिका
५२	सिताराम चौधरी	टीकापुर-०७ कैलाली	पु	9804648413	टीकापुर नगरपालिका
५३	कल्लु ड. थारु	टीकापुर-०७ कैलाली	पु		टीकापुर नगरपालिका
५४	बलिराम चौधरी	टीकापुर-०६ कैलाली	पु	9848433643	टीकापुर नगरपालिका
५५	खेम्मान सिंह पुन मगर	टीकापुर-०७ कैलाली	पु	9800652405	टीकापुर नगरपालिका
५६	बल बहादुर गरंजा	टीकापुर-०७ कैलाली	पु	9812656004	टीकापुर नगरपालिका
५७	मन बहादुर बुढा	टीकापुर-०७ कैलाली	पु	9814658474	टीकापुर नगरपालिका
५८	कृष्ण साउद	टीकापुर-८ कैलाली	पु	9844566344	टीकापुर नगरपालिका

क्र. स.	नाम	ठेगाना	लिंग	सम्पर्क नं	प्रशिक्षण प्रदान गर्ने संस्था
५९	तेज बहादुर साउद	टीकापुर-८ कैलाली	पु	9863772281	टीकापुर नगरपालिका
६०	बल कृष्ण चौधरी	टीकापुर-९ कैलाली	पु	9814655758	टीकापुर नगरपालिका
६१	विवश चौधरी	टीकापुर-९ कैलाली	पु	9811660548	टीकापुर नगरपालिका
६२	गोबिन्द चौधरी	टीकापुर-०७ कैलाली	पु	9812691188	टीकापुर नगरपालिका
६३	राम प्रसाद चौधरी	टीकापुर-९ कैलाली	पु	9814689125	टीकापुर नगरपालिका
६४	मंगल चौधरी	टीकापुर-९ कैलाली	पु	9848491823	टीकापुर नगरपालिका
६५	दिबुराम चौधरी	टीकापुर-९ कैलाली	पु	9861840379	टीकापुर नगरपालिका
६६	सर्ना सुनार	टीकापुर-८ कैलाली	म	9745702300	टीकापुर नगरपालिका
६७	समिक्षा कुमारी श्रेष्ठ	टीकापुर-०७ कैलाली	म	9765434117	टीकापुर नगरपालिका
६८	बिशाल चौधरी	टीकापुर-०७ कैलाली	पु	9812662260	टीकापुर नगरपालिका
६९	सारिका बुढा	टीकापुर-८ कैलाली	म	9745812840	टीकापुर नगरपालिका
७०	इशा सुनार	टीकापुर-८ कैलाली	म		टीकापुर नगरपालिका

क्र. स.	**नाम**	**ठेगाना**	**लिंग**	**सम्पर्क नं**	**प्रशिक्षण प्रदान गर्ने संस्था**
७१	शेर बहादुर चौधरी	टीकापुर-९ कैलाली	पु	9804651259	टीकापुर नगरपालिका
७२	गीता बोहरा	टीकापुर-९ कैलाली	म	9748892860	टीकापुर नगरपालिका
७३	हिरा लाल चौधरी	टीकापुर-८ कैलाली	पु	9863082661	टीकापुर नगरपालिका
७४	सबिता चौधरी	टीकापुर-०७ कैलाली	म	9814603171	टीकापुर नगरपालिका
७५	राजुलाल चौधरी	टीकापुर-८ कैलाली	पु	9822645875	टीकापुर नगरपालिका
७६	गोपाल आउजी	टीकापुर-७ कैलाली	पु	9842255821	टीकापुर नगरपालिका
७७	सर्मिला चौधरी	टीकापुर-८ कैलाली	म	9742844081	टीकापुर नगरपालिका

अनुसूचि-७. संचार संस्थाहरुको विवरण

क्र. स.	**नाम**	**पद**	**संस्था को नाम**	**फोन नं**
पत्रपत्रिका हरु				
१	श्री लोकेन्द्र रावल	सम्पदक	टीकापुर दैनिक	९८४८४५२२६६
२	श्री जगत कुमारी जैसी	सम्पदक	साप्ताहिक	९८५८४२५७४३
३	श्री पदम सापकोट	सम्पदक	कालान्तर दैनीक	९८४८४२९८७९
४	श्री झलनाथ खनाल	प्रबन्ध निर्देशक	समाधान न्युज दैनिक	९८६८७७०००३
५	श्री परमानन्द पाण्डे	संवाददाता	अन्नपुर्ण पोष्ट	९८४८४२२२१९

क्र. स.	नाम	पद	संस्था को नाम	फोन नं
६	श्री योगेश रावल	संवाददाता	नागरीक न्युज रा. दैनिक	९८४८५०१९११
७	श्री दुर्गा देवकोटा	सम्पदक	सुदूरपश्चिमको प्रयास साप्ताहिक	९८४८४३३७४०
८	श्री भुवनेश्वर अधिकारी	सम्पदक	टीकापुर दैनिक	९८५८४२१८१३
९	श्री मात्रिका तिमिल्सेना	सम्पादक	खप्तड खबर	९८६८४५७९०८
१०	श्री ईश्वर साउद	संवाददाता	रेडियो नेपाल	९८४८४३३४३२
११	श्री एकेन्द्र तिमिल्सेना	संवाददाता	गोर्खा पत्र	९८५८४२१७९५
१२	श्री दिल बहादुर चौधरी	न्युज रिडर	टीकापुर एफ एम	९८४८४४०३१५
१३	श्री रतनलाल चौधरी	न्युज रिडर	टीकापुर एफ एम	९८६८८७३५७१
१४	श्री दिपेन्द्र भण्डारी	सम्पादक	मलुवारा दैनिक	९८५८४२०६००
१५	श्री लक्ष्मण वि क	संवाददाता	समाधान न्युज दैनिक	
१६	श्री भरत भण्डारी	प्रबन्ध निर्देशक	रेडियो टाउन	९८००६६५५४१
१७	श्री यज्ञ राज सिम्खडा	सम्पादक	सुभारम्भ अनलाईन	९८४८०१२२१८
१८	श्री भिम विक	सम्पादक	सुदुर संदर्भ साप्ताहिक	
१९	श्री हेमन्त मण्डव्य	सम्पादक		
२०	श्री धनसरा बुढा	प्रकाशक	सत्ती कर्णाली सम्पादक	
२१	श्री छत्र मल्ल	सम्पादक	जानकी खबर साप्ताहिक	९८४१९०८७१०
टीकापुरमा संचालित एफ. एम.				
१	श्री बलराम भगोरिया	प्रबन्ध निर्देशक	गोचाली एफ.एम.	९८४८६१५६९८

क्र. स.	नाम	पद	संस्था को नाम	फोन नं
२	श्री एकिन्द्र तिमिल्सिना	प्रबन्ध निर्देशक	सामुदायिक रेडियो टीकापुर एफ.एम. १०१ मेघाहर्ज	९८५८४२१७९५
३	श्री कर्ण कुंवर	प्रबन्ध निर्देशक	रेडियो नमस्ते ९५.६मेघाहर्ज	९८५८४२१८४८
४	श्री भरत भण्डारी	प्रबन्ध निर्देशक	रेडियो टाउन	९८००६६५५४१
५	श्री यज्ञ राज सिम्खडा	सम्पादक	सुभारम्भ अनलाईन	९८४८०१२२१८
पत्रपत्रिका हरु				
१	श्री लोकेन्द्र रावल	सह सम्पादक	टीकापुर दैनिक	९८४८४५२२६६
३	श्री पदम सापकोटा	सम्पादक	कालान्तर दैनिक	९८४८४२९८७९
४	झलनाथ खनाल	प्रबन्ध निर्देशक	समाधान न्यूज दैनिक	९८६८७७०००३
५	श्री परमानन्द पाण्डे	संवाददाता	अन्नपूर्ण पोष्ट	९८४८४२२२१९
६	श्री योगेश रावल	संवाददाता	नागरिक न्युज रा. दैनिक	९८४८५०१९११
८	श्री भुवनेश्वर अधिकारी	सम्पादक	टीकापुर दैनिक	९८५८४२१८१३
९	श्री मात्रिका तिमिल्सेना	सम्पादक	खप्तड खबर	९८६८४५७९०८
१०	श्री ईश्वर साउद	संवाददाता	रेडियो नेपाल	९८४८४३३४३२
११	श्री एकेन्द्र तिमिल्सेना	संवाददाता	गोर्खा पत्र	९८५८४२१७९५
१४	दिपेन्द्र भण्डारी	सम्पादक	मलुवारा दैनिक	९८५८४२०६००

अनुसूची-८. प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा फारम

लिङ्क :https://nrcs.org/wp-content/uploads/2021/07/IRA-Guideline_Nepali.pdf

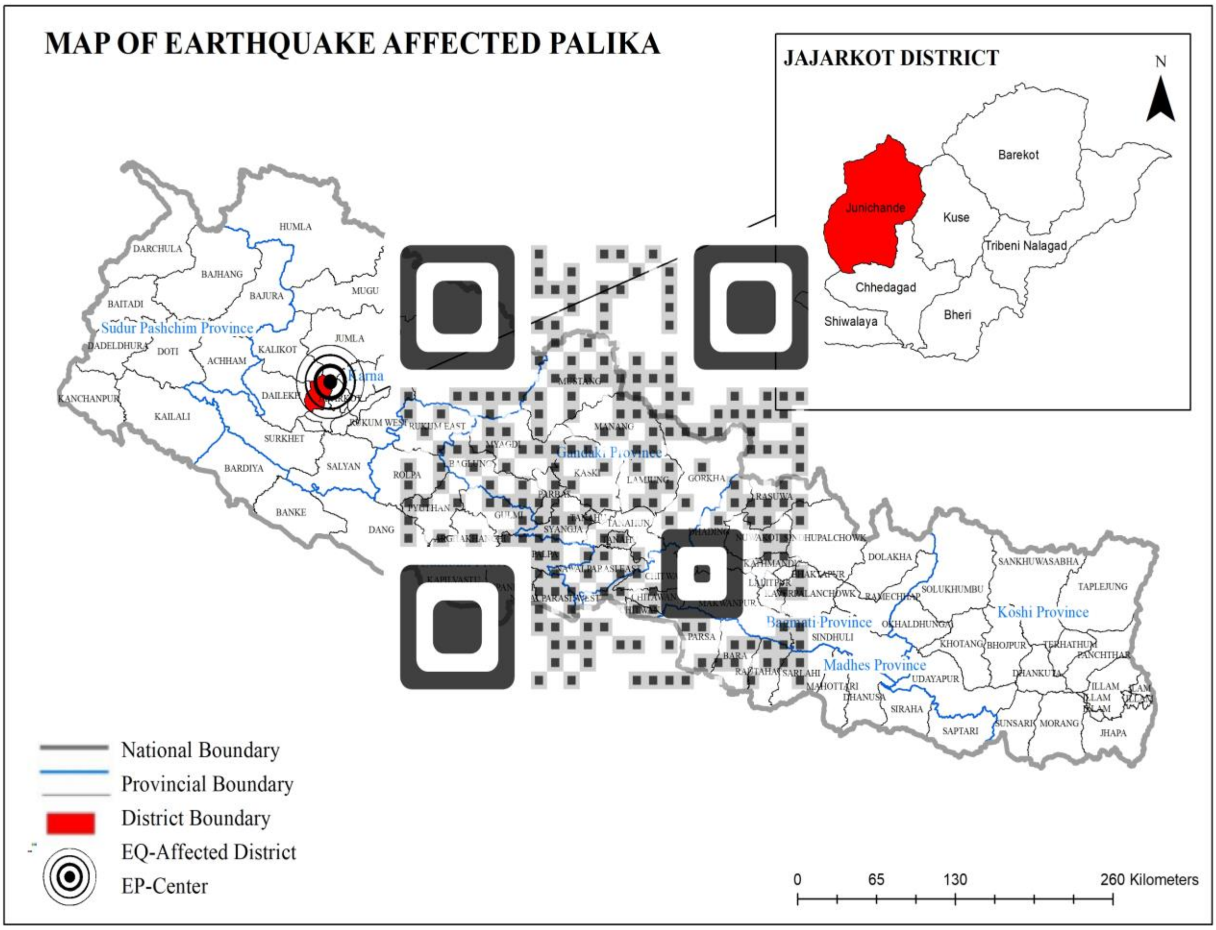
MAP OF EARTHQUAKE AFFECTED PALIKA
JAJARKOT DISTRICT
N
Barekot
Junichande
Kuse
Tribeni Nalagad
Chhedagad
Shiwalaya
Bheri
Sudur Pashchim Province
Koshi Province
Madhes Province
National Boundary
Provincial Boundary
District Boundary
EQ-Affected District
EP-Center
0
65
130
260 Kilometers